

INTRODUCȚIV

OSHO

primul lucru, dimineața

**365 de momente înălțătoare
pentru a începe ziua
în mod conștient**

INTRODUCTIV

OSHO

primul lucru, dimineața

**365 de momente înălțătoare
pentru a începe ziua
în mod conștient**

INTRODUCȚIV

OSHO

primul lucru, dimineața

**365 de momente înălțătoare
pentru a începe ziua
în mod conștient**

INTROSPECTIV

SPIRITUALITATE

Evoluția începe de la cunoașterea de sine.

Prin lectură, pornim într-o călătorie
înspre sine, pentru ca apoi să găsim
starea de împăcare și echilibrul
interior. *Introspectiv* își propune
să ofere cititorului cărți-reper
din domeniile spiritualității, psihologiei
și dezvoltării personale.

OSHO

primul lucru, dimineața

365 de momente înălțătoare
pentru a începe ziua
în mod conștient

Traducere din limba engleză de
ALEXANDRU BUMBAȘ

București
2019

First in the Morning. 365 Uplifting Moments to Start the Day Consciously

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 1991, 2015 OSHO International Foundation, Elveția

www.osho.com/copyrights

2019 Grup Media Litera

Toate drepturile rezervate

Materialul de față este selectat din diverse prelegeri ale lui Osho ținute în fața unei audiențe. Toate prelegerile lui Osho au fost publicate în întregime sub formă de cărți și sunt de asemenea disponibile sub formă de înregistrări audio originale. Înregistrările audio și arhiva completă a conferințelor sale pot fi găsite în cadrul bibliotecii online OSHO, pe www.osho.com/library

Publicată inițial sub titlul *A Must for Morning Contemplation*, ediție revăzută.

OSHO® este marcă înregistrată a Osho International Foundation,
www.osho.com/trademarks.

Introspectiv este parte a Grupului Editorial Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel. 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

*Primul lucru, dimineața 365 de momente înălțătoare pentru a începe ziua în mod
conștient*

Editor/Compiler: Osho International Foundation

Copyright © 2019 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Carmen Ștefania Neacșu

Corector: Sabrina Florescu

Copertă: Flori Zahiu

Tehnoredactare: Ana Vârtosu

Prepress: Mihai Suci

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OSHO

Primul lucru, dimineața. 365 de momente înălțătoare pentru a începe ziua în mod conștient/ Osho; trad.: Alexandru Bumbaș/Graal Soft – București: Litera, 2019

ISBN 978-606-33-3663-8

I. Bumbaș, Alexandru/Graal Soft (trad.)

294.5

Introdúcere

Cuvintele care alcătuiesc paginile următoare sunt extrase din întâlniri private, în timpul cărora misticul contemporan Osho vorbește cu oameni care aparțin tuturor păturilor sociale. A fost sugestia lui Osho ca acest volum, alături de Seara, la culcare, să ia naștere prin compilare. Cărțile au fost concepute în asemenea manieră încât fiecărei zile să îi corespundă o temă specifică, iar subiectul dimineții și cel al serii să se completeze reciproc. Așadar, Primul lucru, dimineața poate fi citit ca volum de sine stătător sau împreună cu volumul de seară.

Cel mai bun moment pentru a citi fragmentul pentru dimineață este imediat după trezire, înainte ca mintea să se implice în activitățile zilei. Cartea conține 365 de fragmente, ordonate astfel încât să fie citite cronologic, nu la întâmplare.

În această carte, Osho se referă uneori la „sannyas” sau „sannyasini”. Folosit de Osho, acest termen înseamnă pur și simplu decizia de a aduce conștientizarea de sine în viața ta, angajamentul de a-ți rezerva un timp pentru a explora și sărbători în egală măsură interiorul tău și activitățile exterioare, obișnuite, ale vieții de zi cu zi. „Sannnyas nu este altceva decât schimbarea radicală a unghiului de vedere: de la a ne privi pe noi înșine dinspre exterior, trecem la a ne privi pe noi înșine dinspre interior. Sannyas înseamnă să stai înăuntrul tău și să te privești, fără să te bazezi pe opiniile altora, pe scripturi și așa mai departe, ci doar să te privești din perspectiva nucleului tău lăuntric și să te întrebi: «Cine sunt eu?» Și să nu te bazezi pe răspunsul nimănui altcuiva. Trebuie să îți găsești propriul răspuns, căci numai un astfel de răspuns poate să te împlinească”.

Lectura fragmentelor din acest volum este în sine o formă de contemplare pentru că, așa cum spune Osho, cuvintele unui mistic nu sunt parte a vreunei teorii care să trebuiască să fie acceptată sau refuzată; cititorului nu i se cere să fie un adept sau un credincios. De fapt, semnificația nici măcar nu vine din cuvinte, ci din ceea ce transmit ele.

Cuvintele misticului poartă cu ele o tăcere, ele nu sunt nici pe departe zgomotoase. Cuvintele misticului au o melodicitate, un ritm, o muzicalitate, iar în miezul lor e liniște deplină. Dacă poți pătrunde în cuvintele lui, vei ajunge la o liniște infinită.

Dar calea pentru a pătrunde cuvintele unui buddha nu o reprezintă analiza, argumentul, discuțiile. Calea o reprezintă o armonizare cu el, o sincronizare cu el... În acea armonizare, în acel unison, reușești să pătrunzi miezul cuvintelor maestrului. Iar acolo nu vei găsi nici un sunet, nici un zgomot; vei găsi tăcerea absolută. A simți gustul acestei tăceri înseamnă a-l înțelege pe maestru.

Ține minte, nu înțelesul cuvântului este important, ci tăcerea din el.

Osho, Dhammapada. Calea legii divine

revelată de Buddha, volumul 3

De la ziua 1 la ziua 365

ZIUA 1

Omul nu este menit să se târască pe pământ. El are capacitatea de a zbura către absolut.

ZIUA 2

Orice epocă are nevoie de o nouă spiritualitate, căci orice epocă este diferită de cea anterioară ei; prin urmare, mesagerii continuă să sosească. Un mesager nu este altceva decât un om care traduce adevărul etern pentru omul contemporan.

ZIUA 3

Omul modern este primul om din istorie care nu are idee ce înseamnă sacrul, și care trăiește o viață foarte lumească. Îl interesează doar banii, puterea, prestigiul și crede că nu există nimic altceva. Aceasta este o idee foarte prostească.

Viața lui este înconjurată de lucruri mărunte, foarte mărunte. Nu are habar despre nimic care să fie mai mareț decât el însuși. Omul modern l-a negat pe Dumnezeu, a spus că Dumnezeu este mort. A negat viața de după moarte, a negat viața din el însuși. Nu crede în altceva decât în negarea

centrului. Crede doar în ceea ce este superficial; crede în circumferință, dar neagă centrul, prin urmare nu vedem decât plictis în jurul nostru. Este natural să fie așa, pentru că în absența a ceva mai mare decât tine, la care să te poți raporta, viața tinde să devină monotonă și plictisitoare. Viața devine un dans numai atunci când este o aventură. Și nu poate deveni o aventură decât atunci când există ceva mai înalt decât tine spre care să tinzi.

Sacralitatea înseamnă pur și simplu că nu suntem sfârșitul, că suntem doar un culoar de trecere; că nu s-a întâmplat încă totul, că multe mai au să se întâmple. Sămânța trebuie să încolțească și să devină copac. Acel copac trebuie să aștepte primăvara și să înflorească în mii de flori, eliberându-și sufletul în cosmos. Numai atunci va exista împlinire. Iar sacralitatea nu este departe; trebuie doar să începem să o căutăm. La început, desigur, bâjbâim prin întuneric, dar curând lucrurile vor începe să iasă la iveală. Vom începe să vedem frânturi de dincolo, o muzică nemaiauzită va pătrunde în inimile noastre; ne va stârni ființa, ne va dăruia o culoare nouă, o bucurie nouă, o viață nouă.

ZIUA 4

Nu suntem străini, nu suntem veniți din afara existenței. Suntem parte din existență. Aceasta este casa noastră. Nu suntem aici din greșală; suntem aici pentru că este nevoie de noi. Suntem aici pentru că existența a vrut ca noi să fim aici de la bun început. Este voința existenței. Prin urmare, nimeni nu trebuie să se simtă înstrăinat. Aceasta este una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă umanitatea astăzi. Peste tot în lume, oamenii inteligenți sunt foarte îngrijorați, tulburați, anxioși și se tot întreabă de ce suntem aici.

Conform științei, pare un accident că ne aflăm aici, iar dacă suntem accidentali, atunci suntem inutili; prin urmare, nu e nici o diferență dacă suntem sau nu suntem. Dacă nu e nici o diferență, atunci viețile noastre își pierd sensul; prin urmare, în lume domnește o atmosferă a lipsei de sens. Totul a început în urmă cu 100 de ani, în momentul în care Nietzsche a declarat că Dumnezeu e mort. El a devenit purtătorul de cuvânt al întregii

contemporaneități.

Dacă Dumnezeu este mort, atunci viața este lipsită de sens, căci Dumnezeu este singura posibilitate care face ca sensul să existe, ca semnificația să existe. Dumnezeu nu înseamnă altceva decât sens. Viața este plină de sens – asta înseamnă Dumnezeu.

ZIUA 5

Nu am pierdut nimic. Dumnezeu nu este pierdut, prin urmare nu trebuie găsit. Nu am făcut decât să uităm; este doar o chestiune de aducere aminte. E acolo, în esența ființei noastre. Spune-i adevăr, Dumnezeu, extaz, frumusețe: toate aceste lucruri indică același fenomen. Este ceva etern în ființele noastre, ceva fără de moarte, ceva divin.

Nu trebuie decât să pătrundem, să ajungem în adâncul ființei noastre, și să vedem, să realizăm, să recunoaștem. Prin urmare, călătoria nu este chiar o călătorie. Nu trebuie să mergem nicăieri; nu trebuie decât să ne așezăm în tăcere și să fim.

ZIUA 6

În momentul în care te golești de tine, te umpli de Dumnezeu. Ține minte că nu pot coexista. Adu-ți aminte, iar și iar: cei doi nu pot coexista. Fie ești tu, fie există Dumnezeu. Iar cel care se alege pe sine e un nechibzuit. Alege-l pe Dumnezeu: disperi ca ego. Uită de tine ca entitate separată de existență, și tocmai în acea dispariție vei fi renăscut.

Este o stare paradoxală: în momentul în care te golești de tine devii plin, și plin pentru prima dată, debordând, inepuizabil de plin.

Egoul este doar o umbră, nu are substanță. Este un vis, nu o realitate. Renunță la umbră ca să poți ajunge la substanță. Renunță la ceea ce este fals pentru a putea ajunge la ceea ce este real. Eu nu te învăț decât cum să te golești de tine, pentru a fi plin de Dumnezeu. Iar plinătatea este împlinire.

ZIUA 7

Am fost învățați să fim dușmanii existenței, ni s-au predat ideologii care neagă viața, și s-a procedat astfel de atâta vreme, încât ne-a intrat în sânge, în oase, în măduvă. Nu iubim viața, o urâm, iar așa-zisele religii i-au învățat pe oameni că viața este o pedeapsă, că suntem pedepsiți pentru păcatul originar.

Viața nu este o pedeapsă, este o recompensă, un cadou. Fii prietenul ei. În momentul în care începi să te împrietenești cu viața, vei fi surprins să afli cât este de frumoasă, cât este de poetică, de muzicală. Odată ce-ți dispare ideea de negare, iar în interiorul tău se statornicește ceva pozitiv, se deschide o poartă secretă, iar viața începe să îți reveleze misterele. Acele mistere nu pot fi revelate decât prietenilor; nu pot fi revelate oricui, nu pot fi făcute publice. Numai când ești într-o relație profundă și intimă cu viața, aceasta își deschide inima pentru tine. În acea deschidere afli ce este adevărul, ce este iubirea, ce este extazul, ce este existența.

ZIUA 8

Omul trebuie să fie complet gol, numai atunci se creează suficient spațiu pentru ca Dumnezeu să coboare în el. Suntem atât de plini de gunoi și de mizerie, încât chiar dacă Dumnezeu ar vrea să pătrundă, nu ar găsi loc. Ceștile noastre sunt pline. Nu mai e loc nici măcar pentru o picătură. Trebuie să golim complet ceașca. În asta constă procesul sannyasului: să te golești de tine însuși, să te golești de gânduri, de dorințe, de amintiri, de

speranțe, de așteptări – e un proces de golire.

În momentul în care ești absolut gol și nu mai vezi nimic în tine, brusc totul devine lumină. Brusc, mii de flori se deschid în ființa ta. Devii plin de parfum și de muzică, o muzică ce nu s-a mai auzit, un parfum ce nu vine de pe pământ. Și ești eliberat în acea experiență, ești eliberat de viață, de moarte, de timp. Devii parte din curgerea eternă a existenței.

ZIUA 9

Câtă vreme nu te descoperi pe tine, nu rămâi decât un mijloc. În momentul în care te descoperi pe tine însuți, ți-ai găsit scopul.

Circumferința ființei tale reprezintă mijlocul: corpul, mintea, inima. Folosește-te de ele pentru a ajunge în centrul tău – acela este scopul. După ce îl găsești, vei fi găsit tot ceea ce era de găsit. Cunoscându-l, vei fi cunoscut totul. Atingându-l, vei fi atins dumnezeirea.

ZIUA 10

Viața este tot timpul nouă, mintea este tot timpul învechită. Viața nu este niciodată veche, mintea nu este niciodată nouă. Prin urmare, ele nu se întâlnesc niciodată, nu se pot întâlni. Mintea se mișcă înapoi, viața se mișcă înainte. Așadar, care încearcă să trăiască viața prin minte nu fac decât lucruri atât de prostești, încât, în ziua în care își vor da seama ce și-au făcut lor înșile, nu le va veni să creadă că au fost capabili de atâta nesăbuință, de atât ridicol și absurd.

Viața nu poate fi cunoscută decât printr-o stare de non-minte. Asta înseamnă meditație: să lași mintea deoparte, să fii fără gânduri. Să fii pur și simplu tăcut – nici măcar un cuvânt nu îți mai trece prin minte, nu mai e

trafic, e doar liniște, gol, tăcere. Apoi ești brusc în contact cu viața și îi cunoști minunata prospețime, prospețimea cea eliberatoare. Asta este dumnezeirea, asta este nirvana. Să trăiești viața în totalitatea ei, să cunoști viața în prospețimea ei absolută înseamnă să fii extatic, să fii în pace.

ZIUA 11

Diamantul se află înăuntrul nostru, iar noi trăim în afară. Este parte din ființa noastră, dar noi îl căutăm peste tot, mai puțin înăuntrul nostru: de aici și nefericirea, frustrarea, disperarea.

Privește în interior, în tine, iar împărăția lui Dumnezeu va fi a ta. Nu am pierdut-o nici măcar pentru o clipă. De fapt, chiar dacă am vrea să o pierdem, nu am avea cum, este însăși ființa noastră. Dar am devenit cerșetori din propria noastră decizie, din propria nesocotință. Am uitat cum să citim limbajul scripturii noastre interioare, și căutăm în Vede, în Coran, în Biblie... Vom deveni mari învățați, dar nu vom fi bogați; vom rămâne la fel de săraci. Bogăția nu vine decât într-un singur mod, și anume pătrunzând în noi înșine; acolo se află mina de aur, comoara, inepuizabila comoară.

Întoarce-te spre tine, și vei găsi atunci o imensă bucurie – una fără de sfârșit. Numai atunci viața capătă sens, niciodată înainte. Viața este viață doar atunci, nu înainte.

ZIUA 12

Pregătește calea pentru ca existența să vină la tine; fii pregătit să primești soarele, lumina. Singurul lucru de care e nevoie este să devii din ce în ce mai conștient, să fii din ce în ce mai puțin în minte și din ce în ce mai mult în afara ei, să o privești, să nu te implici în ea. Fii un observator detașat. Exact

asta înseamnă extaz – să rămâi în exterior.

Învăță să rămâi în exteriorul minții și vei fi învățat tot ce este de învățat. Toate religiile, în moduri diferite, în limbaje diferite, te învață un singur secret: cum să stai în exteriorul minții. Iar ziua în care reușești va fi cea mai mare zi din viața ta. În acea zi ai renăscut. În acea zi nu mai ești parte din lumea fizică, devii parte din existență.

ZIUA 13

Dacă vom putea vedea frumusețea, dacă vom putea simți bucuria, dansul stelelor, al copacilor, al vântului și al ploii, nu vom mai pune întrebări precum: „Ce este Dumnezeu?“, „Unde este Dumnezeu?“ ori „Există sau nu Dumnezeu?“ Vom ști că această frumusețe este Dumnezeu, că această splendoare este Dumnezeu, că acest dans, această celebrare este Dumnezeu.

Prin abordarea mea, încerc să te fac mai sensibil față de frumusețile naturii, ale vieții, ale existenței, căci acesta este singurul mod valid prin care să devii conștient de Dumnezeu. Nu există altă cale. Nu a existat și nici nu va exista.

ZIUA 14

Cel mai important lucru pe care trebuie să ți-l amintești în viață este acela că Dumnezeu ne iubește, că nu ne-a uitat, că nu este indiferent față de noi, că este tot timpul preocupat de noi și că îi pasă.

Cu cât pătrunde mai adânc în inima ta această idee, cu atât mai bine, fiindcă atunci când începi să te simți din ce în ce mai iubit de Dumnezeu, vei deveni capabil să îi iubești pe ceilalți. Așa devenim capabili să iubim: dacă suntem iubiți, putem iubi; dacă nu suntem iubiți, nu știm cum să iubim, nu știm ce este iubirea.

În lumea de astăzi, iubirea dispare pentru că Dumnezeu a dispărut. Cerul este gol. Cândva era plin de iubire. Secole de-a rândul, oamenii s-au rugat privind către cer. Erau plini de speranță, simțeau cum iubirea se revărsa asupra lor. Iubirea îi mișca, îi transforma. Și atunci erau capabili să îi iubească pe ceilalți, căci atunci când ai în suflet iubire, o poți oferi și celorlalți. Dacă nu o ai, cum ai putea s-o oferi? Iar singura sursă de la care o poți obține o reprezintă Dumnezeu, căci el este singura sursă inepuizabilă.

ZIUA 15

Invitatul este tot timpul pregătit să intre, dar gazda nu este acasă. E în altă parte, visează, dorește... Nu e niciodată acasă, nu e niciodată aici și acum – este fie în trecut, fie în viitor.

Nu există decât două căi ce te duc spre rătăcire: cea care duce spre ceea ce e deja trecut și cea care duce spre ceea ce încă nu s-a întâmplat. Trecutul și viitorul sunt cele două modalități prin care să fugi de prezent. Iar Dumnezeu nu cunoaște decât un singur timp. El nu știe nici de trecut, nici de viitor: prezentul este singurul timp pe care îl cunoaște – iar noi nu suntem niciodată în prezent. Gazda tot bate la ușă și nu îl găsește pe Dumnezeu, căci bate la ușa trecutului și a viitorului. Iar Dumnezeu bate și el la ușă, dar nu găsește gazda, căci bate la ușa prezentului, iar gazda nu e niciodată în prezent.

ZIUA 16

Predă-te complet existenței: nu mai lupta, nu mai fi în conflict, nu-ți mai face țeluri pe cont propriu. Lasă întregul să te posede, lasă-l să te ghideze. Apoi oriunde te va duce va fi bine, și orice va face din tine va fi bine.

Omul singur nu poate face nimic bun, va face numai greșeli. Ceea ce este

corect nu se întâmplă decât atunci când omul permite existenței să funcționeze prin el.

Așa că dă-i voie existenței să funcționeze prin tine. Ai încredere. Dacă acest univers își desfășoară cursul atât de frumos, de ce să nu îi dai voie să aibă grijă de tine? De ce să fii îngrijorat și anxios cu privire la tine însuși? Tufele de trandafiri, păsările, animalele, ele nu își fac griji. Numai mintea omului creează toate aceste griji – iar motivul este simplu, mintea crede că omul este separat de univers. În mod normal, dacă ești separat, atunci toate grijile îți aparțin; dacă nu ești separat, întregul va avea grijă de tine.

ZIUA 17

Când ești una cu întregul, consecința este extazul. Acesta este un produs secundar; o recompensă, una inevitabilă. Persoana care s-a predat întregului se înconjoară de un extaz imens. Nu cunoaște altceva, nu cunoaște un alt gust decât gustul extazului.

Sannyas trebuie să devină începutul abandonării de sine. La început, desigur, te abandonezi foarte ezitant, calculat, puțin câte puțin. Privești ce se întâmplă, întrebându-te: oare dacă mă abandonez prea mult, ce se va întâmpla? Dar pe măsură ce te abandonezi, începi să deschizi noi ferestre către cerul înstelat, și mai devreme sau mai târziu vei reuși să te abandonezi cu totul. În momentul în care te-ai abandonat cu totul, ai obținut totul. Este un paradox; în momentul în care pierzi totul în favoarea existenței, câștigi tot ce ți-ai dorit vreodată să câștigi. Dar aceasta victorie nu vine prin luptă, ci prin iubire, prin încredere.

ZIUA 18

Caută dumnezeirea prin frumusețe, prin frumusețea fiecărui lucru. Fă din

asta căutarea ta. Slăvește frumusețea, desfată-te cu frumusețea. Când slăvești frumusețea și te bucuri de ea, începi să devii frumos. Adevărul și binele vor urma. Dacă poți dobândi una din trei, celelalte două vor veni de la sine.

ZIUA 19

Ori de câte ori ai timp, în orice clipă, relaxează-te și pătrunde înăuntrul tău. Uită de lumea întreagă pentru un moment, ca și cum aceasta nu ar exista. A gândi că lumea constă numai din iluzii reprezintă una dintre străvechile strategii, a te gândi că lumea este făcută din același material din care sunt făcute visele. Lumea nu este cu adevărat iluzorie, este vorba aici doar despre o strategie. Gândești astfel doar ca să poți pătrunde în tine: nu trebuie să te preocupe lumea. Uită de lume, las-o să dispară, iar tu pătrunde în singurătatea ta. Acolo vei găsi sursa extazului.

ZIUA 20

Câtă vreme nu suntem o binecuvântare pentru existență, nu putem fi binecuvântați. Trebuie să merităm binecuvântarea, să fim demni de ea, iar singura cale de a o merita este să ne pierdem în iubirea față de existență.

Religia nu este altceva decât o poveste de dragoste cu existența. Nu este un ritual; nu are nimic de-a face cu bisericile, cu templele, cu moscheile, și nimic de-a face cu Vedele și cu Coranul și cu Biblia. Ea are un sens cu totul diferit: te căsătorești cu existența. Te îndrăgostești de stele și de munți și de copaci și de nori, căci toate acestea sunt spații diferite ale existenței. Te îndrăgostești de oameni și de animale – te îndrăgostești de tot ceea ce există.

Dacă acest lucru este posibil, o imensă binecuvântare are loc, o revărsare de bucurie venită de dincolo: ești îmbăiat în extaz.

ZIUA 21

Modestia nu înseamnă mai puțin ego, înseamnă lipsa egoului. În momentul în care egoul este complet dat deoparte, aruncat la gunoi, iubirea începe să înflorească, ca și cum primăvara ar fi venit brusc la tine. Și nu e doar o floare, ci sunt mii de flori în ființa ta. Minunat este parfumul lor.

Datorită acestei experiențe a primăverii, a florilor și a parfumului nesfârșit, Iisus l-a numit pe Dumnezeu „iubire“. El s-a apropiat de definiția lui Dumnezeu mai mult decât a făcut-o oricine altcineva înaintea lui. „Dumnezeu este iubire“ nu înseamnă decât că Dumnezeu există doar pentru cei care sunt gata să își riște complet egoul. Dacă îți pierzi egoul, nu pierzi nimic altceva decât nefericirea, întunericul, moartea. Tot ce este în neregulă cu noi are legătură numai și numai cu egoul. Egoul e singura problemă, iar starea lipsită de ego este singura soluție.

ZIUA 22

Paradisul nu se află în altă parte. Paradisul nu e geografic. Nu se află deasupra norilor, în ceruri; se află în tine. Și nu se află undeva, într-un alt timp, după moarte. Se află în tine, chiar acum. Ești plămădit din paradis, așa că nu este nevoie să îl cercetezi și să îl cauți nicăieri altundeva.

Este necesar doar să te relaxezi și să fii în tine însuși; să te cufunzi profund în ființa ta, atât de profund încât lumea întreagă să dispară, ca și cum nu ar exista în momentul de față. Să te cufunzi atât de profund încât conștiința ta să fie tot ceea ce există în clipa de față. Întreaga existență devine non existențială, și doar viața ta rămâne, ea este totul. Puritatea ei... Nu este contaminată de nimic. Nimic nu se reflectă în oglinda ta. Conștiința ta este pură, fără valuri, fără unde. În acel moment ajungi să cunoști ce înseamnă paradisul.

Noi nu am pierdut paradisul, și nici nu am fost izgoniți din el. El există deja în noi, a existat dintotdeauna, dar nu am privit în noi înșine. Continuăm să privim în exterior, prin urmare ne ratăm propriile comori, propria noastră împărăție a lui Dumnezeu.

ZIUA 23

Omul se naște ca o căutare. Nu se naște ca o ființă completă. Un câine se naște complet. Un copac, o piatră... Toate cele ce sunt cuprinse în existență, cu excepția omului, au un singur lucru în comun: sunt complete. Numai omul este incomplet; prin urmare, omul are o deschidere. Orice altceva este închis. Un trandafir este un trandafir și rămâne un trandafir, dar omul poate fi o mie de lucruri. Un om poate fi Iuda, un om poate fi Iisus. Toate posibilitățile sunt deschise, toate variantele alternative sunt posibile.

Așa că cei care iau viața de-a gata ratează esențialul. Viața este o căutare, o întrebare, o întrebare despre cum să fii total, despre cum să fii întreg. Aceasta este demnitatea omului, unicitatea lui: omul poate crește pentru că nu este complet; poate înflori pentru că nu este încă întreg, poate învăța, poate deveni.

ZIUA 24

Existența vorbește în inima fiecăruia, dar noi suntem atât de ocupați în mintea noastră, încât nu ascultăm niciodată vocea aceea abia auzită din noi. Este multă zarvă, mult zgomot inutil – capul nostru e ca o piață. Inima continuă să ne cheme, iar noi suntem surzi la chemarea ei. Existența nu este departe, este foarte aproape. Nu este nevoie decât de arta de a face mintea puțin mai tăcută, mai puțin zgomotoasă, mai plină de pace, relaxată.

Pe măsură ce mintea se liniștește, brusc începi să auzi o muzică divină în

tine. Existența a început să cânte la instrumentul inimii tale, la harpa inimii tale, iar acea muzică e transformatoare. Odată ce ai auzit-o, nu mai ai cum să o uiți. Odată ce ai auzit-o, viața nu mai are cum să fie la fel. Odată ce ai auzit-o, ai devenit parte din existența nemuritoare; nu mai ești muritor.

ZIUA 25

Nu putem fi victorioși pe cont propriu. Dacă încercăm să fim victorioși pe cont propriu, suntem condamnați la înfrângere, suntem pierduți. Eșecul este sigur, inevitabil. Este ca și cum un mic val s-ar lupta împotriva oceanului: aparține oceanului – cum s-ar putea lupta cu el? Este ca și cum partea s-ar lupta cu întregul, ca și cum frunza s-ar lupta cu copacul căruia îi aparține. Frunza poate fi victorioasă numai prin victoria copacului, nu separat. Valul poate fi victorios numai prin ocean; nu împotriva lui, nu fără el.

Omul este victorios când nu trăiește după voia lui, ci după voia existenței.

ZIUA 26

Chiar din acest moment, ține minte că nu ești separat de existență. Și nu numai că trebuie să ții minte, dar trebuie să și cunoști asta prin proprie experiență: fii una cu copacul lângă care stai, una cu râul în care înoți, una cu persoana a cărei mână o ții. Ușor, ușor, simte cum e să fii una cu piatra pe care stai, cu steaua îndepărtată la care privești noaptea.

Ușor, ușor, înveți cum să te contopești numaidecât cu obiectul. Observatorul devine observat, cunoscătorul devine cunoscut. Apoi, privind un trandafir, devii un trandafir, nu mai există separare. În acel moment, vei ajunge să cunoști două lucruri: iubirea și extazul – extazul pentru tine însuși, iubirea pentru toți.

ZIUA 27

Omul este o sămânță, dar numai o sămânță – el are un imens potențial, dar nimic nu este împlinit. Sămânța poate muri fără să devină copac, fără să înflorească. Omul este o sămânță de lumină. Dar în mod obișnuit, omul nu strălucește, nu este luminos, deoarece coaja seminței este foarte dură și nu există ferestre. Omul rămâne închis în el însuși; de aici și întunericul de pe chipurile oamenilor, întunericul din ochii lor. Dar dacă acea coajă ar putea fi spartă – și cu siguranță se poate – s-ar elibera o nemaipomenită lumină. Ar fi o explozie! Acea explozie aduce extaz. Acea explozie îți aduce eternitatea. Explozia aceea te face conștient de eternitatea ta, de dumnezeirea ta.

Nu există altă cale în afara meditației pentru a putea sparge sămânța. Trebuie să continui să o „lovești“ cu meditația. Nu putem ști de cât timp este nevoie, căci fiecare ființă este diferită. Nu putem face previziuni în privința nimănui, căci oamenii au trăit vieți diferite în trecut și au acumulat personalități diferite. Câțiva oameni au straturi foarte subțiri; o singură lovitură este suficientă, doar umbra unui bici, nici măcar biciul nu este necesar. Dar alți oameni au o piele foarte groasă: dacă nu lovesc încontinuu coaja, lumina și frumusețea interioară nu pot fi eliberate. Și nimeni nu poate ști cât este de groasă coaja.

Un lucru este sigur – poate să dureze mai mult sau mai puțin, nu contează – coaja seminței poate fi spartă, lucrul acesta este posibil. Aceasta este singura speranță a omului, căci numai prin spargerea cojii putem deveni conștienți că Dumnezeu există. Viața capătă în acel moment înțeles, semnificație, frumusețe, binecuvântare.

ZIUA 28

Totul este infinit pentru că totul este divin. Totul este lipsit de granițe, căci totul participă la natura existenței. Granițele sunt create de simțurile noastre; ele nu există în realitate. Totul este legat de toate celelalte lucruri, dar simțurile noastre creează granițe. E ca și cum ai privi pe fereastră și nu ai vedea decât o bucată de cer. Cerul nu are limite, dar limitele ferestrei devin limitele cerului.

Ochii tăi sunt ferestre: orice vezi prin ochi devine limitat. Urechile tale sunt ferestre: orice auzi cu urechile devine limitat. Simțurile noastre limitează constant ceea ce, practic, nu are limite.

Dacă îți vei aminti acest lucru, vei dispune de o nemaipomenită înțelegere. Picătura de rouă devine ocean în acel moment, iar pietricica de la mal este la fel de mare ca universul, și întreaga biografie a universului se va găsi într-o frunzuliță. În acel moment, oriunde vei merge, vei întâlni existența, atât în interior, cât și în exterior. Să trăiești conștient în acea infinitate este cea mai mare bucurie posibilă. Mai mult de atât nu poți concepe, mai mult de atât nu este cu putință. Aceasta este culmea supremă.

ZIUA 29

Fiecare dintre noi este Dumnezeu, totul este Dumnezeu. Existența și Dumnezeu sunt două noțiuni care desemnează același fenomen. Așa că nu te gândi la Dumnezeu în termenii cuiva care ar fi creat lumea, care controlează lumea, care stăpânește totul. Nu te gândi la el ca la un conducător suprem – nu există așa ceva. Dumnezeu nu este cineva, Dumnezeu este o calitate. Este mai indicat să îl numești dumnezeire. Este o mireasmă.

Noțiunea de Dumnezeu nu spune decât un singur lucru: că lumea nu constă numai din ceea ce este vizibil, ci conține și invizibilul. Lumea nu constă doar din ceea ce poate fi măsurat; lumea conține și ceea ce este de nemăsurat. Lumea nu constă doar din exterior; ea are și dimensiunea interiorității. Asta se înțelege prin Dumnezeu: dimensiunea interiorității.

ZIUA 30

Cu toții îi aparținem lui Dumnezeu. Nu există altă cale. Suntem născuți în Dumnezeu, trăim în Dumnezeu, murim în Dumnezeu. Energia noastră este energia lui Dumnezeu: Dumnezeu este doar numele energiei totale a existenței. Dar suma nu este aritmetică, suma este misterioasă. Nu este mecanică, este organică. Există o mare diferență între acestea două, iar ea trebuie înțeleasă.

Totalul mecanic, matematic, nu este decât suma totală a părților. Totalul organic este ceva mai mult decât suma totală a părților. O pictură este o unitate organică. Nu este doar suma totală a pânzei și a culorilor. Așa se întâmplă și cu viața.

Dumnezeu înseamnă că existența este mai mult decât pare. Este mai mult decât poate fi măsurat. Este mai mult decât poate experimenta știința. Iar religia este căutarea acelui „mai mult“, acelui mister, acelei calități iluzorii. Prin urmare, toți îi aparținem lui Dumnezeu, dar foarte puțini suntem conștienți de acest lucru.

În momentul în care știi tu însuși – nu pentru că o spun eu, nu pentru că o spune Buddha, nu pentru că o spune Iisus, ci pentru că o simți tu – în acel moment ești transformat. Toată nefericirea dispare. Viața devine lumină și bucurie, extaz și binecuvântare.

ZIUA 31

Omul nu este o ființă, este o punte. Animalele au ființă, buddha au ființă, dar omul este doar o punte. Nu are ființă, el este o devenire. Continuă să devină, să se schimbe, să se miște de la un punct la altul. El este o călătorie, un pelerinaj.

Trebuie ținut minte acest lucru: să nu fii niciodată satisfăcut până nu obții iluminarea. Rămâi în nemulțumire divină până în ultimul moment, până când explodezi în lumină, până când devii lumină, până când lumina devine ființa ta.

ZIUA 32

Să fii spontan înseamnă să răspunzi prezentului. Oamenii sunt dominați de trecut. Viața continuă să se schimbe cu fiecare moment, dar mintea rămâne agățată de trecut.

Există o prăpastie între minte și viață. Nimic din ceea ce provine din minte nu va fi vreodată un răspuns real; este doar o reacție. Iar reacția eșuează tot timpul: nu poate atinge ținta, se duce fie deasupra ei, fie sub ea. Ținta este prezentul, iar săgeata este direcționată de trecutul care nu știe nimic despre viitor și nici despre prezent.

Să fii spontan înseamnă să trăiești de la o clipă la alta, să răspunzi la ceea ce este, fără să ai prejudecăți, fără trecut, fără viitor, fără timp. Apoi are loc brusc o întâlnire – o întâlnire între tine și existență. Acea întâlnire este extazul, acea întâlnire este Dumnezeu.

ZIUA 33

Societatea impune artificialitate asupra tuturor. O numește cultură, civilizație, educație. Îi oferă nume mărețe, dar adevărul este că te face artificial. Te învață să reprimi natura.

Efortul meu este de a te face să fii din nou natural, pentru că numai prin natură poți atinge dumnezeirea. Cu cât devii mai artificial, cu atât te îndepărtezi de dumnezeire. Așa că ține minte: vei avea nevoie de civilizație,

de cultură, de educație, dar nu te identifica cu ele. Sunt doar jocuri. Le poți juca pentru că trebuie să trăiești într-o societate unde fiecare trăiește aceleași jocuri, dar ține minte că sunt doar jocuri, nu realități. Fii vigilent, pentru a nu te identifica cu ele, și ori de câte ori nu sunt necesare, fii natural.

ZIUA 34

Iubirea și meditația au fost dintotdeauna separate de către așa-zisele religii – nu numai separate și divizate, ci aproape făcute să pară contrare una alteia. De secole, religiile i-au învățat pe oameni că: „Dacă veți iubi, veți pierde meditația, așa că fugiți de orice relație de iubire. Mergeți la mănăstire, rămâneți celibatari, fiți călugări“. Cuvântul călugăr înseamnă a trăi singur; cuvântul călugăr înseamnă cineva care trăiește singur, fără să aibă vreo relație cu altcineva. De la aceeași rădăcină se trag cuvintele monopol, monotonie, monogamie. „Fii călugăr sau călugăriță. Evită iubirea, fugi de iubire, numai atunci vei ajunge la meditație.“ Învățătura asta a fost predată secole de-a rândul. Sau, dacă vrei să pășești în dimensiunea iubirii, atunci uită complet de meditație.

Așadar, lumea a fost divizată de oamenii religioși; aceștia au creat un fel de schizofrenie. Problema este că omul are nevoie de ambele și nu se poate mulțumi doar cu una singură. Este imposibil să te mulțumești doar cu una singură. Există o anumită nevoie de iubire și totodată și o nevoie de meditație.

ZIUA 35

Simplul fapt de a exista nu este viață. Iar oamenii nu fac decât să existe, să vegezeze, să supraviețuiască într-un fel sau altul. Pentru supraviețuire e suficient să ai puțină pâine și unt, și un adăpost, dar nu va exista grandoare,

nu va exista splendoare. Cerul tău interior va rămâne întunecat. Nu vor fi stele, nu va fi lună plină.

Trebuie să te revolți împotriva absurdităților ce sunt predate de către universități, de către biserici, de către preoți și politicieni. Trebuie să te revolți împotriva a tot. Este o conspirație care s-a construit de-a lungul secolelor, foarte bine înrădăcinată. Dacă nu te revolți cu totul... Nu poți spune: „Putem alege câteva lucruri bune și putem scăpa de celelalte, de lucrurile rele...” Totul este interconectat. Dacă descoperi un lucru, altele vor ieși la iveală. Trebuie să scapi complet de ele; nu poți să alegi. Totul este interdependent, există ca un singur organism.

Revolta înseamnă să renunți la trecut și să trăiești în prezent, lipsit de orice tradiție, de orice minte, de orice formă de cunoaștere; să trăiești ca un copil, ca și cum ai fi primul om.

Renunță la trecut, ca și cum acesta nu ar fi existat niciodată, începe de la ABC: un nou început, de la zero. Astfel vei avea o viață frumoasă; vei avea o viață plină de aventură. Vei avea o viață plină de extaz.

ZIUA 36

Dacă nu renunți la toată cunoașterea de împrumut, nu poți să fii înțelept. Iar începutul înțelepciunii îl reprezintă a fi în extaz. Descotorosește-te de ideea de vină – nu e nevoie să te simți vinovat. Ești foarte bun așa cum ești. Așa te-a făcut existența; responsabilitatea este a ei.

Bucură-te de ceea ce ești – ce altceva ai putea face? În momentul în care înțelegi asta, în momentul în care te accepți așa cum ești, are loc un miracol nemaipomenit: începi să crești, pentru că dispare vina, iar bucuria intră în ființa ta. Iar în climatul bucuriei, creșterea devine posibilă. Prin urmare, eu spun că râsul este una dintre cele mai religioase calități.

ZIUA 37

Un dans este pur atunci când dansatorul se dizolvă în el, când dansatorul nu mai este acolo, când nu mai poți găsi dansatorul și rămâne doar dansul. Asta este meditația, sannyasul, extazul, și, în cele din urmă, asta înseamnă existență.

Încet, încet, învață cum să te dizolvi. Dizolvă-te în orice acțiune ai întreprinde, iar acțiunea respectivă va deveni un dans. Dacă faci jogging și dispari în jogging, atunci nu mai există cel care face jogging, doar joggingul rămâne; sau dacă alergi dimineața devreme, și nu mai există alergător, ci doar alergare – dacă ești atât de posedat de acțiunea în sine, încât nu mai există decât acțiunea, nu și cel care o face, atunci este un dans.

ZIUA 38

Nu rămâne separat. Când vezi un trandafir, trebuie să devii acel trandafir. Pierde-te în apusul soarelui atunci când îl vezi. Nu rămâne rece și pasiv. Nu rămâne doar un spectator, fii un participant. Atunci când vezi cerul înstelat, fii parte din el, fii o mică stea. Dar participă la dans.

Pentru mine asta înseamnă religie: să te dizolvi în întreg. Așa cum râul dispare în ocean, tot așa și tu dispari în existență.

ZIUA 39

Trebuie să fii un conducător al lumii interioare. Avem cu toții un regat în interior, un adevărat regat. Vrem cu toții să devenim regi, dar continuăm să căutăm în direcția greșită, continuăm să căutăm în exterior. Poți deveni un

rege în exterior, dar în interior, adânc în tine, știi că ai dat greș. Ești încă sărac, încă gol. Nimic nu s-a împlinit încă, iar viața ți-a alunecat printre degete în timp ce tu culegeai gunoaie. Un Alexandru cel Mare moare la fel de sărac ca un cerșetor. Așa că tot spectacolul e o amăgire. Adevăratul regat este cel interior. Un Buddha, un Zarathustra, un Lao Tzu, un Iisus – ei sunt adevărații regi, pentru că se guvernează pe ei înșiși.

De regulă, noi suntem sclavi care se prefac a fi conducători. Până când nu ne cucerim propriul inconștient, vom rămâne doar niște impostori, niște sclavi care joacă tot felul de jocuri în care pretind diverse și amăgesc pe toată lumea, și continuă să proclame: „Nu sunt ceea ce credeți voi că sunt“. Și știe ce este el în realitate, și toți ceilalți știu, pentru că și ei fac același lucru. Toți sunt cerșetori și toți se ascund sub măști.

Fii un rege adevărat. Frumusețea regatului interior înseamnă că nu există nici o competiție: ai propriul regat, eu îl am pe al meu, nu se ciocnesc niciodată, nu se suprapun. Fiecare persoană are o lume interioară foarte vastă, unde nu există competiție, luptă și nici certuri cu nimeni.

ZIUA 40

Un om înțelept are în mod natural atributele unui rege. Poate că e un cerșetor, dar rămâne un rege. Regatul lui este lăuntric. Are comori nepuizabile. Și-a cucerit inconștientul; asta înseamnă înțelepciune.

Înțelepciunea nu înseamnă cunoaștere, înseamnă să-ți cucerești inconștientul, să îl faci să fie plin de lumină. Nu mai rămân nici măcar insule de întuneric în el. Când ființa ta este plină de lumină, nu contează dacă deții ceva sau nu, ai oricum atributele unui rege.

ZIUA 41

Chiar și cei care spun că nu cred în Dumnezeu îi aparțin lui Dumnezeu. Cei care îi întorc spatele lui Dumnezeu, aparțin și ei lui Dumnezeu; și, în ceea ce îl privește pe Dumnezeu, sunt cu toții mântuiți. Acest întreg univers se află deja în starea supremă; doar că noi am uitat, pur și simplu. Am uitat că nu trebuie să facem nimic; am uitat că suntem deja acolo unde ne-ar plăcea să fim. Am uitat că suntem deja ceea ce vrem să fim, ceea ce visăm și dorim; și nu am fost niciodată altfel. Dar un somn adânc, adânc, ne-a cuprins.

Rolul unui maestru nu este de a te mântui, ci de a-ți aminti.

ZIUA 42

Așa cum respirația și circulația sângelui, hrana și nutrienții sunt necesari existenței corpului, tot așa și extazul este necesar pentru suflet. Dar e nevoie să săpăm puțin în interior pentru a descoperi curentul subteran. Odată ce ți-ai cunoscut extazul, sursa lui, întreaga ta viziune se schimbă, întreaga perspectivă este una nouă.

Atunci privești existența cu ochi noi. Atunci tot ceea ce ai găsit în tine, vei găsi oriunde, pentru că ceea ce suntem noi înșine, aceea găsim în existență. Existența este doar o oglindă: reflectă adevăratul nostru chip, oricare ar fi el. Dacă ne acoperim fața cu o mască, atunci masca este cea reflectată.

Existența nu este decât un ecou al ființei noastre. Odată ce ai aflat că extazul este natura ta, întregul univers devine plin de extaz. Asta înseamnă realizare, eliberare.

ZIUA 43

Dumnezeu nu este o credință, ci o viziune. Nu are absolut nici o importanță să crezi în Dumnezeu. Este ca și cum un orb ar crede în lumină sau un surd

ar crede în muzică. Ei nu pot concepe lucrurile în care cred, nici măcar nu și le pot imagina. Credințele lor sunt amăgiri, dar nu asta este foarte important: mai important este că se păcălesc și pe ei înșiși.

Dumnezeirea trebuie să fie o experiență. Eu nu încerc să îți ofer o doctrină, ci să te ajut să te trezești; să te ajut să deschizi ochii și să vezi cu ochii tăi.

ZIUA 44

În prezența egoului, viața este o nefericire, căci dacă ești înrădăcinat în ceva fals, nu poți sărbători. Numai adevărul poate elibera energiile sărbătorii din tine. Numai adevărul poate deveni un cântec în inima ta. Egoul este cea mai mare minciună: toate celelalte minciuni sunt produse secundare ale lui. Și, pentru că este o minciună, are o duhoare; pentru că este o minciună, creează mii de probleme în jurul lui. Se ascunde în spatele acelor probleme. Creează o teribilă fațadă de nefericire, asemenea nori de nefericire, încât ești complet cuprins de ei, și uiți care e cauza fundamentală a acestei întregi nefericiri.

În momentul în care lași deoparte egoul – și este doar o alegere personală, dacă vrei să scapi de el poți să o faci acum; nimic în afară de tine nu te poate împiedica să o faci – viața ta trece instantaneu printr-o schimbare radicală. Trece printr-o revoluție; poezii și muzici minunate răsar în tine.

ZIUA 45

Eu îți ofer o viziune cu totul nouă asupra religiei. Aceasta nu se bazează pe frică, ci este înrădăcinată în neînfricare. Așa că nu te învăț nici o dogmă, nici un sistem de credințe, nici o filosofie. Îți ofer pur și simplu știința de a pătrunde în tine însuși, de a-ți trezi sufletul. Nimeni altcineva nu o poate face în locul tău, tu trebuie să o faci. Maestrul nu poate decât să îți indice

calea, tu ești cel care trebuie să o urmeze.

În momentul în care ceva începe să se trezească în conștiința ta, se declanșează procesul. După aceea el continuă să se dezvolte de la sine. Primul pas este cel mai dificil. Sămânța care cade în pământ, gata să moară, este pasul cel mai dificil. Odată ce pasul acesta a fost făcut, iar sămânța a murit în pământ, vlăstarul începe să crească. La început nu sunt decât două frunze, iar apoi răsare o coroană imensă, cu multe ramuri, și un copac imens cu milioane de flori...

ZIUA 46

Omul a trăit mult prea mult într-o stare de război. În exterior se luptă cu ceilalți, în interior cu sine însuși, ca și cum n-ar cunoaște decât un singur mod de a trăi, și anume lupta. În numele politicii, el luptă cu ceilalți; în numele religiei, se luptă cu sine. De aceea am creat nefericirea. Lupta nu poate aduce pace. Trebuie să învățăm să scăpăm de acest model învechit de luptă continuă.

Abordarea mea este aceea a nonrezistenței, a absenței luptei. Nu este nevoie de nici o luptă, pentru că aceasta este existența noastră, suntem parte din ea. Ea nu ne este dușman, nu e împotriva noastră, nu ne va devora. Ne-a dat naștere, ne hrănește, este prietena noastră, ne este ca o mamă. Corpul tău îți este prieten, la fel și mintea – nu trebuie decât să știi cum să le folosești.

Fă din asta fundația pe care vei clădi: în exterior, fii prieten cu existența; în interior, fii prieten cu toată lumea – și cu tine însuși, ceea ce este cel mai greu. Oamenii nu se iubesc pe ei înșiși. Acesta este ultimul lucru pe care îl fac. Este ușor să îți iubești dușmanul; este foarte dificil să te iubești pe tine. Te cunoști mult prea bine – cum te-ai putea iubi? Dar persoana care se poate iubi pe sine poate iubi pe toată lumea. Iubește-te pe tine însuși, și va fi imposibil să nu îi iubești și pe dușmani și pe toți ceilalți. Dacă te poți iubi pe tine, ai îndeplinit condiția de bază a iubirii. Din acea iubire răsare pacea, iar pacea este ușa prin care primim mesajele dumnezeirii.

ZIUA 47

Iubirea conține întregul meu mesaj. Iubește-te pe tine însuși – acesta este începutul, apoi iubește-i pe cei care sunt aproape de tine, apoi iubește lumea, apoi iubește întregul cosmos; numai atunci vei fi capabil să îl iubești pe Dumnezeu.

Călătoria începe de la sine și se sfârșește la Dumnezeu. Acestea sunt cele două maluri ale râului. Tu te afli pe un mal, Dumnezeu pe celălalt, iar iubirea este puntea de legătură. Iubirea traversează râul, dar oamenii se tem de iubire; de aceea continuă să se roage. Ei nu înțeleg niciodată ceea ce fac; rugăciunea lor este ignoranță. Câtă vreme nu este plină de iubire, nu poate fi adevărată. Ei pierd iubirea în viețile lor, dar continuă să meargă la biserici și la temple. Este ceva complet lipsit de sens.

Dacă nu trăiești în iubire, nu poți pătrunde în templul lui Dumnezeu; iar cel care trăiește în iubire nu trebuie să intre într-un templu, se află deja în el.

Ține minte acest mesaj simplu, și încearcă să-l trăiești, pentru că nu este o doctrină în care să crezi, ci o viață spre care să evoluezi. Înflorește în iubire, eliberează aroma iubirii – asta înseamnă rugăciune. Și numai aroma iubirii ajunge la Dumnezeu, nimic altceva.

ZIUA 48

Niciodată, în nici un alt secol, nu s-a mai vorbit la fel de mult despre iubire ca în zilele noastre, iar discuțiile interminabile ne lasă impresia că știm ce este iubirea. Ne păcălim pe noi înșine și îi păcălim pe ceilalți. Omul moare în absența iubirii, căci așa cum corpul are nevoie de hrană, sufletul are nevoie de iubire; este ceva absolut necesar. Dar mâncarea o poți produce, o poți crea, o poți cultiva. În ceea ce privește iubirea, trebuie să înveți o tehnică

absolut nouă, tehnica de a fi relaxat, deschis, disponibil.

Este riscant, este periculos să fii deschis și vulnerabil, pentru că nu poți să știi niciodată ce se va întâmpla. Așa că oamenii rămân închiși. Fiind închiși, se simt în siguranță. Există siguranță, dar dispare viața. Ei sunt morți chiar și atunci când sunt vii. Aproape că se află în mormintele lor – în siguranță, fără griji, având totul garantat, fără teamă. Dar dacă nu există viață, care este sensul tuturor acelor garanții?

O viață adevărată este întotdeauna aventuroasă, iar iubirea este cea mai mare aventură. Înseamnă să te duci spre necunoscut; să îi permiți existenței să te ia în posesia ei. Iar existența te poate lua în posesia ei numai dacă ești gata să te dizolvi în ea. În acea dizolvare crește iubirea. Când tu nu mai ești, este iubirea. Așa are loc dumnezeirea. Iubirea este începutul dumnezeirii; iubirea este vestitorul dumnezeirii, prima rază de soare.

ZIUA 49

În clipa în care ești gata să riști pentru ceea ce este invizibil, pentru ceea ce este dincolo de cuvinte, dincolo de logică, dincolo de minte, pentru ceea ce nu poate fi măsurat, pentru ceea ce nu poate fi redus la un sistem, în acea clipă faci un salt imens. Mintea îți va spune că este o nebunie, dar acea nebunie este adevărata sănătate mentală. Nebunia aceea este cel mai prețios fenomen din existență.

Mulțumită câtorva astfel de oameni nebuni, umanitatea nu a pierdut contactul cu dumnezeirea. Un Buddha aici, un Iisus dincolo, un Mahomed în altă parte –doar câțiva oameni, dar ei au rămas în contact cu existența, și prin ei întreaga umanitate a rămas în contact cu existența.

Sannyas înseamnă să faci săritura în necunoscut, în ceea ce este nemăsurabil, în ceea ce este fără de limite. E nevoie de curaj pentru că barca este foarte mică, iar tu te îndrepti spre oceanul infinit. Dar chiar dacă te vei pierde în infinitatea oceanului, tot vei câștiga. Chiar dacă te vei îneca în ea, vei câștiga, căci vei renaște. Vei atinge o dimensiune mai înaltă a

ființei.

Cei care rămân legați de mal, cei care se tem atât de mult de ocean încât îl neagă sunt cei care spun: „Nu există ocean. Este pură imaginație – poetică, imaginație mistică. Nu există ocean, acest țărm este tot ce există“. Poate că acești oameni trăiesc într-un oarecare confort, într-o lume micuță și călduroasă a lor, dar ratează fiecare clipă. Ratează oportunitatea de a crește, de a deveni maturi, de a merge dincolo de moarte, de a pătrunde în existență.

ZIUA 50

Dumnezeu nu trebuie abordat prin logică, ci prin iubire. Să te apropii de el prin logică înseamnă să îl ratezi. Logica este calea sigură spre a-l rata pe Dumnezeu. Logica împiedică, interzice; Dumnezeu nu poate fi prins în plasa logicii. Logica este brutală, iar Dumnezeu este foarte subtil. Nu este ca un pește; este mai degrabă ca apa. Poți prinde un pește cu plasa, dar nu și apa; apa va scăpa.

Singura cale de a-l cunoaște pe Dumnezeu o reprezintă iubirea. Și ține minte, eu spun că e singura cale – numai iubirea îți deschide inima către frumusețea existenței, către grandoarea a tot ceea ce există. Iar acea grandoare este Dumnezeu, gloria existenței este Dumnezeu.

Există o sărbătoare constantă. Există un dans fără de început și fără de sfârșit. Dar inimile noastre sunt închise și continuăm să ne gândim la Dumnezeu cu mintea. Capul este locul greșit. Când vine vorba despre Dumnezeu, trebuie să nu ai cap!

ZIUA 51

Există trei niveluri la care se poate înălța energia umană: primul este sexul, al doilea este iubirea, al treilea este rugăciunea. Este aceeași energie care se mișcă din ce în ce mai sus, care devine din ce în ce mai puțin brută, care devine din ce în ce mai subtilă.

Sexul este energia care se mișcă în jos; funcționează condusă de legea gravitației. Pământul o trage în jos. Este pământească, este fiziologică, biologică, chimică. Știința o poate studia; este disponibilă metodologiei științifice. Este materială.

Iubirea este ceva mai înaltă. Se află exact între sex și rugăciune. O parte din iubire ne este disponibilă, numai o mică parte ajunge la noi din când în când. O parte din iubire este disponibilă tuturor ființelor umane, dar cealaltă este disponibilă doar celor care pornesc într-o căutare interioară, doar celor religioși.

Prima parte, cea accesibilă oamenilor obișnuiți, este inconștientă. A doua parte este conștientă. Când iubirea devine conștientă, pentru prima dată cunoști ceva ce se află dincolo de gravitație, ceva ce nu merge în jos, ci se mișcă în sus.

Iar al treilea nivel este rugăciunea. Sexul merge în jos, iubirea în sus, rugăciunea nu merge nicăieri. Este o stare a ființei. Sexul este mișcare, la fel și iubirea; se mișcă în direcții complet opuse. Dar rugăciunea este doar un punct; nu există mișcare, nu există călătorie, nu există pelerinaj. Pur și simplu ești.

În acea tăcere și nemișcare profundă, atunci când pur și simplu ești, devii conștient de dumnezeire. Întreaga existență devine plină de dumnezeire. Și nu doar că ai tu experiența dumnezeirii. Oamenii care se apropie de tine, oamenii care sunt deschiși față de tine, vor simți și ei ceva straniu, misterios, miraculos. Vor avea parte de o adiere a necunoscutului. În anumite momente își vor da seama că există o aură în jurul tău. Aceea este aroma rugăciunii.

În mod obișnuit, omul este gol, fără adâncime. De aici nefericirea lui. Vrea să fie plin; prin urmare, se umple cu mâncare, sex, alcool, bani, lucruri, cu tot soiul de gadgeturi pe care tehnologia i le pune la dispoziție. Dar goliciunea lui interioară rămâne la fel ca întotdeauna. De fapt, începi să simți singurătatea cu cât ești mai înconjurat de tot soiul de lucruri. În contrast cu toate aceste lucruri, interiorul tău pare foarte sărac.

Atunci când cauți bani, putere și prestigiu, o faci pentru a crea o plinătate a ființei, dar aceasta este o direcție greșită; nu așa devii plin. Pentru a deveni plin trebuie să treci prin dragoste, prin rugăciune, prin grație. Nu există decât o cale: trebuie să fii însărcinat cu existența și cu toată gloria și splendoarea ei. Asta te învață eu, în esență: iubește existența și vei fi plin. Iubește necondiționat și vei înflori. Iar momentul în care vei începe să înflorești, acela va fi momentul întoarcerii acasă. Odată ce ai ajuns vei fi profund mulțumit.

ZIUA 53

Avem potențialul de a fi complet treji, dar e posibil să nu profităm de acest potențial. Aceasta este responsabilitatea noastră. Dispunem de sămânță, de pământ, de climă, și de tot ceea ce este necesar, dar tot nu aruncăm sămânța în pământ. O păstrăm, o ținem ascunsă ca pe o comoară dincolo de uși închise, într-un seif din oțel. În acest fel, potențialul nu rămâne decât un potențial, viața rămâne doar o oportunitate neîmplinită.

Tocmai de aceea milioane de oameni suferă. Nu există decât o suferință, din câte știu eu, și anume aceea dată de faptul că nu ești ceea ce ești capabil să fii. Aceasta este singura suferință din lume; orice altceva este minor, nesemnificativ. Adevărata suferință înseamnă să ratezi oportunitatea de a-ți transforma potențialul în realitate.

Numai câțiva oameni cunosc paradisul vieții. Alții habar nu au de splendoarea și binecuvântarea pe care o reprezintă existența.

ZIUA 54

În momentul în care îți cunoști sinele suprem, devii un împărat. Înainte de asta, ești doar un cerșetor. Cunoașterea de sine te face conștient pentru prima dată de regatul tău. Regatul nu se află în exterior. Toate regatele exterioare sunt false, sunt castele de nisip sau castele din cărți de joc – pot să dispară în orice clipă. O simplă adiere e suficientă ca să le distrugă.

Dar există și un alt regat, și anume regatul interior – acesta este adevăratul regat, adevărata comoară. Să îl cunoști înseamnă să fii în posesia lui. Însăși cunoașterea înseamnă intrarea în posesia lui.

Regatul acesta este al nostru, dar am uitat de el. Nu este pierdut, este pur și simplu uitat; prin urmare, religia nu este altceva decât o aducere aminte. Meditația, rugăciunea și toate celelalte tehnici există pentru a te ajuta să îți amintești cine ești. În momentul în care ți-ai amintit și ai recunoscut realitatea ta, nu mai ai alte dorințe, căci totul este împlinit. Tot ce ți-ai dorit este deja disponibil. Existența ți-a oferit totul de la bun început. Existența nu creează cerșetori, creează doar împărați.

ZIUA 55

Nu există nimic mai valoros ca meditația. Oamenii care nu au gustat meditația sunt cei mai săraci din lume. Poate că dispun de toate bogățiile, dar rămân niște cerșetori, pentru că nu au cunoscut adevărata comoară – comoara care nu poate fi distrusă de moarte, cea care nu îți poate fi luată, comoara a ceea ce ești.

Purtăm cu toții în noi înșine un zăcământ inepuizabil de diamante, dar nu-l explorăm. Am uitat complet să explorăm lumea noastră interioară. Am devenit obsedați de exterior. Am devenit atât de extravertiți, atât de

orientați spre exterior, încât nu numai că nu ne explorăm interiorul, dar credem că nu există nimic în el. De aceea spun oamenii că nu există nici suflet și nici Dumnezeu. De fapt, ei spun că nu există interioritate în om. Spun că nu există interioritate în existență. Vorbesc prostii, pentru că exteriorul nu poate exista fără interior, și nici interiorul nu poate exista fără exterior.

ZIUA 56

Meditația este calea de a obține pacea; nu este cultivarea păcii, ci conștientizarea gândurilor tale, conștientizarea a ceea ce faci, gândești, simți – o conștientizare tridimensională. Prima dimensiune este acțiunea, a doua dimensiune este gândul, iar a treia este sentimentul. Toate aceste dimensiuni trebuie privite în tăcere, fără judecăți de valoare. Ușor, ușor, un miracol începe să se întâmple: cu cât privești mai mult, cu atât mai puțin rămâne de privit. Când starea ta de vigilență devine perfectă, mintea ți se oprește complet, încetează să mai funcționeze. În acea oprire a minții există pacea.

Pacea vine ca un efect al meditației; abia atunci este adevărată și devine o punte între tine și existență.

ZIUA 57

Meditația este o stare de non-minte; nu se află nici în centrul minții și nici la periferie. Este pur și simplu ceva în absența minții; este faptul de a privi mintea dinspre exterior. Acesta este sensul cuvântului extaz – să stai afară. Să stai în afara minții este extazul.

Despre asta este vorba în meditație. Fii un observator din exterior, nu mai fi un participant, nu te mai identifica cu mintea – fii asemenea cuiva care

privește traficul de pe stradă, care stă în tăcere deoparte, sub un copac: cei care trec nu sunt problema lui. El pur și simplu privește ce se întâmplă, fără să îi placă sau să îi displacă, fără justificări, fără condamnări, fără prejudecăți. Când poți privi mintea fără să o condamni, fără să o apreciezi, fără să spui: „Asta este bine“ și „Asta este rău“, când o poți privi în tăcere profundă, aceea este meditația.

Un miracol are loc în meditație – și se întâmplă doar în meditație: mintea dispare. Ușor, ușor, aceasta se îndepărtează. Ușor, ușor, nu mai auzi decât sunete din depărtare. Și brusc vine un moment în care nu mai există minte. S-a estompat, s-a îndepărtat.

Când mintea nu mai e acolo, iar tu ești singur, fără ea, se ridică în jur o mireasmă. Ai ajuns acasă, te simți împlinit. Lotusul ființei tale, cel cu o mie de petale, s-a deschis. I-ai oferit parfumul tău existenței; aceasta este rugăciunea. Acesta este singurul cadou pe care îl putem oferi existenței, și singurul cadou care poate fi acceptat de existență.

ZIUA 58

Meditația poate înflori numai într-o stare de relaxare profundă: relaxarea este pământul perfect pentru ca meditația să poată avea loc. Ține minte, meditația nu înseamnă concentrare. Concentrarea este un efort: nu poate fi relaxată, este numai tensiune. Nu poate fi odihnitoare. Concentrarea înseamnă că îți îndrepti energiile minții spre un singur punct și că excluzi orice altceva. Este un efort imens și este obositor. Este util în știință. Știința funcționează prin concentrare, pentru că știința nu trece dincolo de minte. Iar mintea funcționează la potențial maxim atunci când este concentrată – e natural să fie așa, pentru că energiile se acumulează într-un singur punct.

Religia este un efort de a trece dincolo de minte, prin urmare concentrarea nu este de nici un ajutor. Așadar, concentrarea și meditația nu sunt sinonime. Nu numai că nu sunt sinonime, dar sunt contrare. Meditația înseamnă o stare de completă relaxare, atât de relaxată încât mintea se topește. La fel cum în concentrare devine din ce în ce mai solidă – cu cât e

mai concentrată, cu atât este mai solidă – în relaxare devine din ce în ce mai lichidă, pentru că nu exclude nimic, include totul. Nu există efort, nu există tensiune: nu e nevoie. Nu e nevoie pentru că nu încerci să te concentrezi. Ești pur și simplu disponibil și deschis. Aceasta disponibilitate, aceasta deschidere către existență este meditația. Ea are nevoie de un teren foarte liniștit și relaxat.

Așa că, ori de câte ori ai timp, relaxează-te. Și fii atent la tot ce se întâmplă în jurul tău; la câinele care latră în depărtare, la vecinii care se ceartă, la zgomotul traficului... Nimic nu ar trebui să te distragă. În meditație nimic nu este o distragere; distragerea nu există decât atunci când încerci să te concentrezi. Desigur, dacă încerci să te concentrezi, atunci tot ce te perturbă este o distragere. Dar în meditație distragerea nu este cu puțință pentru că nu încerci să te concentrezi de la bun început. Așa că nimic nu te poate tulbura, nimic nu te poate distra; totul este absorbit.

În acea deschidere, mintea începe să dispară, să se evapore, și câteva străfulgerări ale stării de non-minte apar. Acelea sunt experiențe minunate și, ușor, ușor, într-o bună zi se va întâmpla să îți dai seama că ai ieșit din minte, că ești complet în afara minții. Te vei fi dus dincolo de ea.

ZIUA 59

Un om fără meditație devine mediocru. Conștiința îi ruginește. Își pierde strălucirea, inteligența. Treptat, el uită cine este. Devine foarte mărginit – să uiți cine ești reprezintă cea mai mare stupiditate. Asta i s-a întâmplat întregii umanități. Prin meditație, conștiința poate fi ascuțită, se poate înlătura praful, poate fi spălată rugina. Oglinda ta poate deveni din nou clară. Și când conștiința este clară, ea reflectă realitatea. Dumnezeu este un alt nume pentru realitate. A-l cunoaște pe Dumnezeu înseamnă a cunoaște tot; a nu-l cunoaște pe Dumnezeu înseamnă a trăi în ignoranță, în întuneric, în moarte.

ZIUA 60

Toți oamenii, cu excepția celor complet surzi, cred că sunt capabili să audă. Toți oamenii, cu excepția celor orbi, consideră că sunt capabili să vadă. Dar nu este adevărat.

Iisus le-a spus iar și iar discipolilor săi: „Dacă puteți auzi, atunci auziți. Dacă puteți vedea, atunci vedeți“. Cu siguranță nu se adresează tot timpul orbilor și surzilor; el le vorbește oamenilor ca noi. Buddha își începea predica spunându-le oamenilor cum să asculte. Krishnamurti considera că trebuie să ne pregătim pentru arta ascultării, a ascultării corecte. Mahavira a mers ceva mai departe decât Buddha, Iisus și Krishnamurti. El a spus că sunt doar două căi de a cunoaște adevărul: să auzi cum trebuie și să te străduiești cum trebuie.

Prima cale e suficientă; atunci nu mai este nevoie să te străduiești pentru a ajunge la adevăr. Dacă ești capabil să auzi corect, nu mai ai nevoie de străduință. A doua cale este pentru cei care nu pot auzi; aceștia trebuie să depună eforturi, să se străduiască. Să ascuți cum trebuie înseamnă să ascuți cu iubire profundă. Poți asculta într-un mod antagonist, poți asculta folosindu-te de concluzii apriori, poți asculta cu toate prejudecățile, cu toate condiționările minții. Asta înseamnă că nu ascuți cum trebuie.

Dar iubirea este capabilă să lase totul deoparte. Iubirea este capabilă să asculte în tăcere. Iar după aceea, orice poate declanșa procesul iluminării. Nu este vorba doar despre a asculta corect un maestru; acesta este doar un aspect. Sunetul ploii pe acoperiș... Dacă îl poți asculta cum trebuie – ascultare pură, fără idei, fără interpretări, fără efortul de a înțelege – atunci este suficient. Vei descoperi că nu ploaia cade pe acoperiș, ci însăși existența. Vei descoperi și că vântul care adie printre brazi este, de fapt, existența care adie printre brazi, la fel și sunetul apei care curge... Apoi orice... Nu contează ce anume vei asculta; întrebarea fundamentală este cum ascuți.

ZIUA 61

Mesajul meu este iubirea, religia mea este iubirea. Într-un fel, este foarte simplu, nu e nimic complex – nu există ritualuri, dogme, nici filosofii ipotetice. Este o abordare simplă și directă a vieții. Cuvântul iubire e suficient. Sannyasinii mei trebuie să fie într-o stare de iubire permanentă față de existență. Nu contează pe cine iubești, lucrul acesta este irelevant. Ceea ce contează este faptul că trebuie să iubești 24 de ore pe zi, la fel cum respiri.

Așa cum respirația nu are nevoie de un obiect, nici iubirea nu are nevoie de unul. Uneori respiri alături de un prieten, alteori respiri lângă un copac, și uneori respiri în timp ce înoți în piscină. Trebuie să iubești în același fel. Iubirea ar trebui să fie nucleul respirației tale; ar trebui să fie la fel de naturală ca respirația. De fapt, iubirea are aceeași relație cu sufletul pe care o are respirația cu trupul.

ZIUA 62

Una dintre iluziile fundamentale ale umanității este aceea că toată lumea crede că știe ce este iubirea; prin urmare, nimeni nu o descoperă. Toți presupun că știu ce este iubirea și că, prin urmare, nu este nevoie să o trăiască. Din această cauză, iubirea lipsește din lume. Există iubiți, dar nu există iubire. Părinții pretind că își iubesc copiii, copiii pretind că își iubesc părinții, soții pretind, nevestele pretind – pretenții și pretenții. Și nu o fac cu bună știință, este posibil să nici nu aibă habar de ceea ce fac.

Dacă tuturor li s-ar spune încă de la început: „Iubirea este cea mai măreață artă a vieții, pentru că este cea mai puternică magie, cel mai miraculos fenomen. Nu o poți lua ca atare, trebuie să o explorezi, să o aprofundezi. Trebuie să îi înveți căile: este o artă...”

Oamenii învață să picteze ani de-a rândul; și chiar și așa, doar unul dintr-o mie devine Picasso. Oamenii studiază ani întregi muzica, dar numai din când în când există un Yehudi Menuhin sau un Ravi Shankar. Dacă oamenii

încep să exploreze iubirea, atunci vor ajunge câțiva capabili de o mare iubire. Însăși prezența lor va îmbunătăți existența și vom deveni cu toții măcar un pic mai iubitori.

Observația mea este aceea că pictatul este un talent, așa că nu oricine poate deveni un mare pictor. Muzica este un talent înnăscut, așa că nu toți putem deveni mari muzicieni. Majoritatea pictorilor sunt limitați la a rămâne simpli tehnicieni, nu creatori adevărați. Același lucru se întâmplă și în cazul muzicii, și al poeziei, și al literaturii, și al tuturor formelor de creativitate. Majoritatea sunt condamnați să rămână doar la nivel tehnic; ei cunosc tehnica, dar nu au o viziune creativă.

În ceea ce privește iubirea, lucrurile pot sta diferit, pentru că iubirea nu este un talent, ci potențialul fiecăruia; prin urmare, este posibil ca la final întreaga umanitate să atingă înălțimile iubirii. De fapt, doar în acea zi umanitatea se va fi născut.

ZIUA 63

Iubirea totală include totul. Nu rămâne nimic în afară, totul este inclus în ea. Ține minte, eu nu spun iubire perfectă. Spun iubire totală – două lucruri complet diferite. De secole, învățăm cum să ne perfecționăm iubirea, și eșuăm pentru că aceasta este o idee prostească. Iubirea nu poate fi perfecționată. Să o perfecționezi înseamnă să o ucizi. Iar iubirea nu poate fi ucisă, pentru că iubirea este viață, este eternă, atemporală. Iubirea nu cunoaște moarte; iubirea este singurul fenomen din experiența umană care transcende moartea.

Iubirea totală este un fenomen complet diferit de iubirea perfectă. Iubirea perfectă este o idee, iar acea idee trebuie împlinită. Trebuie să acționezi conform unui model prestabilit, există mulți „trebuie“ și „nu trebuie“, multe porunci. Ușor, ușor, cultivă-ți o anumită calitate a perfecțiunii. Dar iubirea totală este nonideologică; nu există idei despre iubire. Nu este nevoie decât de fiecare moment; orice ai face, fă-o din toată inima, nu da înapoi – asta este tot. Asta vreau să spun prin total: să nu dai înapoi.

ZIUA 64

Iubirea este mai mult ca un parfum decât ca o floare. Floarea are o formă, dar forma creează o limitare. Iubirea este nelimitată, prin urmare nu poate avea formă. Floarea are culoare, parfumul este fără de culoare. Fiecare culoare te face unidimensional, dar lipsa culorii te face multidimensional. Iar iubirea, ca să fie cu adevărat iubire, trebuie să fie fără de formă, nelimitată, multidimensională. Dacă este liniară, devine dorință carnală; dacă este multidimensională, devine rugăciune. Este aceeași energie – iubirea. Cel mai de jos nivel la care poate cădea este dorința carnală, iar cel mai înalt nivel la care se poate ridica este rugăciunea.

Energia nu este diferită, este vorba despre aceeași scară. Dorința carnală se află pe treapta cea mai de jos, iar rugăciunea pe cea mai de sus. Denumirea acestei scări este iubire; include toate treptele, de la cea mai de jos la cea mai înaltă.

La asta mă refer când spun că este multidimensională, lipsită de formă. Dar din cauza lipsei de conștientizare, încercăm să îi conferim o formă, o culoare, o limitare. Încercăm să creăm limite și cu cât reușim mai mult, cu atât iubirea dispare, moare.

Iubirea trebuie să fie ca o pasăre pe cer – nu o poți închide într-o colivie. Chiar dacă este o colivie din aur, vei ucide pasărea. Păsărea din colivie și pasărea liberă nu sunt unul și același lucru; sunt două fenomene diferite. Arată la fel, dar pasărea de pe cer are libertate printre nori, printre vânturi și, mulțumită libertății, are și extaz.

ZIUA 65

Un om fără iubire este tern. Un om fără iubire nu este cu adevărat viu, este

aproape nenăscut. Fizic, el a ieșit din pântecul mamei, dar psihologic trăiește încă într-o capsulă, departe de vânturi, de ploaie, de soare, de tot ceea ce există. Rămâne închis în frică. Aceste două cuvinte, iubire și frică, sunt foarte importante, pentru că sunt singurele stiluri de viață posibile: fie trăiești în frică, fie trăiești în iubire. Energia care devine frică este aceeași energie care devine iubire. Depinde de tine, tu ajuți energia să se miște într-o direcție sau în cealaltă.

Dacă rămâi închis, energia începe să se miște doar înăuntrul tău și pierde contactul cu întregul. Și, ori de câte ori pierzi contactul cu întregul, crezi nefericirea, curgerea ta se oprește; începi să mori, devii dezrădăcinat. Nu mai ești un râu, devii o iaz mic și nămolos. Vei începe în curând să duhnești.

Frica nu îți poate aduce decât moarte; nu are izvoare dătătoare de viață în ea. Dar dacă ești deschis – cu toate ușile și ferestrele deschise – aceeași energie devine iubire. Aceeași energie începe să se miște, să plutească... Aceeași apă din iazul nămolos devine pură și începe să curgă, transformându-se în râu. În fiecare clipă, râul se îndreaptă spre ocean. Însăși direcția este purificatoare pentru că te miști spre ceva mai mare, mai înalt, spre infinit.

Trăiește viața în iubire, nu trăi viața în frică. Și dacă trăiești viața în iubire, vei ajunge să cunoști viața eternă și parfumul unui Buddha, al unui Iisus, al unui Mahomed și toată poezia care urmează o asemenea inimă iubitoare, toată grația și toată binecuvântarea. Nu numai că o asemenea persoană este plină de extaz, dar ea devine și o binecuvântare pentru întreaga existență.

ZIUA 66

Toți deținem sămânța care să ne permită să devenim o frumoasă floare a iubirii, un lotus. Dar puțini oameni au fost capabili să devină așa ceva, pentru simplul motiv că puțini sunt vigilenți; ei nu pot face diferența dintre un lucru și altul.

Privește câte lucruri se dau drept iubire. Dacă ar fi cu adevărat iubire,

atunci n-ar putea crea nefericire – acesta trebuie să fie criteriul. Dacă creează nefericire, atunci nu sunt iubire: scapă de ele. Iubirea oferă întotdeauna extaz; nu are cum să ofere nefericire. Ține minte asta, nu uita asta nici măcar pentru o clipă.

ZIUA 67

Milioane de oameni trăiesc în centrul cel mai de jos – sexul. Astfel că munca unui sannyasin începe cu centrul sexual, pentru că energia este acolo. Eu nu condamn sexul, pentru că el este energie. Trebuie doar să îl direcționăm în sus. Și poate fi direcționat în sus doar dacă îl respecți profund, doar dacă ai afecțiune pentru el, dacă ești prietenos cu el.

Toate religiile lumii ne învață să acționăm împotriva energiei sexuale. De îndată ce acționezi împotriva acestei energii, pierzi contactul cu dezvoltarea spirituală, pentru că pierzi contactul cu propria sursă de energie. Devii deznădăcinat din propria ta sursă. De aceea arată sfinții morți și terni, atât de ignoranți, lipsiți de inteligență. Ei nu au salvarea celui sosit la destinație. Sunt împovărați de vină, pentru că tot ceea ce au condamnat se află încă acolo; nu poți scăpa de energia sexuală condamnând-o.

Singura cale de a scăpa de ea este să o transformi aducând-o într-un plan mai înalt, pentru a dispărea din planul de jos. Și cu cât te miști mai mult spre înălțimi, cu atât mai plin de extaz devii. Cu cât te miști mai mult spre înălțimi, cu atât simți mai mult extaz, mai multă pace, mai multă tăcere, mai mult calm, mai multă concentrare în tine; devii bucuros fără nici un motiv.

ZIUA 68

Corpul trăiește prin respirație; odată ce respirația s-a oprit, corpul moare. Sufletul există prin iubire, dar mulți oameni nu au suflet pentru că nu încep

niciodată să iubească. Ei doar presupun că au un suflet, dar nu au. Bineînțeles că la nivel potențial au un suflet, iar dacă încep să iubească, sufletul devine o realitate. Iubirea transformă sufletul tău potențial într-un fenomen real. Este miracolul suprem, cea mai puternică magie, cel mai mare mister al vieții. Nu există nimic mai înălțător ca iubirea.

Dar când folosesc cuvântul iubire, îl folosesc cu un sens special. Nu are conotațiile obișnuite; este o relație de iubire cu întregul, o prietenie cu toate lucrurile, chiar și cu lucrurile despre care în mod obișnuit credem că sunt moarte.

Un Buddha tratează chiar și un scaun de parcă ar fi viu. Nu contează dacă este viu sau nu; ideea este că Buddha nu poate să fie lipsit de iubire, așa că în orice ar face el este iubire.

ZIUA 69

Iubirea și rugăciunea sunt două experiențe ale aceleiași energii. Iubirea este pământească, rugăciunea este mai degrabă nepământească, dar experiența este aceeași. Iubirea are limite; ea are loc între o persoană și o altă persoană. Rugăciunea este nelimitată, ea are loc între o persoană și existența impersonală. Și este așa numai la început, pentru că atunci când ești în relație cu existența impersonală, persoana ta se pierde. Este ca o picătură de rouă care cade în ocean; nu poate să rămână picătură de rouă, este condamnată să își piardă limitele. Va deveni oceanul. Nu pierde nimic, câștigă totul, dar vechea identitate îi va fi dispărut.

ZIUA 70

De-a lungul secolelor, oamenii au fugit de iubire și s-au ascuns în mănăstiri, în munți, în deșerturi, doar pentru a evita orice oportunitate pe care o poate

avea iubirea pentru a crește. Au trăit solitari în peșteri, cu frică de iubire. Și există o logică: iubirea creează multă agitație. Viața fără iubire dispune de o anumită formă de calm, dar acel calm este rece, mort. Da, există liniște, dar aceea liniște este a unui cimitir; nu are cântec în ea. Nu are nici o valoare.

Ceea ce trebuie să facem este să transformăm iubirea. Nu putem face asta evadând. Trebuie să intrăm în vârtoarea iubirii și să rămânem alerți, treji, conștienți, pentru ca vârtoarea să rămână la periferie și să nu atingă centrul. Centrul rămâne neclintit.

ZIUA 71

Iubirea are nevoie de cel mai mare curaj care există în viață, pentru simplul motiv că cerința de bază pentru a pătrunde în lumea iubirii este să îți dizolvi egoul – cel mai greu lucru.

Ne agățăm de ego ca și cum ar fi tot ce există pe lume. Suntem gata să murim pentru el, dar nu suntem pregătiți să îl lăsăm să moară, pentru că el ne definește, ne oferă o identitate. Ne oferă o existență separată. Ne face să ne simțim importanți, plini de sens. Dar pentru că egoul este un fenomen fals, toate acele sentimente sunt înrădăcinate într-o eroare. Prin urmare, adânc în noi, suntem tot timpul conștienți că importanța pe care ne-o conferă egoul este falsă, este contrafăcută. Știm acest lucru și totodată nu vrem să știm. Nu suntem conștienți, și cu toate acestea vrem să uităm. Aceasta este dilema umană.

A pătrunde în iubire înseamnă a ieși din această dilemă, a renunța la ideea falsă, a scăpa de ceea ce este contrafăcut și fals, și a deveni o nonentitate, un neant. Dar din acel neant răsare ceva foarte valoros. Viața devine o sărbătoare.

ZIUA 72

Iubirea înseamnă că trebuie să înveți să îl respecti pe celălalt ca fiind un scop în sine. Celălalt nu este un mijloc. Acesta este singurul act imoral din lume. De fapt, întreaga imoralitate poate fi definită foarte simplu: dacă îl folosești pe celălalt ca pe un mijloc, ești imoral. Dacă îl respecti pe celălalt ca pe un scop, atunci ești moral.

Mai devreme sau mai târziu cealaltă persoană vrea să aibă spațiul său, iar teama răsare în tine. Ai vrea să îl faci pe celălalt un prizonier – desigur, cu lanțuri frumoase din aur, încrustate cu diamante. În acest mod, vei putea fi sigur de ziua de mâine. Altfel, cine știe? E posibil ca persoana iubită să te părăsească. Nu știi niciodată ce are să se întâmple în clipa următoare, așa că vrei să fii sigur, vrei să ai o garanție, iar acea garanție ucide iubirea.

Apoi există soții și soțiile... Ei sunt oameni care au măcelărit iubirea, au ucis-o complet. Acum, căsătoria este un fenomen mai permanent, precum o floare din plastic. Un trandafir real este menit să dispară. O adiere puternică și petalele plutesc în depărtare. Trebuie să accepți viața ca pe un flux constant.

Iubirea creează toate aceste provocări, dar dacă rămâi centrat, alert și conștient, toate aceste schimbări sunt foarte folositoare; te îmbogățesc.

ZIUA 73

Timp de secole, căsătoria a rămas intactă pentru că bărbatul a ucis complet egoul femeii. Nu a fost cu adevărat ucis, ci a fost înăbușit; a funcționat în subteran. Femeia a devenit foarte subtilă în cererile ei egoiste, prin urmare s-au născut tot soiul de strategii feminine. A trebuit să le inventeze, pentru că bărbatul nu îi permitea să își exprime egoul. A trebuit să găsească modalități indirecte pentru a-i arăta bărbatului cine este șeful. Și, în fiecare zi, în fiecare cămin, problema este cine este adevăratul stăpân. Este aproape imposibil să decizi, pentru că toată discuția e o aiureală.

Dacă există iubire, nimeni nu e stăpân, iubirea conduce. Dispăreți amândoi în iubire. Nici bărbatul și nici femeia nu sunt stăpâni, iubirea îi posedă pe amândoi.

ZIUA 74

Din iubire nu poți face o datorie; în momentul în care o transformi în datorie, ea devine artificială, superficială. Tatăl spune: „Iubește-mă pentru că sunt tatăl tău“. Părinții oferă motive pentru care copiii lor ar trebui să îi iubească, ca și cum iubirea ar avea nevoie de motive. Ei nu creează un mediu în jurul copilului în care acesta să înflorească spontan într-o persoană iubitoare; ei îi inoculează ideea în mod forțat.

Dacă un copil nu simte acea iubire în mod natural se va simți vinovat, pentru că nu își iubește mama sau tatăl, iar acest lucru este rău, nu așa ar trebui să fie. Începe să se învinovățească. Și dacă încearcă să iubească doar pentru a scăpa de vină, atunci știe că este doar ipocrizie; dar trebuie să învețe ipocrizia pentru că trebuie să supraviețuiască. Este o chestiune de viață și de moarte pentru el. Trebuie să își iubească frații și surorile și unchii și mătușile. Trebuie să îi iubească și uite complet că iubirea putea fi ceva natural. Acum a devenit o datorie, o poruncă ce trebuie împlinită, așa că încearcă să o îplinească. Devine un gest gol. Și acesta va fi un model predefinit pentru întreaga lui viață.

ZIUA 75

Foarte puțini oameni în lumea asta sunt iubitori, de aceea e atât de multă nefericire. Toți vor să iubească, toți vor să fie iubiți, dar nimeni nu învață arta iubirii. Este o artă măreață. Te naști cu potențialul, dar potențialul trebuie să fie transformat în ceva concret. Trebuie să devină realitate, iar prima cerință este să fii alert.

Oamenii sunt inconștienți; prin urmare, vor iubire. Vor să iubească, dar pentru că sunt inconștienți, nu fac decât opusul. Își distrug propria iubire, distrug posibilitatea iubirii și se simt nefericiți. Condamnă soarta, îl condamnă pe Dumnezeu – condamnă totul, mai puțin pe ei înșiși. Persoana vigilentă se va condamna întotdeauna pe sine, pentru că va deveni conștientă de faptul că dorințele și acțiunile sale sunt opuse, se contrazic.

Odată ce ai devenit din ce în ce mai conștient de felul în care funcționezi în interior, lucrurile se simplifică. Trebuie doar să scapi de niște lucruri: trebuie să nu fii gelos dacă vrei să fii iubitor. Devine clar că nu se poate pune problema geloziei; îți dai seama singur că, dacă ești gelos, iubirea este imposibilă. Gelozia creează nefericire. Este parte din ego, este umbra egoului, umbra unei umbre. Iar iubirea are nevoie de absența egoului; cele două nu pot funcționa împreună, nu pot coexista.

Dacă alegi egoul cu bună știință, atunci lași deoparte cu totul noțiunea de iubire și accepți nefericirea. Dar în acest caz nu se mai pune problema să fii nefericit din cauza nefericirii tale. Aceasta din urmă este rezultatul întreprinderilor tale, este alegerea ta. Nu trebuie să mai faci caz de ea. Fie scapi de ego și de prietenii lui – gelozie, dominare, posesivitate – moment în care iubirea răsară și aduce cu sine extazul, fie rămâi legat de ego. Atunci dispăre iubirea, dispăre extazul, dispăre Dumnezeu, iar viața ta nu e altceva decât iad.

Cerința de bază este să fii conștient. Arta conștientizării devine arta iubirii, arta extazului. În asta constă religia.

ZIUA 76

Dacă nu iubești lumea, nu poți fi creativ. Dacă nu iubești frumusețea copacilor, de ce i-ai picta? Dacă nu iubești cântecul păsărilor, de ce ai cânta? Dacă nu iubești muzica vântului care trece printre brazi, de ce ai cânta la vioară? Numai cineva care este profund îndrăgostit de existență poate fi creativ.

ZIUA 77

Fii iubitor; nu iubitor față de cineva anume, ci iubitor în general. Permite-i iubirii să devină calitatea ta, nu doar o relație cu cineva: ori de câte ori iubirea devine relație, ea include pe cineva, dar exclude întregul univers. Să alegi pe cineva și să excluzi întregul univers este un compromis periculos, căci universul îți aparține și tu aparții universului. Întregul univers își revarsă iubirea asupra ta, iar dacă nu îi răspunzi ești foarte nerecunoscător.

Așa că iubește soarele, luna, stelele, copacii, râurile, munții, oamenii, animalele – fii, pur și simplu, iubire, și lasă întregul să fie iubitul tău. Asta este ceea ce face ca o persoană să fie religioasă. Când iubirea ta se propagă în spațiu, când nu mai cunoaște limite, când nimic nu o blochează, când este nelimitată, când nu este concentrată asupra unui singur obiect, ci este o stare a ființei, abia atunci iubirea este rugăciune, abia atunci ea este meditație. Abia atunci eliberează.

ZIUA 78

Pe măsură ce te înalți în iubire, tot mai sus, viața ta devine din ce în ce mai semnificativă. Din ce în ce mai multe cântece se aud în inima ta; din ce în ce mai multe extaze te cuprind. La ultimul nivel al iubirii, atunci când ea devine dumnezeiască, tu nu ești decât o floare de lotus care își împrăștie parfumul, extazul. În acel moment nu mai există timp, nu mai există moarte, nu mai există minte; devii parte din eternitate. Nu mai există nici teamă, desigur. Cum ar putea exista teamă atunci când nu există moarte? Nu mai există nici anxietate; când nu mai există minte, cum ar putea exista anxietate? Nu există decât o imensă încredere, mulțumire, împlinire.

ZIUA 79

Cântarea Cântărilor este unul dintre cele mai frumoase cântece care s-au compus vreodată, care au fost vreodată rostite. Dar este și unul dintre cele mai prost înțelese cântece. Creștinii sunt stânjeniți de acest cântec. Este parte din Vechiul Testament, iar ei sunt incapabili să îi înțeleagă sensul. Se tem, le este foarte teamă, pentru că poemul vorbește despre frumusețe, iubire, bucurie – iar ideea lor despre religie este aceea a tristeții. Crucea pare ceva cât se poate de potrivit, dar un Trandafir din Saron, un iubit sau un cântec de dragoste pare foarte materialist, foarte pământean. Așa că nu există comentarii creștine cu privire la Cântarea cântărilor. Evreii sunt ceva mai pământeni, dar chiar și ei se simt stânjeniți, pentru că simbolurile utilizate sunt cele ale iubirii.

Experiența mea mi-a arătat că iubirea este singurul cuvânt care poate descrie ceva divin. Întâlnirea dintre doi iubiți este singura experiență care poate spune ceva despre ceea ce este indescriptibil, de nedefinit; acest lucru ne indică, ne dă un indiciu despre nemaipomenitul extaz ce are loc atunci când un individ se contopește cu întregul. Este ca și cum doi iubiți s-ar contopi, este o îmbrățișare profundă a iubirii. Desigur că este mai măreț, mai profund; este calitativ diferit, la un nivel diferit decât iubirea comună. Dar iubiții obișnuiți se apropie de acest extaz mai mult decât orice altceva. Nici o cruce nu poate fi aproape de el.

Pentru mine, Cântarea Cântărilor este cea mai frumoasă parte din Biblie, din Vechiul și din Noul Testament, dar are nevoie de o viziune cu totul nouă pentru a putea fi explicată.

ZIUA 80

Dacă cineva nu este capabil să devină un cântec, viața rămâne goală, lipsită de sens. Iar oamenii încearcă să devină orice, mai puțin un cântec. Vor să devină bogați, puternici, faimoși. Dar prin faptul că devin bogați, puternici din punct de vedere politic, faimoși, își pierd toate calitățile care le pot face

viața plină de bucurie. Își pierd orice urmă de bucurie, devin serioși. Trebuie să devină serioși, pentru că lucrurile pe care încearcă să le obțină țin de competiție. Sunt gratificări ale egoului, iar egoul este un lucru foarte serios.

Egoul nu se distrează niciodată, este foarte serios. Prin urmare, cei guvernați de ego tind să devină sfinți, pentru că sfințenia pare a fi calea mai ușoară pentru a deveni puternic, respectat, faimos, fără a-și pierde câtuși de puțin seriozitatea. De fapt, poți deveni din ce în ce mai serios pe măsură ce devii un sfânt mai mare. Dar devii și din ce în ce mai mort.

Ai văzut vreodată un mort care să râdă? Morții sunt foarte serioși, e normal să fie așa! Nu pot râde. Ar fi nefiresc.

Bucură-te! Bucură-te cât de mult poți, fii din ce în ce mai viu, cât de viu poți. Pentru mine, religia înseamnă să debordezi de viață, atât de mult încât să împarți viața ta și cu ceilalți.

ZIUA 81

Iubirea i-a oferit omului prima străfulgerare a dumnezeirii; iar apoi oamenii au simțit dorința de a cerceta și de a căuta profund. Prin iubire ei au descoperit meditația. Iubirea este un fenomen natural; meditația este o știință deliberată. În iubire ești la mila vântului: uneori apare un fulger, alteori nu, și nu poți face nimic în privința asta.

Meditația face ca fulgerul să poată fi controlat; îl poți stârni sau îl poți opri. Ea face ca electricitatea să îți stea la dispoziție. Electricitatea a existat dintotdeauna, dar nu am avut noi capacitatea de a o controla; acum o folosim în mii de feluri. Iubirea este ca fulgerul, un fenomen natural; meditația transformă acest fenomen într-o înțelegere științifică. Abia atunci îl poți stârni și opri. De fapt, nici nu este nevoie să oprești iubirea; poți trăi în iubire 24 de ore pe zi. Iar atunci când poți trăi în iubire 24 de ore pe zi, de ce nu ai face-o? Nu merită să ratezi nici o clipă.

Eu transmit un mesaj al iubirii, pentru că știu că iubirea este singurul fenomen care are valoare universală – pentru că este un fenomen natural. Poți contrazice creștinii, hindușii, budiștii, dar nu poți contrazice iubirea.

Odată ce ai simțit iubirea, meditația se declanșează de la sine; și după aceea poți fi ușor condus către ea. De fapt, ești deja condus într-acolo, căci iubirea seduce pe toată lumea în direcția meditației. Iar dacă iubirea nu te poate seduce în direcția meditației, atunci nimic nu poate. Ea e este singura speranță, singura promisiune. Dar reușește întotdeauna, nu a eșuat niciodată. Este inevitabil ca după o experiență profundă a iubirii, să urmeze meditația. Iar meditația îți deschide poarta către templul lui Dumnezeu.

ZIUA 82

Să fii iubitor în mod spontan și natural înseamnă să fii religios. Religia nu are nimic de-a face cu slăvirea lui Iisus sau a lui Buddha sau a lui Krishna. Nu are nimic de-a face cu incantația mantrelor, nimic de-a face cu ritualurile care se țin în temple și biserici. Nu are nimic de-a face cu toată această aiureală. Religia adevărată este iubire spontană – iar întreaga societate a fost împotriva ei.

ZIUA 83

Iubirea are propria cale spre cunoaștere. Această cale este complet diferită de căile minții. De exemplu, dacă vrei să cunoști un trandafir prin căile minții, trebuie să îl diseci, și vei distruge astfel frumusețea. Vei afla lucruri despre compoziția lui chimică, dar vei rata complet poezia lui, care este lucrul real. Vei ucide spiritul și nu vei rămâne decât cu un cadavru; prin urmare, nu aceasta este calea cea mai bună pentru a cunoaște un trandafir.

Calea corectă este calea poetului, calea iubitorului, a muzicianului, a

dansatorului. Dacă ești muzician vei cânta o melodie, vei fi în armonie cu floarea care dansează în vânt, vei sta în tăcere alături de floare și vei încerca să îți asculți muzica.

Da, există muzică în jurul ei. Este o muzică în surdină, dar ea există. Și există poezie. Nu este scrisă într-o carte, dar însăși ființa florii, șoaptele ei, dansul, joaca ei cu razele soarelui, totul este parte dintr-o măreață poezie. Dacă poți iubi floarea, vei fi capabil să cunoști poezia, muzica, dansul, care sunt sufletul florii. Cu siguranță nu îi vei cunoaște chimia, dar îi vei cunoaște sufletul.

Existența trebuie cunoscută prin iubire, și vei ajunge astfel să îl cunoști pe Dumnezeu. Dumnezeu nu este nimic altceva decât existența abordată prin iubire.

ZIUA 84

Tăcerea este muzică, muzică pură. Cei din tradiția zen spun că iluminarea absolută este ca zgomotul scos atunci când aplaudăm cu o mână. Dacă aplaudăm cu două mâini, există o ciocnire, un conflict. Atunci când numai o mână aplaudă, liniștea este deplină, nu există nici un sunet, iar acea tăcere este muzica absolută.

Iubirea este muzica absolută pentru mine. Ea nici măcar nu are nevoie de celălalt. Dacă e nevoie de celălalt, atunci avem de-a face cu o iubire animalică sau cu una cel puțin umană. Dar când nu mai este nevoie de celălalt, atunci avem de-a face cu iubire divină. Atunci nu mai e vorba de relație, nici măcar nu mai e vorba despre a fi iubit; tu devii iubirea însăși. Devii muzica și cântecul. Iubirea nu mai este o calitate și nici o activitate. Este însăși ființa ta.

Când iubirea devine ființa ta, are loc o mare sărbătoare în interiorul tău. Nu există nici un sunet, nu există instrumente, dar se aude o muzică celestă, o muzică ce nu este creată – muzică necreată. Suntem plămădiți din această muzică, așa că dacă ne cufundăm în ființa noastră, nu avem cum să nu o

găsim. Este acolo, ca un curent interior. În anumite situații devenim conștienți de ea. Vedem un apus frumos, și amuțim în fața lui – nu pentru că ai practica tăcerea sau ți-ai propune să fii tăcut, nu. Pur și simplu se întâmplă. Frumusețea este atât de copleșitoare, încât aproape că uiți să clipești. E ca și cum, pe moment, inima ți s-ar opri; pentru o clipă, mintea și timpul se opresc. Totul se oprește: te afli într-un spațiu cu desăvârșire gol. Și apoi simți o mare frumusețe, o mare bucurie.

Desigur, în mod logic te gândești că vine de la apusul cel frumos. Nu este așa. Minunatul apus a funcționat ca un element declanșator. A declanșat un proces în tine, dar nu este cauza lui. Și, odată ce înțelegi că nu este el cauza, închizi ochii și cazi într-o tăcere profundă. Despre asta este vorba în meditație: crearea unei situații independente de lumea exterioară. Nu e nevoie de apus, nici de luna plină, nici de femei sau bărbați frumoși, nici de trandafiri sau lotuși. Nu este nevoie de nimic pentru că ai descoperit că acelea sunt doar elemente declanșatoare – și poți declanșa singur procesul. Trebuie doar să fii în acord cu interiorul tău, și vei auzi imediat ceva; vei fi plin de ceva ce nu poate fi exprimat în cuvinte. Rămâne nespus, inexprimabil, dar iubirea se apropie cel mai mult de el. Ține minte, așadar, că iubirea trebuie să devină muzica vieții tale.

ZIUA 85

Dacă poți fi centrul ciclonului pe care îl creează iubirea, atunci viața ta începe să se dezvolte. Pe măsură ce centrarea ta se adâncește cu fiecare experiență dificilă prin care treci, pe măsură ce devii mai profund, mai înrădăcinat, și nimic nu te mai poate dezrădăcina – nu mai există probleme care să te zguduie, și rămâi integrat în perioadele de criză – te vei simți recunoscător față de iubire, pentru că numai prin acele probleme a putut avea loc această integrare.

În acel moment începi să urci mai sus decât însăși iubirea – asta înseamnă grație. Când iubești și, cu toate acestea, iubirea nu îți mai creează nici o problemă, atunci apare și grația, o imensă frumusețe a corpului, a minții, a sufletului. Și toate se unesc într-o minunată armonie. Dar nu ai cum să

ajungi la ea dacă eviți dragostea.

Nu evita niciodată dragostea și problemele ei. Înfruntă-le, acceptă încercarea și necazul, dar rămâi calm și tăcut.

ZIUA 86

Ține minte că ești unic. Iubește-te, respectă-te, respectă-ți vocea interioară; ascult-o și urmează-o. Este mai bine să mergi în iad urmându-ți vocea, decât să mergi în rai pentru că ai ascultat vocea altcuiva, căci în cazul acesta raiul nu va fi rai pentru tine, deoarece vei fi doar un discipol orb.

ZIUA 87

Iubirea te eliberează. Cu cât iubești mai mult, cu atât ești mai liber. În cele din urmă, vei avea libertatea unui nor. Un nor este complet liber, nu are formă fixă, se schimbă constant, e imprevizibil. Acum arată ca un elefant, și imediat după se transformă în tigr. Nu poți ști niciodată. Acum se mișcă spre est, și imediat după aceea spre vest. Este absolut liber, nu este înrădăcinat nicăieri. Nu are rădăcini în pământ, prin urmare nu se agață de nimic; nu este atașat, nu este obsedat de nimic. Iubirea este și ea tot așa: fără rădăcini, neagățându-se de nimic, plutește ca un nor în deplină libertate.

ZIUA 88

Trecutul este o barieră. Până când nu devii suficient de curajos încât să

mori față de trecut, nu poți să fii recompensat de viața adevărată. Iar această moarte trebuie să aibă loc în orice moment, căci orice moment creează trecutul. Nu e vorba că ai murit cândva față de trecut și cu asta totul s-a terminat. După 24 de ore, trecutul va fi din nou cu tine. Trebuie să mori în fiecare moment – de ce să acumulezi trecutul?

Rupe legătura cu fiecare moment, pentru a fi tot timpul proaspăt și nou, în acord cu existența. În felul acesta nu mai rămâi niciodată în urmă. Atunci când nu mai rămâi în urmă, vine imensa sărbătoare. Dansezi cu existența, complet în armonie cu ea. Asta face din viață un festival, o iubire, un râs, un cântec, o sărbătoare.

ZIUA 89

Iubirea, extazul, meditația, adevărul, toate au nevoie de o mare tărie interioară din partea ta. Trebuie să fii complet: de regulă, oamenii sunt fragmentați. Ei sunt alcătuiți din mii de piese, și nu au integritate. A fi slab înseamnă a fi divizat, a fi nedivizat înseamnă forță. Ori de câte ori ești nedivizat, devii un individ unic: cuvântul individ înseamnă nedivizat. Lucrul acesta aduce forță, iar forța devine fundația existenței.

Toate meditațiile sunt instrumente care te ajută să aduci laolaltă toate fragmentele tale, să le contopești, să creezi un fel de unitate în tine, să aduci un centru în ființa ta. Odată ce acel centru începe să crească, vei dispune de suficient curaj încât să mergi în necunoscut; atunci riști totul. Iar existența îți cere să riști totul – numai atunci poți fi plin de extaz, iubitor, adevărat, divin.

ZIUA 90

Religia este moartă în absența râsului. Devine vie numai când râzi autentic,

pasional, intens, încât râsul să-ți danseze prin toate celulele, vibrează în întreaga-ți ființă. Atunci el devine ceva mai mare decât tine, iar tu nu ești decât un lucru mic în cadrul lui; te înconjoară ca o aură și dispari în el.

Exact asta se întâmplă când râzi: egoul tău dispăre. Poate nu dispăre în rugăciunea ta; e posibil ca rugăciunea ta să îl întărească. Rugăciunea capătă un aer de falsă pietate. Egoul nu va dispărea din cauza autorităților și a ascezei – va deveni chiar mai solid și mai concret. Dar când râzi din suflet, egoul nu mai este acolo. Pentru o clipă, fereastra se deschide, pentru o clipă egoul nu este acolo. Iar când egoul nu este acolo, tu ești.

ZIUA 91

Rugăciunea a fost prost înțeleasă în trecut. A devenit parte din credința în Dumnezeu; prin urmare, toți cei care nu cred în Dumnezeu, nu se pot ruga. Acest lucru a privat milioane de oameni de rugăciune. Rugăciunea trebuie eliberată de o credință în Dumnezeu. De fapt, rugăciunea vine prima, Dumnezeu vine apoi. Dumnezeu nu este condiția rugăciunii, este consecința ei. Dacă te rogi, vei deveni conștient de existența lui Dumnezeu. Nu va mai fi nevoie să crezi în Dumnezeu.

ZIUA 92

Viața este un dar al existenței. Nu am câștigat-o; de fapt, nici nu o merităm. Dar noi suntem creaturi nerecunoscătoare, astfel că nici măcar un sincer „Mulțumesc!“ nu se naște în noi. Nu suntem recunoscători că suntem vii; nu suntem recunoscători că ni s-a dat această oportunitate de a crește, de a vedea, de a iubi, de a râde, de a ne bucura de muzica existenței, de frumusețea lumii. Nu suntem deloc recunoscători. Din contră, ne plângem constant.

Dacă asculți rugăciunile oamenilor, vei fi surprins: toate rugăciunile sunt plângeri. Rugăciunile lor nu au legătura cu mulțumirea, oamenii cer tot timpul mai mult și spun constant „Asta nu este suficient!“ De fapt, nu va fi niciodată suficient. Săracul cere, bogatul cere, împăratul cere – toată lumea cere!

Toată lumea cere din ce în ce mai mult. Asta nu înseamnă decât că oricât de mult ți s-a dat, nu îți este suficient. „Merit mai mult! Nu ai fost drept cu mine.“ Eu numesc acest aspect ireligiozitate. Prin urmare, toate rugăciunile care se rostesc în temple și moschei și biserici sunt ireligioase. Adevărata rugăciune este plină de cuvinte de mulțumire: un simplu mulțumesc este de ajuns.

ZIUA 93

Rugăciunea nu are nimic de-a face cu ceea ce este cunoscut pretutindeni în lume drept rugăciune. Adevărata rugăciune nu este un ritual. Adevărata rugăciune nu are nimic de-a face cu biserica sau cu templul sau cu moscheea: adevărata rugăciune nu este nici creștină, nici hindusă, nici mahomedană. Adevărata rugăciune nu are nimic de-a face cu vorbele, nu este verbală. Este gratitudinea tăcută. O plecăciune tăcută în fața existenței.

Așa că oriunde și ori de câte ori simți că trebuie să faci o plecăciune în fața pământului, în fața copacilor, a cerului, fă-o. Plecăciunea te va ajuta să dispari ușor, ușor.

Rugăciunea este una dintre cele mai mărețe metode de a-ți distruge egoul, iar atunci când egoul a dispărut, Dumnezeu apare. Egoul îl ascunde pe Dumnezeu în spatele unui nor întunecat. Când norul a dispărut, soarele strălucește în toată gloria lui, în toată frumusețea, grandoarea, splendoarea.

ZIUA 94

Oamenii se roagă pentru că sunt nefericiți. Se roagă pentru că sunt nefericiți și cred că vor fi capabili să scape de nefericire prin rugăciune. În cel mai bun caz, acea rugăciune le va aduce o mângâiere, dar nu îi va ajuta să scape de nefericire. Se vor obișnui cu nefericirea lor – iar asta este cu adevărat periculos. Așa-zisele religii funcționează în acest fel: te ajută să te obișnuiești cu tot felul de nefericiri.

De aceea, în Orient, vedem cum oamenii trăiesc în tot felul de nenorociri, și nu se revoltă, nu depun nici un efort pentru a-și îmbunătăți viețile. Asta se întâmplă din cauza așa-zisei religiozități; s-au obișnuit cu orice, au uitat complet că viața poate fi diferită. Au acceptat-o așa cum este.

O astfel de situație nu este bună: ea oprește evoluția. Prin urmare, eu nu îți sugerez rugăciunea când ești nefericit. Rugăciunea ar trebui să fie folosită doar atunci când ești bucuros, fericit, când poți dansa și cânta, când te poți bucura. Rugăciunea devine în acel moment un salt în necunoscut, căci te ajută să ai încredere în existență. Rugăciunea este încredere. Este o poveste de dragoste cu întregul, cu copacii, cu stelele și cu munții.

ZIUA 95

Respiră rugăciune, trăiește rugăciune, iubește această frumoasă existență. Numai prin iubire vei deveni conștient de atotprezența dumnezeirii. Și repet: nu a lui Dumnezeu, ci a dumnezeirii.

ZIUA 96

Rugăciunea trebuie să fie ceva absolut individual. Trebuie să fie spontană, nu trebuie să o înveți. O rugăciune învățată este o falsă rugăciune. Începi să

o repeți ca un papagal. Este lipsită de sens, de semnificație, e compusă din cuvinte goale. Dar când rugăciunea răsare în inima ta, când are ceva din tine în ea, atunci capătă o imensă semnificație. În acel moment nu mai este doar „(...) o poveste spusă de un idiot, plină de zgomot și de furie, și care nu înseamnă nimic“. Ea are o semnificație și o muzicalitate imense.

Trebuie să înveți să comunici cu existența. Vorbește cu stelele, cu râurile, cu copacii, cu pietrele. Nu te simți stânjenit: acesta este modul în care s-a manifestat existența. Tot ce există este o manifestare a existenței. Începe prin a comunica cu existența manifestată și într-o bună zi vei fi capabil să comunici cu ceea ce este nemanifestat. Începe cu ceea ce este vizibil, și abia apoi poți face un salt uriaș în invizibil. Vorbește cu pământul, cu iarba.

La început poate să nu pară deloc ceva religios, dar chiar și faptul de a saluta un copac are o frumusețe a lui, este ceva spiritual, ceva sfânt: recunoști spiritul copacului, recunoști prezența copacului, nu o ignori. Și dacă poți învăța un singur lucru, acela de a nu ignora existența în toate manifestările ei, atunci ignoranța dispare și răsare înțelepciunea – răsare din nucleul tău cel mai adânc.

ZIUA 97

Călătoria începe în iubire și se sfârșește în lumină sau în iluminare. Iar puntea dintre cele două este rugăciunea.

Întregul pelerinaj dinspre ignoranță spre înțelepciune nu este decât un pelerinaj al rugăciunii. Rugăciune înseamnă: „Sunt atât de mic, încât nimic nu este posibil prin mine dacă întregul nu mă ajută“. Rugăciunea este abandonarea egoului în fața întregului; nu o abandonare din disperare, ci una venită din înțelegere profundă. Cum ar putea valul mic să fie împotriva oceanului? Efortul lui ar fi absurd. Dar asta este ceea ce face umanitatea.

Suntem valuri mici în vastul ocean al conștiinței. Numește acel ocean Dumnezeu, adevăr, iluminare, nirvana, tao, dharma – toate înseamnă același lucru, faptul că suntem parte dintr-un ocean infinit. Dar suntem

valuri foarte mici; nu putem avea voință proprie și nici destin propriu. Însăși dorința de a avea o voință proprie și de a reuși ceva ca urmare a dorințelor noastre este cauza nefericirii.

Rugăciune înseamnă că, înțelegând futilitatea dorinței umane, te predai în fața voinței divine. Atunci spui: „Vie împărăția ta, facă-se voia ta“. Acest lucru nu este posibil decât dacă există o mare iubire pentru existență. Prin urmare, eu spun că întreaga călătorie începe în iubire și se termină în iluminare. Iar mijlocul călătoriei constă numai în rugăciune, într-o profundă renunțare.

ZIUA 98

A te simți din ce în ce mai recunoscător trebuie să reprezinte munca ta cu tine. Gratitudea este esența rugăciunii și este posibilă doar când vezi că totul este un dar, că fiecare respirație este un dar. Și ce dar! Atât de valoros că nu ai cum să îl cumperi. Nu are preț.

Nu poți cumpăra viața; nu poți cumpăra iubirea; nu poți cumpăra sensibilitatea estetică; nu poți cumpăra creativitatea; nu poți cumpăra inteligența – dar toate acestea îți sunt oferite. Ți-au fost oferite chiar înainte să le ceri. Trebuie doar să cauți puțin în tine și vei descoperi nenumărate comori.

ZIUA 99

Rugăciunea nu trebuie să fie doar verbală. O rugăciune verbală este un pseudofenomen; ea pretinde a fi o rugăciune, dar este din plastic. Nu este o floare adevărată. Adevărata rugăciune nu are nimic de-a face cu limbajul, căci Dumnezeu nu înțelege nici o limbă. Sunt peste șase mii de limbi pe pământ, iar oamenii de știință spun că există 50 000 de planete cu viață în

Univers. Îți imaginezi că Dumnezeu ar înnebuni dacă ar trebui să înțeleagă atâtea limbi. Dumnezeu nu cunoaște decât o limbă, și aceea limbă este tăcerea.

Tăcerea nu este nici germană, nici engleză, nici franceză. Toți cei care tac nu mai fac parte din nici o naționalitate, din nici un grup lingvistic, din nici o rasă sau religie. Tăcerea nu cunoaște limite, este infinită; să fii tăcut înseamnă să fii în rugăciune.

ZIUA 100

Rugăciunea există peste tot în spațiu. Stelele sunt pline de rugăciune, copacii sunt plini de rugăciune, oceanele sunt pline de rugăciune. Cu excepția omului, întreaga existență este în continuu într-o stare de rugăciune; numai omul trebuie să se îndrepte către rugăciune în mod conștient. Și există un motiv pentru asta: omul este singurul animal conștient, prin urmare el poate alege. Poate să iasă din fluxul natural al existenței sau poate să devină parte din el. Nici un alt animal nu are această libertate. Păsările nu cântă în zori de zi pentru că așa aleg, ele cântă instinctiv. Copacii sunt plini de rugăciune, la fel și munții, dar rugăciunea lor este un fenomen natural.

Demnitatea omului este aceea că poate alege să se roage – dar această posibilitate de alegere poate să devină totodată și eșecul lui, căci el poate alege și să nu se roage. Omul se află tot timpul la răscruce: fiecare pas este o alegere, cu fiecare pas poți alege corect sau greșit. Când tristețea și veselia îți apar în cale, alege tot timpul bucuria. Când seriozitatea și spiritul ludic îți apar în cale, alege tot timpul spiritul ludic. Și ține minte: devenim ce alegem să devenim. Este doar o chestiune de alegere.

ZIUA 101

Nu există lucruri mărețe în viață: viața constă în lucruri mici. Dar dacă știi cum să te bucuri de ele, le transformi în lucruri mărețe. În mâinile unui buddha, până și apa devine vin. Acesta este sensul miracolului pe care se spune că l-ar fi înfăptuit Iisus: acela că a preschimbat apa în vin. Numai nebunii cred că așa ceva este adevărat. Este adevărat doar în mod simbolic.

În mâinile lui Iisus, apa este vin. Te poți îmbăta doar cu apă curată, cu apă simplă. Depinde de felul în care bei. Nu ține de băutură, ci de cel care bea. Îți spun din experiență proprie. Eu nu amestec suc cu whisky, amestec suc cu suc – și funcționează.

ZIUA 102

Există două tipuri de religie în lume: religia meditației și religia rugăciunii. Și aceste două tipuri s-au dușmănit dintotdeauna; ele au divizat umanitatea.

De exemplu, budismul este o religie a meditației, creștinismul o religie a rugăciunii, și până acum nu a existat nici o punte între ele. Nu numai că au divizat umanitatea, au divizat fiecare ființă umană în două părți – deplinătatea omului trebuie împlinită pe deplin. Omul are ambele aspecte în ființa lui.

Un aspect se împlinește prin meditație, celălalt prin rugăciune, și dacă aderi la unul dintre aceste aspecte și ești împotriva celuilalt, atunci rămâi înjumătățit. Prin urmare, în trecut, așa-ziii oameni sfinți nu erau chiar sfinți, pentru că nu erau deplini. Din cauza acestei diviziuni schizofrenice, religia nu a reușit să genereze revoluția de care este capabilă.

Efortul meu este acela de a crea o punte între cele două.

ZIUA 103

Rugăciunea nu are nimic de-a face cu religia; este, în esență, abordarea pe care o are un artist. Rugăciunea este un fenomen estetic, nu un fenomen religios. Dar dacă începi să te simți recunoscător față de existență, ușor, ușor, vei fi surprins să simți că o prezență începe să te înconjoare, o prezență pe care nu ai mai simțit-o niciodată. Numai o inimă recunoscătoare începe să simtă o anumită vibrație. Acea vibrație este Dumnezeu. Dumnezeu nu vine decât într-o etapă ulterioară, dar vine ca o experiență – niciodată ca o credință, ci numai ca o experiență. În acel moment, Dumnezeu este eliberare, Dumnezeu este nirvana.

Dar începe cu rugăciunea. Nu începe niciodată cu Dumnezeu, căci acel Dumnezeu va fi fals. Și dacă crezi într-un Dumnezeu fals, atunci și rugăciunea ta este falsă. Înainte de toate, fă ca rugăciunea ta să fie cât mai profundă cu putință, cât mai sinceră, iar Dumnezeu va veni din proprie inițiativă. Pe mine nu mă preocupă Dumnezeu, dar cu siguranță mă preocupă rugăciunea.

Dacă oamenii ratează rugăciunea, nu mai au nici o posibilitate, nici o speranță. Că Dumnezeu este mort nu e treaba noastră. Dar că rugăciunea moare, aceasta este cu siguranță o chestiune de mare importanță, căci fără rugăciune tot ce este frumos, tot ce este minunat se va pierde. Așa că învață să fii plin de rugăciune.

ZIUA 104

Iubirea este o floare, și încă cea mai frumoasă dintre toate. Este invizibilă, căci crește în inimă, dar parfumul său se simte chiar și din afară. Se deschide în inimă, dar parfumul se împrăștie; ajunge și la alți oameni. Iubirea este atât de parfumată, încât poate umple întreaga existență. Ori de câte ori există un om ca Iisus sau ca Buddha, a cărui inimă a devenit o floare a iubirii, întreaga existență este binecuvântată.

ZIUA 105

Meditația înseamnă o stare de conștientizare lipsită de gânduri. Într-un fel, este negativă; respinge gândurile și creează o stare de tăcere în interiorul tău. Acea tăcere este frumoasă, dar îi lipsește ceva. Îi lipsește muzica, nu are poezie în ea, nu are dans. Este un fel de moarte tăcută; nu răsare nici un cântec din ea.

Rugăciunea înseamnă că inima este plină de iubire. Este o abordare pozitivă. Rugăciunea poate fi dans, rugăciunea poate cânta, rugăciunea poate fi o sărbătoare, dar fără meditație, toată această sărbătoare rămâne superficială, gălăgioasă. Da, există o viață minunată în această sărbătoare, dar este o viață copilăroasă, imatură.

Maturitatea nu vine decât prin meditație, bucuria vine prin rugăciune. Centrarea vine prin meditație, dansul vine prin rugăciune. Un om este cu adevărat binecuvântat atunci când rămâne centrat, dar continuă să danseze; atunci când devine centrul ciclonului.

ZIUA 106

Viața are multe lucruri frumoase, dar nimic nu se compară cu frumusețea meditației. Sunt multe flori frumoase, multe stele frumoase, răsărituri și apusuri, mulți oameni frumoși, dar floarea meditației, steaua meditației, răsăritul meditației sunt incomparabile cu orice altceva. Ele te duc către lumea dumnezeirii, te duc dincolo de proiecțiile pe care le face mintea. Odată ce ai aflat ce este meditația, odată ce ai gustat din nectarul ei tăcut, tot ceea ce vezi se transformă ca urmare a felului în care vezi. Aceiași copaci, aceleași păsări, aceiași oameni devin diferiți. Toți par luminoși, plini de sevă, plini de viață eternă: ești înconjurat numai de zei și zeițe.

În acel moment, viața merită cu adevărat trăită. Fiecare moment este o asemenea bucurie și un asemenea dar încât ești constant recunoscător. Acea recunoștință este rugăciunea. Rugăciunea este parfumul meditației. Nu ai cum să te rogi cu adevărat dacă nu ai meditat.

ZIUA 107

Adevărata slavă ia naștere atunci când înțelegi cât de multe ți-a oferit existența. Ea vine din experiența frumuseții de care ești înconjurat: stele, soare, lună, flori, curcubeu, nori, oameni. Însăși ființa ta, acest miracol imens, acest univers misterios, toate acestea ți-au fost oferite în dar. Nu le meriți; sunt daruri pure, dar tu nici măcar nu i-ai mulțumit lui Dumnezeu.

Când devii conștient de acest dar imens, o mare slavă se naște în inima ta. Acea slăvire nu cere nimic. De fapt, este o mulțumire, o recunoștință: este rugăciune. Și atunci are o imensă frumusețe. Numai asemenea slăvire este religioasă, numai asemenea slăvire este rugăciune. Nu încerci nici pe departe să-l folosești pe Dumnezeu, ci îi mulțumești pur și simplu pentru tot ce a făcut deja.

Îi spui doar: „Nu merit asta. Mi-ai oferit atât de multe, încât sunt copleșit. Iubirea ta este măreață“. Această slăvire apare în inima ta ca un parfum și se ridică spre ceruri. Iar aceasta este singura rugăciune pe care Dumnezeu o aude, nu mai există alta care să ajungă la el.

Miracolul este că numai un asemenea om va fi copleșit cu din ce în ce mai mult extaz – deși nu a cerut asta. Recunoștința lui îl face capabil de a primi mai mult. Deschiderea lui îl face capabil să absoarbă mai multă frumusețe, mai multă bucurie, mai multă muzică. Întreaga lui ființă este o grădină cu flori.

ZIUA 108

Eu consider că singura maniera de a-l slăvi pe Dumnezeu este să fii plin de extaz. Nu este nevoie să o faci verbal – de fapt, nu ai cum s-o faci verbal. Cuvintele sunt atât de futele, de goale, încât nu au cum să conțină extazul.

Trebuie să îl slăvești existențial pe Dumnezeu. Fiecare fibră din ființa ta trebuie să pulseze de bucurie, fiecare celulă din ființa ta trebuie să danseze în rugăciune. De fapt, tu vei deveni însăși rugăciunea. Numai atunci vei fi în rugăciune. Atunci nimic nu se spune și totul e spus. Nu mai este nevoie să mergi la biserică sau la sinagogă sau la templu. Oriunde vei fi, vei fi bucuros – bucuros pentru simplul motiv că Dumnezeu a ales ca tu să fii, te-a creat. Bucuros că ți-a oferit o șansă, o oportunitate de a vedea frumusețea lumii; de a vedea această misterioasă existență, de a fi parte din ea, de a lua parte la ea, de a bea din ea, de a te îmbăta cu ea. Cuvintele sunt lucruri greoaie. Ele cad înapoi pe pământ, nu pot trece dincolo de pământ. Numai o bucurie tăcută poate pătrunde în realitatea supremă.

Așa că fii plin de veselie, plin de extaz. Și, ori de câte ori simți că ai nevoie să te rogi, dansează, cântă. Uită de Dumnezeu. Nu se pune problema să i te adresezi sau să îi vorbești – toate astea-s prostii. Ce i-ai putea spune lui Dumnezeu? Ce e de spus, în afară de „da“? Iar asta se poate spune doar prin dans, nu poate fi spus prin cuvinte. Cuvintele sunt insuficiente, au limite. Sunt potrivite pentru a fi folosite pe pământ, dar odată ce începi să te miști spre lumea de dincolo, devin absolut irelevante.

ZIUA 109

Slava este temelia rugăciunii. Cel care poate slăvi are o inimă gata să facă saltul în rugăciune. Este greu să slăvești, e ușor să condamni. Este ușor să condamni, pentru că prin condamnare îți hrănești egoul. Prin condamnare reduci oamenii la ființe inferioare ție; tu devii superior, devii mai sfânt. Așa există egoul: îi reduce pe ceilalți la un statut inferior.

Slăvirea înseamnă să îl ridici pe celălalt deasupra ta. Ea este otravă pentru ego. Când slăvești totul, când întreg universul devine obiectul slăvirii tale, egoul dispăre. Iar dispariția egoului te face disponibil față de Dumnezeu. Doar atunci când egoul a dispărut complet, numai atunci Dumnezeu se poate pogorî în tine. Egoul eliberează inima, și numai atunci poate intra Dumnezeu.

Dumnezeu înseamnă întregul.

ZIUA 110

Slăvește frumusețea care ne înconjoară pe toți, dar de care nu suntem conștienți. Slăvește răsăritul, apusul, stelele, norii, copacii, oamenii, pentru că toate acestea sunt manifestări ale existenței.

Transformă-te într-un cântec de slavă. Privește cu ochii slăvirii. Nu mai fii critic; a fi critic este calea sigură de a rata tot ce este semnificativ.

Fii creativ, nu fii critic. Nu poți fi creativ decât dacă știi cum să slăvești. Din acea slăvire răsar creativitatea. Începi să îți împarți ființa cu ceilalți. Iar când vei vedea frumusețea și splendoarea existenței, vei dori să o faci și mai frumoasă. Doar un pic mai frumoasă. Așa funcționează creativitatea. Este efortul de a face viața mai frumoasă, un pic mai frumoasă.

Așa se naște creativitate. Este un efort de a face viața un pic mai frumoasă, de a aduce un zâmbet, un râset, puțină iubire în existență, este un efort de a lăsa existența un pic mai bună decât ai găsit-o. Despre asta este vorba în creativitate – despre a ajuta, a contribui, a înfrumuseța existența. Iar aceasta este adevărata preamărire.

ZIUA 111

Viața este un cadou. Dar noi suntem atât de inconștienți, încât nu îi mulțumim niciodată existenței, nu simțim nici o recunoștință. Ni se oferă foarte multe și noi nu facem decât să ne plângem. Cerem din ce în ce mai mult. Iar nefericirea minții este aceea că cu cât îi dai mai mult, cu atât cere mai mult. Devine din ce în ce mai pretențioasă, mai încăpățânată, mai arogantă, mai violentă, mai agresivă – iar aceasta nu este calea spre extaz.

Aceasta este calea spre iad.

Drumul spre extaz trece prin recunoștință, prin mulțumire. Mulțumește-i existenței fiindcă ți-a oferit foarte multe. Nu cere mai mult, și ți se va oferi mai mult. Cere, și nu ți se va da niciodată. Nu li se dă decât celor recunoscători. Prin recunoștință, ei ajung să primească. Prin recunoștință, ei devin vrednici să primească. Cere, și ai toate șansele să nu primești. Nu cere niciodată nimic de la existență. Mulțumește-i pentru tot ce a făcut deja pentru tine, și vei fi surprins că ai găsit cheia. Poți avea existența întreagă fără să ceri nimic.

ZIUA 112

Oamenii iau viața ca pe ceva de la sine înțeles, prin urmare nu există nici urmă de recunoștință în ei. Și fără recunoștință nu există creștere, nu există religie și nici rugăciune. Religia începe în recunoștință și se sfârșește în recunoștință. Este o călătorie de la recunoștință la recunoștință. La început este o sămânță, la final devine o floare. Dar lucrul fundamental este acela că viața nu ar trebui luată ca fiind de la sine înțeleasă. Nu am câștigat-o, este un cadou. Acesta este un fapt simplu și evident.

Poate din cauza faptului că este foarte evident, oamenii tind să-l uite.

Religia nu începe în credința că există Dumnezeu, începe în conștientizarea că viața este un dar. Nu știm de la cine – în privința asta trebuie să ne punem întrebări – dar un lucru este sigur, ea este un dar. O forță necunoscută și misterioasă ți-a oferit cel mai prețios lucru.

Și odată ce acest sentiment se cristalizează în tine, atunci începe căutarea și explorarea. Dumnezeirea nu este departe de gratitudine.

ZIUA 113

Din acest moment, începe să privești totul ca pe o binecuvântare. Și când spun tot, chiar mă refer la tot. Chiar și atunci când simți durere, ea este o binecuvântare. Poate că nu înțelegi, dar este o binecuvântare. Într-o bună zi vei înțelege și vei vedea că a fost o binecuvântare, că a fost necesară, absolut necesară, și că te-a ajutat să crești. Chiar și suferința este o binecuvântare. Purifică, te ajută să fii integrat, te scapă de infantilism și te ajută să devii matur. O anumită maturitate răsare în urma suferinței. Un om care nu a suferit rămâne un copil, infantil, superficial. Nu poate înțelege lucrurile profunde din viață. Crede că viața este un carusel, iar el va continua să treacă de la o senzație la alta. Este în mod constant lacom și caută tot felul de jucării. Dar acelea nu sunt decât jucării.

Un om care a suferit suficient devine matur. Poate vedea că jucăriile sunt jucării – că nu merită truda, nu merită îngrijorarea. Înțelege profunzimile și poate vedea viețile celorlalți cu mai multă simpatie, cu mai multă compasiune, cu mai multă iubire. Pentru că a suferit, știe ce este suferința. Acest lucru îl face mult mai uman. Așa că și suferința este o binecuvântare.

Privește, observă și încearcă să găsești binecuvântarea oriunde. Uneori este deghizată, alteori nu, uneori este complet la vedere. Dar dacă privești, vei vedea că este tot timpul acolo; în succes, în eșec, în durere, în plăcere, în viață, chiar și în moarte. Este acolo vara, iarna, la tinerețe, la bătrânețe. Este acolo în sănătate, în boală. Numesc persoană religioasă acea persoană care vede binecuvântări peste tot, care nu poate găsi vreun loc în care să nu vadă binecuvântare.

ZIUA 114

Venerează natura. Să mergi la biserică înseamnă să mergi la ceva făcut de mâna omenească. Mergi în pădure, mergi la râu, la ocean. Abia atunci vei merge către ceva făcut de Dumnezeu, iar Dumnezeu va fi mai aproape de tine și tu vei fi mai aproape de creația lui. A-i venera creația este singura modalitate de a-l venera. Este invizibil, dar creația lui este vizibilă. Creația

lui trebuie să devină o punte.

Venerându-i creația, ușor, ușor, vei deveni conștient de prezența lui nemaipomenită. Este prezent în jurul unui copac, în jurul unei pietre, în jurul unui bărbat, al unei femei. Dar mai întâi venerează, pentru că venerarea te va ajuta să vezi prezența, prezența invizibilă. Apoi aceasta devine aproape vizibilă, aproape tangibilă. O poți atinge.

Iar în momentul în care ești capabil să o simți extrem de profund, ea te transformă. Devii parte din ea; te topești și te contopești cu ea.

ZIUA 115

Existenței îi pasă de toată lumea. Fără existența care să ne iubească, nu am putea exista nici o clipă. Ea revarsă mereu viață în noi. Suntem extrem de prețuiți de existență, deși noi continuăm să o luăm ca fiind de la sine înțeleasă – în asta rezidă nesăbuința noastră. Dacă o luăm ca fiind de la sine înțeleasă, nu are cum să existe grațitudine. Credem că o merităm. Credem că este dreptul nostru să o avem; de fapt, credem că nu primim atât cât am merita, prin urmare ne plângem constant. Aceasta este starea omului ireligios.

Omul religios simte grațitudine, o imensă grațitudine. Este mulțumit doar pentru simplul fapt că există. Și odată ce începi să simți grațitudinea, vor apărea o mie de lucruri pentru care să fii recunoscător. Și cu cât te simți mai recunoscător, cu atât apar mai multe și mai multe daruri.

ZIUA 116

Universul este o imensă armonie; toate lucrurile se potrivesc între ele. Este un miracol nemaipomenit, e atât de vast, de nemăsurat, de infinit, și totuși

lucrurile toate se potrivesc între ele – în mod absolut. Cu excepția omului. Omul este singura oaie neagră din existență. Iar motivul pentru care omul nu se potrivește cu celelalte lucruri este acela că i s-a oferit un imens dar: darul conștiinței.

Toate celelalte trebuie să se potrivească. Este natural ca ele să se potrivească cu universul. Omul trebuie să decidă dacă să fie în ton cu universul sau nu, omul are libertatea de a alege. Acesta este un cadou minunat, dar poate fi prost folosit; este prost folosit de mii de oameni. Ei aleg să nu fie în ton cu existența. Aleg conflictul, se luptă cu existența. Bineînțeles că vor suferi, trebuie să sufere...

Nu te poți lupta cu întregul; întregul este mult prea vast, mult prea mare. E ca și cum o picătură de rouă s-ar lupta cu oceanul. Este o prostie, prostie pură, dar asta au decis foarte mulți să facă. Egoul este doar o picătură de rouă care se luptă cu existența, care încearcă să cucerească Universul.

ZIUA 117

Trebuie să trăiești pe pământ ca și cum ai trăi în Paradis; abia atunci vei fi capabil să intri în Paradis. Cei care se află deja acolo vor fi capabili să intre, nimeni altcineva. Cei care au gustat deja din bucurie devin demni de bucurie.

Acest pământ, această viață este o oportunitate de a deveni atât de alert, atât de sensibil, de armonios, încât să începi să simți bucuria oriunde, să începi să simți dansul existenței – nu doar să îl simți, ci vei deveni parte din dans; te vei dizolva în el.

ZIUA 118

Frumusețea este naturală, urâtenia este artificială. Frumusețea este însăși natura ta, iar urâtenia este ceva străin. De aceea nu vrea nimeni să fie urât. Dar din cauza inconștienței, toată lumea trebuie să fie urâtă. Toți vor să fie frumoși, dar pentru că nu știu să fie frumoși, oamenii încep să se machieze, să se tundă în fel și chip, încearcă rochii noi, țin diete și tot felul de alte lucruri, doar pentru a fi frumoși. Dar nu știu că asta nu îi va ajuta foarte mult.

Frumusețea este ceva interior. Odată ce ai descoperit-o, începe să radieze din corpul tău, din mintea ta, din tot ceea ce reprezinți. Odată ce există frumusețea interioară, totul este înfrumusețat.

ZIUA 119

Dacă poți cânta puțin, dacă îți poți împărtăși bucuria cuiva, dacă îți poți exprima ființa, este suficient; de fapt, este mai mult decât suficient.

Suntem foarte zgârciți, nu împărțim nimic cu nimeni. Aceasta este cea mai mare calamitate care i se poate întâmpla unui om, și s-a întâmplat întregii umanități. Suntem crescuți în așa fel încât să devenim zgârciți. Chiar dacă oferim, oferim cu ranchiună, și ori de câte ori dăruim, o facem doar în condițiile impuse de noi. Asta nu se numește împărtășire. Oferim doar ca să primim mai mult, este tot timpul o negociere. Nu este dăruire adevărată.

Adevărata dăruire înseamnă pura bucurie de a oferi, fără motiv; nu ca mijloc, ci ca scop în sine. Apoi viața devine un cântec. Dacă poți iubi fără motiv, dacă poți fi prietenos chiar și cu străinii... Și toți oamenii sunt străini. Poate că ai trăit alături de o persoană zece ani, dar asta nu înseamnă decât că doi străini au trăit împreună timp de zece ani, atâta tot. Calitatea de străin nu dispare niciodată; nu ai cum să o distrugi. Și este bine că este așa, pentru că ea oferă individualitate fiecărei persoane, unicitate, imprevizibilitate.

Oferă din inimă cât poți tu de mult. La asta mă refer când spun să poți cânta puțin. Nu-l ține în tine, exprimă-l. Întocmai ca păsările dimineața;

păsărilor nu le pasă dacă ascuți sau nu, nu le pasă dacă au audiență, nu cântă pentru a primi ceva în schimb. Ele cântă doar din bucurie. Soarele a răsărit, dimineața a sosit din nou, noaptea s-a încheiat, iar ele sunt doar cântec și dans.

Acesta este adevăratul mod de a trăi – fiecare moment este o bucurie, o bucurie față de viață, și o împărtășire cu orice se întâmplă să fie lângă tine: un copac, un animal, o piatră. Împarte.

ZIUA 120

Existența este ca un ocean, iar noi suntem valuri care dansează în soare, care cântă în soare, care dispar iar și iar, și reapar iar și iar. Nu există naștere, nu există moarte – suntem eterni.

Numai la nivel superficial pare că un val se naște și moare, dar este o viziune superficială, pentru că valul rămâne tot timpul la fel. Uneori se manifestă, uneori răsare spre soare, cu o dorință profundă de a-l îmbrățișa, de a atinge stelele, iar în clipa imediat următoare se relaxează în oceanul adânc, odihnindu-se. Moartea este odihnă, iar când odihna s-a sfârșit, valul apare din nou. Este o revenire eternă; apărem iar și iar și iar. Nu este nevoie să te temi de moarte, pentru că moartea este falsă, iar, în mod natural, și nașterea este falsă. Am existat înainte de naștere și vom exista și după moarte.

Odată ce începi să simți acest lucru, nu să îl crezi, ci să îl cunoști prin experiență, toată frica dispare. Iar energia implicată în frică este eliberată și devine iubire. Aceeași energie devine frică sau iubire. Odată ce frica nu mai este acolo, o energie nemaivăzută este eliberată, iar acea energie devine iubire. Începe să radieze prin tine, ajunge la alți oameni. Începi să debordezi de iubire.

ZIUA 121

Viața este o oportunitate, o oportunitate de a te împlini. Este posibil să ratezi împlinirea, mulți o ratează; doar câțiva oameni reușesc să ajungă la ea. Cei care o ating sunt cei care pătrund în lumea lor interioară. Să continui să fii preocupat de bani, putere și prestigiu este o pierdere inutilă. Preocuparea cea dintâi a fiecăruia ar trebui să fie aceea de a ști: „Cine sunt eu?” Să nu te simți mulțumit până nu afli asta. Ia o decizie importantă în centrul ființei tale: „Trebuie să aflu cine sunt eu”, căci însăși această decizie devine o sămânță.

ZIUA 122

Viața este o călătorie, un pelerinaj. Nu este statică, este dinamică. Se mișcă tot timpul spre necunoscut. Dar din cauza fricii, rămânem legați de cunoscut și nu permitem vieții să se miște; nu îi oferim suficientă libertate să se dea năvală spre necunoscut, să danseze în drum spre ocean. Ea este asemenea unui râu, dar noi o transformăm într-o băltoacă. Iar a deveni băltoacă înseamnă moarte. A rămâne un râu înseamnă a rămâne viu. Băltoacele nu ajung nicăieri. Nu fac decât să se usuce; devin din ce în ce mai nămolose și mai murdare și urât mirositoare, pentru că sunt stătute. Nu pot rămâne proaspete, nu pot rămâne pure. Râul rămâne pur, proaspăt, curgător. Și atunci există bucurie, căci tot timpul te așteaptă o surpriză, tot timpul te întrebi: „Ce se va întâmpla mai departe?”

În orice clipă viața este o surpriză, o surpriză nesfârșită, un suspans nesfârșit, un mister care nu cunoaște nici început și nici sfârșit.

ZIUA 123

Omul doar crede că moare: moartea este o noțiune falsă. Nimeni nu a murit

și nimeni nu s-a născut vreodată. Nașterea și moartea sunt două episoade în viața eternă. Nașterea nu este începutul și moartea nu este sfârșitul: ai fost încă dinainte să te naști și vei fi și după ce mori. A ține minte acest lucru și a-l înțelege reprezintă întregul scop al religiei. A cunoaște nemurirea reprezintă singura modalitate de a scăpa de temeri și de anxietate, pentru că acestea sunt înrădăcinate în teama de moarte. Odată ce afli că nu există moarte și nici naștere, ești eliberat de teamă, ești eliberat de iad. Ești eliberat de toate coșmarurile. O imensă pace se instalează în tine; iar acea pace nu este pacea unui cimitir, este pacea care cântă și dansează și sărbătorește. Este o pace plină de viață.

ZIUA 124

Meditația este doar o cale, o metodă, o tehnică de a descoperi drumul spre casă. Este în tine. A fost tot timpul acolo și va fi tot timpul acolo. Poți continua să rătăcești oriunde; vei rămâne în întuneric dacă nu vrei să te întorci la propria ființă, să te întorci și să îți vezi propriul sine. În momentul în care te vezi pe tine, totul este lumină. Din acel moment, nu mai există nici întuneric, nici orbire. Totul este pe cât de clar poate să fie. Toate problemele dispar. Viața devine o pură sărbătoare.

Meditează din ce în ce mai mult. De fiecare dată când ai puțin timp, oferă-l meditației. Prima ta prioritate ar trebui să fie meditația.

ZIUA 125

Oamenii plini de cunoștințe trebuie să le lase pe toate deoparte, dacă vor să devină înțelepți. Nu ignoranța este cea care blochează înțelepciunea, ci cunoașterea; prin urmare, cunoașterea este adevărata ignoranță. Primul lucru pe care trebuie să îl înveți ca sannyasin este că tot ceea ce cunoști nu este cunoaștere adevărată; nu este cunoașterea ta, prin urmare nu este o

cunoaștere adevărată. Pune-o deoparte, este numai gunoi – ca să știi bine asta.

Privești prin ochii celorlalți – cum ai putea vedea cu adevărat? Nu poți vedea prin ochii mei, este imposibil. Trebuie să ai proprii tăi ochi pentru a vedea. Iar lucrul acesta este adevărat nu numai pentru ochii exteriori, ci și pentru cei interiori. Nu poți trăi o viață de împrumut – iar asta este ceea ce fac oamenii. De aceea viața este doar o imitație, o copie la indigo. Nu are frumusețe și nici bucurie. Nu poți vedea nici un dans în ea, nici o sărbătoare. Doar ceea ce este original dansează și cântă, pentru că numai atunci când ești original te bucuri.

ZIUA 126

Fiecare ființă este unică. Dumnezeu nu creează niciodată duplicate, el creează doar lucruri originale. Nu crede decât în ceea ce este original. Este un adevărat creator, nu repetă niciodată nimic. Dar omul continuă să trăiască în imitație. Încercăm să fim altcineva, ceea ce este imposibil. Orice ai face, vei eșua. Nu poți să fii decât tu însuți: nu există altă posibilitate. Dar cu toții încercăm să fim altcineva. Aceasta este întreaga poveste a ratării noastre, tragedia vieții.

Munca mea constă în a te ajuta să te respecti pe tine, să te iubești, să te accepți și să fii tu însuți – pentru că a fi tu însuți este singura posibilitate. Nu poți să fii altfel. Și nu este nevoie să fii altfel: Dumnezeu te-a creat unic. Eu nu îți ofer un anumit caracter sau un anumit stil de viață, ci doar o înțelegere, o conștientizare, astfel încât să decizi singur ce stil de viață adopți, să poți trăi în propria lumină. Iar în momentul în care începi să trăiești în propria ta lumină, extazul îți aparține.

ZIUA 127

Pregătește-te pentru zi; soarele ți-a bătut la ușă. Ieși din somnul tău. Nu te mai ascunde sub o pătură, oricât de confortabil ar fi și oricât de mult ți-ar spune mintea: „Haide, mai dormi puțin, doar câteva minute“.

Nu-ți asculta mintea, căci acele câteva minute nu se vor sfârși niciodată; mintea amână tot timpul. Vrea să dormi pentru că mintea nu poate exista decât atunci când ești adormit. Mintea este un fenomen al visării, făcut din același material din care sunt făcute visele. Așa că nu mai amâna, trezește-te!

ZIUA 128

Dumnezeu este oceanic, infinit, nesfârșit, nelimitat. Noi ne-am îndepărtat de Dumnezeu, căci ne-am identificat cu limitele, cu limitele corpului și ale minții. Acele limite ne țin departe de el. Renunță la limite. Nu spun să renunți la corp; corpul este cât se poate de bun, folosește-l. Este casa ta, trăiește în ea. Dar nu te gândi că tu ești corpul. Ești în corp, dar nu ești corpul. Ești în minte, dar nu ești mintea. Iar în momentul în care ai încetat să te mai identifici cu acele limite, brusc se schimbă structura globală, simți că nu mai ai limite. Asta este dumnezeirea. Devii vast, oceanic.

Atunci nu mai e nevoie să îl cauți pe Dumnezeu nicăieri – devii el. Este singura cale de a-l cunoaște. Singura cale de a-l cunoaște pe Dumnezeu este să devii Dumnezeu.

ZIUA 129

Ești divin și ești fără de formă. Dumnezeu nu este ceva cantitativ, Dumnezeu este doar o calitate. Dumnezeu nu este ceva material, este doar o prezență. Nu este ca o floare, ci mai degrabă ca un parfum. Îl poți simți, dar nu îl poți atinge. Te poți bucura de el, îl poți iubi, poți dansa cu el, dar nu îl

poți posedă. Nu-l poți depune într-o bancă, nu îi poți acorda o anumită valoare, căci Dumnezeu nu este proprietatea nimănui. Asta înseamnă că este lipsit de formă.

Nu te gândi la Dumnezeu ca la o persoană. Gândește-te la el ca la o prezență care înconjoară întreaga existență, și atunci nu vei mai avea nevoie să mergi la nici un templu, la nici o statuie. Oriunde ai fi, poți face o plecăciune în iubire și recunoștință profundă, căci ești conectat cu Dumnezeu. Ori de câte ori inima ta este într-o stare de gratitudine și de abandon, ai creat o punte între tine și Dumnezeu.

ZIUA 130

Calea către acea flacără interioară este o cale dificilă, cu multe prăpăstii. Mișcându-te în întuneric, vei cădea și te vei ridica iar și iar.

Ai nevoie de încurajare constantă, de sprijin constant, de cineva care să te împiedice să fugi și să evadezi. Aceasta este funcția maestrului, de a te ține de mână, de a continua să îți spună: „Nu te teme – adevărul nu este departe. E după colț“. Nu este niciodată după colț, ține minte. Dar maestrul îți va spune întotdeauna că este după colț. Și într-o bună zi va fi! Dar trebuie să aștepti acea zi, trebuie să ai răbdare.

ZIUA 131

Omul mediocru trăiește conform celorlalți; cel inteligent trăiește conform propriei lumini. Oricare ar fi riscul, este capabil să și-l asume, căci se sprijină pe inteligența lui. Știe că cu cât este mai mare provocarea, cu atât mai mult se va dezvolta inteligența lui; prin urmare, acceptă provocările. Trăiește în pericol, căci inteligența se dezvoltă numai în pericol, în insecuritate. Când nu există pericol și insecuritate, inteligența moare. Asta

Înțeleg eu prin persoană mediocră: o persoană care i-a permis inteligenței să moară, care i-a permis inteligenței să ruginască. Meditația este calea spre a-ți ascuți din ce în ce mai mult inteligența. Și cu cât ai mai multă inteligență, cu atât ești mai aproape de existență.

ZIUA 132

Viața este ca un coșmar: dacă suferi într-un coșmar, tot ce trebuie să faci este să îți pui întreaga energie în trezire. Nu ai nevoie de nimic altceva. Dacă ești urmărit de un leu, nu trebuie să ucizi leul, pentru că nu există nici un leu. Dacă ești strivit de o piatră, nu trebuie să dai piatra la o parte. Este posibil să fie chiar propria ta pernă. Trebuie doar să te trezești!

ZIUA 133

Viața este un dar, dar puțini oameni recunosc acest lucru, căci Dumnezeu oferă viață fără să facă prea mare caz din asta. Ea ne este oferită în tăcere, astfel că nu devenim niciodată conștienți de faptul că ceva prețios ni s-a oferit. Iar Dumnezeu nu așteaptă să i se mulțumească. Nu vrea să se laude cu asta. Nici măcar nu șoptește: „Îți ofer cel mai prețios lucru din existență: viața, conștiința, iubirea“. El chiar știe cum să ofere. Aceasta este arta dăruirii: persoana căreia i se oferă darul nu ar trebui să știe despre el; în caz contrar, va fi puțin umilitor, persoana s-ar putea simți rușinată.

Prin urmare, Dumnezeu oferă anonim, astfel că oamenii care primesc nici nu sunt conștienți de dar, cu excepția cazurilor în care aceștia depun un efort deliberat pentru a se trezi.

Sannyasul este un efort deliberat de a fi conștient de tot ceea ce ți s-a oferit. Iar dacă devii conștient de acest lucru, devii capabil să primești mai mult. Dacă devii recunoscător pentru asta, meriți să primești și mai mult.

Persoana care îi mulțumește lui Dumnezeu pentru tot ce i se întâmplă primește din ce în ce mai mult, căci o inimă recunoscătoare devine din ce în ce mai deschisă, din ce în ce mai receptivă. Amintește-ți că totul este un dar. Tot ce ți s-a întâmplat este un imens dar – toate durerile și plăcerile, agoniile și extazele, toate suferințele și coborâșurile. Totul este frumos pentru că totul contribuie la creșterea ta, la înflorirea ta supremă.

ZIUA 134

Dumnezeu nu are formă, nici nume, nici definiție. Dumnezeu este de nedefinit, de nedescris, de neexprimat. Prin urmare, orice s-a spus despre Dumnezeu este greșit. În momentul în care ceva e rostit, acel ceva e ceva greșit.

Poți avea dreptate cu privire la Dumnezeu numai în cazul în care ești tăcut. Cum ai scos un cuvânt, ai ratat totul. Nu se poate spune nimic despre Dumnezeu, dar Dumnezeu poate fi o experiență. Nu există dovadă, nu există certitudine logică, dar există ceva existențial.

ZIUA 135

Călătoria către sine necesită multă răbdare. Dar noi am devenit foarte nerăbdători. Omul a pierdut calmul vieții, în special în acest secol. Este într-o grabă constantă, vrea totul imediat. Crede că totul este precum cafeaua instant. Dar sunt câteva lucruri care necesită multă răbdare. Nu că ele nu s-ar putea întâmpla imediat; paradoxul constă în faptul că dacă ai suficientă răbdare, se pot întâmpla imediat, instantaneu. Dar dacă te grăbești, va fi nevoie de un timp infinit pentru ca acestea să se întâmple ori s-ar putea să nu se întâmple niciodată. Este posibil ca cel care este nerăbdător să nu ajungă niciodată la ele, iar cel care are răbdare să ajungă imediat.

Așa că trebuie să înțelegi încă de la începutul călătoriei că depinde de tine. Dacă ești nerăbdător, călătoria devine foarte lungă; dacă ești răbdător, călătoria devine foarte scurtă. Dacă ești complet răbdător, dacă poți spune: „Sunt gata să aștept oricât este nevoie“, poate că nu va fi nici o călătorie. E posibil ca doar stând în tăcere și nefăcând nimic, primăvara să sosească și iarba să crească singură. Se poate întâmpla instantaneu.

ZIUA 136

Găsește-ți timpul și un loc potrivit și hotărăște-te să meditezi. La început este dificil, dar ai răbdare. Nu e nevoie decât de răbdare. Și fii plin de speranță, optimist, pentru că este doar o chestiune de timp. Este ca atunci când pui semințe în pământ: nu te poți aștepta ca vlăstarele să răsară a doua zi. E nevoie de timp, vor răsări la momentul potrivit. Ele nu se ghidează după așteptările tale; urmează o lege a lor. Au legea lor intrinsecă, propria lor natură. Vor aștepta anotimpul potrivit, vor aștepta poate și norii, ploaia, primăvara...

Fiecare om deține semințele meditației, dar nu poți prezice când vor încolți și vor crește. Trebuie să ai răbdare și să meditezi fără să te frământă gândindu-te dacă vei reuși sau nu. Într-o bună zi, brusc, din necunoscut, vlăstarele meditației vor crește. Tot timpul se întâmplă ca un miracol. Nu cresc treptat; tot timpul are loc un fenomen brusc. Se întâmplă precum în cazul apei: o încălzești și o tot încălzești... Și doar la o anumită temperatură se evaporă. La 90 de grade este încă apă – apă fiartă, dar tot apă. La 100 de grade, brusc nu mai este apă. Așa funcționează meditația.

Așa că nu fii descurajat. Acesta este unul dintre motivele pentru care mulți oameni încep să mediteze și nu reușesc. Mulți încep, dar după doar câteva zile trag concluzia că nu funcționează. Nu e vorba aici de a reuși sau a eșua. Continuă să meditezi independent de ce se întâmplă – la fel cum zilnic faci duș sau mergi la culcare. Nu te obosești să vezi dacă ai succes sau nu, dacă câștigi ceva sau nu. O baie este bună în sine, are valoare intrinsecă. Brusc, meditația devine ca o baie interioară. Te simți mai bine, mai concentrat, mai înrădăcinat. Iar dacă poți să aștepti, vei vedea că într-o bună zi vine ca o

explozie, ca un fulger. Din acea clipă nu mai ești la fel. Din acel moment nu mai ai nevoie de meditație; ești în meditație, indiferent ce ai face. Respirația este o meditație, mersul este o meditație, mâncatul este o meditație. Meditația devine pur și simplu natura ta.

ZIUA 137

Extazul este un soare care răsare în tine. În mod obișnuit, omul trăiește în noaptea cea întunecată, nu cunoaște zori, nu cunoaște răsărit, doar bâjbâie în întuneric, cade ici și colo, se rănește. Dacă privești viața unui om, întregul vieții lui nu este altceva decât zădărniciie extremă, căci din cauza faptului că bâjbâie continuu, nu găsește niciodată ușa. Nu poți găsi ușa decât dacă ființa ta interioară se umple de lumină, dacă răsare soarele. Acest lucru nu se întâmplă decât prin meditație. Meditația este începutul răsăritului. Este o invitație pe care i-o faci soarelui, pentru ca acesta să răsară în tine. Este o invitație adresată luminii. Meditația înseamnă să inviți tăcerea, pacea. În mod normal, noi nu ne gândim niciodată la aceste lucruri: pace, tăcere, calm, lumină – deși ele sunt adevăratele comori. Ele constituie împărăția noastră adevărată.

Prin urmare, de azi încolo invită din ce în ce mai multă pace, din ce în ce mai multă tăcere și calm în viața ta. Nu rata nici o oportunitate de a fi tăcut, calm. Nu rata nici o oportunitate de a te relaxa și a privi în interior. Iar într-o bună zi se va întâmpla. Nu se întâmplă niciodată treptat, se întâmplă brusc. Brusc, vei vedea cum emisfera estică din tine devine roșie; soarele răsare, iar noaptea se sfârșește. Apoi începe adevărata viață. Fiecare moment este atât de prețios, de extatic, încât conține eternitatea. Nu mai există trecut și nici viitor, prezentul este totul. Atunci afli că nimeni nu moare și nu se naște niciodată. Omul este tot timpul aici și acum.

ZIUA 138

Intră. Odihnește-te în propria ființă și, ușor, ușor, pe măsură ce odihna devine mai profundă, iar relaxarea devine un fenomen deja instalat în tine, când nimic nu îți mai distrage atenția și devii centrul ciclonului, atunci răsare extazul. Și, desigur, o persoană plină de extaz este o binecuvântare pentru lume, iar una nefericită este un blestem.

Dacă ți-ai putea aminti faptul că ești divin, ar fi o meditație suficientă. Dacă faptul acesta devine o amintire constantă, precum un curent interior permanent din tine, atunci nu mai este nevoie de nimic altceva. Și este doar o chestiune de a-ți aminti că tu ești divin. Când îți amintești că ești divin, îți amintești în mod natural că toată lumea este divină. Nu poți fi divin decât dacă toți ceilalți sunt divini. Nu poți fi divin decât într-o existență divină. Suntem parte dintr-o unitate organică.

Așa că amintește-ți cât mai des. Meditația trebuie să fie ca atunci când respiri, și vei vedea că multe mistere ți se vor revela. Când te uiți la oameni, amintește-ți că sunt cu toții divini și că la fel e în cazul copacilor, pietrelor și stelelor. Iar când începi să te simți înconjurat de mii de forme divine, devine imposibil să fii nefericit. Simți pur și simplu că zbori. Devii ușor, îți cresc aripi. Aceasta este meditația ta; aceasta este rugăciunea ta.

ZIUA 139

Rugăciunea nu este științifică. Dar meditația este în mod fundamental științifică. Așa cum omul de știință privește și observă fenomenul obiectiv, tot așa și cel care meditează observă fenomenul psihologic. Este același proces; o privire detașată, observație neinfluențată de prejudecăți, de concluzii – căci dacă ai deja o concluzie gata pregătită, nu mai are sens să privești. Vei face în așa fel încât să-ți demonstrezi concluzia, iar procesul va fi neștiințific.

Nucleul esențial al științei este acela că nu depinde de prejudecăți, ci de experimente și experiențe, de fapte observabile. Prin urmare, o persoană care are instruire științifică poate foarte ușor să înțeleagă meditația. Ea nu are nici o superstiție în această privință; este la fel de simplu ca doi plus doi

fac patru.

Singura diferență dintre știință și religie este aceea că știința este preocupată de ceea ce este obiectiv, de ceea ce se află afară – acolo. Iar religia este preocupată de cel care observă, de ceea ce este interior și subiectiv.

Același proces de observație trebuie îndreptat spre mintea ta. Devii un laborator, un imens experiment de observare: îți privești gândurile, dorințele, amintirile, furia, lăcomia, dorința, fără nici o concluzie apriori, fără nici o judecată de valoare prin care să spui dacă este bine sau rău. Fără prejudecăți...

Apoi se întâmplă un miracol. Când ești complet lipsit de prejudecăți, de concluzii, când observația ta este pură, simplă, inocentă, ceea ce observi începe să dispară. Aici încep să se diferențieze religia și știința; cu cât observi mai mult în știință, cu atât mai real devine faptul. Nu era foarte real înainte de observație. Poate că îți scăpa, dar acum nu îți mai poate scăpa, este acolo, devine concret. Când îți privești mintea, este diferit: dacă îți privești furia, aceasta începe să se evapore, nu mai poate exista. Ușor, ușor, mintea încetează să mai existe. Când nu mai există o minte pe care să o privești, cel care privește se îndreaptă spre el însuși.

Acesta este momentul realizării, al realizării de sine, samadhi. Acesta este scopul ultim al tuturor abordărilor mistice.

ZIUA 140

Există o idee potrivit căreia existența este complet indiferentă față de noi. Nu este așa. Este o idee necumpănită apărută în mintea omului din cauza progresului științific.

Știința i-a oferit multe binecuvântări omului, dar și o serie de blesteme s-au abătut asupra lui din cauza ei. Corpul omului a devenit mai sănătos, mai bine hrănit, dar sufletul a ajuns să fie înfometat. Știința i-a oferit multe, dar

i-a și luat multe. Ceea ce i-a oferit este superficial, neesențial, iar ceea ce i-a luat este esențial. Așa că știința continuă să ne ofere o viață mai confortabilă, dar, în același timp, ne conferă un sentiment teribil de lipsă de sens. Orice persoană inteligentă începe să simtă că este lipsit de sens să existi. Iar motivul nu este că existența ar fi lipsită de sens, ci că am uitat complet limbajul prin care să intrăm în relație cu existența.

ZIUA 141

Amintește-ți iar și iar: când vezi cerul, amintește-ți că și tu ești cer; când vezi stelele, amintește-ți că stelele sunt și în tine. Ești în cer, cerul este în tine. Ușor, ușor, perspectiva ta asupra lucrurilor se va schimba și atunci micile probleme nu au cum să mai apară, devin ridicole.

Te-a insultat cineva – cum ar putea cineva să insulte cerul? Dacă scuipi spre cer, scuipatul o să cadă pe tine. Este absurd, ridicol. Persoana aceea este nechibzuită, atâta tot. Vei simți compasiune pentru acea persoană, nu te vor enerva insultele ei.

Așa trece adevăratul om religios prin viață: neafectat, calm, liniștit, centrat și înrădăcinat în ființa lui. Nimic nu îl poate face să se clatine, nici măcar moartea, pentru că nici măcar moartea nu îi poate lua nimic. A lăsat deoparte tot ce îi putea fi luat și a devenit una cu eternitatea.

ZIUA 142

Omul se naște ca o oportunitate. Are un imens potențial, dar ține minte, un potențial este doar un potențial. Trebuie transformat în realitate, trebuie concretizat. E nevoie de un imens efort pentru asta. Este o sarcină dificilă. Trebuie să fii sânguincios, nu poți atinge extazul doar sperând că o să-l ai. Nu este suficient să îți dorești. Trebuie să îți direcționezi toate energiile spre

această sarcină. Și aceasta este cea mai mare împlinire în viață. Prin urmare, este nevoie de implicarea ta totală, mai puțin de atât nu va da roade.

ZIUA 143

O voce divină se află tot timpul în inimă, te cheamă neîncetat. Dar tu nu ești disponibil; ești prins în problemele banale, în lucrurile de zi cu zi. Minte ta e plină de nimicuri. Așa că nu auzi vocea aceea plătândă din interiorul tău. Odată ce mintea a tăcut, odată ce gândurile au dispărut, odată ce ai rămas fără gânduri, brusc aceea voce se face auzită. Să auzi existența direct din inima ta este începutul transformării. Este o revelație. Existența vine întotdeauna ca o revelație; niciodată ca o cunoaștere, ci tot timpul ca o revelație, ține minte.

ZIUA 144

Inima este tot timpul adevărată. Inima nu este niciodată neadevărată, iar mintea nu este niciodată adevărată. Capul trăiește în minciună, trăiește pe seama minciunilor: nu există decât în contexte false. Inima este autentică: este sinceră, simplă, nu este vicleană. Este extrem de inteligentă, dar nu este vicleană. Reflectă pur și simplu ceea ce este, adică frumusețea și adevărul. Dumnezeu nu se cunoaște prin minte. Nimic din ceea ce este de valoare nu poate fi cunoscut prin minte. Iubire, frumusețe, dumnezeire, toate se cunosc prin inimă. Inima este poarta fără de poartă către realitate. Mișcă-te dinspre minte înspre inimă.

ZIUA 145

Viața este o mare bucurie pentru cei delicați, blânzi, iubitori, plini de compasiune, sensibili. Atunci viața însăși este dovada: îți dovedește prin mii de căi că Dumnezeu este. Dar pentru omul dur ca o piatră, nu există dovadă că Dumnezeu ar fi. Dumnezeu nu îi poate fi dovedit, căci el nu are sensibilitatea care să îl facă să simtă. Și-a pierdut orice urmă de simțire, trăiește doar în gândire. Și-a pierdut inima, nu are decât minte. Iar mintea este numai gunoi. Fii o inimă! Chiar dacă trebuie să îți pierzi capul, pierde-ți capul – merită. E frumos să nu ai cap, dar e urât să fii fără inimă.

ZIUA 146

Eu nu separ viața obișnuită de cea spirituală. Ele sunt una și aceeași, inseparabile. Să le separi înseamnă să creezi o umanitate divizată, schizofrenică. Viața este o unitate organică, indivizibilă. Nimic nu este superior sau inferior. Nu există ierarhie, totul este simultan, se află pe același plan. Așa că nu trebuie să întorci spatele nici unui lucru, nu trebuie respins nimic. Desigur, totul trebuie transformat prin iubire, prin extaz, prin bucurie.

ZIUA 147

Eu nu te învăț să îl iubești pe Dumnezeu, eu te învăț să iubești. Pe cine iubești este irelevant: oamenii, animalele, păsările, copacii, muzica, poezia, pictura... Ce iubești – obiectul iubirii – nu este foarte important, dar faptul că iubești este important.

Și pe măsura ce iubirea crește, ușor, ușor aduce o încredere în ființa ta, o încredere în existență. Acea este adevărata religie. Religia neadevărată rămâne orientată spre credință. Adevărata religie își are originea în iubire

și, în cele din urmă, înflorește și se deschide sub formă de încredere.

Ține minte: credința și încrederea nu sunt sinonime, indiferent ce ar spune dicționarul. Credința este pseudoîncredere, este ceva fals. Încrederea este un fenomen complet diferit.

Începe cu iubirea și înflorește în încredere.

ZIUA 148

Trebuie să fii sânguincios, trebuie să accepți provocările care te pun la încercare pentru călătoria ascendentă. E greu, e periculos, dar scoate ce e mai bun din tine. Creează integritate, iar în cele din urmă creează în tine un suflet.

George Gurdjieff spunea că nu toată lumea se naște cu un suflet. Avea dreptate. Toată lumea se naște doar cu posibilitatea unui suflet; foarte puțini ajung să-l și aibă. Pentru a-ți atinge potențialul ființei trebuie să faci un mare efort, un efort imens. Trebuie să-ți pui în asta toată energia, abia atunci... Trebuie să riști totul, abia atunci... Dar atunci viața înflorește. Atunci ea devine o bucurie, o împlinire, o mulțumire, o binecuvântare.

ZIUA 149

Ne naștem cu o imensă comoară, atât de vastă, atât de măreață, încât este inepuizabilă. Dar trăim în sărăcie lucie, pentru că nu săpăm în ființa noastră. Privim oriunde altundeva. Este cel mai ciudat lucru cu privire la om, faptul că cercetează și caută peste tot – este gata să se cațare pe muntele Everest, este gata să meargă pe Lună – dar nu este gata să călătorească în interiorul lui.

Când îi spui: „Pătrunde în tine!“, nu te aude. Și tocmai acolo se află comoara. Așa că nu facem altceva decât să continuăm să cărăm comoara și, cu toate acestea, să rămânem cerșetori.

Realitatea ta este în interior și tu continui să cauți în afară. Prima cercetare trebuie făcută în interior. Dacă nu găsești acolo, poți, bineînțeles, să explorezi lumea largă. Dar acest lucru nu s-a întâmplat niciodată. Cei care au pornit către interior au găsit-o.

ZIUA 150

În momentul în care începi să cauți și să cercetezi tu însuți, devii binecuvântat. Însăși explorarea este începutul transformării. Cu cât este mai pasionată explorarea, cu atât mai repede va sosi transformarea. Fă-o intensă, totală.

ZIUA 151

Ne naștem cu înțelepciune infinită, dar ne pierdem înțelepciunea în momentul în care începem să acumulăm cunoștințe. Cunoștințele sunt gunoi; sunt lumești, sunt lucruri neînsemnate. Continuăm să dăm lucrurile prețioase în schimbul lucrurilor absolut lipsite de sens.

Fii din nou ignorant în ceea ce privește așa-zisa cunoaștere. Scapă de povara cunoștințelor, iar în momentul în care ai scăpat complet de ea, înțelepciunea începe să renască în tine. Este natura ta intrinsecă. Nu trebuie învățată, nu trebuie căutată. Nu trebuie să mergi în exterior să o cauți; este centrul ființei tale.

Meditația înseamnă să uiți cunoștințele acumulate, pentru ca înțelepciunea să își facă din nou loc în tine.

ZIUA 152

Ai nevoie de o casă, de mâncare, de bani, de haine: ar trebui să acorzi atenție tuturor acestor lucruri, dar nu ar trebui ca ele să fie totul. Ar trebui să acorzi spațiu și timp explorării interioare. Asta numesc eu meditație: să stai cu tine, să fii cu tine, disponibil propriei subiectivități.

Această disponibilitate, această sinceritate te deschide nu numai către sinele tău, ci și către sinele existenței. Iar până când nu știi ce este cu adevărat viața, trăiești degeaba. Până nu guști misterul acestei frumuseți imense și al extazului care te înconjoară – el există deja, trebuie doar să fii alert și sensibil ca să-l percepi – viața rămâne goală. Te-ai născut și totuși nu te-ai născut, trăiești și totuși ești mort.

Văzându-te pe tine, te naști din nou. Întâlnirea cu tine însuși este o renaștere, o adevărată naștere. Ești atunci de două ori născut.

ZIUA 153

Cunoștințele sunt disponibile în exterior. Cunoașterea necesită purificare interioară. Cunoștințele sunt informații, cunoașterea este capacitatea ta de a vedea, de a înțelege. Cunoștințele nu transformă pe nimeni, niciodată. Te pot face un mare învățat, dar să fii un învățat înseamnă să fii un papagal. Învățatul nu face decât să repete: este, nici mai mult, nici mai puțin, decât o placă de gramofon. Dar cel care ajunge la cunoaștere va cunoaște prin propria experiență. Nu crede, ci vede. Nu este un creștin, este un Hristos; nu este un budist, este un Buddha.

Ține minte asta. Este nevoie de o schimbare radicală în conștiința ta, o conștiință cu totul și cu totul nouă: alertă, conștientă, meditativă, iubitoare. Acestea sunt fundamentele care te vor face capabil să vezi. Nu vei deveni

mai informat, vei deveni total transformat.

Treaba mea nu este să te informez, ci să te transform.

ZIUA 154

Cunoștințele sunt ușor de dobândit și ieftine. Poți să acumulezi câte vrei, poți să împrumuți de la alții. Dar înțelepciunea este scumpă, foarte prețioasă. Trebuie să plătești pentru ea prin eforturi uriașe, conștientizare și meditație. Nimeni nu ți-o poate da și nici nu ți-o poate lua. Efortul tău individual este cel care îți va da înțelepciunea.

Ea este acolo ca o sămânță, dar numai o sămânță. Trebuie să fie plantată, hrănită, udată, și trebuie avut grijă de ea – despre asta este vorba în meditație. Începe să crească ușor, ușor. Abia atunci devii o tufă de trandafir cu multe flori înflorite. În momentul în care acele flori se deschid și parfumul tău este eliberat în vânt, va apărea o imensă bucurie – nu numai în tine, întreaga existență se va bucura cu tine.

Ori de câte ori un om devine iluminat, existența întreagă face un pas înainte.

ZIUA 155

Purtăm cu toții în noi înșine o stea de o frumusețe infinită. Suntem stele. Desigur, suntem înconjurați de atât fum și de atâția nori, încât, dacă privim din exterior, nu găsim nici urmă de stea.

Rolul meditației este acela de a pătrunde prin acești nori întunecați care te înconjoară și de a atinge centrul în care lumina eternă este prezentă: centrul în care viața este o flacără de bucurie, de extaz, de frumusețe nemaivăzută.

Experiența acelei flăcări interioare este experiența dumnezeirii.

Călătoria este dificilă, dar merită să o faci. Este dificil la început. Pe măsură ce te obișnuiești cu bucuria, cu libertatea și cu nebunia necunoscutului, nu va mai fi dificil. Fiecare clipă a călătoriei va fi de o asemenea frumusețe, de o asemenea bucurie și de un asemenea extaz, încât vei fi pregătit să treci prin toate dificultățile. Ești gata să mori pentru ea, pentru că de acum vei fi aflat că nici măcar moartea nu este moarte.

ZIUA 156

Iubirea are nevoie de un imens curaj. De fapt, nimic nu are nevoie de mai mult curaj decât iubirea, căci cerința de bază a iubirii este aceea ca tu să mori ca ego. Numai atunci când îți dizolvi egoul, iubirea va înflori în tine. Egoul este bariera și este nevoie de mult curaj pentru a-l înlătura. Te tot agăți de ego și consideri că nu ești altceva decât ego; prin urmare, resimți o frică teribilă: „Ce se va întâmpla cu mine dacă pierd acest ego? Îmi voi pierde identitatea“.

Da, vor exista momente în care îți vei pierde identitatea, vechea identitate, cea falsă, va fi o vreme când nu vei ști cine ești – acela este momentul în care noua identitate va evolua.

În tradiția zen există o vorbă: „Înainte să meditezi, râurile sunt râuri, iar munții sunt munți. Când meditezi, râurile nu mai sunt râuri, iar munții nu mai sunt munți. Iar atunci când meditația s-a încheiat, râurile sunt iar râuri și munții sunt iar munți“.

Există o distanță între cele două – vechea identitate și cea nouă – ceea ce va crea puțin haos. Prin urmare, vei avea nevoie de un maestru care să te ajute în acele momente, să te țină de mână, să te încurajeze: „Nu te teme, răsăritul nu este departe. Nu privi înapoi. Privește înainte, căci nu e cale de întoarcere. Viața nu se întoarce niciodată, este o mișcare continuă spre înainte“.

Buddha spune Charaiveti, charaiveti. Mergi înainte, mergi înainte, până ajungi la punctul în care nu mai există dorință. Acesta este momentul împlinirii, al extazului, al binecuvântării.

ZIUA 157

Să fii iubitor înseamnă să fii religios. Să fii îndrăgostit cu adevărat de existență înseamnă să fii în rugăciune. Nu este nevoie să citești scripturile și nici să înveți teologia; nu este nevoie să pierzi timpul cu lucruri prostești precum filosofia. Nu este nevoie. Trebuie să iubești florile și păsările, copacii și stelele, și oamenii. Și asta este suficient!

Trebuie să îmbunătățești continuu calitatea iubirii. Trebuie să faci ca aceasta să fie din ce în ce mai necondiționată, mai lipsită de motivații ascunse, de dominare, de egoism. Când iubirea ta este absolut pură, ai atins dumnezeirea. Ai atins perfecțiunea supremă a vieții. Iubirea este esența, așa că permite-i să devină calea ta.

ZIUA 158

Iubirea – acest singur cuvânt conține tot ceea ce este valoros în viața umană, tot ce merită avut în viață. Poți uita de Dumnezeu și nu pierzi nimic, dar dacă uiți iubirea, atunci totul este pierdut. Dacă există iubire, Dumnezeu este menit să se întâmple, căci Dumnezeu este culmea supremă a experienței iubirii. Dar fără iubire, nici măcar Dumnezeu nu este cu putință. Fără iubire, nimic nu este posibil; nici extazul, nici binecuvântarea, nici adevărul, nici libertatea. Iubirea este nectarul. Îți oferă experiența vieții nesfârșite. Este puntea dintre timp și eternitate.

ZIUA 159

Dacă poți iubi total, necondiționat, atunci dumnezeirea nu este departe. Dumnezeirea se află în însăși bătaia inimii ființei tale.

Ori de câte ori există iubire, există și Dumnezeu. Iubirea este parfumul prezenței lui Dumnezeu. Ține minte asta, și distruge ceea ce a creat societatea în tine, ceea ce te împiedică să îți amintești de realitatea ta. Suntem făcuți din dragoste și suntem făcuți pentru dragoste.

ZIUA 160

Omul are nevoie de integrare, de integrarea tuturor fragmentelor într-un întreg, într-o armonie. Și spre asta se îndreaptă efortul religiei. Însuși cuvântul religie înseamnă ceva ce te leagă într-un tot. Acesta este și înțelesul cuvântului yoga; yoga înseamnă uniune. Religia și yoga sunt sinonime.

Când devii cristalizat, când devii unul, când toate părțile tale componente se topesc și se contopesc într-o unitate, o imensă bucurie răsare, căci dispare conflictul. Iar când dispare conflictul, începe sărbătoarea.

Toate tehnicile de meditație sunt construite în așa manieră încât să aducă fragmentele contradictorii laolaltă, creând astfel o prietenie, o armonie, un acord.

ZIUA 161

Efortul meu este acela de a te ajuta să scapi de separare, să scapi de schizofrenia perpetuată în numele religiei. Religia nu s-a dovedit a fi o

binecuvântare. S-a dovedit a fi cea mai mare calamitate. Iisus, Buddha, Zarathustra, ei sunt binecuvântări; dar creștinismul, budismul, hinduismul și jainismul nu sunt.

Toți marii maeștri ai lumii au predat metode prin care să-ți înalți ființa spre planurile superioare. I-au ajutat pe oameni să-și crească aripi. Toate bisericile au încercat să te dezbine, pentru că aceasta este calea fundamentală de a governa asupra omului: dezbină și stăpânește. Poți scinda ușor o persoană, privând-o astfel de putere; energiile ei încep să lupte între ele, devine un haos, apoi îl poți stăpâni. Bisericele sunt interesate nu de transformarea ta, ci de sclavia ta, de guvernarea asupra ta și de exploatarea ta.

Pasiunea este treapta cea mai de jos a unei scări, iar compasiunea este treapta cea mai de sus, dar ambele aparțin aceleiași scări. Ține minte, când pasiunea devine conștientă, se transformă în compasiune. Când pasiunea este inconștientă, este crudă, urâtă, este animalică...

Adu mai multă compasiune în ființa ta și vei începe să te miști spre divinitate; de la animal la dumnezeire. Omul este doar o scară între aceste două eternități.

ZIUA 162

Extazul este dimensiunea cea mai înaltă a bucuriei. Prima este plăcerea – adică animalul. A doua este fericirea – adică omul. Iar extazul este divin. Sexul este animalic, iubirea este umană, rugăciunea este divină. Se poate ca în iubire să existe sau nu sex. În rugăciune nu există posibilitatea sexului, dispare pur și simplu. Prin urmare, tantra nu poate fi înțeleasă de oamenii simpli; aceștia nu au cum să înțeleagă. Este rugăciune. Nu are nimic de-a face cu sexul. Nici măcar a face dragoste nu are nimic de-a face cu sexul. Când devine o meditație, o rugăciune – topirea, întâlnirea și contopirea energiilor într-o stare de rugăciune – nu este nici măcar o joacă sau o distracție, este devotament.

Extazul este scopul ultim, pentru că numai în starea de extaz atingi cel mai înalt vârf al ființei tale, ajungi la adevărata realizare. Omul este o clădire cu trei etaje. Etajul inferior este un animal. Și este în regulă să fie așa, nu este nimic greșit în asta; nu sunt împotrivă, dar aș vrea ca toată lumea să cunoască ceva mai înalt. Fă ca etajul inferior să fie baza, dar nu rămâne blocat acolo. Etajul intermediar este umanul, iar cel superior este divinul.

Cunoscând extazul ajungi să cunoști dumnezeirea, devii Dumnezeu. Dacă nu realizezi asta, reține, viața rămâne neîmplinită; rămâne o frustrare profundă, o nemulțumire. Când ai atins vârful cel de pe urmă, numai atunci va exista mulțumire, pace, tăcere, o satisfacție profundă că ai ajuns la destinație.

ZIUA 163

Omul a devenit stângaci pentru simplul motiv că se gândește prea mult la el însuși; a te gândi la tine însuși este ceva distructiv pentru grație.

Tocmai de aceea, dacă vorbești cu un prieten, o faci cu grație, dar dacă te adresezi unei audiențe, dacă mii de oameni te ascultă, îți pierzi grația. Devii stângaci, începi să transpiri, începi să tremuri. Uiți totul.

De fapt, se spune că mintea începe să funcționeze din momentul în care te-ai născut și funcționează până când mori, cu excepția rarelor momente în care ai în față o audiență. În acele momente ea încetează să funcționeze: brusc, apare o fisură. Și cu cât ești mai pregătit, cu atât este mai mare posibilitatea să existe o fisură, căci pregătirea înseamnă că îți este frică și că încerci să acoperi ceva, să te prefaci.

Ce se întâmplă cu actorii pe scenă? De ce își pierd grația? Aceeași persoană este plină de grație atunci când vorbește cu prietenii. Nimic nu este diferit, este același lucru, poate vorbi în același fel. Dar în public începe să uite, începe să spună lucruri care nu ar trebui spuse, și totul devine stângaci.

Animalele sălbatice sunt grațioase pentru că nu sunt orientate spre sine.

Toate animalele sunt grațioase pentru că nu se simt pe o scenă, își trăiesc doar viețile. Nu își fac griji despre cum arată. Numai omul este preocupat de felul în care arată, de cum este văzut de ceilalți, dacă este apreciat sau nu. Toate acele griji îi distrug grația. Iar extazul are loc doar într-o stare de grație.

ZIUA 164

Calea spre extaz, spre acest extaz oceanic, este să nu te identifici cu complexul corp–minte. Trebuie să îți amintești constant: „Eu nu sunt corpul, eu nu sunt mintea. Sunt cel care observă, martorul“. Ușor, ușor, lucrul acesta devine atât de natural, încât nu mai ai nevoie să îți amintești: se află în tine ca un curent interior. Chiar și în somn îți spui: „Eu nu sunt corpul, eu nu sunt mintea. Sunt cel care observă, martorul“.

Când starea de martor a devenit profundă, te afli pe punctul de a trece dincolo. Atunci, în orice clipă, toate limitele pot să dispară, iar tu vei deveni infinit, nelimitat.

ZIUA 165

Extazul are o luminozitate proprie. Nefericirea este întunecată, extazul este luminos. Persoana nefericită aruncă o umbră și peste ceilalți. E ca o gaură neagră care absoarbe energia oamenilor; însăși prezența sa este distructivă. Dar prezența unei persoane pline de extaz este creativă, hrănitoare. Ea presară lumină peste ceilalți. Este o binecuvântare pentru existență.

ZIUA 166

Demnitatea caracterului vine prin meditație. Nu exersezi nimic în ceea ce privește caracterul tău, dar cunoașterea de sine se dezvoltă. Începi să vezi lucrurile așa cum sunt, iar întreaga ta viață este transformată în această nouă lumină, în această nouă viziune. Nu mai poți să te comporti așa cum obișnuiai să o faci. Nu mai poți amăgi pe nimeni, căci prin meditație ai aflat că nu ești separat. Nu poți să fii violent; nu te poți bucura rănind pe nimeni, căci de acum ai aflat că celălalt este parte din tine. Suntem parte din universul organic. Nu suntem entități separate.

Apoi, bineînțeles, vei avea o demnitate a caracterului, iar acea demnitate va veni prin integritate. Nu vei mai fi divizat, vei deveni un întreg. Viziunea ta va fi unitară, stilul tău de viață va fi doar consecința acesteia, nu va fi nimic impus. Este asemenea buzelor sănătoase – roșeața lor provine de la sângele care circulă în interior. Nu are nimic de-a face cu rujul. Așa că ține minte, meditația trebuie să fie sursa adevăratului caracter. Poți uita cu totul de caracter – canalizează-ți energia în meditație, iar caracterul răsare din ea. Nu e ceva creat de tine, vine spontan. Iar când caracterul este spontan, are o frumusețe proprie, este o bucurie. Nu este un mijloc pentru a atinge un scop; este un scop în sine.

ZIUA 167

Există posibilitatea să fii extaziat fără să fii înțelept, dar extazul acela nu va fi adevărat; este ceea ce oamenii numesc fericire. Vine și pleacă, este de moment. Și te lasă întotdeauna frustrat și disperat. Costul este prea mare și nu merită plătit.

Există și posibilitatea de a fi înțelept fără a fi extaziat, dar înțelepciunea aceea este înșelătoare, este falsă. Este ceea ce se numește cunoaștere. Este de împrumut, este o povară. Tot ceea ce nu răsare din experiența ta personală este o formă de sclavie. Îți poate hrăni egoul, dar nu te poate revela ție însuți. Cel care caută cu adevărat trebuie să găsească și extazul, și înțelepciunea. Și ambele pot fi ușor găsite împreună, pentru că sunt ca două

aripi ale unei singure păsări, aceasta este meditația.

Meditează: pe de-o parte, devii plin de extaz, iar de altă parte, devii înțelept. Ambele se dezvoltă simultan într-un fel de sincronizare profundă. În stadiul ultim, extazul devine înțelepciune, înțelepciunea devine extaz.

ZIUA 168

Învăță să fii singur și permite-i înțelepciunii să iasă la suprafață din ființa ta. Apoi poți trăi în lume, dar chiar și în mulțime vei fi singur, neafectat, nedistras, neimpresionat. Vei fi în lume, dar nu vei aparține lumii, și vei avea capacitatea să vezi ceea ce e corect și ceea ce este greșit. Nu vei depinde de porunci din exterior. Nu vei depinde de Biblie, de Gita, de Coran. Vei fi găsit propria ta scriptură, vei fi găsit în inima ta vocea lui Dumnezeu. De acum nu mai este nevoie să utilizezi informații de mână a doua. Ai o linie directă către Dumnezeu.

ZIUA 169

Oamenii tind să stea agățați, și cu cât te agăți mai tare de celălalt, cu atât mai temător devine el. Celălalt vrea să scape pentru că are o teribilă nevoie interioară de a fi liber. Nevoia de libertate este mai înaltă decât orice altă dorință, mai profundă decât orice altă nevoie. Așa că poți sacrifica iubirea, dar nu poți sacrifica libertatea; nu e în natura lucrurilor. Nu poți face nimic în privința aceasta. Prin urmare, adevăratul extaz se întâmplă numai în solitudine.

Solitudinea este o artă, întreaga artă a meditației. Să fii complet centrat în ființa ta, fără să-l dorești pe celălalt, fără să tânjești după celălalt; să fii într-o asemenea odihnă cu tine însuși, încât să nu ai nevoie de nimic altceva, asta este solitudinea. Ea aduce extazul etern. Odată ce l-ai primit, te poți bucura

și de iubirea ta, pentru că nu trebuie să depinzi de extazul ce vine prin iubire, căci îl ai deja. Iubirea va avea apoi o dimensiune cu totul diferită, o aromă diferită, o calitate aparte. Asta înseamnă a împărtăși, iar acest lucru nu creează captivitate.

Prin urmare, meditația e pe primul loc, iar iubirea pe al doilea.

ZIUA 170

Deși o albină strânge polen de la mai multe flori, ea nu le distruge niciodată. Este plină de artă, foarte grațioasă. Nu rănește. De fapt, floarea se simte foarte bucuroasă când o albină vine către ea. Este un compliment. Iar albina nu este niciodată distructivă. Culege ce îi trebuie, dar o face atât de artistic, cu o asemenea măiestrie, încât floarea rămâne aceeași. Așa trebuie să fie și un sannyasin.

Trăiește în așa fel încât să nu rănești pe nimeni. Trăiește creativ, cu artă și măiestrie, într-un mod sensibil. Și nu te atașa niciodată. Bucură-te de experiențe, de flori, dar continuă să mergi. Nu rămâne împotmolit în nimic, și vei atinge dumnezeirea.

ZIUA 171

În viață, numai schimbarea este un fenomen neschimbător. Așa că omul care înțelege nu se agață de nimic. Vede că totul este schimbător, prin urmare nu există nici un motiv să se agațe. Este o prostie, este o lipsă de inteligență; îți creezi propria nefericire, apoi condamni lumea.

Lumea nu este responsabilă. Nimeni nu este responsabil pentru nefericirea ta, cu excepția propriei tale lipse de conștientizare; neconștientizarea faptului absolut cert că viața este într-o continuă mișcare. După ce

descoperi asta, încetezi să te mai tot agăți. Orice are să vină, va veni oricum. Iar tu rămâi un martor. Te bucuri câtă vreme este acolo.

Când are loc un apus de soare, bucură-te de el, dar nu te agăța de el – nu este o fotografie. Va dispărea curând, dispare deja. În timp ce îl privești, dispare. Brusc se va așterne noaptea, dar de ce să îți faci griji: noaptea are propria frumusețe – vor apărea stelele. Dar cel care se agăța este atât de nesocotit, încât se va agăța de frumosul apus: i-ar plăcea să rămână pe loc de-a pururi. E foarte bine că nu se întâmplă ce vrea el, căci am fi cu toții plictisiți. Viața nu ascultă niciodată de cererile noastre prostești. Își continuă propria cale, complet netulburată de milioanele de nebuni care îi cer să se oprească: cei care urlă, plâng, suspină.

Viața nu ascultă niciodată de nimeni, pentru că acești nebuni nu știu ce cer – vor plânge după apus pentru că nu va mai fi acolo, iar în plânsul lor vor rata stelele care apar pe cer. În momentul în care scapă de acea nefericire și încep să privească la frumoasa noapte înstelată, nesăbuința lor își face din nou apariția. Încep să se agațe de noapte, dar ea zboară, dispare curând. Altfel, răsăritul nu ar putea avea loc. Iar ei vor plânge din nou. Ochii le sunt tot timpul roșii, și din cauza lacrimilor nu pot vedea ceea ce este real. Vor rata frumusețea răsăritului. Și așa mai departe, totul continuă.

Nesocotitul ratează totul. Înțeleptul se bucură de orice. Se bucură de zi, de noapte. Se bucură de vară, de iarnă. Se bucură de viață, de moarte. Nu se atașează; în nonatașament se află extazul.

ZIUA 172

Avem aripi, dar încă nu le-am folosit. Și pentru că nu le-am folosit, am uitat complet că ele sunt acolo. Aripile mici nu sunt atât de mici, pentru că pot acoperi cerul întreg; capacitatea lor este infinită, imensă, incomensurabilă. Nu e nimic mai frumos decât o pasăre în zbor. Cuprinde cerul întreg sub aripile sale, se mișcă spre ultima frontieră a existenței, întotdeauna de la cunoscut către necunoscut, nu se teme niciodată de necunoscut – de fapt, o

intrigă tot timpul. Lasă tot timpul necunoscutul în urmă, pentru că odată ce l-ai cunoscut, este o prostie să repeți experiența. Omului inteligent îi plac experiențele noi, priverile noi, drumurile noi. Asta reprezintă pasărea în zbor.

Un Buddha este o pasăre în zbor. Așa că păstrează această imagine în inima ta, ca un simbol: toți sannyasini mei trebuie să devină păsări. Trăim cu toții în cuști – cuști creștine, hinduse, mahomedane, frumos decorate: pe unele cuști este înscris Coranul, pe altele Gita, iar pe altele sunt înscrise învățăturile lui Buddha, ale lui Confucius sau ale lui Moise. Sunt cuști de aur încrustate cu diamante – dar o cușcă rămâne o cușcă. Nu suntem făcuți să trăim într-o cușcă.

Un sannyasin trebuie să scape de cuști: de religie, de națiune, de castă, de ideologie. Trebuie să scapi de toate cuștile, pentru ca într-o bună zi cerul să se deschidă și să devină disponibil pentru tine.

Asta este existența: cerul întreg și deschis. Iar libertatea este singurul lucru pentru care merită să te străduiești. Odată ce ai dobândit libertatea, totul urmează de la sine; fără libertate, nu există nici o posibilitate.

ZIUA 173

Ca să fii complet liber, trebuie să fii complet conștient, pentru că robia noastră este înrădăcinată în subconștientul nostru; nu vine din exterior. Nimeni nu te poate priva de libertate. Poți fi distrus, dar libertatea ta nu îți poate fi luată dacă nu o oferi. În ultimă instanță, cea care te privează de libertate este dorința ta de a nu fi liber. Dorința ta de a fi dependent și de a fugi de responsabilitatea de a fi tu însuși te privează de libertate.

În momentul în care îți asumi responsabilitatea față de tine însuși... Și ține minte, responsabilitatea nu-ți aduce numai trandafiri, aduce și spinii acestora; și nu face ca totul să fie dulce, mai sunt și multe momente amărui. Dulcele este tot timpul echilibrat de amar; cele două vin tot timpul în proporții egale. Trandafirii sunt echilibrați de spini, zilele de noapți, verile de

ierni. Viața păstrează un echilibru între poli opuși, așa că dacă ești gata să accepți responsabilitatea de a fi tu însuși cu toate frumusețile, amărăciunile, bucuriile și extazele tale, poți fi liber. Numai așa poți fi liber. Trăiește atât agonia, cât și extazele – ambele sunt ale tale. Și ține minte: extazul nu poate exista fără agonie, bucuria nu pot exista fără tristețe. Așa stau lucrurile – nu poți face nimic în privința asta. Asta este însăși natura lucrurilor, principiul fundamental al lucrurilor.

Acceptă responsabilitatea de a fi tu însuși așa cum ești, cu tot ce este bun și rău, cu tot ce este frumos și urât. În acea acceptare are loc transcendența și devii liber.

Libertatea înseamnă transcendență, înseamnă să treci dincolo de dualitate. Atunci nu mai ești nici extaz și nici agonie; ești doar un martor la tot ce ți se întâmplă. Transcendența este libertatea adevărată, care te face iluminat, te eliberează.

ZIUA 174

Creierul nostru nu sunt altceva decât biocalculatoare. I-au trebuit milioane de ani naturii ca să poată face creierul să evolueze până la acest nivel. Creând computerul, nu am făcut decât să creăm un creier în afara corpului, un creier mecanic. Desigur, computerele vor continua să se dezvolte și vor deveni din ce în ce mai performante, vor fi capabile să facă miracole. Chiar și genii precum Albert Einstein vor fi nimic pe lângă calculatoare atunci când că se va pune problema cât anume își pot aminti. Calculatorul poate fi programat să își amintească orice cantitate de cunoștințe.

Memoria este un fenomen mecanic, dar conștientizarea este nonmecanică, prin urmare nici un calculator nu poate învăța să fie conștient, nici un calculator nu poate medita. Este imposibil. Calculatorul poate avea cunoștințe, dar nu poate fi într-o stare de cunoaștere. Trebuie să îl hrănești cu cunoștințe moarte, el poate acumula informații. Iar asta fac așa-ziișii noștri profesori și învățați, de secole. Îi respectăm foarte mult, iar ei nu sunt

altceva decât computere. Mașinile au fostenerate; și încă o facem – universitățile noastre sunt uzine unde creăm mașinării din oameni.

Munca mea constă în a face opusul: în a te dez-automatiza, în a te de-condiționa, în a te ajuta să devii conștient.

Când devii conștient, ești mai deschis față de existență, față de tot ceea ce se întâmplă în jur. Toate ferestrele și ușile sunt deschise; existența poate trece prin tine. Poți deveni din ce în ce mai sensibil pe măsură ce devii din ce în ce mai conștient. Dar un om care conștientizează nu acumulează niciodată. Nu face altceva decât să rafineze continuu procesul cunoașterii; nu există limită la așa ceva. El continuă să își ascută sabia. Dar nu este interesat de informații, interesul lui este față de transformare. Și prin conștientizare, prin cunoaștere, are loc transformarea. Devii un om nou.

Prin cunoștințe rămâi aceeași persoană, care a acumulat mai multe informații. Dar nu ești nou, ești doar aceeași veche persoană cu noi cunoștințe. Prin conștientizare ești nou, și ești nou într-un asemenea fel încât știi cum să te reînnoiești în orice moment, ca să nu mai fii niciodată bătrân, tern, insensibil.

ZIUA 175

Nici un copac nu este la fel de nesăbuit ca un om, nici un animal. Omul este singurul animal nechibzuit de pe pământ, dar nechibzuința lui poate fi transformată într-o imensă binecuvântare – căci numai omul poate înțelege ce este separarea și ce este uniunea. Copacii, păsările, animalele sunt una cu existența – dar nu sunt conștiente. Sunt pline de extaz, dar nu au idee ce este extazul, nu sunt conștiente. Iar un extaz inconștient nu prea are valoare. E posibil să ai o comoară, dar dacă nu ești conștient de ea, ce sens are să o ai?

Trilul îndepărtat al cucului este frumos pentru noi, dar nu și pentru el. Cucul nu are idee ce este frumusețea, ce este muzica, poezia. Este inconștient – extaziat, dar inconștient.

Omul nu este conștient, dar este nefericit. Însă poate scăpa de această nefericire. Gradul de conștientizare trebuie crescut puțin, omul trebuie să renunțe la nefericire și să tindă spre o reuniune – eu o numesc reuniune. Copacul și cucul și celelalte păsări sunt într-o stare de uniune. Omul trebuie să o recâștige; a pierdut contactul cu această uniune. Numai un om poate fi Buddha sau Hristos. Prin urmare, nesăbuița lui nu este doar un blestem: poate fi și o binecuvântare.

Nu depinde decât de noi, de ceea ce facem cu nefericirea noastră. Putem continua să o alimentăm și putem crea și mai mult iad în jurul nostru. Putem renunța la ea și ne putem îndrepta spre întreg, pentru contopirea supremă. Ne putem topi în oceanul existenței, și apoi extazul își va face apariția. Iar când omul devine extaziat, extazul lui capătă o imensă valoare. Cucul este extaziat, dar extazul lui este lipsit de valoare.

Să te consacri dumnezeirii înseamnă să fii pregătit să te topești în întreg. Apoi extazul vine de la sine.

ZIUA 176

Dacă ești pregătit să te dizolvi în întreg, extazul este rezultatul. Dacă te opui dizolvării, dacă încerci să rămâi o entitate separată... Asta încearcă toată lumea să facă; încearcă să fie un ego, să se protejeze, să se apere.

Cu toții construim un gard în jurul nostru, pentru a ne proteja de întreg. Cu toții ne temem de întreg, pentru că întregul este vast; ne înconjoară din toate părțile. Iar noi construim ziduri uriașe, asemenea Marelui Zid Chinezesc, pentru a ne proteja de noi înșine; în caz contrar, ne va inunda, ne va copleși. Așa că nu facem altceva decât să construim Marele Zid Chinezesc și să ne ascundem în spatele lui, rămânând mici.

Aceasta este calea pe care o apucă omul nesăbuit, dar cei mai mulți oameni sunt așa. Omul inteligent știe că este zadarnic așa ceva; este un exercițiu al inutilității, al inutilității absolute. Nu suntem separați, nici un om nu este o insulă. Suntem parte din continent, așa că este inutil să te lupți cu

continentul.

Nu este nevoie să îți irosești energia luptând; aceeași energie poate fi folosită pentru a sărbători. Dizolvă-te în întreg, scapă de ego. Uită că ești separat.

ZIUA 177

Să îți amintești că ești parte dintr-un vast continent este singura cale spre transformare. Nu trebuie să renunțăm la nimic, căci însăși ideea separării este falsă. Este doar o idee, este ca și cum cineva ar calcula și ar face aceeași greșeală iar și iar: doi plus doi egal cinci. Nu trebuie decât să înțelegi că doi plus doi nu fac cinci; doi plus doi fac patru. Odată ce ai înțeles asta, restul devine clar. Este doar o eroare matematică, o greșeală. Greșeala aceasta are anumite motive: avem corpuri separate care ne dau ideea separării; avem minți separate care ne dau ideea separării. Dar nu suntem nici corp, nici minte. Suntem conștiință. În momentul în care începi să simți că ești conștiință, nu mai există separare. În acel moment, doi plus doi fac patru; înainte de acel moment, doi plus doi fac orice altceva, mai puțin patru. Uneori e trei, alteori cinci, dar niciodată patru.

Trăind în iluzia separării ești sortit să creezi probleme, iar problemele continuă să se acumuleze. Nu pot fi rezolvate până nu ne schimbăm abordarea de la bun început. Este nevoie de o schimbare radicală, nu doar de o reformă; iar acea schimbare radicală se întâmplă doar atunci când lăsăm personalitatea noastră să cadă în oceanul existenței, când picătura de ego dispăre în ocean.

Nu pierdem nimic, câștigăm. Ne pierdem doar micile noastre limite și devenim vaști și infiniți, iar în acea vastitate este un parfum.

ZIUA 178

Meditația este modalitatea de a abandona egoul. Meditația înseamnă abandon, e însăși esența abandonului. În mod natural, ne agățăm de egourile noastre; încercăm să ne dovedim egoul în toate felurile posibile. Meditația înseamnă să renunțăm la tot acest spectacol. Nu mai suntem interesați să ne dovedim egoul, căci vedem falsitatea lui și întreaga absurditate.

Văzând asta, îi permitem să dispară; văzând inutilitatea lui și nefericirea pe care o aduce, îl abandonăm, și imediat are loc o transformare.

Ori de câte ori te golești de ego, ceva de dincolo se revarsă în tine și îți umple golul interior. Acea energie de dincolo este existența. Meditația deschide calea pentru ca ceea ce e dincolo să poată pătrunde.

Dar suntem atât de plini de noi înșine, încât ratăm mereu pătrunderea existenței în noi. Trebuie să ne golim total de noi înșine. Trebuie să fie un efort total, nu unul fără tragere de inimă, nu unul neimplicat, pentru că dacă rămâne chiar și o mică fărâmbă de ego, e suficient să împiedice energia de dincolo să ajungă la noi. Trebuie să renunțăm la ego în totalitate, vidul trebuie să complet gol, și atunci nu va mai exista nici o barieră: atunci oaspetele va intra. Goliciunea devine gazda existenței și nu există altă cale de a cunoaște existența.

ZIUA 179

Libertatea este fenomenul cel mai divin; prin urmare, nu-ți sacrifică niciodată libertatea pentru nimic, nici măcar pentru iubire, căci nimic nu este superior libertății. Totul trebuie sacrificat pentru libertate, chiar și viața, dar libertatea nu poate fi sacrificată pentru nimic. Chiar și Dumnezeu poate fi sacrificat pentru libertate, dar libertatea nu poate fi sacrificată pentru Dumnezeu.

Buddha nu crede în Dumnezeu, dar crede în libertate. Mahavira nu a crezut niciodată în Dumnezeu, dar a crezut în libertate. Ei au putut să dea deoparte ipoteza lui Dumnezeu, dar nu au putut da deoparte ipoteza

libertății; de fapt, libertatea este adevăratul Dumnezeu.

ZIUA 180

Citeam niște versuri din Walt Whitman – iubesc acele versuri! A fost unul dintre cei mai importanți poeți care au călcat pe pământ. El spune: „Mă sărbătoresc și mă cânt / Și-n ceea ce spun despre mine vă puteți încrede, / Eu cu fiecare atom al meu vă aparțin“*. Acel mesaj al sărbătorii este mesajul celor care văd, al celor care au cunoscut, și este chiar și mesajul meu.

Dă-i voie inimii tale să spună: „Mă sărbătoresc și mă cânt“. Dar ține minte, sinele nu este ego, sinele este ceva dincolo de ego. Egoul este creația ta; sinele este parte din Dumnezeu, sinele este parte din sinele suprem. Sinele nu te face un individ separat, nu face o insulă din tine. Te menține parte integrantă din întreg; de aici sărbătorirea, bucuria, extazul. Versurile lui Walt Whitman definesc exact sannyasul meu. Ține minte asta.

Iubire, extaz, sărbătoare, Dumnezeu, adevăr, libertate – aspecte diferite ale aceluiași fenomen. Egoul este dat deoparte, intri într-o realitate multidimensională care le conține pe toate. Dar ai nevoie de curaj. Fii suficient de curajos încât să trăiești din toată inima în acord cu infinitatea, cu ceea ce este etern.

ZIUA 181

Înainte de orice, învață să te miști dinspre cunoscut spre necunoscut, iar viața ta va deveni o imensă bucurie, o imensă surpriză. În orice moment se întâmplă ceva nou. Apoi vine o zi când îți asumi un ultim risc: te miști dinspre necunoscut înspre incognoscibil. Diferența este aceea că necunoscutul va deveni cunoscut, dat incognoscibilul nu va deveni niciodată

cunoscut. Acest incognoscibil este existența.

Dar primul lucru pe care trebuie să îl înveți este să te miști dinspre cunoscut spre necunoscut. Asta înseamnă să înveți să înoți în ape lipsite de adâncime. Și odată ce ai învățat să înoți, mergi în ocean fără teamă, cu îndrăzneală absolută, iar viața ta va cunoaște extazul. Cu necunoscutul vei cunoaște bucuria: cu incognoscibilul vei cunoaște extazul.

ZIUA 182

Curajul este cea mai religioasă calitate, orice altceva este secundar. Nu poți fi autentic dacă nu ești curajos. Nu poți să fii iubitor dacă nu ești curajos. Nu poți fi încrezător dacă nu ești curajos. Nu poți cerceta realitatea dacă nu ești curajos; prin urmare, curajul vine primul, iar toate celelalte îl urmează.

Dar așa-ziii oameni religioși te-au învățat opusul. În loc să îi ajute pe oameni să devină curajoși, îi ajută să le fie din ce în ce mai frică. Creează teama de Dumnezeu în sufletul oamenilor, teama de iad, de pedeapsă; și din această teamă speră să creeze o iubire față de Dumnezeu. Nu are nici o noimă, este imposibil.

Numai din curaj răsare iubirea. Numai prin curaj poți porni în căutarea supremă. Este o lungă călătorie, o călătorie în necunoscut. Lașii nu vor fi capabili să părăsească acest țarm. Iar religia este un dor imens de celălalt țarm, care nu este vizibil de pe partea aceasta.

ZIUA 183

Miracolele abundă atunci când ai curaj. Se întâmplă în fiecare moment, pentru că în fiecare moment omul curajos lasă în urmă ceea ce este cunoscut. Acesta este adevăratul curaj. Trebuie să scapi de orice este

cunoscut. L-ai trăit, l-ai experimentat; nu este nevoie să te legi de el. Dacă te agăți de cunoscut vei împiedica noul să se întâmple. Noul are nevoie de spațiu: unde să se desfășoare, dacă ceea ce este vechi ocupă spațiul?

Omul curajos lasă deoparte trecutul, ceea ce este vechi și cunoscut, și este tot timpul gata să pătrundă în necunoscut. Are nevoie de curaj, pentru că nu știe ce are să se întâmple în clipa următoare. Viitorul este imprevizibil. Ceea ce este familiar este previzibil. Chiar dacă ești nefericit ești familiarizat, ești obișnuit cu el.

Extazul este doar pentru cei curajoși. Extazul este eliberarea constantă de trecut. Extazul înseamnă să mori față de trecut, și să renaști în fiecare moment.

ZIUA 184

Cel mai important lucru legat de extaz este acela că este în sine un paradox, și din cauza naturii sale paradoxale, a fost aproape mereu înțeles greșit. Paradoxul este acela că omul trebuie să facă un imens efort, și totuși extazul nu se întâmplă ca urmare a efortului, se întâmplă întotdeauna ca un dar oferit de existență. Dar fără efort, omul nu devine niciodată capabil să primească acest dar. Deși darul este tot timpul disponibil, omul rămâne închis.

Așa că strădania omului nu este cauza atingerii extazului; ea nu poate cauza extazul, poate doar să înlăture barierele. Este un proces negativ. Este ca și cum ai trăi într-o cameră închisă, cu toate ușile și ferestrele închise: soarele a răsărit, dar tu ești în întuneric. Soarele nu poate răsări din cauza eforturilor tale. Orice ai face, nu poți face ca soarele să răsară, dar poți deschide ușile sau le poți ține închise – asta depinde de efortul tău. Dacă deschizi ușile, soarele îți este accesibil – în caz contrar, el așteaptă în pragul casei tale, fără ca măcar să bată la ușă. Poți trăi în întuneric o veșnicie, când tot ce trebuia să faci era să înlături barierele dintre tine și soare.

ZIUA 185

Trebuie să fii plin de extaz pentru ca dumnezeirea să pătrundă în ființa ta, pentru că dacă nu dansezi și nu cânti și nu sărbătorești, nu ești pregătit pentru dumnezeire. Dumnezeirea este sărbătoare, dans, este un cântec.

Dumnezeirea nu li se poate întâmpla oamenilor care sunt triști și serioși, nu li se poate întâmpla oamenilor nefericiți.

Nefericirea îi face pe oameni să se micșoreze, extazul îi face să devină expansivi, îi face spațioși – iar dumnezeirea are nevoie de tot spațiul, căci numai atunci poate intra cerul în tine. Trebuie să devii aproape la fel de vast precum cerul – iar asta este posibil numai în extazul absolut.

ZIUA 186

Omul conștient știe că viața se schimbă constant. Viața înseamnă schimbare. Există un singur lucru permanent, iar acela este schimbarea. Orice altceva în afară de ea se schimbă. Să fii plin de extaz înseamnă să accepți natura vieții, să accepți această existență schimbătoare, cu toate anotimpurile și stările, acest flux constant care nu se oprește nici o clipă – în acel moment nimeni nu îți va mai putea tulbura extazul.

Tânjirea după constanță este cea care îți creează necazuri. Vrei să trăiești o viață fără schimbare, iar asta nu este posibil – ceri imposibil.

Copilul devine un tânăr, iar tânărul îmbătrânește. Cel care era viu ieri este mort azi. Dacă accepți toată această schimbare, toate aceste lucruri și felul lor de a fi, dacă permiți bucuriei să se întâmple, știind că așa este viața, atunci nimic nu te va putea distra de la extaz.

ZIUA 187

Toate se schimbă: nimic nu rămâne la fel, nici măcar pentru două clipe consecutive. Atunci întreaga dorință de a păstra lucrurile așa cum sunt dispare. Iar în acea dispariție, devii liber. Brus, simți o imensă libertate; nu mai ești tulburat de nimic, nimic nu te mai poate tulbura.

Lucrurile te neliniștesc pentru că sperai la altceva ce nu se întâmplă. Lucrurile te frustrează pentru că așteptai altceva, iar lucrurile nu s-au întâmplat așa cum te așteptai; se întâmplă altfel, într-un fel care nu îți împlinește dorințele. Lucrurile își urmează calea lor, nu ascultă de tine. În aproape toate limbile există un proverb: „Omul propune și Dumnezeu dispune“. Este o prostie. În momentul în care propui ceva, tu singur te bagi în necaz. Nu există nimeni care să dispună! Dar însăși propunerea ta creează necaz, pentru că viața este imprevizibilă.

Nu știi ce se va întâmpla, și e foarte frumos că nimeni nu știe ce are să se întâmple. În asta constă aventura și extazul vieții, surpriza constantă.

ZIUA 188

Viața începe doar atunci când extazul intră în ființa ta, dar pentru asta trebuie să fii vulnerabil: deschide-te vântului și ploii, și soarelui, deschide-te existenței. E nevoie de curaj să te deschizi, pentru că este ceva periculos; să trăiești este periculos, să mori e foarte confortabil. De fapt, nu există loc mai confortabil decât mormântul – nu mai există probleme, anxietăți, adormi pentru totdeauna.

Oamenii trăiesc o viață asemănătoare morții – confortabilă, convenabilă. Dar ratează aventura, esența, seva.

Ține minte că primul și cel mai important lucru pentru un om inteligent este să caute și să găsească extazul. Odată ce ești în contact cu extazul, odată

ce l-ai gustat, ai renăscut. Apoi începe adevărata viață; apoi afli ce înseamnă ea.

ZIUA 189

Numai o persoană extaziată poate fi de ajutor celorlalți. Numai extazul te poate umple de compasiune, numai el poate genera o energie frumoasă în viața ta, una care le poate fi de folos și celorlalți. Fără extaz nu poți fi nimănui de folos. Poți crede că ești de folos, dar nu vei fi decât dăunător. Poate vei crede că ești de ajutor; dar se prea poate să fii cu totul altfel.

O persoană nefericită nu poate oferi decât nefericire celorlalți. Nu putem oferi decât ceea ce avem. Nu ține de intențiile bune. Poate chiar vrei să ajuți, dar faci, de fapt, altceva. Dacă nu există energia extazului în tine, înflorirea, nu faci decât să dăunezi.

Aceasta este distincția de bază pe care vreau să o fac, căci în numele religiei mulți oameni au slujit umanității; sunt ei înșiși nefericiți și devin mari slujitori ai umanității. Le slujesc săracilor, handicapaților, bolnavilor, deschid școli și spitale și fac tot felul de lucruri. Nu fac decât rău. Nu ajută pe nimeni, deloc. Toate actele lor sunt un spectacol al egoului.

Părinții cred că își ajută copiii, și nu fac decât să îi distrugă. Nu spun că ei nu ar vrea să ajute; vor să ajute, dar sunt incapabili. Părinții lor i-au distrus pe ei, iar acum își distrug și ei copiii, așa că nefericirea continuă, se acumulează, devine din ce în ce mai mare.

Prin urmare, eu nu le cer sannyasinilor mei să fie în slujba umanității. Le spun să fie meditativi, dansatori; să se bucure, și apoi slujirea va veni de la sine. Nu e nevoie să vorbească despre ea; ea vine automat, ca o umbră. Te urmează, și atunci este o binecuvântare.

ZIUA 190

Oamenii cred că se îndrăgostesc pentru că cineva sau ceva este frumos. Adevărul este opusul a ceea ce cred ei: ceva pare frumos pentru că te-ai îndrăgostit, nu invers. Iubirea face totul frumos.

În momentul în care ești îndrăgostit de ceva sau de cineva ți se revelează frumusețea.

Doar mai târziu mintea începe să calculeze: „De ce m-am îndrăgostit?” Se gândește retrospectiv. Desigur, așa funcționează mintea. Prin urmare, ajunge la o concluzie greșită; pune calul în spatele carului. Continuă să spună: „Te iubesc pentru că ești foarte frumos“, dar lucrul real este: „Ești foarte frumos pentru că te iubesc“.

ZIUA 191

Singura evoluție care merită numită evoluție este evoluția extazului. Dacă extazul nu se dezvoltă, nu ai cum să evoluezi. Dacă extazul nu crește, societatea nu se dezvoltă. De fapt, ce înțeleg oamenii prin evoluție și prin progres sunt, în general, numai prostii.

Din ce în ce mai multă tehnologie complicată nu înseamnă neapărat evoluție. Este ceva foarte superficial. Poți avea mai multe gadgeturi, dar ești aceeași persoană. Poți ajunge pe Lună sau chiar la stele într-o bună zi, dar ceea ce faci pe Pământ vei face și pe Lună. Dacă ai fumat țigări pe Pământ, o vei face și pe Lună. Dacă ai jucat cărți aici, vei juca și acolo. Dacă ai băut bere aici, vei lua berea cu tine și pe Lună. Ce altceva ai putea face acolo?

Dacă omul rămâne la fel, nu există evoluție. Continuăm să trăim într-un tip fals de evoluție, un substitut al evoluției, care oferă ideea greșită că omul evoluează. Dar de secole omul nu a evoluat. Doar câțiva oameni, pe ici, pe colo, au evoluat. Mai dai de un Buddha, de un Iisus, de un Zarathustra, de un Lao Tzu, de un Francisc, de un Kabir sau de un Bahauddin; sunt foarte puțini. Cei care au gustat cu adevărat din nectarul extazului sunt ființe

evolute.

ZIUA 192

Abordarea mistică asupra vieții este căutarea extazului suprem. Nu are legătură directă cu Dumnezeu. Desigur, Dumnezeu intervine în experiența misticului, dar el caută, de fapt, extazul. Când găsește extazul, îl găsește și pe Dumnezeu, ca cealaltă față a monedei. Prin urmare, misticismul nu are o ideologie teistă sau ateistă. Nu are credințe; este pur și simplu o cercetare a adevărului, a însuși adevărului existenței. Oricine poate fi un mistic – nu este nevoie de nici o credință. Buddha este un mistic fără credință în Dumnezeu, fără ca măcar să creadă în suflet. Dacă privești din exterior, Buddha este unul dintre cei mai mari atei care au călcat pe acest pământ. Dar dacă privești din interiorul ființei sale, vei vedea că este cel mai mare teist care a existat vreodată. Acesta este misterul misticismului.

Religia obișnuită crede; misticul cunoaște prin experiență. Iar cu privire la extaz nu pot exista nici certuri, nici argumente; toți îl caută. Teistul, ateul, creștinul, hindusul, mahomedanul, catolicul, comunistul – toată lumea îl caută. Și nu numai omul; animalele, păsările, copacii – tot ceea ce există se mișcă spre extaz, cu sau fără bună știință. Misticul se mișcă cu bună știință: aceasta este diferența – diferența care chiar contează – pentru că dacă te miști inconștient, este aproape imposibil să îl obții. Numai prin conștiență profundă, foarte profundă, atinge culmea supremă a extazului.

ZIUA 193

Gândim continuu, 24 de ore pe zi, zi și noapte. Este o stare de nebunie. Mintea creează tot soiul de dorințe și vise, iar noi rămânem pierduți în norii generați de aceste dorințe și gânduri. Nu există nici o altă barieră între noi și adevăr, cu excepția acestor gânduri continue. Gândirea aceasta trebuie să

înceteze, și poate să înceteze, pentru că nu este o stare naturală: este o stare malativă nefirească. Am fost învățați să fim așa. Liceele, școlile și universitățile te învață cum să gândești, te învață cum să îți pui mintea în funcțiune, dar nu îți spune nimeni cum să o oprești.

Munca mea este să te învăț să o oprești. Este benefică atunci când ai nevoie de ea – folosește-o – dar atunci când nu este nevoie de ea, oprește-o și rămâi în tăcere profundă. Numai în acele spații tăcute devii conștient de splendoarea nemăsurată a existenței. Viața devine brusc atât de plină de sens cum nu ți-ai fi imaginat-o până atunci. Fiecare clipă devine atât de prețioasă, încât nu îi poți fi suficient de recunoscător existenței.

ZIUA 194

Persoana gălăgioasă nu poate fi plină de extaz – pentru asta e nevoie de muzica tăcerii. Iar mințile noastre sunt foarte gălăgioase. Ducem în capul nostru o piață întreagă, tot felul de gunoaie. Nu suntem unul, suntem o mulțime în interior, mulți oameni, iar acești oameni se ceartă constant, se luptă unul cu celălalt, încearcă să domine. Fiecare fragment din mintea noastră vrea să devină cel mai puternic. Este o constantă luptă politică interioară.

Extazul este posibil numai atunci când se sfârșește acest război continuu. Și el poate înceta; nu este foarte dificil să treci dincolo de el. Este nevoie doar de conștientizare. Nu suntem conștienți de tot acest fenomen care are loc. El continuă în interior ca un curent. Aproape că am uitat de el. El este tot timpul acolo, zi și noapte, dar noi nu suntem conștienți.

Devino conștient de el. Privește straturile subtile ale zgomotului și, ușor, ușor, vei deveni conștient de faptul că este multă vorbărie în capul tău, de parcă ar fi o casă de nebuni. Iar noi trăim cu toții acest coșmar!

Atunci când privești, are loc un miracol: orice lucru care poate fi privit începe să se evapore. Iar în momentul în care se evaporă, ție îți rămâne o profundă tăcere. La început nu sunt decât intervale, mici momente în care

gândurile încetează, în care poți privi realitatea prin mici ferestre. Dar ușor, ușor, aceste ferestre se măresc; se ivesc din ce în ce mai des, și rămân vizibile mai multă vreme.

Misticii din vechime au calculat că dacă o persoană stă în deplină tăcere 48 de minute, acea persoană poate atinge iluminarea, devine absolut extatic; iar eu sunt de acord cu ei. Din acel punct nu mai există cale de întoarcere. Ai pătruns dincolo; ai trecut dincolo de timp și de nisipurile lui mișcătoare. Ai ajuns la piatra eternității.

ZIUA 195

Mintea este tot timpul mediocră. Nu este niciodată strălucită, isteată. Prin însăși natura ei, nu are cum să fie. Mintea este un colecționar de praf. Mintea înseamnă trecut. Este tot timpul moartă; este o acumulare de amintirii. Cum ar putea să strălucească praful? Cum ar putea trecutul să fie inteligent? Este mort. Numai ceea ce este viu are calitatea inteligenței și a strălucirii.

Meditația este strălucitoare, inteligentă, originală. Mintea este tot timpul repetitivă, este veche; este o ghenă de gunoi. Nimic nu s-a obținut prin minte. Tot ceea ce a fost dobândit prin meditație, nu numai în religie, ci chiar și în știință. Desigur că în știință meditația este inconștientă; momentele de meditație sunt accidentale în știință, dar toate descoperirile au fost rezultatul unor momente intuitive. Nu au venit prin minte, ci de dincolo de minte.

Aceasta este o mărturisire a marilor oameni de știință: sunt uimiți să își dea seama că orice contribuție pe care au adus-o la lumea științei nu este cu adevărat a lor. Vine dintr-un loc pe care ei nu îl cunosc. Ei sunt doar mijloacele, vehicule de transmitere a informației respective. Dar în religie, meditația este deliberată și conștientă. Religia practică meditația. În știință ea este accidentală, în religie este deliberată.

ZIUA 196

Efortul meu este acela de a reuși o sinteză între abordarea științifică și valorile religioase. La suprafață, aceste două dimensiuni par contrare. Dar numai la suprafață. În adâncul lor este ceva ce le face complementare, nu contradictorii. Câmpurile lor de manifestare sunt diferite. Știința lucrează cu lumea obiectivă, iar religia cu cea subiectivă, dar abordarea este aceeași. Știința încearcă să cunoască adevărul despre realitatea exterioară, iar religia încearcă să cunoască adevărul despre realitatea interioară.

Desigur, religia lucrează pe un plan superior, pentru că oamenii de știință știu multe lucruri despre obiecte, despre materie, despre electricitate, despre una sau alta, dar vor fi complet inconștienți cu privire la ei înșiși. Omul de știință nu știe nimic despre el însuși, dar știe totul despre orice altceva.

Situația aceasta este foarte disproporționată. Știința va deveni perfectă doar atunci când va accepta religia ca pe un scop ultim. Religia singură nu este nici ea perfectă, pentru că nu poți trăi doar în interior. Ai nevoie de pâine și de haine, și de tot felul de lucruri, care nu îți pot fi oferite decât de știință.

ZIUA 197

Mintea trăiește în îndoială. Îndoiala este climatul esențial pentru ca mintea să existe. În același fel, încrederea este climatul în care se dezvoltă o inimă. Sunt poli opuși. Dacă vrei să trăiești în minte, trebuie să alimentezi îndoiala. Prin urmare, întregul efort ar fi acela de a-ți accentua îndoiala, de a o face absolută, astfel încât să nu mai existe nici o posibilitate de a ajunge la o concluzie.

Știința depinde de îndoială pentru că știința este un proiect al minții; prin urmare, știința nu ajunge niciodată la nici o concluzie. În cel mai bun caz, ajunge la concluzii ipotetice. Iar când o concluzie e ipotetică, ea nu poate fi

decisivă. Înseamnă doar „deocamdată”; ne vom accentua îndoiala din ce în ce mai mult și apoi va trebui să schimbăm această concluzie. Așa că știința este întotdeauna aproximativ adevărată, niciodată exact adevărată. Nu poate revendica adevărul – acesta nu este teritoriul ei.

Religia este opusul: funcționează prin încredere. Are o abordare cu totul și cu totul diferită asupra vieții. O abordează prin iubire. Tocmai de aceea religia ajunge la concluzii și ajută o persoană să fie centrată, relaxată, să se odihnească. Cu o ipoteză nu poți fi niciodată liniștit, nu poți fi în largul tău. Știi că nu este decât o ipoteză, și că mâine se va schimba. Cum ai putea să îți clădești o casă pe asemenea nisipuri mișcătoare?

ZIUA 198

Știința nu poate fi niciodată un adăpost pentru om. Îți poate oferi confort, un nivel de trai mai bun, dar nu îți poate oferi o mai bună calitate a vieții – este imposibil. Asta nu se poate întâmpla decât prin religie, căci religia te ajută să te simți acasă, îți oferă ceva sigur pentru care să trăiești. Îți oferă o piatră pe care să îți construiești un templu – iar acea piatră este încrederea. Pe măsura ce încrederea ta crește, crește și extazul. Pe măsură ce îndoiala crește, crește tensiunea, crește și nefericirea.

Îndoiala sfârșește în cele din urmă în angoasă și anxietate. Tocmai de aceea abordarea științifică aduce oamenii la nebunie; ea înnebunește lumea. Reține, eu nu sunt împotriva științei, dar aș vrea ca omul să se centreze în inima lui, și abia apoi să folosească știința ca pe un mijloc. Știința nu poate fi niciodată scopul, și nici sfârșitul. Nu poate fi decât un bun servitor, niciodată maestrul.

Iubirea trebuie să fie maestrul, îndoiala trebuie să fie slujitorul, și atunci totul e la locul lui. În caz contrar, îndoiala devine maestru; începe să acapareze teritoriul iubirii și al încrederii, și continuă să distrugă totul. Este ca un cancer. Îndoiala trebuie pusă la locul ei.

Nu sunt împotriva ei, e necesară. Știința trebuie folosită pentru confortul

uman. Poate oferi multe beneficii umanității, dar nu poate fi prețuită asemenea unui zeu. Însă exact asta încearcă știința să facă. De aceea umanitatea simte că se află într-un deșert unde nu mai există nici un sens. Viața a devenit nesemnificativă, lipsită de valoare. Te poți târî, în cel mai bun caz, dar nici vorbă să poți dansa.

Prin încredere vine dansul, sărbătoarea, extazul, binecuvântarea.

ZIUA 199

Știm acea iubire trecătoare. Azi e aici, mâine nu mai e. Faptul că nu durează arată că nu este iubire adevărată: este altceva care se dă drept iubire – poate dorință sau o nevoie biologică, psihologică, teama de singurătate, un efort de a-ți ocupa timpul cu celălalt, o strădanie de a umple golul din tine într-un fel sau altul. Poate fi o mie de lucruri, dar nu este dragoste. Dacă ar fi dragoste... Cea mai esențială calitate a iubirii este eternitatea ei.

Odată ce ai gustat din eternitatea iubirii, din nesfârșirea ei, ești complet transformat. Nu mai ești parte din lumea obișnuită; intri într-o lume sfântă, sacră. Bineînțeles că vei continua să trăiești în același fel. De fapt, vei deveni mai obișnuit decât ai fost înainte. Te eliberezi de toate pretențiile, de vanitatea egoului. Uiți complet că ești cineva, devii cu totul obișnuit.

Dar în acea stare de om obișnuit există o lumină, o grație, o frumusețe, o imensă splendoare. Ești plin de lumină pentru că ești plin de iubire, ești plin de bucurie pentru că ești plin de iubire. Ești gata tot timpul să împărtășești, pentru că ai dat de o sursă inepuizabilă. Nu mai poți fi nefericit.

ZIUA 200

Iubirea despre care vorbesc nu are nimic de-a face cu așa-zisa relație.

Relațiile noastre sunt arbitrare. Iubirea care este eternă relaționează, dar nu creează niciodată relații. Relaționează: relaționează cu copacii, cu soarele, cu luna, cu vântul, cu oamenii, cu animalele, cu pământul, cu pietrele. Este o relaționare de 24 de ore pe zi, dar nu creează relații.

Relaționarea este ca un râu: este o curgere, o mișcare, este dinamică, vie, și este un dans. Relația este ceva stagnant, ceva ce s-a oprit, ceva ce a încetat să mai crească, ceva blocat. Și ori de câte ori există ceva ce a încetat să crească, te simți plictisit, te simți trist. Disperarea te înconjoară și răsare o imensă angoasă în tine, pentru că începi să pierzi contactul cu viața.

Viața este tot timpul ca o curgere, iar acum ești legat de ceva – o soție, un soț, un prieten. Ori de câte ori ești legat, devii furios, pentru că nimeni nu vrea să își piardă libertatea. Cea mai mare bucurie a omului este aceea de a fi liber. Iar stupiditatea minții umane este aceea că nu încetează să creeze situații în care libertatea este pierdută iar și iar. Apoi ești ca o pasăre, dar sufletul tău suferă pentru că nu poți zbura – și ce este o pasăre care nu poate zbura? Ce este o ființă care nu este într-o permanentă curgere, care nu crește?

Ființa este vie atunci când este în devenire. A fi înseamnă a deveni. Dacă încetezi să devii, ființa ta ajunge asemenea unei pietre moarte; iar dacă vei continua să te miști, vei fi ca un lotus care se deschide.

ZIUA 201

Niciodată, niciodată să nu-ți pierzi libertatea. Și nici nu distruge libertatea altuia. Asta înseamnă religia pentru mine. O persoană cu adevărat religioasă rămâne liberă și îi ajută pe oamenii cu care intră în contact să fie și ei liberi. Omul religios nu posedă pe nimeni și nu permite nimănui să îl posed.

E nevoie de vigilență constantă, pentru că mintea noastră vrea tot timpul să se agățe de ceva, iar prin faptul că ne agățăm nu facem decât să pierdem. Prin faptul că ne agățăm începem să ne sinucidem. Iar apoi are loc o situație

bizară: urâm persoana pe care o iubim, vrem să distrugem persoana de care ne agățăm.

Este o situație foarte ciudată, dar dacă o înțelegi, este foarte clară și logică. Urăști persoana, pentru că ți-a distrus libertatea. Urăști situația, pentru că ești prizonierul ei, ești închis în ea. Și te agăți de situație, pentru că ceea ce este cunoscut, familiar, îți oferă un anumit confort, și te temi de necunoscut, de ceea ce este dincolo.

Așa că nu faci altceva decât să continui ceva contradictoriu: pe de-o parte, te agăți, iar pe de altă parte vrei libertate, și asta este problema cu care se luptă toți oamenii. Se agață de însăși cușca de care vor să se elibereze, iar viața lor rămâne un exercițiu inutil. Nu pot fi liberi pentru că se agață, și nu pot distruge cușca, pentru că nu au altceva de care să se agațe. Și nu pot să scape nici de ideea de a fi liberi, pentru că este natura lor intrinsecă. Este imposibil să scape de ea, nu au cum.

Nici o ființă umană nu a fost capabilă să scape de ea până acum, și nimeni nu va reuși, căci nu e vorba că iubim libertatea: de fapt, noi suntem libertatea și numai în libertate ne putem dezvolta.

ZIUA 202

Mă bucur că în Occident, televizorul este numit acum cutia idioată; de fapt, numai nesăbuiții stau în fața televizorului. Cutia nu este atât de idioată pe cât de nesăbuiți sunt oamenii care stau în fața ei. Și continuă să stea... Americanul de rând stă în fața cutiei idioate câte 5–6 ore pe zi, lipit de scaun. Dacă se va continua așa, America va deveni cea mai proastă țară din lume. Trebuie să scape cumva de absurditatea asta.

Și la ce se tot uită ei? La aceleași crime, și aceleași violențe, și aceleași povești vechi, aceleași triumfuri amoroase: două femei, un bărbat sau doi bărbați, o femeie. Este foarte stupid! Omul scrie aceeași poveste iar și iar, și tot se găsesc fraieri care continuă să se uite. Povestea este aceeași, intriga este aceeași, strategia este aceeași. Nu e nimic nou.

Este mult mai interesant să îți privești propria minte, pentru că ea este mult mai nebunească și mai inventivă. Dacă nu faci altceva decât să o privești, vei rămâne surprins. Vei găsi mai multe poziții de a face dragoste decât a descoperit vreodată un psiholog. Îi vei înfrânge pe Masters, Johnsons, vei învinge diagramele lui Kinsey, și pe vechiul maestru Vatsyayana și toate pozițiile descrise de el pentru a face dragoste. Mintea ta este perfect capabilă să inventeze asemenea poziții absurde. Iar mintea este atât de interesantă! Vei comite toate actele de violență și crimele, și sinuciderile posibile, de toate se vor întâmpla – numai privește! Iar miracolul este că nu trebuie să plătești pentru acest lucru!

Apoi, ușor, ușor, această scenă începe să dispară. Pe măsură ce devii mai alert, începe să dispară, pe măsură ce devii mai conștient, își pierde din strânsoarea cu care te ține prizonierul ei. Într-o bună zi se va întâmpla cel mai mare miracol al vieții: mintea va dispărea și nu va mai exista decât o vastă goliciune și nimic de privit. Vei fi lăsat în absolută solitudine – aceasta este meditația – și din această solitudine vor înflori mii de flori ale extazului, ale frumuseții, ale adevărului, ale dumnezeirii.

ZIUA 203

În mod obișnuit, oamenii nu sunt fericiți când sunt singuri. Se simt foarte goi, simt că ceva le lipsește. Nu pot trăi singuri perioade lungi de timp: chiar și o oră le pare o veșnicie. Evadează într-o relație. Relația este doar o evadare din sine. Nu este o adevărată relație, este negativă: un om se îndrăgostește de o femeie doar pentru a evita singurătatea, o femeie se îndrăgostește de un bărbat doar pentru a evita singurătatea ei. Relația lor este negativă, și la ce te poți aștepta de la o relație negativă? Nefericire, ceartă, împunsături, lupte, gelozii, posesivitate, dominație – tot soiul de lucruri urâte.

O relație pozitivă este una complet diferită. Nu încerci să scapi de tine însuși. Iubești felul în care ești, iubești singurătatea ta, te bucuri de ea, și ori de câte ori găsești timp pătrunzi în ea. Dar în singurătate se creează atâta extaz încât trebuie să îl împarți cu ceilalți. Devine ca o corvoadă, ca un nor

plin de ploaie – trebuie să se scuture. Nu contează dacă pământul are nevoie de apă sau nu; trebuie să se scuture, trebuie să scape de povară.

Ține minte, cea mai mare povară în viață este aceea în care debordezi de extaz. Poți duce orice altă povară, dar extazul trebuie împărțit cu alții. Este cea mai grea povară – dulce, dar de dimensiunea munților. Nu poți să o cari singur; trebuie să ai prieteni cu care să o împarți. În acel moment, relația devine pozitivă. În acel moment, nu te mai îndrăgostești, ci te ridici în iubire.

ZIUA 204

Viața poate fi un calcul. În momentul acela devine proză, apoi este mundană, apoi este aritmetică pură, apoi logică. Totul este uscat – nu există flori, dansuri, cântece. Nu trăiești, ci te târăști.

Dar viața poate fi trăită și ca poezie, ca dragoste, muzică, sărbătoare. Este alegerea noastră cum o trăim. Ambele opțiuni alternative sunt tot timpul deschise și posibile.

Omul se naște ca libertate. Nu se naște cu un destin. Dacă ar exista un destin, nu ar exista libertate; dacă ar fi existat destin, omul ar fi o mașină. O mașină nu poate fi un avion, un avion nu poate fi un computer, un computer nu poate fi un cuptor. Au destinele lor, totul este determinat, predeterminat; trebuie să urmeze un anumit program.

Dar omul nu se naște precum mașina; omul se naște ca libertate absolută. Cu fiecare pas, el trebuie să aleagă. Iar aceasta este alegerea fundamentală: dacă să trăiești ca proză sau ca poezie, ca logică sau ca iubire, ca matematică sau ca muzică, ca materie sau în chip de conștiință, sau dacă să trăiești o viață mundană ori una plină de extaz.

Fii conștient și alege cu atenție, alege inteligent. Fă ca viața ta să fie o poezie, numai atunci vei cunoaște ce este dumnezeirea. Dumnezeirea este cunoscută doar de poeți, mistici, pictori, cântăreți, dansatori – și doar în acele

momente în care pictorul uită că este pictor, în acele momente în care muzicianul uită că este muzician, numai în acele rare spații în care dansatorul se contopește cu dansul.

ZIUA 205

Iubirea îi face pe toți să fie mari poeți, iar dacă iubirea nu te poate face un mare poet, atunci nimic nu poate. Iubirea deschide o dimensiune complet nouă în ființa ta. Fără iubire rămâi între granițele lumii logicii. Odată ce iubirea începe să se întâmple în viața ta, logica începe să dispară; se petrece o transcendență a logicii. De aceea, mintea logică va spune tot timpul despre iubire că este nebunească și oarbă. Logica a condamnat iubirea ca fiind oarbă, nebună. I s-a spus iubirii în toate felurile, pentru simplul motiv că intelectul este incapabil să o conceapă.

Este o lume cu totul diferită. Nu are nimic de-a face cu aritmetica, cu logica, cu știința. Este incomensurabilă, nu poate să încapă pe o hartă. Nimeni nu știe cu precizie ce este. Chiar și cei care s-au adâncit profund în iubire, au descoperit că au amuțit – este inexprimabilă.

Dar experiența este minunată, atât de extatică, încât explodează în multe feluri. Poate exploda în dans, în muzică, în poezie, în pictură, în orice tip de creativitate. Iubirea este tot timpul creativă. Iar lumea a fost atât de distructivă pentru simplul motiv că i-a învățat pe oameni să își reprime energia iubirii. Iubirea reprimată devine distructivă; iubirea exprimată devine creativitate.

ZIUA 206

Viața este viață numai când iubirea strălucește în tine: când flacăra iubii este atât de strălucitoare, încât începe să radieze în jurul tău, încât ajunge și

la ceilalți, iar oamenii o pot simți; iubirea ta devine atât de tangibilă, încât oamenii pot să o atingă. Atunci nu este o binecuvântare numai pentru tine, este o binecuvântare și pentru oricine altcineva.

Un om autentic este tot timpul o bogăție pentru lume, pentru existență; contribuie mult la îmbogățirea lumii. Iar dacă nu contribui cu ceva, nu vei cunoaște extazul. Numai prin contribuția la existență participi la munca creatorului, pentru că tu însuși devii un creator. Să fii un creator înseamnă să fii parte din existență – nu există altă cale.

ZIUA 207

Oamenii trăiesc vieți mici, banale, fără sens și scop, fără bucurie și surpriză. Continuă să se miște într-un cerc repetitiv, fac același lucru iar și iar, de la naștere și până la moarte. Acesta nu este un mod corect de a trăi. Este o cale lentă de a muri.

Stilul corect de viață este cel în care trăiești periculos, în care explorezi continuu și în care vrei să ajungi la stele. Viața devine în mod natural meditativă, pentru că fiecare moment aduce atâta surpriză, și fiecare moment este atât de nou, încât nu te poți gândi la altceva; trebuie să îl întâlnești.

Persoana repetitivă se poate gândi la viață, o poate plănuși, pentru că este previzibilă. Toate lumea știe ce are să facă mâine și poimâine. Dar persoana meditativă este imprevizibilă; nu numai pentru ceilalți, ci și pentru ea însăși. Nu știe ce are să se întâmple în clipa următoare; prin urmare, nu este o chestiune de planificare și gândire. Trăiește o viață deschisă; urează bun venit fiecărei clipe care aduce tinerețe și prospețime. Și cu o astfel de inimă, omul devine conștient ușor, ușor, de ceva ce a fost numit Dumnezeu, adevăr, nirvana, iluminare – nume diferite pentru același lucru.

ZIUA 208

Sunt oameni care continuă să colecționeze vechile scripturi: cu cât sunt mai vechi, cu atât se crede că sunt mai bune. Sunt oameni care adună bani, și tot așa, tot felul de nimicuri... Acești oameni caută, de fapt, comoara cea mai veche din ființa lor, dar caută în direcția greșită. Urcând pe Everest, omul încearcă să găsească cel mai înalt vârf al conștiinței, dar acest întreg efort este îndreptat în direcția greșită. Să zbori pe Lună este ceva simbolic; omul vrea să exploreze energia propriei sale luni, propria energie tăcută; Luna reprezintă tăcere, pace, femininul din interior. Dar în loc să se ducă acolo, omul se duce pe Lună.

Toate aceste eforturi sunt sortite eșecului. Dar înainte ca un efort să eșueze, deja am plănuț un altul și, în felul acesta, continuăm să trecem de la un eșec la altul. Moartea nu face decât să pună capăt unei serii de eșecuri.

Chiar și cei despre care gândim că sunt oameni de succes nu sunt, de fapt, oameni de succes. Alexandru cel Mare, Napoleon sau Ivan cel Groaznic – toți acești oameni au făcut mari cuceriri, dar în profunzimea lor sunt foarte nefericiți, pentru că știu perfect că moartea se apropie. Tot ce au adunat este destinat să le fie luat, așa că ce rost are? Este inutil.

Singura comoară pe care merită să o cauți este propria ta natură. Adevărata aventură este aceea de a călători în tine însuși.

ZIUA 209

Așa cum există un soare în exterior, tot așa există unul și în interior. Soarele de afară răsare și stă pe cer, dar soarele interior este tot timpul acolo. Nu răsare niciodată, nu apune – este etern. Dacă nu cunoaștem lumina interioară și sursa ei, trăim în întuneric.

Fă orice efort îți stă în putință pentru a te mișca spre interior. La început va fi dificil, dar numai la început. Este ca și cum ai învăța orice fel de artă. Să înveți să înoți este dificil la început, dar odată ce ai aflat cum se face, devine

atât de simplu, încât te întrebi de ce a fost dificil la început. Poți pur și simplu să plutești în râu. Nu este nevoie să faci nimic.

Și așa începe să se întâmple în interior. La început, nu este nevoie decât de puțin efort, puțină străduință. Vei începe în curând să plutești în râul care se mișcă în interior. Acest râu te va duce din ce în ce mai profund, pe tărâmurile de extaz, la și mai multă lumină, la eternitate, la dumnezeire.

ZIUA 210

Individul este un pasaj, o punte între colectiv și universal. Te eliberează la început de ceea ce este colectiv și, odată ce ai fost eliberat de ceea ce este colectiv, nu mai este nevoie să fii individ. Te poți dizolva în întreg. Acesta este miracolul individualității: la început, te eliberează de ceea ce este colectiv, apoi dispare de la sine, pentru că nevoile lui sunt împlinite, și nu mai este nevoie de ea. Individualitatea este și medicinală: ea ucide boala, apoi scapi de nevoia de a folosi medicamente.

ZIUA 211

Cel mai frumos cântec este cel pe care nu îl cântă nimeni. Un cântec este frumos atunci când nu tu ești cântărețul, ci existența. Atunci când ești doar un bambus gol, un flaut, când permiți existenței să treacă prin tine, când nu o împiedici – este tot ce e de făcut. Tot ce trebuie noi să facem este să nu o împiedicăm, să nu interferăm.

Dacă îi putem permite existenței să curgă prin noi, atunci viața va deveni așa o splendoare, așa o glorie, încât nici nu vom mai considera că trebuie să o îmbunătățim. Nici nu ai cum să visezi că ai putea să o faci mai extatică. Este imposibil să îți imaginezi ceva mai bun, câtă vreme nu îi mai stai în cale existenței și îi permiți să curgă.

ZIUA 212

Din experiență am aflat că prin naștere, existența ne-a acceptat deja. Nici nu se pune problema Judecății de Apoi. Eu nu cred decât în judecata din prima zi, cea care a trecut deja, s-a terminat. Ziua în care Dumnezeu a decis să creeze lumea, aceea a fost ziua judecății. În acea zi a cântărit totul, și-a făcut griji dacă să creeze lumea sau nu, dar a decis să o creeze. A decis că e mai bine să o creeze decât să nu o facă. A preferat să existe ceva mai degrabă decât nimic.

Și așa că orice ar fi creat este responsabil pentru asta. Eu nu sunt responsabil, nici tu, nici nimeni altcineva. Întreaga responsabilitate îi aparține lui Dumnezeu sau existenței: orice ar fi bun sau rău îi aparține lui.

Putem încheia acest capitol, nu trebuie să ne mai facem griji în legătură cu el. Un singur lucru îți pot spune: pe măsură ce te adâncești în meditație, realizezi că nu există Judecată de Apoi și nici nu mai ai de ce să îți faci griji. Pe măsură ce devii tăcut începi să simți cum iubirea existenței te împresoară din toate părțile. Devii brusc conștient de faptul că cineva are grijă de tine, că nu ești ignorat, că nu ești accidental, că ești intrinsec existenței. Existența are nevoie de tine, de aceea te-a creat.

ZIUA 213

Dumnezeu este vocea ta interioară. Nu ai nevoie de preoți, nici de instrucțiunile cuiva. Dar trebuie făcut ceva: trebuie să te miști spre interior pentru a auzi acea voce plătândă. Odată ce ai auzit-o, odată ce știi că poate fi auzită, întreaga viață îți este transformată, apoi orice vei fi făcând va fi corect.

Socrate considera cunoașterea ca fiind o virtute. Dar prin cunoaștere el nu

înțelege acumularea de cunoștințe, ci se referă la introspecția intuitivă, la cunoașterea intuitivă. Afirmatia lui este plină de semnificații. Cunoașterea intuitivă este o virtute. El nu spune ce este virtutea și ce este păcatul: cunoașterea intuitivă este virtute. Omul care cunoaște în mod intuitiv, cel care își aude interiorul, este menit să fie virtuos, nu poate fi altfel. Este inevitabil.

Odată ce ai auzit vocea din interiorul tău, nu ai cum să fii împotriva ei, căci nimeni nu poate fi atât de prost, este ceva inimaginabil. Efortul meu – ca și cel depus de alți maeștri, Buddha, Iisus, Zarathustra – este să îi ajut pe discipoli să asculte de centrul lor interior. Nu îți pun la dispoziție o disciplină, trebuie doar să te ajut să îți asculți centrul și să îți urmezi propria inimă. Acelea vor fi virtutea și adevăratul caracter, adevărata moralitate. Dar vine din centrul tău cel mai profund; nu este nimic impus din afară.

ZIUA 214

Omul trăiește în noaptea cea întunecată a sufletului. Dimineța apare în exterior, dar rareori în interior. În momentul în care dimineța se petrece în tine, atunci devii un Hristos sau un Buddha. Întreaga viață este o oportunitate de a obține acea dimineță interioară. Soarele interior trebuie să răsară, și poate să răsară; nu ne așteaptă decât pe noi. E nevoie doar de un semnal din partea noastră și începe să răsară, e nevoie de un mic indiciu: „Sunt gata să te primesc“ și „Ești bine-venit“, și se petrece un miracol.

Ne naștem pentru a cunoaște extazul, este dreptul nostru prin naștere. Dar oamenii sunt atât de nesăbuiți, încât nici măcar nu își cer dreptul oferit din naștere. Devin mai interesați de ceea ce posedă ceilalți, și încep să fugă după aceste lucruri. Nu privesc niciodată în interior, nu caută niciodată în propria casă.

Persoana inteligentă va începe să caute în ființa ei interioară – aceea va fi prima explorare – căci dacă nu știu ce este în mine, cum aș putea căuta peste tot prin lume? Este o lume foarte vastă.

Iar cei care au privit în interior au găsit-o instantaneu, imediat. Nu este o chestiune de progres treptat, este un fenomen brusc, o iluminare subită.

ZIUA 215

În momentul în care ești deschis, întâlnirea se petrece instantaneu. Existența este tot timpul deschisă, problema cu noi este că suntem tot timpul închiși. Soarele a răsărit, dar noi stăm cu ochii închiși – ce poate face bietul soare? Lumina ne este dată, dar noi trăim în beznă. Este foarte ușor să deschizi ochii, iar în momentul în care i-ai deschis, tot întunericul dispare.

Același lucru este valabil și cu privire la lumea interioară: existența este tot timpul prezentă, deschisă, disponibilă, gata să ne împresoare cu iubire, cu fericire, gata să ne binecuvânteze, dar noi trăim într-o celulă închisă, fără ferestre și fără uși. Credem că este mai sigur așa. Nu este deloc mai sigur, este moarte. Înseamnă să trăiești într-un mormânt.

ZIUA 216

Eu nu caut o altă lume, ceva dincolo de moarte; efortul pe care îl depun este acela de a transforma clipa prezentă într-un paradis, acum și aici. Nu sunt în favoarea amânărilor. Toți acești oameni care spun: „Dacă ești virtuos, după moarte vei fi recompensat” te păcălesc, căci cine știe ce se întâmplă după moarte? Nu se întoarce nimeni să ne spună. Acești oameni care tot spun asta nu au cunoscut, de fapt, nimic. Repetă ca papagalii.

Eu îți spun să nu amâni niciodată. Amânarea este o șmecherie subtilă a minții. Trăiește momentul în totalitatea lui. Ține minte întotdeauna că acesta este singurul moment pe care îl ai; nu există alt moment, nici altă lume. Această lume este Dumnezeu, nu există alt Dumnezeu.

Odată ce această viziune își face sălaș în tine, îți transformă întreaga viață. Iar apoi, lucrurile mici devin foarte frumoase. Ceea ce este mundan devine sacru, iar banalul devine extraordinar.

ZIUA 217

Aurul a fost dintotdeauna simbolic, atât în Orient, cât și în Occident. De secole, alchimiștii au vorbit despre el, și au fost prost înțeleși, pentru că oamenii au crezut că alchimiștii se referă la aurul adevărat. Ei vorbeau despre aur doar ca metaforă. Omul poate deveni aur, deține toate substanțele chimice de care e nevoie pentru transmutație, dar acele substanțe chimice trebuie amestecate în proporții corecte și încălzite la temperaturi potrivite. Numai într-o școală ezoterică este posibil acest lucru. Este lumea chimiei noastre interioare. În momentul în care tot ce există în tine este pus la locul potrivit, răsare o imensă armonie.

În mod obișnuit, un om este ca o orchestră fără dirijor, fără ghid, și toată lumea interpretează solo. Deși fiecare dintre noi este o orchestră, cu toții interpretăm solo, în funcție de propriile noastre idei, fără să ne batem capul cu ceilalți, fără să ne intereseze ce fac ei, nu depunem nici un efort pentru a ne armoniza melodiile; rezultatul este zgomotul și toată nebunia din interior. Aproape întreaga umanitate este nebună. Desigur, există grade de nebunie la oameni: unii sunt mai nebuni, alții mai puțin nebuni, dar în cele din urmă nu e mare diferență.

Numai câțiva oameni, un Buddha din când în când, un Lao Tzu, un Bashō, un Iisus – au fost capabili să devină ghizii tuturor forțelor elementare din ei și au fost capabili să interpreteze nu solo, ci fiind o orchestră. Acești câțiva oameni care au fost capabili să aducă un echilibru în ființele lor au cunoscut adevărul suprem.

Asta se înțelege prin aur. Este metalul cel mai prețios; prin urmare, a devenit simbolic.

ZIUA 218

Pentru mine, rugăciunea nu are nimic de-a face cu vorbele. Este o mulțumire tăcută; este complet tăcut, dar o mulțumire profundă. Este posibilă numai dacă înveți cum să fii extaziat; în caz contrar, nu va exista nimic pentru care să fii recunoscător. Așa că eu nu îi învăț pe sannyasinii mei rugăciunea, ci extazul. Dansează, cântă, fii extaziat, fii bucuros.

Fă ca viața ta să fie o viață de iubire și râsete, și vei începe să simți prezența subtilă a rugăciunii în tine. Iar acea stare de rugăciune nu va fi una creștină, hindusă sau mahomedană, va fi doar o stare de rugăciune.

ZIUA 219

Până când inima ta nu cântă și nu dansează, nu trăiești cu adevărat, nu faci decât să te târăști: îplinești anumite sarcini, efectuezi anumite ritualuri, reușești cumva să mergi mai departe, păstrând anumite aparențe. Dar în interior există un gol și o teamă imensă, pentru că știi în adâncul inimii tale că viața nu îți este împlinită, că încă nu ai fost capabil să îți cânți cântecul. Toți ne naștem cu un cântec, iar până nu îl cântăm rămânem neîmpliniți.

Privește numai la un copac atunci când înflorește și vei vedea o imensă mulțumire înconjurându-l, o imensă bucurie. Dansează pentru că a ajuns acasă; și-a împlinit sarcina care i s-a oferit. Nu mai este gol, este înfloritor. Florile apar doar atunci copacul debordează de bucurie. Tot astfel, cântecul nu apare decât atunci când debordezi de bucurie.

ZIUA 220

Extazul este muzică, muzică ce răsare atunci când toate părțile tale – corpul, mintea, inima și ființa ta – funcționează în mod armonios; în acel moment, viața ta devine o orchestră.

În mod obișnuit nu există decât zgomot, nici o muzică. Corpul continuă să își strige dorințele; acestea se cer împlinite, fără să le pese de alte dorințe. Mintea insistă asupra ambițiilor și dorințelor ei, însă minții nu îi pasă de inimă, este tot timpul gata să sacrifice totul pentru propria împlinire. Inima tânjește și ea după împlinirea sentimentelor și emoțiilor ei, iubirii ei. Iar ființa este o parte cu totul și cu totul neglijată; am uitat complet de ea. Ea continuă să șoptească cu o voce abia auzită, dar n-o ascultă nimeni, pentru că trupul este foarte zgomotos, mintea este foarte convingătoare, iar inima este foarte insistentă. Deși mintea spune că inima este nebună, idioată și că nu trebuie să-și faci griji pentru ea, inima nu ascultă deloc de minte; ea continuă în felul ei în ciuda minții. Se va îndrăgosti și va face mii de lucruri pe care mintea îi spunea să nu le facă. Iar corpul continuă și el să funcționeze în propriul fel.

Așa că suntem aproape o mulțime; nu o singură persoană, nu o unitate, nu o unitate organică. Asta este ceea ce lipsește.

Această viață poate deveni o armonie. Toate aceste părți individuale pot deveni parte dintr-o orchestră. Nu ai nevoie decât de un ghid care să pună laolaltă toate aceste elemente, să le ajute să se înțeleagă și să se ajute. Asta se întâmplă prin meditație, prin conștientizare. Conștientizarea devine ghidul și, treptat, ea convinge fiecare parte din ființa ta să se armonizeze.

ZIUA 221

Râsul este una dintre cele mai divine experiențe, dar puțini oameni râd cu adevărat. Râsul lor este artificial. Fie este doar intelectual, fie doar o fațadă, o formalitate, fie e doar un manierism, dar nu este niciodată deplin.

Dacă un om poate râde din toată inima, fără nici o reținere, în acel moment începe să se întâmple ceva minunat – căci râsul, atunci când este deplin, este

absolut lipsit de ego, iar singura condiție ce trebuie îndeplinită pentru a cunoaște dumnezeirea este să fii lipsit de ego.

Sunt multe modalități de a fi lipsit de ego, dar râsul este cea mai frumoasă.

ZIUA 222

În mod obișnuit, omul își trăiește parțial viața, cu jumătate de inimă. Trăiește calduț, nici rece, nici fierbinte, nici așa și nici altfel. Viața lui este lipsită de pasiune, nu are intensitate. De aceea este ternă și mediocră.

Viața capătă o aromă cu totul nouă atunci când o trăiești deplin, intens, cu pasiune, atunci când riști. O imensă inteligență ia naștere în tine. Prin riscul pe care ți-l asumi devii ascuțit ca o sabie. Dar săbiile celor care nu riscă nu fac decât să se umple de praf; oglinzile lor continuă să adune praf. Săbiile lor ruginesc, devin inutile. Asta se întâmplă cu milioane de oameni și cu sufletele lor.

Efortul meu este acela de a te ajuta să cureți praful de pe oglinda conștiinței tale, să cureți sabia inteligenței. Singura modalitate de a o face este să trăiești la 100 de grade, pentru că acela este momentul în care se petrece fenomenul de evaporare. Egoul dispare, iar tu ești parte din întreg. A fi parte din întreg înseamnă a fi sfânt.

ZIUA 223

Să fii bucuros înseamnă să fii religios, să fii trist înseamnă să fii nereligios. Prin urmare, după evaluările mele, așa-zii sfinți nu sunt deloc sfinți. Sunt atât de triști, de terni, de morți, cum l-ar putea cunoaște pe Dumnezeu? Dacă experiența dumnezeirii aduce atâta tristețe, atunci nu merită trăită. Dacă experiența dumnezeirii îi face pe oameni atât de terni, cu fețe așa

lungi, atunci mai bine să-l eviți. Chiar dacă îl întâlnești din întâmplare, mai bine fugi de el.

Nu asta este imaginea pe care o am eu despre Dumnezeu. Cred că cel care li se arată acestor sfinți este Diavolul îmbrăcat în Dumnezeu; probabil i-a păcălit. Dumnezeu nu poate fi decât sărbătoare, festivitate. Pentru mine, Dumnezeu nu este altceva decât o dimensiune festivă. Așa că fii extaziat și lasă extazul să fie rugăciunea ta.

ZIUA 224

Verdele reprezintă viața, trăirea autentică, prospețimea. Este culoarea copacilor. De-a lungul a mii de ani, așa-zisele religii au distrus verdeța din ființa omului. L-au transformat pe om într-un copac mort: fără coroană, fără flori, fără sevă care să curgă prin el. Prin urmare, umanitatea este foarte tristă și plictisită. Vreau să aduc dansul înapoi în viața umanității. Vreau ca ființele umane să fie înrădăcinate în pământ din nou, pentru ca seva lor să înceapă din nou să curgă, pentru ca verdeța și coroana lor să reapară.

Dacă nu înflorești, vei rămâne pe veci nemulțumit. Un copac este împlinit atunci când are flori, și tot așa se împlinește și un om. Florile iubirii, ale extazului, ale libertății, ale inteligenței, ale dumnezeirii – numai aceste flori îți pot oferi senzația împlinirii. Iar persoana împlinită nu este niciodată supărată.

Pentru mine, persoana împlinită este un sfânt; ceilalți doar se prefac a fi.

ZIUA 225

Omul dispune de energii brute. Ele trebuie rafinate, iar aceleași energii care

generau nefericire, întuneric și disperare încep să creeze extaz și sărbătoare. Sunt aceleași energii, trebuie doar să treacă printr-un subtil proces de meditație, un mic proces de rafinare.

De exemplu, soarele are aceeași lumină ca luna. De fapt, luna nu are lumina ei – reflectă lumina soarelui – dar poți observa că diferența este notabilă. Lumina soarelui este puternică, agresivă, fierbinte, violentă, incandescentă. Aceeași lumină reflectată de lună devine brusc rece, calmantă, dătătoare de pace, senină.

Poți privi luna ore întregi, dar nu poți privi soarele. Dacă îl privești îți va arde ochii, va distruge sistemul nervos subtil al creierului tău. Dar luna este foarte calmantă, hrănitoare. Lumina lunii nu este, practic, cu nimic diferită de cea a soarelui, dar a trecut prin lună.

Meditația este precum luna: transformă energia dorinței carnale în iubire, furia în compasiune, lăcomia în dăruire, agresivitatea în receptivitate, egoul în umilință. Lumina lunii reprezintă ceva foarte important, pentru că trebuie să treci prin același proces, de la soare către lună, de la extravertire către introvertire, de la exterior către interior. Apoi încep să se întâmple miracolele, miracole de necrezut. Nici nu ți-ai imaginat că atâta frumusețe este cu puțință. Pentru prima dată te simți recunoscător față de existență, iar rugăciunea apare în mod natural.

ZIUA 226

Fiecare moment este foarte valoros, este un dar pentru care nu poți fi suficient de recunoscător. Nu există nici o metodă prin care să ne putem arăta recunoștința față de existență. Darul dat de ea este de asemenea proporții încât nu îl merităm cu adevărat. Existența ne-a oferit din abundența ei.

Cunoscând acest acord, simțindu-l, devii plin de extaz. Și din acel extaz răsare o mulțumire adresată existenței. Acea mulțumire este rugăciunea.

ZIUA 227

Viața este un miracol. De fapt, nu există explicații pentru ea, nu se poate explica de ce există. Nici teologii, nici filosofii și nici oamenii de știință nu au fost capabili să explice de ce viața trebuie să existe. Iar eu nu cred că va fi explicată vreodată; misterul va rămâne. Misterul nu poate fi demistificat, pentru că nu are legătură cu acumularea de mai multe cunoștințe; de fapt, viața este ceva asemănător unui miracol. Nu ar trebui să existe, dar există.

Ce nevoie este de trandafiri și de nuferi și de mii de flori? Pare să nu existe nici o necesitate intrinsecă. Dacă nu ar fi existat, nu li s-ar fi simțit lipsa. Dacă noi nu am fi aici, pământul ar continua să se învârtă în jurul soarelui fără să ne ducă deloc dorul. Existența ar continua în același fel. Stelele ar fi acolo, iar luna ar răsări și copacii ar crește și totul ar fi așa cum este. Dar s-a întâmplat viața – nu numai viața, ci și conștiința, iubirea. Toate sunt numai și numai miracole.

ZIUA 228

Dimineața, când soarele este pe cale să răsară, ar trebui să existe dans și cântec – așa cum cântă păsările și copacii dansează în adierea vântului, și totul este dornic de apariția soarelui la orizont, apoi soarele apare brusc. Este un cântec de bun venit, cel mai frumos cântec, pentru că este începutul zilei, începutul unei noi zile, al unei renașteri.

În Orient, se spune că somnul profund este o mică moarte. Și așa și este, pentru că în somn uiți complet cine ești. Dacă mori în somn, nu vei ști niciodată că ai murit și nici măcar că ai fost viu. Prin urmare, somnul este o mică moarte.

Fiecare dimineață este o naștere mai mică, o nouă naștere, iar tu trebuie să

preamărești existența – căci ți-a oferit o nouă zi. Nu merităm o nouă zi, căci am epuizat-o inutil pe cea de ieri, toate zilele de ieri... Dar existența este generoasă, ne-a oferit mai multe șanse de a încerca, de a trăi, de a ne bucura, de a fi totali.

ZIUA 229

Dimineața nu este niciodată departe; are pur și simplu nevoie de o inimă deschisă care să îi cante un cântec de bun venit. Te așteaptă pe tine să îi cânti, cu inima deschisă. În momentul în care începi să dansezi, soarele nu poate rezista tentației de a răsări la orizont.

Simt uneori că dacă păsările s-ar opri din cântat, soarele nu ar mai răsări. De ce ar face-o? Dacă toți copacii ar decide să nu mai înflorească, „Mai întâi să răsară soarele și apoi mai vedem“, atunci soarele nu ar mai răsări. Trebuie să fie o conexiune interioară, nu se poate să fie o legătură neîmpărtășită. Ordinea nu e doar că soarele răsare și florile se deschid și păsările cântă – nu. Și inversul este adevărat: florile se deschid, păsările cântă și soarele răsare. Trebuie să fie în ambele direcții.

Viața este tot timpul interdependentă. Poeții au simțit acest lucru. Tennyson a spus: „Dacă aș înțelege o singură floare, cu rădăcina și cu tot ce o compune, atunci aș înțelege întreg universul“. Avea dreptate – dar în poeți a existat dintotdeauna sentimentul acesta. Misticii au văzut acest lucru, au simțit că așa stau lucrurile.

ZIUA 230

Muzica interioară are o calitate ciudată. Muzica exterioară necesită un instrument, o dualitate – muzicianul și instrumentul. Muzica interioară nu are nevoie de dualitate – muzicianul este muzica, muzicianul este

instrumentul, muzicianul este totul. Nu există separare. Cei din tradiția zen o numesc sunetul unei singure mâini care bate din palme. Nu, o singură mână nu poate bate din palme. Ei nu fac decât să arate că în dimensiunea interioară acest lucru este posibil. Este nevoie de două mâini pentru a bate din palme. Aceasta este muzica exterioară, două mâini care bat din palme; există un conflict, o luptă, o ciocnire. Dar muzica interioară, anahato, înseamnă liniște, sunetul liniștii.

Liniștea are propria muzică. Nu poate fi auzită decât de cei care au scăpat de zgomotul din mintea lor. Nu poate fi auzită decât din inimă, nu din cap. Persoana căpoasă continuă să rateze această muzică. Numai persoana care este plină de inimă, de iubire o poate auzi.

Aceasta este muzica ce te ajută să treci în dimensiunea de dincolo. Devine un pod sub forma unui curcubeu. Nu o poți cuprinde cu mintea; nu o poți înțelege cu mintea. Mintea trebuie dată complet deoparte, și apoi brusc această muzică e acolo.

Aceasta este întreaga artă a meditației, să lași mintea deoparte și să ajungi la muzica interioară, să devii în acord cu lumea interioară a unității. Poți numi această experiență perceperea lui Dumnezeu, tao, adevărul, dhamma; dar nu este decât perceperea muzicii supreme.

ZIUA 231

Dacă ascunzi o floare într-o cameră unde nu intră soarele și nici vântul, ți se poate părea că o protejezi, dar o ucizi; comiți o crimă. Ai intenții bune, bineînțeles; este spre binele florii, pentru că afară este vânt și plouă sau e prea mult soare, iar tu vrei să protejezi mugurele cel delicat. Așa că, pentru a se transforma în floare, o ascunzi în dormitorul tău și închizi toate ușile și ferestrele. Floarea va muri.

Floarea nu se poate deschide decât atunci când este conectată la soare, când poate dansa în vânt, când se poate bucura de apa ploii, când poate comunica cu stelele. Ea aparține întregului; nu se poate deschide decât prin

în rădăcinarea în întreg.

Omul rămâne un mugur; extazul lui rămâne un mugur, pentru simplul motiv că se preocupă prea mult de siguranță, se teme de pericol, de nesiguranță, de risc. Așa că păstrează niște limite și se închide în spatele unui perete protector. Așa devine omul prizonier.

Viața nu poate fi trăită decât ca nesiguranță, ca pericol – nu există altă cale.

ZIUA 232

Te învăț să fii neînfricat și liber. Eliberarea de frică este cea mai importantă calitate necesară pentru a cunoaște dumnezeirea, extazul, adevărul.

Așa că vino sub cerul liber. Scapă de temeri, pentru că sunt false. Bucură-te de aventura vieții, cu toate pericolele ei, cu toate incertitudinile. Este o viață frumoasă; de fapt, este frumoasă doar mulțumită acelor pericole și nesiguranțe.

Floarea de plastic nu este în pericol; floarea adevărată este în pericol. Dar floarea de plastic nu este o floare. Este mult mai semnificativ să fii viu chiar și pentru o singură zi – de dimineața până seara, apoi petalele dispar. Dar să trăiești intens și pasionat pentru o singură zi, sub soare, sub cer, este suficient, este mult mai bine decât să fii o floare de plastic ce trăiește o mie de ani. Asta nu se cheamă deloc viață. Nu este o chestiune de durată, ci de intensitate.

Trebuie să ardem torța vieții simultan, de la ambele capete. Chiar dacă trăim un singur moment, măcar acesta să fie complet viu. Acest lucru îți va oferi gustul dumnezeirii și al eternității.

ZIUA 233

Fiecare ființă are o măreție nemaipomenită ce trebuie eliberată, un parfum nemaipomenit. Omul pare mic, dar nu este. El cuprinde oceane, oceane de extaz: cuprinde ceruri, ceruri de libertate.

Experiența spirituală este ca o explozie atomică: atomul este foarte mic, dar când explodează este mare, uriaș. Experiența sinelui unui om este exact la fel. Este o explozie, o explozie atomică a conștiinței. Te vezi brusc ca un întreg: fără limite, infinit. Aceasta este măreția noastră – trebuie atinsă. Dacă nu atingem această măreție, nu putem fi mulțumiți.

ZIUA 234

Nimeni nu este nou, toți sunt pelerini străvechi. Am fost dintotdeauna aici – în forme diferite, în corpuri diferite, făcând lucruri diferite, dar am fost dintotdeauna aici și vom rămâne aici pentru totdeauna. Nu avem cum să dispărem din existență. Nimic nu poate fi distrus și nimic nu poate fi adăugat existenței. Existența este tot timpul exact la fel.

În zilele noastre până și știința este de acord că nu putem distruge nimic și nu putem adăuga nimic; doar forma se schimbă. Râul își continuă curgerea, doar valurile se schimbă. Uneori, valurile sunt mari, alteori sunt mici, alteori nu sunt deloc, dar este același râu. Cu valuri – mari sau mici –, fără valuri, este același râu.

Introspecția te duce dincolo de timp, iar a merge dincolo de timp înseamnă a merge dincolo de nefericire. Să cunoști lipsa timpului înseamnă să intri în lumea extazului.

ZIUA 235

Orice ființă umană aduce un adevăr în lume. Fiecare ființă umană este un mesager al existenței – nu numai Iisus Hristos, Buddha sau Zarathustra. Ei știau că sunt mesageri; alții nu știu. Dar în momentul în care te naști aduci un adevăr în ființa ta. Și dacă nu exprimi acel adevăr, nu te vei simți împăcat. Dacă nu transmiți mesajul lumii, vei simți o profundă neplăcere, căci nu îți vei împlini datoria față de existență.

Trebuie să cânti muzica inimii tale. Trebuie să dansezi dansul tău. Trebuie să fii profund individual, nu o imitație, nu o copie la indigo. Trebuie să scoți în evidență chipul tău original. În momentul în care ești capabil să arăți adevărata ta față lumii, viața ta va fi împlinită. O imensă bucurie va răsar din ea.

ZIUA 236

Dacă dai peste o floare plumeria, vei descoperi că este o floare banală, la care nu merită să te uiți de două ori. Dar este cea mai prețioasă dintre flori. Are cel mai frumos parfum posibil. Așa că amintește-ți tot timpul, aparența nu este singurul factor determinant în viață. Recipientul nu are importanță, dar conținutul da.

Se poate ca un trup să fie banal, obișnuit, și cu toate astea să aibă în el un suflet care să fie dincolo de înțelegere. Se poate ca alt trup să fie foarte frumos, dar profund gol, fără suflet. Asta se poate întâmpla de multe ori în viață; vei da peste oameni frumoși, care nu au suflet, și peste oameni banali, care au calități nemaipomenite. Nu fi niciodată amăgit de aparențe. Privește profund, caută adânc. Privește centrul, nu circumferința.

ZIUA 237

Dacă nu creezi muzică în ființa ta, nu trăiești ca un dans și nu sărbătorești

existența, nu ai cum să îl cunoști pe Dumnezeu, căci Dumnezeu este piscul suprem al dansului, al cântecului, al sărbătorii. Dumnezeu nu este pentru oamenii triști. Este pentru aceia care sunt capabili de iubire și de râsete.

Această existență este un joc nemaipomenit. Nu o lua prea în serios. Întâmpin-o cu un cântec în inimă, cu bucurie. Pășește prin lume cu pași ușori și cu zâmbete în inimă. Apoi, brusc, întreaga existență se transformă într-o experiență divină. Ceea ce este banal devine extraordinar.

ZIUA 238

Viața este o mare artă. Nu trebuie luată de bună. Nașterea nu este sinonimă cu viața, nașterea este doar o oportunitate; trebuie să lucrezi cu tine însuși. Sunt o mie și unu de lucruri de care trebuie să scapi: lăcomia, furia, ura, toate sunt acolo. Dacă nu scapi de aceste lucruri, dacă nu le înlături din ființa ta... Sunt precum buruienile, suntem atât de plini de ele, încât trandafirii nu pot înflori în ființa noastră.

Trebuie să smulgem de la rădăcină toate buruienile. Trebuie să schimbăm pământul, să înlăturăm pietrele, să pregătim terenul; numai atunci pot apărea trandafirii. Iar atunci când trandafirii cresc în ființa ta, viața ți se umple de bucurie, începe să aibă frumusețe, grație. Iar apoi ai ceva de oferit existenței; în caz contrar, ce este de oferit?

ZIUA 239

Ne naștem toți ca pietre și trebuie să devenim trandafiri. Piatra are capacitatea de a deveni un trandafir. Pare imposibil, dar doar pare imposibil. S-a întâmplat de mai multe ori; ți se poate întâmpla și ție. Dacă i s-a putut întâmpla lui Iisus, ți se poate întâmpla și ție.

Vorbesc din experiență. Toți se nasc ca pietre, dar puțini încearcă să valorifice această oportunitate și să devină trandafiri – foarte puțini oameni dau tot ce e mai bun din ei pentru a folosi această oportunitate. Cei mai mulți trăiesc ca niște pietre, niște pietre care se rostogolesc împreună cu râul în sus și în jos și care, în cele din urmă, mor. Se nasc pietre și mor pietre. Nu se întâmplă nimic în viața ta dacă nu devii un trandafir.

ZIUA 240

Oamenii trăiesc identificându-se cu trupul lor; așa devine corpul o închisoare. În loc să te ajute să te dezvolti spre infinit, identificarea cu corpul te face foarte finit, foarte mic. Aceasta este una dintre cauzele fundamentale ale nefericirii: corpul va îmbătrâni, iar apoi îți va fi frică, vei fi speriat – ai îmbătrânit. Corpul tău se va îmbolnăvi și îți va fi nespus de teamă, iar mai devreme sau mai târziu corpul îți va muri. Poate că încerci să o treci cu vederea, dar ea este acolo. Vezi oameni murind – nu poți nega. Poate că încerci să-ți ferești privirea, dar în adâncul sufletului tău știi că și tu vei muri. Acest lucru creează un tremur, o tristețe interioară, din cauza faptului că viața îți va fi luată în curând, iar tu nu ai împlinit nimic încă și nici o floare nu a înflorit în tine.

Identificarea cu corpul devine identificarea cu moartea, cu bătrânețea, cu boala. În momentul în care nu te identifici cu corpul, în momentul în care știi că ești complet separat și conștient, în acel moment vei fi numai decît eliberat de boală, de bătrânețe, de moarte. Toate acestea i se vor întâmpla corpului, dar tu nu vei fi decît un martor, un observator; ele nu au nimic de-a face cu tine.

Experiența care are loc în corp nu mai are nici o legătură cu tine, ceea ce înseamnă o imensă libertate, o eliberare, devii brusc ușor. Acea ușurătate este unul dintre produsele secundare ale meditației.

Meditația înseamnă arta de a fi martor. Începe prin a fi martorul corpului tău și apoi al minții tale – și ieși din ambele! De fapt, prin meditație vei fi înafara ambelor. Iar în ziua în care vei ști cu certitudine că nu ești corpul și

nici mintea, te vei fi întors acasă. Vei ști cine ești.

ZIUA 241

De-a lungul secolelor, s-a demonstrat că dacă într-un oraș cu 1 000 de oameni, chiar și numai o persoană meditează cu adevărat, calitatea tuturor se schimbă.

Umanitatea a ajuns la acest stadiu nu datorită majorității, ci mulțumită câtorva oameni ca Iisus, Buddha, Zarathustra, Krishna – doar datorită acestor oameni. Cu fiecare Buddha și fiecare Hristos și fiecare suflet trezit, umanitatea a făcut un pas înainte.

Iar dacă se poate întâmpla – și se poate întâmpla – ca mii de oameni să se trezească, atunci întreaga umanitate va face un salt imens. Asta numesc eu începutul omului nou.

Efortul meu nu este doar acela de a-i ajuta pe fiecare în parte. E evident că asta fac, dar în profunzime este un efort de creare a unei situații, a unui fundament, a unui context esențial în care omul nou să răsară cu iubire în inimă, cu lumină în suflet, cu inteligență, conștientizare, și să transforme întregul pământ într-un paradis. Miracolul este posibil. De fapt, este posibil numai acum. Nu a fost niciodată posibil înainte, pentru că acum am ajuns la o anumită etapă a creșterii. Omul nu mai este pueril, s-a maturizat.

Dar este nevoie de un imens efort. Trebuie să îți investești toată energia în acest lucru. Investește-ți energia în a renaște. Și nu va fi doar o renaștere pentru tine, va fi un ajutor adus umanității. Pentru mine, asta înseamnă adevăratul ajutor.

ZIUA 242

Fără meditație, nimeni nu poate trăi în libertate. Poți fi liber din punct de vedere politic, dar aceasta nu este adevărata libertate. Dacă sunt multe dorințe în tine, atunci acele dorințe funcționează ca niște lanțuri – lanțuri invizibile, desigur, dar tocmai pentru că sunt invizibile sunt mult mai periculoase. Lanțurile de fier nu sunt la fel de periculoase pentru că le poți vedea, și pentru că le poți vedea le poți rupe. Lanțurile create de dorințe sunt invizibile, și pentru că nu poți să le vezi continui să crezi că ești liber. Dar un om care trăiește în dorințe nu este un om liber, trăiește veșnic înlănțuit. Dorește tot timpul mai mult. Lăcomia lui este închisoarea lui: va trăi ca un prizonier și va muri ca un prizonier.

Iar dorințele aduc cu ele și alte probleme: gelozie, posesivitate, fixare, teamă, competiție, comparație, și între aceste granițe nu poți fi liber. Dacă nu te eliberezi de toate astea, nu poți fi liber.

În momentul în care dorințele dispar, cunoști libertatea pentru prima dată. Atunci nu mai ești prizonier, trăiești de la o clipă la alta, nu ceri mai mult; din contră, te bucuri de ceea ce este disponibil.

ZIUA 243

Efortul meu este de a da naștere unui om de tip nou. Aceasta este viziunea mea asupra omului nou: ar trebui să fie capabil să iubească. Nu ar trebui să se închidă într-o mănăstire. Ar trebui să locuiască în mulțime și totuși să fie capabil să scape de posesivitate, de atașament, de agățare, de gelozie.

Se poate, pentru că și eu am putut, așa că și tu poți face asta. Nu spun niciodată nimic din ce nu am trăit eu însumi. Vorbesc cu autoritatea celui care știe din proprie experiență.

ZIUA 244

Ne naștem cu un imens potențial, dar este doar un potențial. Putem muri fără să îl realizăm; putem rata ținta dacă nu ne mișcăm în mod conștient. Dacă vom continua să rătăcim la mila vântului și a valurilor, dacă rămânem la voia întâmplării, avem toate șansele să ratăm.

De aceea vedem peste tot mulți oameni nefericiți. Nefericirea nu are alte cauze: este înrădăcinată în faptul că ei ratează ținta. Simt că le lipsește ceva. Nici nu sunt conștienți exact de ce anume le lipsește, dar un lucru este sigur: oricine poartă încă în el semințele nu a crescut. Ceva nu a înflorit în el.

Sămânța este menită să fie nefericită; numai o floare poate dansa în vânt, în ploaie, în soare. Numai o floare își poate cânta muzica – cântecul extazului. Numai o floare cunoaște împlinirea, mulțumirea. Numai o floare se simte împăcată cu existența. Sămânța nu se poate simți împăcată: este închisă, nu are conexiuni. Sămânța nu cunoaște luna și soarele, și stelele, nici nu a auzit de ele. Nu știe nimic despre flori și despre culorile curcubeului și despre trilul păsărilor, și despre zumzăitul albinelor – nu cunoaște nimic din toate astea; dar acolo undeva, ascunsă, se află o dorință de a cunoaște totul.

O dorință profundă de deschidere în fața realității – despre asta este vorba în religie. Religia nu are nimic de-a face cu temple și moschei și Vede, și Biblie, și Coran, nimic de-a face cu jocurile care se desfășoară în numele religiei. Toate sunt jocuri politice. Creștinismul, hinduismul, islamismul, budismul, jainismul sunt toate partide politice care se ascund în spatele unor măști religioase. Cel puțin, un partid politic este sincer, pentru că spune că este un partid politic. Toate aceste organizații religioase sunt politice la bază, dar joacă jocul în numele religiei – sunt mai viclene.

Preotul e mai viclean decât orice politician. Preotul joacă jocul în moduri mai subtile. Adevărata religie nu are nimic de-a face cu asemenea jocuri, religia adevărată este simplă; este doar dorința inimii de a înflori. Nu are nevoie de ritualuri, dar are nevoie de o anumită inteligență – doar de asta are nevoie. Singura calitate de care are nevoie este inteligența.

Liniștea este o experiență unică în viață; viața este foarte gălăgioasă. În exterior e zgomot, în interior la fel, iar aceste zgomote puse laolaltă îi înnebunesc pe oameni. Omenirea a înnebunit din cauza lor.

Trebuie să oprești zgomotul interior. Cel din exterior este în afara controlului nostru, și nici nu e nevoie să-l oprim, dar putem opri zgomotul interior. Și, odată ce zgomotul interior s-a oprit și liniștea s-a instalat, zgomotul exterior nu mai este o problemă; te poți bucura de el, poți trăi fără nici o problemă în el.

Experiența tăcerii interioare este unică, incomparabilă. Nu există altă experiență mai valoroasă, pentru că prin intermediul acestei experiențe se dezvoltă celelalte. Este fundamentul întregului templu al religiei.

Fără tăcere nu există adevăr, libertate și nici dumnezeire; în prezența tăcerii, lucruri care nu erau acolo sunt brusc acolo, iar cele care erau dispar. Viziunea ta s-a schimbat, perspectiva la fel. Tăcerea te face capabil să cunoști invizibilul, să cunoști necunoscutul. Aceasta este unicitatea tăcerii.

ZIUA 246

Se cunoaște de secole secretul conform căruia tăcerea este cea mai importantă cerință; de aceea, oamenii au evadat din lume, gândindu-se că este imposibil să fii tăcut în lume.

Este o concluzie complet greșită, o logică eronată, pentru că tăcerea nu are nimic de-a face cu lumea exterioară. Este ceva interior. O poți dezvolta oriunde. Te poți retrage în munți, dar mintea ta va fi aceeași; va juca aceleași jocuri, sau le va juca chiar mai abitir, căci în munți nu vei avea altceva de făcut, așa că toată energia va fi la dispoziția minții.

În mănăstiri, în deșerturi, în munți, mintea devine mai dominantă decât la piață sau decât în viața de zi cu zi. Prin urmare, insist asupra faptului că un sannyasin nu trebuie să părăsească lumea. Lumea este locul potrivit pentru a dobândi tăcerea. Trebuie să înveți arta; evadarea nu te va ajuta.

Dacă ai cancer, evadarea în deșert nu te va vindeca. Trebuie să treci prin diverse tratamente – prin operații, medicamente – căci cancerul va veni după tine oriunde te vei duce. Și aceeași minte te va urmări peste tot. Așa că ideea nu e să schimbi locurile exterioare, trebuie să schimbi atitudinea interioară, abordarea, perspectiva interioară.

Odată ce ai schimbat perspectiva interioară, zgomotul din exterior îți va accentua liniștea, nu o va tulbura. Nu va fi deloc o distragere, va deveni hrană.

ZIUA 247

Eu le predau oamenilor rebeliunea. Rebeliunea este frumoasă, revoluția este urâtă. Revoluția este violentă, rebeliunea este nonviolentă. Rebeliunea nu are nimic de-a face cu lumea exterioară, cu toate acestea ea transformă lumea exterioară, pentru că odată ce lumea interioară este schimbată, lucrul acesta începe să aibă impact și asupra lumii exterioare. Dar nu acesta este scopul nostru; este un produs secundar. Dacă chiar și un singur om se schimbă, este posibil ca mii de alți oameni să-i urmeze. Oricine vine în contact cu acel om este menit să se transforme, într-un manieră sau alta. O sămânță va cădea și în ființa lui.

Așa că, într-un fel, pregătesc terenul pentru o măreață răzvrătire, dar nu prin revoluție – ci prin rebeliune, prin transformare interioară.

ZIUA 248

Moise are religie, Iisus are religie, clarvăzătorii Vedelor au gustat din religie, pentru că erau oameni tăcuți, dar în momentul în care îți comunică tăcerea ea devine cuvânt și-și pierde adevărul.

Tăcerea nu se poate comunica; nu poate fi deloc comunicată prin limbaj. Da, există o metodă de comuniune – despre asta este vorba în cazul sannyasului. A intra în armonie cu cineva care a devenit deja tăcut te face și pe tine tăcut. Doar armonizându-te cu un maestru, cu un discipol, devii și tu la fel. Doar stând alături de un maestru, nefăcând nimic, începi să-i absorbi spiritul. Nu se spune nimic, nu se aude nimic, dar se transferă o flacără. Cei din tradiția zen o numesc transmiterea de dincolo de scripturi.

Adevărata religie este tot timpul o transmitere de dincolo de cuvinte, de dincolo de filosofii. Prin urmare, adevărata religie nu poate fi cunoscută decât alături de un maestru trezit, iluminat. O poți cunoaște cu un Iisus, cu un Buddha, cu un Zarathustra, cu un Lao Tzu, dar nu prin cuvinte. Deși cuvintele îi aparțin într-adevăr lui Buddha, în momentul în care ceva ce nu poate fi spus este spus, atunci devine fals. Aceasta este una dintre problemele pe care trebuie să le rezolve omul. Rămânem blocați în teorii, ideologii, cuvinte; creștinism, hinduism, mahomedanism, budism nu sunt decât cuvinte. Cândva, când un om ca Buddha era viu, tăcerea era acolo. Iar pentru discipoli, chiar și cuvintele erau semnificative, pentru că ei nu ascultau cuvintele, ascultau sursa cuvintelor. Dar acum sursa nu mai este disponibilă, nu mai există decât cuvintele.

Cuvintele sunt ca pozele. O poză cu Buddha sau cu Iisus nu este nici Buddha și nici Iisus. Trebuie să fii în comuniune cu un maestru viu, autentic.

Singura definiție a unui maestru viu și autentic este aceea că nu este niciodată tradițional, este tot timpul rebel. Asta poate deveni o linie de demarcație: ori de câte ori dai de un sfânt tradițional, află că este un fals. Altfel nu ar avea cum să fie tradițional. Rebeliunea este însuși spiritul unui maestru adevărat – pură rebeliune.

ZIUA 249

Istoria este plină de regi și conducători nemaipomeniți, dar nu la fel de plină de mari buddha, de cei treziți cu adevărat. Cei treziți pot fi numărați pe

degetele de la o mână, pentru simplul motiv că se mișcă într-o direcție în care este nevoie de transformare radicală: de la inconștientă la conștientă. Când nu rămâne nici o fărâmbă de inconștientă în interior, când ești plin de lumină, abia atunci ai devenit un maestru, unul adevărat.

ZIUA 250

Persoana care a spus pentru prima dată că în viață nu este totul roz probabil că a fost inconștientă, adormită, căci toți oamenii treziți spun exact opusul: în viață totul este roz. Nu trebuie decât să schimbi calea, de la inconștientă către conștientă.

Iar procesul este foarte simplu. Nu poate fi mai simplu decât este deja. De fapt, pentru că este atât de simplu, oamenilor continuă să le scape – simplitatea lui face ca el să nu reprezinte o provocare pentru ego. Egoul are tot timpul nevoie de ceva dificil. Este interesat de călătoria pe Lună, pe Marte; nu este interesat de călătoria interioară.

Procesul poate fi redus la o formulă simplă: orice ai face, fă-o, dar rămâi alert. Când mergi, observă-ți mersul; când mănânci, observă-ți mâncatul – nu te îndopa mecanic. Minte este altundeva, te gândești la o mie de lucruri, iar mâna continuă să te îndoape și gura continuă să mestece. Este un proces mecanic. Nu ești conștient de ce faci.

Numai dacă trăiești total clipa poți fi conștient. Așa că uită de lumea întreagă în timp ce mănânci. Mănâncă...și atât; mergi... și atât; ascultă... și atât; vorbește... și atât, rămâi alert, conștient de fiecare gest, de fiecare nuanță. Ușor, ușor, îți vei da seama cum funcționează tehnica aceasta a conștientizării.

ZIUA 251

În mod obișnuit, noi suntem mii de lucruri, nu unul singur. Suntem o mulțime, o gloată. Dar când cineva devine conștient, treptat mulțimea își pierde caracterul de mulțime și devine un singur tot. Devine o integrare, o cristalizare, ceea ce duce la o nespusă armonie.

Înainte de toate, trebuie să fii în armonie cu tine însuși, și abia atunci poți să fii în armonie cu Universul, cu stelele și luna, și soarele, și copacii, și păsările – te poți contopi cu acest univers vast și infinit. Sunt două tipuri de contopire: una cu tine însuși, prima unitate, iar cea de-a doua, cu întregul, a doua unitate. Între acești doi pași se desfășoară întreaga călătorie.

Înainte de toate, fii una cu tine însuși, apoi fii una cu întregul – asta numesc eu sfințenie. Fii conștient, astfel încât viața să nu-ți fie altceva decât poezie, muzică, armonie, unitate, unicitate. Câtă vreme viața nu este așa, ai trăit degeaba.

ZIUA 252

Când aproape 95% din teritoriul inconștientului tău a devenit conștient, încep să crească flori în tine. Iar când 100% din teritoriu este câștigat, când nimic din inconștient nu a mai rămas în tine, florile încep să elibereze mireasma. În Orient, numim acel parfum „starea de buddha“, trezirea. În Occident, același fenomen se numește conștiința lui Hristos. E același lucru, diferă doar cuvintele.

Până nu devii parfum curat, viața ta nu este decât risipă. Numai prin eliberarea acestei splendori interioare intri în regat, în regatul infinitului și al eternității. Atunci nu mai există moarte și nici naștere. Ești aici și acum pe vecie. Corpul va dispărea, dar nu și tu; mintea va dispărea, dar nu și tu. Iar a cunoaște ceea ce dăinuie pururi înseamnă a cunoaște adevărul.

ZIUA 253

Starea de inconștiență este precum rădăcina unui copac. Rădăcinile copacilor rămân sub pământ, nu le vezi. Așa este și inconștientul nostru, sub pământ; nu îl vedem, dar afectează totul. Afectează ramurile, frunzele, florile. Rădăcinile noastre sunt ascunse, dar sunt foarte importante; sunt cel mai important element dintr-un copac. Și câtă vreme nu ne înțelegem rădăcinile, nu putem avea experiența reală a ființei complete.

Ramurile copacului sunt ca așa-zisa noastră conștiență: ceva foarte fragil, care se poate distruge foarte ușor, printr-un accident. E nevoie de un mic accident și se prăbușește. Cineva te insultă și nu mai ești conștient; cineva îți spune ceva și uiți de meditație, de conștientizare. Înnebunești! Poți face orice în starea aceea de nebunie. Furia este doar nebunie temporară. Nebunia nu este altceva decât furie permanentă. Poți chiar ucide.

Mulți criminali au spus la proces că nu ei au făcut-o. Se credea că ei mint, dar, treptat, psihologii au devenit conștienți de faptul că unii dintre ei chiar mințeau, însă alții nu mințeau deloc. Deși comiseseră crima, nu își mai aminteau. Erau atât de posedați de ceva din inconștientul lor, încât nu mai erau ei înșiși, așa că nu și-au mai amintit. E ca atunci când un om beat criță îți spune ceva și a doua zi nu își mai amintește. Chiar el a spus acel lucru, este posibil ca tu să-l fi înregistrat, dar are dreptate și atunci când spune că nu el a zis acel lucru: nu a spus-o conștient. Iar multe dintre faptele noastre sunt inconștiente.

Prin urmare, doar un strat subțire de conștiență înconjoară inconștiența noastră. Este suficient pentru rutina de zi cu zi: mersul la birou, condusul unei mașini, rostirea aceluiași clișee pe care le adresezi tot timpul soțului sau soției. Le vei tot repeta fără nici o conștiență. Dar așa credem noi că este conștiența: așa ș-așa, nu este suficientă pentru un zbor măreț spre necunoscut, spre absolut.

Trebuie să folosești acest fragment de conștiență ca pe o sămânță pe care să o ajuți să crească, să o hrănești, să cooperezi cu ea. Cooperează din ce în ce mai mult cu acea parte din tine care este conștientă. Și cooperează din ce în ce mai puțin cu acea parte din tine care este inconștientă. Alege tot timpul partea conștientă, evit-o pe cea inconștientă. Orice te face inconștient este greșit și orice te ajută să devii conștient este corect. Asta este definiția mea

pentru bine și rău, asta este moralitatea mea. Treptat, dacă cooperezi cu ea, conștiința ta va crește. Și pe măsură ce încetezi să mai cooperezi cu inconștiința, aceasta se micșorează.

Vine un moment în care, ușor, ușor, teritoriul conștiinței se mărește și se mărește, și se mărește, iar inconștiința se micșorează și dispare. În acele din urmă, teritoriul inconștiinței este cucerit de conștiință. Acesta este momentul în care încep să se deschidă florile; pentru prima dată copacul tău înflorește.

ZIUA 254

A venit vremea unei imense explozii a conștiinței. Nu a existat niciodată un moment mai propice, pentru că viața evoluează, iar noi ajungem la un punct culminant. Dacă nu realizăm o transformare radicală, acest stadiu de evoluție avansată va deveni o tensiune pentru noi. Omul nu mai este un copil, și dacă va continua să poarte hainele vechi pe care le purtau copiii, va fi într-o situație dificilă. Va rămâne schilodit pentru simplul motiv că hainele pe care le poartă i-au rămas mici; el a crescut. Creștinismul, hinduismul, jainismul, mahomedanismul sunt toate haine făcute pentru un alt stadiu în care se afla umanitatea, unul în care omul era mai pueril. Acum nu se mai potrivesc, sunt perimate. E ridicol să vezi creștini și hinduși – absolut ridicol! Nu sunt contemporani, trăiesc cu o mie de ani în urmă și încearcă să se potrivească în haine care nu sunt făcute pentru ei. Au crescut, au devenit adulți. Hainele au fost potrivite pentru anumite vremuri, dar acum nu mai sunt deloc așa.

Am devenit foarte de atașați de ceea ce este vechi, tradițional. Iubim antichitățile atât de mult, încât tot ce e vechi ne pare de aur. Suntem suspicioși cu privire la tot ce este nou. De aceea sunt oamenii suspicioși în ceea ce mă privește – pentru că spun ceva nou, ce nu s-a mai spus niciodată în forma aceasta. A venit timpul să schimbăm hainele, să schimbăm omul. Este nevoie de o revizie generală.

ZIUA 255

Aceasta este singura lume pe care o avem, și trebuie să trăim aici și acum. Nu trebuie să ne sacrificăm pentru cine știe ce fantezie a paradisului sau a raiului sau a vreunei moksha. Nu trebuie să sacrificăm prezentul pentru viitor – este o prostie, pentru că viitorul se naște din prezent. Dacă ucizi prezentul, ucizi și viitorul, pentru că ucizi mama, iar mama poartă copilul. Îl ucizi și pe el.

Fiecare clipă funcționează ca o mamă pentru clipa următoare. Condamnarea clipei este periculoasă. Apreciaz-o, iubește-o, bucură-te de ea.

ZIUA 256

Meditația este răcnetul leului, pentru că în momentul în care omul face cunoștință cu cea mai profundă experiență a ființei sale – despre asta este vorba în meditație – devine neînfricat. Știe că nu mai există moarte. Nu s-a născut și nu va muri niciodată; este etern.

Este un răcnet de leu, pentru că acum nimeni nu îl poate transforma în sclav. Da, îl poți uide, dar nu îl poți face sclav, nu îi poți uide sufletul. Îi poți întemnița corpul, dar nu și ființa: acum cunoaște libertatea, iar libertatea nu poate fi furată. Ea dă naștere unui imens curaj. Se poate lupta cu lumea întreagă.

De fapt, toți marii meditatori s-au luptat cu această lume nechibzuită, de unii singuri. Iisus, Buddha, Lao Tzu, Kabir – de-a lungul secolelor, cei care au meditat s-au luptat cu nesăbuința colectivă a umanității. Au fost măcelăriți, crucificați, uciși, otrăviți, dar asta nu a contat pentru ei.

Ori de câte ori încă un om se îndreaptă spre meditație, răcnetul leului explodează. Din nou există o ființă umană reală și autentică, care e gata să sacrifice totul pentru adevăr.

ZIUA 257

Așa cum pământul și planetele se învârt în jurul soarelui, întreaga ta ființă se învârt în jurul centrului extazului. Odată ce ai recunoscut acest lucru, totul devine simplu, foarte clar; atunci nu mai bâjbâi în întuneric, și poți merge direct spre centru. Iar în momentul în care te miști spre centru, viața ta devine lumină.

Te învăță lucrurile esențiale: viață, iubire, râs, lumină. Iar ordinea lor este exact asta.

Pe primul loc e viața – trebuie să devii din ce în ce mai viu, mai plin de sevă, de elan, de intensitate; nu trebuie să ai nici un fel de reținere. Când ești plin de viață, iubirea începe să se întâmple de la sine: ce vei face cu acea viață? Ce vei face cu acea energie înfloritoare? Va trebuie să o împărtășești cu ceilalți, și asta este iubirea: împărtășirea energiei vitale. Momentul în care împărtășești energia vitală coincide cu dispariția tristeții, iar viața devine un râs din toată inima.

Când primele trei elemente sunt împlinite, a patra vine de la sine. Pe primele trei tu trebuie să le împlinești. A patra este recompensa de dincolo. Atunci coboară lumina, iar în momentul în care lumina a intrat în tine, ești iluminat – acesta este sensul cuvântului iluminare.

ZIUA 258

Oamenii trăiesc în minciună. Desigur că minciunile lor sunt frumoase, confortabile, convenabile, căci oferă o anumită consolare. Dar în cele din urmă, minciunile rămân minciuni, nu te pot ajuta. Funcționează ca opiumul. Te pot ajuta să uiți de nefericire, pot fi folosite ca tranchilizante, dar nu vor schimba boala reală. Nu vor face decât să ascundă simptomele.

Milioane și milioane de oameni din lume au trăit conform unor minciuni convenabile. Ei le numesc adevăruri... Sunt nevoiți să le numească adevăruri. Dacă știi că este o minciună, atunci este imposibil să trăiască cu ea. Insistă că toate acelea sunt adevăruri, dar calitatea de bază a adevărului este aceea că trebuie să fie propria ta descoperire.

Adevărul nu este transferabil, nimeni nu ți-l poate oferi. Trebuie să îl descoperi prin propriile tale eforturi. Prin urmare, orice primești de la alții poate fi, în cel mai bun caz, o minciună frumoasă și plăcută. Te poți înconjura cu nimicuri plăcute, dar este un joc periculos, căci pierzi oportunitatea, timpul și energia care ar fi putut face posibilă revelarea lumii adevărului.

Devotamentul față de adevăr înseamnă următorul lucru: nu voi aparține nici unei tradiții, nici unui cult, nici unei credințe; voi cerceta. Voi crede doar atunci când voi cunoaște, nu înainte.

Dacă nu iei această decizie, adevărul rămâne departe. În momentul în care decizia e fermă în inima ta, adevărul nu este departe. Trebuie doar să dai deoparte pânzele de păianjen, atâta tot. Este un fenomen simplu: e nevoie doar să dai praful la o parte de pe oglindă, iar ea începe să reflecte imediat realul.

ZIUA 259

Este un paradox faptul că atunci când ne separăm de existență, suntem în robie. Însăși separarea devine această sclavie. Desigur că fiecare limită este o formă de sclavie, fiecare limită este o limitare. Momentul în care demontezi gardul pe care l-ai creat în jurul tău e momentul în care ești liber; în acel moment, întreg cerul este al tău, stelele sunt ale tale. Iar când ai acea libertate cunoști adevărul, iubirea, dumnezeirea.

Cu limitările pe care ni le impune egoul nu putem decât să trăim în minciună, în ură, în răutate, pentru că suntem înrădăcinați într-o concepție complet greșită. Însăși existența noastră este un talmeș-balmeș. Este ca

frunza care se crede separată de copac. Însăși ideea că este separată o va face să pălească, pentru că hrana vine de la copac, seva vine de la copac; însăși ideea va deveni o barieră.

Sevele nu vor mai curge, verdeata nu se va mai face văzută în frunză, iar frunza va începe să moară, să se usuce. În momentul în care renunță la ideea de separare, înțelege că este parte din copac și din pământ, parte din Sistemul Solar, iar sistemul solar este parte din Cosmos. Chiar și o frunzuliță este o parte la fel de esențială ca însuși soarele. În existență nu există ierarhie: existența este una singură. Ierarhia are nevoie de numere – cineva e situat mai sus, altcineva e situat mai jos. Dar existența este una singură. Prin urmare, cel mai mic fir de iarbă este la fel de important ca steaua de pe cer.

Nu există nimic superior sau inferior. Această înțelegere eliberează splendoarea prizonieră în tine. Brusc, începi să te simți atât de vast, încât nu poți face altceva decât să te bucuri și să sărbătorești. Nu poți decât dansa și cânta.

ZIUA 260

Te poți simți împlinit doar atunci când devii parte din această existență nespus de frumoasă. Mai puțin de atât nu va fi niciodată suficient. Dacă vei avea parte de mai puțin, vei simți tot timpul că lipsește ceva. Trebuie să fii vast, atât de vast, încât stelele și norii să fie în tine; atunci va apărea și mulțumirea.

Când cuprinzi întreaga existență, în mod firesc nu va mai lipsi nimic. Totul va fi în tine, așa că nu poate lipsi nimic. Și când nu lipsește nimic, acela este punctul stării de bine supreme.

Starea de bine nu poate fi mai mare; ai atins Everestul bunăstării. Este culmea, piscul, și nu mai ai cum să cazi de acolo. Căderea este imposibilă pentru că devii una cu starea de bine. Nu mai ești separat, deci nu ai cum să cazi. Nu e vorba că simți starea de bine, ci ești însăși starea de bine, iar acest

lucru este foarte important.

ZIUA 261

Un om fără meditație nu știe nimic despre splendoarea existenței, nu știe nimic despre oportunitatea glorioasă care i s-a oferit. Doarme buștean, nefiind conștient de cântece și de muzică. Florile înfloresc, dar el doarme – în însăși Grădina Edenului! Florile nu înfloresc pentru el, ele sunt pur și simplu acolo.

Nu este nevoie decât de trezire pentru ca omul să vadă florile, stelele, păsările, copacii și imensa splendoare a existenței. Este de necrezut, este incredibil! Dar oamenii trăiesc ca și cum nu ar fi nimic pentru care să trăiască. Oamenii trăiesc fără sens, fără nici o bucurie, fără dans, ca și cum ar aștepta moartea să vină și să îi elibereze de povară. Este o stare anapoda.

Ni s-a oferit cea mai frumoasă și perfectă existență posibilă. Existența nu poate fi mai perfectă decât este, dar noi trebuie să o descoperim. Aceasta este o provocare. Și e bine că există provocare în viață, altfel viața noastră ar fi moartă; provocarea ne face vii.

Meditația este cea mai măreață provocare în viață; este descoperirea stării treze, distrugerea adormirii, a somnambulismului, este o nemaipomenită trezire a sufletului.

ZIUA 262

Revoluția exterioară este nimic în comparație cu cea interioară. Revoluția exterioară se dovedește a fi doar o reformă; nu se dovedește a fi efectiv o revoluție, pentru că omul rămâne același. Nu se schimbă decât structurile din jurul lui. Schimbă închisoarea, dar prizonierul rămâne același și este în

continuare întemnițat – poate că se află într-o închisoare mai confortabilă și mai convenabilă, cu televizoare și terenuri de fotbal și facilități care le sunt disponibile oamenilor liberi, dar tot în închisoare va fi. Nu există libertate pentru acest om.

Revoluția interioară aduce libertate, iar singura modalitate de a te face să treci prin revoluția interioară este meditația. Meditația înseamnă doar să înveți să uiți tot ce ai învățat. Este un proces de dezadaptare, un proces de dehipnotizare. Societatea a împovărat pe toată lumea cu mii și mii de gânduri. Meditația te ajută să ieși din lumea gândurilor, pentru a ajunge într-o stare a tăcerii. Este un proces de curățare completă, de golire de tot ce ți-a fost îndesat cu forța.

Odată ce ești gol, spațios, tăcut, curat, înseamnă că revoluția a avut loc, și că soarele a răsărit; în acel moment trăiești în lumina lui. Să trăiești în lumina soarelui tău interior înseamnă să trăiești așa cum trebuie. De fapt, aceasta este singura modalitate de a trăi.

ZIUA 263

Poți pierde tot ceea ce ai, și se poate fura, și se poate lua. Cel puțin moartea te va separa de toate posesiunile tale. Doar ceea ce ai devenit nu și se poate lua. Nici moartea nu te poate separa de ceea ce ai devenit. Pentru că nu ai ceea ce ai devenit, ci ești ceea ce ai devenit.

Prin urmare, înțelepții Upanișadelor spun așa: „În momentul în care îl cunoști pe Dumnezeu, devii Dumnezeu“. Cunoșcându-l pe Dumnezeu devii Dumnezeu, căci a-l cunoaște pe Dumnezeu nu înseamnă a dobândi cunoștințe. Cunoștințele le poți uita. Dumnezeu nu înseamnă decât că ai atins o nouă calitate a ființei. Devine parte din respirația ta, din fiecare bătaie a inimii.

Uniunea cu întregul înseamnă că ai devenit întreg; prin urmare, asta este și ideea atunci când îți spui: „Am ajuns. Acesta era scopul pe care căutam să-l ating de mii de vieți. Aceasta este casa pe care o căutam. Am construit

multe, multe case, dar nici o casă nu s-a dovedit a fi acasă, numai popasuri, și tot timpul a trebuit să plec. Acum nu mai pot pleca de acasă, pentru că sunt una cu ea“.

ZIUA 264

Trăiește-ți viața ca și cum ai fi prima persoană de pe pământ. Trăiește ca și cum ai fi Adam sau Eva – nu a mai fost nimeni înaintea ta, așa că nu ai pe cine să imiți. Odată ce începi să-ți trăiești viața în conformitate cu propria lumină, fără teama de a comite greșeli... Greșelile sunt inevitabile; sunt firești și sunt utile. Fără să comiți greșeli nu ai cum să înveți. Desigur, nu trebuie să comiți aceleași greșeli iar și iar, pentru că este o prostie. Caută noi greșeli, noi erori, noi metode de a te rătăci.

Este mai bine să te rătăcești pe un drum nou decât să urmezi mulțimea pe drumul bun, pentru că nu este vorba de bun sau rău, ci despre autenticitate, sinceritate față de sine, și responsabilitate față de propria ființă.

Meditația înseamnă folosirea inteligenței în tot ceea ce faci, iar apoi, ușor, ușor, inteligența ta devine o lumină pentru ea însăși.

ZIUA 265

Meditația te scoate din psihologia mulțimii. Întâi te face uman, apoi te duce spre suprauman, adică spre divin. Dar este o rebeliune; prin urmare, mulțimea nu a fost niciodată capabilă să îi ierte pe cei care meditează, și nu va fi niciodată capabilă să o facă.

Eu nu sunt un pesimist; sunt foarte optimist, pentru că simt umanitatea dezvoltându-se, maturizându-se. Dar este un fapt – nici optimismul nu îl poate ascunde – acela că psihologia mulțimii nu va fi niciodată capabilă să

se ridice la nivelul celei individuale. Poate că se va îmbunătăți puțin, dar diferența dintre psihologia individuală și cea a mulțimii va rămâne tot timpul aceeași. Când psihologia mulțimii se va dezvolta puțin, rebeliunea individuală se va dezvolta și ea. Distanța va rămâne aceeași.

Este o imensă bucurie să te revolți împotriva putreziciunii, a urâteniei, a tot ceea ce este mort și duhnește. Este o bucurie, o provocare și o imensă oportunitate de a crește. Numai indivizii pot crește întru dumnezeire.

ZIUA 266

Întreaga evoluție a omenirii a depins de foarte puțini oameni; pot fi numărați pe degetele de la o mână. Masele nu au contribuit deloc. Au fost o povară; au împiedicat, nu au ajutat cu nimic. Mentea mulțimii este întotdeauna împotriva inovației. L-au crucificat pe Iisus, pentru simplul motiv că era un spirit nou. Nimeni nu mai vorbise așa cum o făcea el; nimeni nu se mai purtase ca el. Mulțimea nu l-a putut tolera – un om atât de frumos și încântător – așa că masele au decis să-l răstignească. Dar așa s-a întâmplat întotdeauna, și în cazul lui Socrate și al lui Mansur.

Ori de câte ori există un om care aduce o noutate în existență, care devine un vehicul al lumii de dincolo, viața îi va fi în pericol, pentru că masele se simt ofensate, insultate; egourile le sunt rănite. Dar lucrul ciudat este că acești câțiva oameni, care au fost uciși și torturați de oameni, sunt cauza însăși a prosperității umanității. Sunt pietrele de temelie ale acestui templu încă neterminat.

ZIUA 267

Trăiește spontan, clipă de clipă. Clipa prezentă este totul. Trecutul trebuie lăsat deoparte, uitat, pentru că nu mai există; iar despre viitor nu trebuie să

ne facem griji, pentru că încă nu a venit. Nu ne mai rămâne decât acest frumos moment. Bucură-te de acest moment, trăiește-l la maximum, iar el va deveni o poartă spre existență. Iisus le-a spus discipolilor: „Uitați-vă la crinii de pe deal – sunt mai frumoși decât împăratul Solomon în hainele lui prețioase, în toată splendoarea lui. Acești bieți crini sunt mai frumoși decât Solomon, pentru simplul motiv că ei nu se gândesc la ziua de mâine. Ei trăiesc clipa, aici și acum. Aceasta este frumusețea lor“.

Observația mea cu privire la femeie este aceea că ea este mai puțin îngrijorată de viitor decât bărbatul, și mai puțin împovărată de trecut. Este mai realistă, mai pragmatică, mai înrădăcinată și legată de pământ; prin urmare, femeii îi este mai ușor să fie spontană. Spontaneitatea și o viață trăită spontan pot deveni calea.

Existența nu cunoaște decât un timp, timpul prezent, și un singur spațiu, iar acest timp și spațiu sunt aici. Existența este aici și acum, așa că odată ce te eliberezi de trecut și de viitor, nu-ți mai rămâne decât existența. Nu mai este nevoie să te rogi, nu mai e nevoie să citești scripturile, să cotrobăi prin tot felul de învățături ezoterice; poate fi foarte simplu și poți descoperi adevărul fără prea multă agitație. Întreaga teologie este inutilă, mult zgomot pentru nimic.

Aceasta este abordarea mea – să trăiești total în prezent. Nu este nevoie de nimic altceva.

ZIUA 268

Fiecare clipă îți pune la dispoziție două variante alternative: să fii nefericit sau să fii plin de extaz. De tine depinde.

Un maestru hasidic era pe moarte, iar discipolii săi l-au întrebat: „Spune-ne secretul. Te urmărim de aproape 50 de ani și nu te-am văzut niciodată trist, nici măcar o clipă. Iar părinții și bunicii noștri ne-au spus că în tinerețe erai un om foarte trist și serios. Ce s-a întâmplat? Cum de ai devenit atât de voios?“

El le-a răspuns: „Au dreptate: până la vârsta de 30 de ani eram foarte trist și serios. Apoi, într-o dimineață, mi-am spus: «Ce tot fac? De ce sunt așa trist și serios? De ce să-mi epuizez energiile? Ia să-mi dau voie, măcar azi, să fiu voios, să schimb ceva». Am încercat și a funcționat! De atunci, în fiecare dimineață mă trezesc și mă întreb: «Zusya, ce îți dorești tu astăzi? Vrei să fii trist, serios și nefericit, sau vrei să fii extaziat?» Și în fiecare dimineață aleg extazul. Din acel moment am fost extaziat“.

Eu sunt perfect de acord cu acest om, are dreptate: e doar o chestiune de alegere.

Așa că, de mâine dimineață, încearcă. Ai fost un om serios prea multă vreme. Sau poți începe chiar de acum. Nu e nevoie să aștepti până mâine dimineață, căci cine știe? Poate că ziua de mâine nu va veni. Încearcă. Și crede-mă, îți va plăcea.

ZIUA 269

Suntem condiționați de ceea ce este vechi, trăim în concordanță cu ceea ce este vechi, trăim pentru ceea ce este vechi și ne sacrificăm pentru ceea ce este vechi. Înseamnă că suntem dominați de un cimitir, și că viața noastră este în mod constant trasă înapoi. Acesta nu este un mod autentic de a trăi; poate că este un mod bun de a muri încet, dar nu e un mod de viață.

Ca să trăiești autentic, trebuie să mori în fiecare clipă față de trecut, pentru ca fiecare moment să fie nou și proaspăt, proaspăt ca picăturile de rouă în soarele dimineții, proaspăt ca un nufăr care se deschide pe lac. Fiecare moment trebuie să fie proaspăt, tânăr, viu, inocent, despovărat de trecut.

Viața îți aduce atâtea surprize și minuni, atât de multe daruri, încât nu ai cum să o răsplătești. Numai cu lacrimi de recunoștință și o inimă pulsând de mulțumire – asta e tot ce putem oferi.

Omul este un templu, dar din exterior nu poți vedea decât pereții. Este ciudat că nu numai ceilalți te văd din exterior, ci și tu te vezi din exterior. Te uiți în oglindă să îți vezi chipul, te uiți în ochii celorlalți pentru a-ți vedea imaginea, asculți opiniile celorlalți pentru a afla cum ești – bun, rău, moral, imoral, sfânt, păcătos. Este foarte ciudat, pentru că noi ne cunoaștem din interior; nu este nevoie de nici o oglindă. Nu este nevoie să depindem de opiniile celorlalți, pentru că opiniile lor nu ne spun decât despre pereți, despre pereții exteriori ai templelor noastre. Nu ne pot spune nimic despre zeitatea din interior.

Sannyas nu înseamnă altceva decât schimbare, schimbare radicală, de la a te privi din exterior la a te privi din interior. Înseamnă să stai în tine și să privești, să nu depinzi de opiniile celorlalți, de scripturi etc. Înseamnă doar să te privești din nucleul tău cel mai adânc și să te întrebi: „Cine sunt eu?” Și să nu depinzi de răspunsul altcuiva. Trebuie să-ți găsești propriile răspunsuri, numai asta te poate împlini.

În momentul în care stai în centrul ființei tale și privești, ești uimit: corpul tău este doar un templu, Dumnezeu este în tine. Și nu poți să-l găsești din exterior; nu este nevoie să îl găsești din exterior.

Odată ce l-ai descoperit pe Dumnezeu în tine, vei fi capabil să îl vezi și în alți oameni, în același fel. Vei ști că și ei sunt temple și că Dumnezeu este menit să fie acolo, pentru că sunt vii, iar viața înseamnă Dumnezeu. Pentru mine, viață și Dumnezeu sunt sinonime, sunt termeni interșanjabili. Și dacă ar fi să aleg între cele două cuvinte, aș alege cuvântul viață în loc de Dumnezeu, pentru că Dumnezeu a fost exploatat de preoți atâta vreme, încât aproape că au murdărit cuvântul, l-au făcut obscen. Este mai bine să folosim cuvântul viață, și nici măcar nu trebuie să folosim majuscula V, ci litera mică v. Numai viața simplă și banală este divină.

În momentul în care îl vezi pe Dumnezeu în tine, în momentul în care vezi viața în tine, adevărul din tine, îl vei vedea în orice altceva. Oriunde este viață este și Dumnezeu. Întreaga existență devine un templu.

ZIUA 271

Observația mea este că numai oamenii creativi știu ce este extazul. Prin creativitate înțeleg împlinirea a ceva ascuns din tine, descoperirea acelui lucru și împlinirea lui în viață. Abia atunci vei fi contribuit cu ceva la existență, îi vei fi adăugat frumusețe și bucurie. Existența este puțin mai bogată decât era înainte de nașterea ta. Vei lăsa existența puțin mai bună, puțin mai elevată, puțin mai poetică, puțin mai magică, puțin mai aurită decât ai găsit-o la sosirea ta. Aceasta este împlinirea, extazul.

Această experiență nu apare decât atunci când ești tăcut. Cu cât devii mai tăcut, cu atât începi să simți că ești în mâinile existenței. Atunci când ești complet tăcut, înțelegi brusc că ești doar un flaut de bambus pe buzele existenței, iar cântecul trece prin tine. Treaba ta este să nu îl împiedici, să nu îl distorsionezi, să îi permiți să treacă prin tine în toată puritatea lui.

Trebuie transmis așa cum este.

ZIUA 272

Fii un cântec, bucură-te de viață! Dansează cu vântul și cu soarele și cu ploaia. Pășești pe teren sfânt; totul este divin, pretutindeni. Să nu fii un cântec înseamnă să fii nerecunoscător, să nu dansezi înseamnă să fii nerecunoscător. Tot ce putem face în semn de mulțumire pentru existență este să îi cântăm scurte melodii, și să dansăm mici dansuri. Putem sărbători în propria noastră manieră. Fă ca viața să fie o sărbătoare, o bucurie, un aleluia!

ZIUA 273

Adevărata aventură începe atunci când intri în profunzimea ființei tale și totodată te înalți în conștiință. Procesul seamănă cu cele două fețe ale unei monede. Dacă te adâncești, te înalți; dacă te înalți, te adâncești. Este o singură dimensiune: dimensiunea verticală. Oamenii care duc o viață plată trăiesc orizontal și, desigur, viața lor este ca un cauciuc spart, plină de găuri!

Fii vertical! Sannyasul este o schimbare de la orizontală spre verticală. Viața devine apoi extaz adevărat, un dar de la existență. Nu poți răsplăti existența, nu ai cum. Poți doar să îi mulțumești, poți să îi fii profund recunoscător. Asta este rugăciunea, asta este religia: o recunoștință profundă închinată existenței, pentru tot ce ne-a oferit.

ZIUA 274

Există două lumi: una este în exterior, cealaltă în interior. Sunt două doar pentru cei ignoranți; sunt două doar pentru că ei nu au văzut încă unitatea. Egoul stă între cele două, ca o linie de demarcație. Odată ce egoul se evaporă și dispare, nu mai există decât o singură lume. O lume care nu este nici subiectivă, nici obiectivă, nici exterioară, nici interioară. Dar pentru început trebuie să acceptăm stadiul în care ne aflăm; prin urmare, eu spun că sunt două lumi. Adică pentru tine sunt două lumi – lumea exterioară și cea interioară.

Pentru a pătrunde în adevărul cel de pe urmă, trebuie ca înainte de toate să explorezi interiorul. Iar noi explorăm cu toții exteriorul – primul pas este tot timpul greșit. Apoi totul e greșit. Dacă primul pas este greșit, totul va fi greșit. Înainte de toate trebuie să te explorezi pe tine: cine sunt eu? Odată ce ți-ai văzut realitatea, atunci întreaga lume va putea fi explorată, dar tu vei continua să stai pe teren sigur. În caz contrar, stupiditatea este aceea că nu vei ști cine ești, dar vei ști orice altceva. Propria-ți casă va rămâne cufundată în întuneric, iar tu vei continua să privești tot soiul de lumini disponibile în exterior. Acest lucru nu te va ajuta.

Nici o altă lumină nu poate fi adusă în tine. Trebuie să găsești sursa luminii tale interioare. Explorează – este una dintre cele mai pline de extaz aventuri, de fapt, este cea mai plină de extaz. Nici o altă aventură nu poate fi comparată cu ea, orice altceva pare nimic. Până și mersul pe Marte sau pe Lună par mici. Nu înseamnă nimic în comparație cu călătoria făcută de Iisus sau de Buddha. Acestea sunt adevăratele aventuri.

ZIUA 275

Orice se întâmplă în centrul ființei tale începe să afecteze circumferința. Dacă este întuneric în casa ta, evident că și ferestrele și ușile vor arăta întuneric. Iar dacă aprinzi o lumânare înăuntru, atunci lumina se va vedea și în exterior, va ieși prin ușă și prin fereastră. De departe, cineva pierdut în junglă, în întuneric, va găsi mângâiere și liniște, va găsi o direcție, căci casa ta este luminată cu o mică lumânare; omul acela se va îndrepta spre tine. Dar dacă este întuneric în casă, nu va fi capabil să o găsească.

Ori de câte ori cineva devine plin de extaz, acel cineva devine plin de lumină. Nefericirea este întuneric, extazul este lumină. Și poți chiar tu să vezi cum radiază persoana plină de extaz: este luminoasă. Ceva din nucleul ei interior începe să se răspândească în exterior trecând prin filtrul corpului – iar acest lucru îi conferă o imensă frumusețe.

ZIUA 276

Suntem plămădiți din lumină; existența întreagă este plămădită din lumină, iar faptul că noi trăim în întuneric este un fenomen foarte ciudat. Este de necrezut cum reușim să trăim în întuneric. Este o mare ispravă! Înfăptuim cu toții un miracol: suntem făcuți din lumină și totuși trăim în întuneric.

Motivul este acela că nu ne privim niciodată pe noi înșine. Ne uităm la toți

ceilalți, ne uităm încioace și încolo. Ochii noștri fug în mod constant de la un obiect la altul, dar nu se opresc niciodată în dreptul ființei noastre.

Și doar această privire către sine te poate transforma și trezi.

ZIUA 277

În mod obișnuit, omul este inconștient. Doar o mică parte din el a deveni conștientă, o parte micuță, foarte plăpândă. În orice clipă, orice mic incident te poate face iar inconștient. Cineva te calcă pe degetele de la picioare și tu ești inconștient; cineva te lovește și tu ești inconștient; cineva te insultă, se uită cu furie la tine, iar tu ești inconștient; o femeie frumoasă trece pe lângă tine, iar tu ești inconștient. Conștiența ta nu este mare lucru, este doar un fenomen periferic. Porți în interiorul tău un vast continent de inconștiență. Acest lucru trebuie transformat.

Când întreaga ta ființă devine conștientă, când nimic nu te mai poate face inconștient, atunci când chiar și în somn conștiința ta rămâne un fundal subtil, abia atunci ai ajuns acasă.

ZIUA 278

Dumnezeu nu poate fi dovedit. Nici un argument nu este posibil nici pro, nici contra existenței lui. Dar dacă devii mai conștient începi să te simți Dumnezeu. Pe măsură ce crești din ce în ce mai mult în planul conștiinței, devii conștient că lucrurile dispar; materia dispare și, în locul materiei, universul începe să pară a fi divin, începe să pară a fi conștiință.

Este o lege simplă: lumea pare a fi materie din cauză că te gândești la tine însuți ca la un corp. Orice ești, te gândești că și lumea este la fel. Dacă te gândești că ești un suflet, dacă te cunoști pe tine în chip de conștiință,

imediat lumea va fi cunoscută în chip de conștiință. Lumea este o oglindă: orice ai fi tu, ea îți reflectă înapoi exact asta. Așa că nu primești decât ceea ce meriți.

Fii mai conștient și lumea devine conștientă cu tine. Când te afli la apogeul conștientizării, lumea dispare ca materie, se transformă în dumnezeire. Aceasta este experiența ultimă a adevărului, a iubirii, a extazului.

ZIUA 279

În mod obișnuit, omul este foarte crud, mai crud decât orice alt animal, mai animalic decât orice alt animal. În inconștiența lui, omul este mai jos decât regnul animalic, căci nici un animal, cu excepția omului, nu își ucide specia, nici un animal nu ucide în joacă. Printre animale nu există vânători. Animalele ucid când le este foame, altfel nu. Omul ucide ca un joc. Asta pare extrema cruzime; să distrugi viața doar pentru a avea o ocupație.

Dar pe măsură ce devii mai conștient de cruzimea ta, de violența ta, vei începe să devii în mod subtil din ce în ce mai plin de compasiune. Nu vei cultiva compasiunea devenind doar conștient de toată cruzimea ta, de violența, de urâtenia ta... Însăși conștientizarea va aduce o schimbare în tine. Iar energia implicată în cruzime, în violență, începe să se schimbe. Aceeași energie devine purificată, aceeași energie devine compasiune.

Nici un alt animal nu este plin de compasiune. Prin urmare, omul se poate afla sub nivelul animalic, dar se poate ridica deasupra zeilor. Aceasta este frumusețea omului, splendoarea și gloria lui: are un spectru vast, întregul univers îi este deschis. Se poate afla pe treapta cea mai de jos, dar și pe cea mai de sus.

ZIUA 280

Adevărul nu poate fi transferat – aceasta este una dintre calitățile lui intrinseci. Adevărul meu nu poate deveni adevărul tău. În momentul în care îl ofer, chiar în acel moment, devine fals. Este ca și cum ai dezrădăcina un copac; în momentul în care îl dezrădăcinezi, moare. Este viu doar atunci când este înrădăcinat. Iar copacul adevărului nu poate fi transplantat, nu îl poți pune în alt pământ. Așa că adevărul lui Buddha moare cu Buddha, iar adevărul lui Iisus moare cu Iisus. Creștinismul este un fals fenomen, la fel și budismul.

Fiecare persoană trebuie să își descopere propriul adevăr. Învăță de la Buddha posibilitatea adevărului, învață de la Buddha speranța, învață de la Buddha încrederea: „Da, este posibil. Dacă este posibil pentru o persoană, de ce nu ar fi și pentru mine?”

Dar nu încerca să împrumuți, pentru că împrumutul înseamnă doar cuvinte; cuvintele nu vor avea nici un sens în viața ta. Sensul vine din experiență.

ZIUA 281

Se pare că Buddha ar fi spus că minciunile sunt dulci la început și amare la final; și că adevărul este amar la început și dulce la final. Avea dreptate, avea perfectă dreptate. Adevărul este amar. Nu este amar în sine, dar pentru că am trăit în minciuni multă vreme, atunci când adevărul iese la iveală, minciunile noastre sunt împrăștiate, iar acest lucru doare.

Adevărul nu face niciodată compromisuri. Când iese la iveală, toate minciunile se dezintegrează. La început se creează haos, dar din acel haos se nasc stelele, din acel haos se naște creativitatea. Așa că numai câteva suflete curajoase au cunoscut adevărul. Alții au trăit răsfățați de minciunile lor, și-au ținut în brațe jucăriile, ursuleții, s-au legat confortabil de ideile lor.

De exemplu, omul se teme de moarte, iar pentru că se teme de moarte, neavând habar despre nemurire, el se leagă de ideea de nemurire. Nu știe nici ce este viața, deși este viu. Nu știe ce este moartea, deși a murit de multe

ori. Dar se leagă de ideea nemuririi.

Oamenii vin și mă întreabă: „Ce se întâmplă după moarte?” Iar eu le răspund: „Mai întâi află ce se întâmplă înainte de moarte. Ești viu – în momentul de față, preocuparea ta ar trebui să fie ce este viața. Știi ce este viața?” Oamenii răspund în general că nu știu – și sunt interesați să cunoască ceva ce nu s-a întâmplat încă: „Ce se întâmplă după moarte?”

Dacă știi ce este viața, dacă știi ceea ce este exact în acest moment, vei fi capabil să folosești aceeași conștientizare chiar și când vine moartea. Este aceeași conștientizare: aceeași oglindă ce reflectă viața va reflecta și moartea. Și dacă ești conștient, nu mai există moarte, nici naștere, doar eternitate. Dar trebuie să fie o experiență, nu doar o idee.

ZIUA 282

Eu nu predau filosofie și nu te învăț nici o dogmă. Învățăturile mele constau în a cunoaște prin experiențe, în a pătrunde în tine însuși cu mintea deschisă, fără credințe – pentru că fiecare credință va fi un obstacol în calea cunoașterii adevărului.

Fiecare credință este un inamic atunci când vine vorba despre cercetarea adevărului. Nu fii nici creștin, nici hindus, nici mahomedan; nu fii nici măcar teist sau ateist. Nu este nevoie, pentru că nu știi nimic. Nu trebuie decât să știi că nu știi nimic, apoi pătrunde în tine cu această stare de spirit, ca un copil inocent care nu știe nimic. Dacă poți intra în ființa ta ca un copil, cu inocență, și dacă poți funcționa într-o stare de noncunoaștere, atunci nu ești departe; ești foarte aproape de adevăr.

În momentul în care ai făcut cunoștință cu ființa ta ai găsit cheia, cea mai importantă cheie, care va deschide foarte multe uși. De fapt, o singură cheie este suficientă pentru a deschide toate ușile. Eu numesc acea cheie adevărul, adevărul tău, adevărul cunoscut de tine prin experiență.

Așa că scapă de credințe, scapă de minciunile pe care ți le-au predat alții și

călătorește inocent, gol, fără a cunoaște nimic. Vei descoperi curând o neprețuită comoară, o înțelepciune în tine. Se află deja acolo, așteaptă doar ca tu să vii cu mâinile goale.

Meditația înseamnă să mergi spre ființa ta cu mâinile goale, fără nici o credință, fără nici o cunoaștere.

ZIUA 283

Ceea ce spune Iisus este propria lui experiență, iar ceea ce spune creștinul este credința lui. Distanța dintre experiență și credință este mare. Nu poți să le unești printr-un pod.

Să nu fii niciodată un credincios dacă vrei să cunoști adevărul. Nu spun să fii un necredincios, pentru că asta este din nou o credință – o credință negativă, o anticredință. Așa că există creștini – cei care se agață de o credință – și există oameni ca Friedrich Nietzsche, care obișnuia să își semneze numele „Antihrist, Friedrich Nietzsche“. Asta este cealaltă extremă. De ce să te semnezi Antihrist? Cineva este creștin, altcineva este anticreștin, dar ambii sunt limitați: unul într-un mod pozitiv, celălalt într-un mod negativ.

Efortul meu este de a-ți oferi eliberarea de ambele tipuri de credință – cea pozitivă și cea negativă – ca să poți explora pe cont propriu.

Adevărul îți este la fel de la îndemână cum îi este oricărui Iisus, oricărui Buddha sau Krishna. Nu este proprietatea nimănui, este dreptul prin naștere al fiecăruia. Trebuie să îl explorezi, să pătrunzi în el. În loc să crezi, ar trebui să pornești cu o minte deschisă. Credința te închide. Trăiești deja cu o concluzie care nu îți aparține, care îți este dată de ceilalți, care este accidentală.

Dacă te-ai fi născut printre hinduși, ai fi fost hindus; dacă te-ai fi născut printre mahomedani, ai fi fost mahomedan. Așa că este doar o chestiune de condiționare, ține de cei care îți impun condiții, de cei printre care te-ai

născut din întâmplare. Ei ți-au condiționat mintea. Mintea fiecărei persoane a fost condiționată de părinții săi.

Scapă de toate condiționările, fii atât de liber încât să explorezi, încât să chestionezi. Un om care are deja o concluzie devine incapabil să întrebe. Prima cerință a interogației este să scapi de orice concluzie apriori, numai atunci vei putea cunoaște. Ziua în care vei cunoaște este cea în care vei deveni tu însuși un hristos, un buddha – acest lucru are frumusețe. Hristos este frumos, dar un creștin este urât.

ZIUA 284

Cele nouă luni în care un copil se află în pântecul mamei sunt semnificative, pentru că mama și copilul trăiesc în profundă armonie – nici o separare, o unitate profundă. Copilul respiră prin mamă; pulsează în același ritm cu al mamei lui, aude bătaia inimii mamei lui.

Psihologii au motivat plăcerea oamenilor de a asculta muzică prin faptul că, bebeluși fiind, auzim bătăile inimii mamei. Fără muzică... Dacă un copil crește într-un frigider – și, mai devreme sau mai târziu, vor face și asta – nu va avea nici o dorință pentru muzică, nu va avea nici un simț al ritmului. Va fi rece, foarte rece. Nu va avea căldură, căci nu va fi cunoscut pântecul mamei. Va fi aproape inuman, fiindcă un copil se schimbă în continuu odată cu stările mamei.

Iar acest fapt e valabil și în sens invers. Mama se schimbă în funcție de starea psihică a copilului; este un schimb constant. Acele nouă luni, durerea, senzația de greutate, sacrificiul, toate sunt necesare, căci altfel mama ar rata ceva.

Același lucru se petrece și în cazul adevărului: trebuie să îl naști asemenea unei mame, nu îl poți adopta. Meditația înseamnă pur și simplu să scapi de ceea ce este adoptat, pentru a fi liber să cunoști ceea ce este în tine.

ZIUA 285

Oamenii rătăcesc pentru că nu știu unde să caute sfaturi. În trecut, obișnuiau să meargă la preoți, acum au început să meargă la psihanaliști. Psihanalistul este noul preot. Nici preotul și nici psihanalistul nu știu nimic. Preotul e confuz, la fel și psihanalistul.

Psihanaliștii au și ei problemele lor; nu și-au rezolvat propriile probleme. Au și ei dificultățile lor, propria lor mizerie. De fapt, sunt într-un haos mai mare decât al oricui altcuiva, din orice altă profesie. Nici o altă profesie nu duce la sinucideri atât de dese, și nici o altă profesie nu duce la nebunie așa cum o face cea de psihanalist – și tocmai ei sunt cei care încearcă să-i ajute pe oameni! Ei înșiși nu sunt vindecați.

Vechea cugetare este foarte potrivită pentru ei: Medicul să se vindece întâi pe sine. Dar profesia lor este foarte profitabilă, tot timpul a fost așa. Preotul, doctorul și psihanalistul aparțin aceleiași specii. Toți exploatează același lucru, și anume faptul că oamenii au uitat să-și asculte inimile.

Efortul meu este de a te ajuta să-ți găsești vocea interioară, ca să nu ai nevoie de alte sfaturi. Nu îți dau nici un sfat. Nu încerc să-ți rezolv problemele personale. Efortul meu este unul radical: vreau să te ajut să amuțești zgomotul din tine, ca să-ți poți auzi vocea interioară. În momentul acela nu mai ai cum să greșești, căci vei trăi în propria ta lumină.

ZIUA 286

Conștiința colectivă a devenit neliniștită, pentru că suntem învățați să fim ambițioși. Cum te-ai putea odihni atunci când există ambiție? Ambiția înseamnă să fugi, dar cu viteză, pentru că mai sunt și alți alergători. Nu ești singur; e o competiție, competiție cu orice preț. Nu contează dacă acele mijloace sunt bune sau rele, nu contează decât succesul. Ni s-a spus iar și iar că nimic nu are mai mult succes decât însuși succesul.

Dacă ai succes, orice ai face va fi considerat bun. Dacă eşuezi, chiar şi ceea ce era bun va fi considerat rău.

Suntem pregătiţi pentru o luptă politică – pentru bani, prestigiu, nume, faimă. În mod firesc, toate aceste lucruri creează o agitaţie, nu îţi permit să te odihneşti; odihna pare a fi o pierdere de timp. Ni se aminteşte iar şi iar, din toate părţile, de către părinţi, de către preoţi, pedagogi, de politicieni, că e mai bine să faci ceva decât nimic. Iar odihna înseamnă să nu faci nimic. Îţi spun chiar că, atâta vreme cât faci ceva, nu contează că faci ceva prost: aşa că rămâi un om care face, şi nu îţi pierzi calitatea aceasta. Au condamnat odihna mai mult decât orice altceva. Îţi spun că o minte goală este atelierul diavolului.

Odihna înseamnă goliciune. Odihna înseamnă că nu mai există gând, dorinţă, că nu mai ai unde să te duci; te relaxezi doar în fiinţa ta. Este o mulţumire nemaipomenită, aici, acum, în această clipă. Nu există viitor, nici trecut, doar acest moment. Nu există spaţiu să fugi; nu există spaţiu nici cât să răsară un gând.

ZIUA 287

O persoană cu adevărat plină de extaz nu are nimic de ascuns. Este expresivă, creativă. Şi pentru că nu are nimic de ascuns, nu are o dublă personalitate. Personalităţile duble sunt complicate, iar tu nu te poţi opri la a avea două. Odată ce te muţi în acea direcţie, vei avea curând nevoie de o a treia personalitate, apoi de o a patra, de o a cincea... Este un proces infinit. O minciună are nevoie de o altă minciună pentru a se proteja, şi tot aşa. Spune o singură minciună şi va trebui să spui alte o mie pentru a o proteja. Iar celelalte o mie vor avea şi ele la rândul lor nevoie de altă minciună. Vei uita complet de ce ai început să minţi, vei uita care a fost prima minciună.

Un om care este plin de extaz nu trebuie să mintă, nu are nimic de ascuns, nimic de acoperit. Nu are nevoie de altă personalitate – este simplu. Şi nu este niciodată arogant; nu poate fi, nu este nevoie. De ce ar fi arogant? Este atât de extaziat, încât este recunoscător, nu este arogant. Nu este furios în

privața lumii; îi este recunoscător – este recunoscător pentru toate.

ZIUA 288

Gândurile sunt ca valurile. Îți țin mintea în continuă agitație. Iar când mintea este instabilă, nu poate reflecta luna. Este ca un lac plin de valuri: luna este acolo, dar lacul este incapabil să o oglindească. Odată ce lacul este complet tăcut, e ca și cum ar fi devenit o oglindă, luna se reflectă în el în toată splendoarea lui. De fapt, luna reflectată în lac este mai frumoasă decât luna reală, pentru că lacul adaugă ceva frumuseții, splendorii ei.

Și același lucru este valabil și pentru adevăr. Când ești absolut tăcut și adevărul se reflectă în tine, el câștigă ceva. Adevărul devine mai bogat atunci când este reflectat în conștiința unui Buddha. Când Iisus privește adevărul, adevărul are și mai multă splendoare. Nu doar Iisus este eliberat de adevăr; și adevărul este eliberat de către Iisus. Nu doar Buddha este recunoscător față de adevăr; și adevărul îi este recunoscător lui Buddha.

În Orient, este un fapt bine știut acela că atunci când o singură persoană devine iluminată, întregul univers face un salt imens spre necunoscut. Fiecare Buddha a făcut ca diamantul adevărului să fie din ce în ce mai frumos. Dar arta constă în a fi în tăcere, în tăcere totală. Așa că asta trebuie să fie munca ta cu tine: să stai în tăcere, să nu faci nimic, iar primăvara și iarba vor răsări de la sine.

ZIUA 289

Omul este un străin pe Pământ. Se află aici, dar nu aparține acestor locuri. Încearcă din răspuțeri să își facă o casă, să creeze relații, dar totul eșuează. Rămâne lipsit de orice adăpost câtă vreme nu caută în el, căci acolo este casa lui adevărată. Iar lumea interioară transcende pământul; ea nu

aparține pământului. Este aici și totuși nu este aici.

Odată ce știm cine suntem în lumea noastră interioară, dispare și sentimentul de înstrăinare. În acel moment îți vei fi găsit casa, universul; vei fi găsit dumnezeirea.

Până când acest lucru nu se întâmplă, fiecare efort este menit să eșueze. Toate relațiile noastre de iubire eșuează fără excepție; doar noi sperăm că în cazul nostru va fi o excepție. Puterea eșuează. Poți avea toate bogățiile din lume și cu toate acestea să rămâi sărac. Poți să ai întreaga lume și, cu toate acestea, în profunzime să simți că ești gol și că viața nu are sens.

Este imposibil să scapi de sentimentul de lipsă de sens, este imposibil să fii în armonie cu lumea exterioară dacă nu ai făcut pace cu cea interioară. Odată ce ești în acord cu interiorul, se întâmplă un miracol: exteriorul nu mai este exterior, devine o extensie a interiorului.

Odată ce ți-ai văzut centrul, circumferința devine parte din el. În acel moment trăiești în lume, și totuși lumea nu este în tine. Trăiești în lume, dar rămâi neatins de ea.

ZIUA 290

Sunt oameni laici care sunt nebuni după bani, putere, prestigiu, și sunt și așa-zișii călugări care sunt împotriva lumii cu o înverșunare nebunească. Dar nebunia este aceeași; nu există diferență în nebunia lor, nebunia lor este aceeași. Obiectul s-a schimbat – călugării nu mai sunt în favoarea lumii, sunt împotriva lumii – dar sunt aceiași oameni, nu s-au schimbat.

Întregul meu efort este de a-ți oferi acel punct care se află exact în mijlocul extremelor. Buddha și-a numit calea majjhim nikaya, care înseamnă „calea de mijloc“. El obișnuia să spună că dacă te afli exact în mijloc, transcenzi polii opuși; nu ești nici în ură, și nici în dorință. Iar acea stare de calm în care nimic nu te tulbură, nici iubirea și nici ura, este starea în care se găsește extazul, dumnezeirea, adevărul.

Și tot așa cum dacă pendulul unui ceas se oprește în mijloc, se oprește și ceasul – în exact același fel, dacă îți oprești mintea în mijloc, mintea dispare și dispare și timpul. Intri brusc în eternitate. Acesta este lumea dumnezeirii, lumea nemuritorilor.

ZIUA 291

Maeștrii zen numesc starea de meditație anotimpul toamnei, când toate frunzele cad și copacii rămân goi, desfrunziți. Când conștiința se eliberează de gânduri, ea seamănă cu un copac fără frunze, fără coroană, expus vântului, lunii, soarelui, ploii – descoperit, neascuns. În acea expunere se află comuniunea cu existența. Acea comuniune este iubirea. În acea comuniune devii un iubit al existenței.

ZIUA 292

Meditația nu este împotriva gândului; ea este în favoarea transcendenței, trece dincolo de gânduri. Meditația înseamnă să devii atât de gol încât să fii văzut de existență așa cum ești: fără mască, fără haine, ca un bebeluș. Acestea sunt marile momente ale vieții, când iubirea începe să se reverse de dincolo și devii iubitul existenței. Existența este tot timpul gata să ofere, dar noi nu suntem gata să primim, nu suntem suficient de goi să primim. Suntem atât de plini de gunoaie; plini de gânduri, amintiri, vise, dorințe, încât nu e spațiu în noi. Acest spațiu trebuie creat. Aceasta este arta meditației: să creeze spațiu lăuntric.

ZIUA 293

Cei din zen spun: atunci când stai în tăcere și nu faci nimic, vine primăvara și iarba crește singură. Trebuie să stai doar în tăcere și să nu faci nimic, și totul se întâmplă de la sine: va veni primăvara și va crește iarba. Pur și simplu, totul se va întâmpla, tu nu trebuie să faci nimic. Meditația nu este ceva ce trebuie făcut, este ceva ce trebuie înțeles.

Dacă înțelegi meditația, e suficient: stând în tăcere oriunde, poți cădea într-o stare de meditație. Starea de meditație nu este acțiune, ci o stare de liniște, o stare de inacțiune când totul se oprește, toate mișcările dispar, te odihnești. Iar acele sunt momentele în care știi că ești nemuritor, că numai corpul va muri, și că tu nu vei muri. Apoi dispare orice frică, pentru că frica este înrădăcinată în moarte. Să fii lipsit de frică este cel mai fundamental lucru pentru a trăi viața cu voieșie.

ZIUA 294

Învăță să stai în tăcere și să nu faci nimic – doar să stai, să te odihnești în tine, să te relaxezi în tine. Îți ia ceva timp, pentru că am fost educați să fim neliniștiți; am fost aduși pe lume de oameni care ei înșiși au fost neliniștiți. Ne-au otrăvit, ne-au corupt – nu intenționat, ci fără ca măcar să o știe. Poate că au fost oameni buni, poate că au încercat să te ajute, dar erau inconștienți, iar oamenii inconștienți nu pot ajuta, nu pot decât să îți dăuneze. În ciuda intențiilor lor bune ei vor fi inevitabil nocivi. I-au făcut pe toți neliniștiți și agitați. Toată lumea aleargă, se grăbește fără să știe încotro, fără să știe de ce, pentru ce. Viteza însăși a devenit importantă, ca și cum ar avea valoare intrinsecă.

Un om care meditează trebuie să știe să facă doar esențialul, și să nu-și epuizeze viața în lucruri neesențiale. Un om care meditează trebuie să învețe cum să se relaxeze, să se odihnească, să se bucure de odihnă. Astfel, ușor, ușor, își va face sălaș în centrul ființei lui. În momentul în care îți atingi centrul, atingi, de fapt, eternitatea, atingi atemporalitatea, guști din nectar pentru prima dată.

ZIUA 295

Pe măsură ce te adâncești în tăcere, dorințele dispar. Ele există doar la circumferință, precum valurile ce există la suprafață. Dacă te adâncești în ocean, nu mai sunt valuri. Dacă te adâncești mult... Pe măsură ce te cufunzi, dorințele se îndepărtează din ce în ce mai mult.

În centrul ființei tale, uiți complet că au existat dorințe; ele par vise, fantezii. Acel moment este cel mai exaltat moment, intrarea în sine. Apoi poți reveni la suprafață, fără să pierzi contactul cu centrul. Atunci rămâi centrat chiar dacă te afli la circumferință. Atunci toate acele valuri devin doar jocuri. Te poți preface și poți juca, frumos și cu grație, dar fără tulburare, fără tensiune, fără rețineri. Poți rămâne în piață și cu toate acestea să fii într-o tăcere nemaipomenită. Poți să fii în mulțime și cu toate acestea să fii complet singur.

ZIUA 296

Din exterior, omul apare ca o mică picătură de rouă. Dar aceasta este doar o aparență – nu te lăsa păcălit. Din exterior, omul e o picătură de rouă; dacă privești din interiorul ființei tale, întreaga viziune se schimbă. În momentul în care stai în centrul tău și te observi de acolo, trebuie să fii pregătit pentru o imensă surpriză: pari a fi oceanic, atât de vast, încât nici nu îți poți imagina. De fapt, mai vast decât spațiul exterior, mai mare decât cerul.

Dar pentru că nu ne cunoaștem decât din exterior, continuăm să credem în micimea noastră. Și din cauza acestui sentiment de micime, se creează un complex de inferioritate, care aduce cu sine milioane de neazuri – nu unul sau două, ci milioane de neazuri. Aproape toată lumea suferă de un complex de inferioritate. Dacă încetezi să suferi de un complex de inferioritate, începi să suferi de un complex de superioritate – ceea ce este același lucru! Nu faci decât să stai în cap. Este aceeași problemă, dar inversată.

Mai întâi ai început cu ABC, iar acum începi de la Z și o iei în sens invers. E același lucru indiferent dacă începi de la A sau începi de la Z; e aceeași logică. Dacă eșuezi în viață, suferi de inferioritate. Dacă reușești, dacă devii președinte sau prim-ministru, începi să suferi de un complex de superioritate. Dar problema e aceeași. De ce apare problema asta iar și iar? Pentru că nu știm cine suntem.

Suntem oceanici: nici mici, nici mari, ci infiniți, fără început și fără sfârșit. Aceasta este dumnezeirea noastră.

ZIUA 297

Persoana care trăiește clipa duce o viață verticală – crește în profunzime. Și pe măsură ce devii mai profund, te înalți și mai mult. Este ca în cazul unui copac: rădăcinile sunt bine înfipite în pământ, iar copacul se înalță spre cer; cu cât e mai adânc înrădăcinat, cu atât este mai înalt. Este tot timpul aceeași proporție: dacă are rădăcini mici, un copac nu poate atinge înălțimile cerului – va cădea. Dacă dorește să atingă stelele, va trebui să atingă iadul cu rădăcinile lui.

Prin urmare, un om adevărat trăiește viața cu o așa totalitate încât atinge profunzimile, cele mai adânci cotloane ale ființei lui. Și totodată începe să atingă și stelele, ultimele înălțimi și culmi ale extazului.

Aceasta este libertatea – libertatea de a fi, libertatea de a fi total și întreg.

ZIUA 298

Creșterea este ca o sarcină de îndeplinit, și este cea mai mare provocare. Este ca Everestul, cea mai înaltă escaladă – periculoasă, plină de pericole. Dar cu cât este mai periculoasă, cu atât este mai încântătoare, mai

interesantă. Cu cât este mai periculoasă, cu atât conține mai multă aventură.

ZIUA 299

Timp de mii de ani, omului i s-a spus să se teamă de Dumnezeu, a fost schilodit, paralizat de frică. I s-a spus și să fie lacom. Teamă și lăcomia merg împreună, sunt două fețe ale aceleiași monede. Teamă a creat Iadul, iar lăcomia a creat Raiul; Raiul și Iadul sunt proiecții ale fricii și lăcomiei.

Omul religios nu are nimic de-a face cu frica și cu lăcomia. El trăiește în iubire și extaz. Este suficient de puternic încât să nu îi fie frică de nimic. Nu se teme de moarte. De ce ar trebui să îți fie frică de ceva? Într-o bună zi nu mai ești... Gândește-te la cum era cu câțiva ani în urmă: nu trăiai – îți lipsea ceva? Așa că nici după moarte nu vei simți lipsa a nimic. Este un lucru foarte simplu. Cu doar câțiva ani în urmă, nu erai în lume și nu rataseși nimic; cred că erai perfect fericit! Nici nu erai conștient de fericire, cum ai fi putut duce lipsă de ceva? Cel mult, orice s-ar întâmpla în moarte, tu vei rămâne același: te vei întoarce la același stadiu originar de dinainte de moarte, deci de ce te-ai teme? Pentru ce? Ce lucru ți-a oferit viața care îți poate fi furat de moarte? Nimic, deci nimic nu ți se poate lua.

Omul religios trăiește voios; nu are de ce să se teamă. Din acea neînfricare apare un spirit ferm și solid.

ZIUA 300

Poți să te duci la un salon pentru corpul tău, la o universitate pentru mintea ta, dar pentru grația ta interioară va trebui să te duci înăuntrul tău. Buddha poate doar să indice drumul; îți poate da doar indicii vagi, nu programe specifice, pentru că o călătorie interioară este o călătorie

misterioasă. Nu se pot face hărți, nu se pot oferi programe fixe, pentru că fiecare individ trebuie să pătrundă într-o lume interioară diferită. Fiecare individ are un teritoriu interior unic.

Meditația este singura cale care te duce la starea de grație, la frumusețea interioară, la realizarea interioară. Dar de îndată ce ajungi acolo, întreaga ta viață este inundată de ea. Apoi, tot ce vei atinge se transformă în aur.

ZIUA 301

În fiecare limbă există expresii pe care le folosim ca să evităm cuvântul moarte, dar indiferent ce am face, ea rămâne acolo. Și toată lumea știe că ea există. Din clipa în care se naște un copil, moartea îl urmărește. E cu el în fiecare zi și omul trebuie să o întâlnească; trebuie să o înfrunți și să te împaci cu ea. Singura cale este meditația. Meditația înseamnă să devii conștient: „Cine sunt? Sunt mintea sau corpul, sau sunt mai mult, ceva diferit?”

Meditația înseamnă să devii conștient înăuntrul ființei tale, să devii vigilent, atent, martor. Apoi, lucrurile devin simple: îți dai seama că nu ești corpul pentru că, într-o zi, corpul a fost un copil, care apoi a devenit un tânăr, după care a îmbătrânit – iar tu ai rămas la fel. Corpul a trecut printr-o mie și una de transformări, iar tu ești exact la fel, nu ți s-a întâmplat nimic.

ZIUA 302

Doar meditația poate să te facă să îți dai seama că ești nemuritor. De fapt, chiar dacă ai vrea să mori, nu poți; nu există cale prin care să mori. Nu te-ai născut niciodată și n-ai să mori niciodată. Ai existat înainte să te naști și vei rămâne și după moarte. Nașterea înseamnă doar să intri într-un corp, iar moartea înseamnă să părăsești acel corp – dar tu ești etern.

ZIUA 303

Cea mai mare experiență a vieții tale este să vezi moartea cu claritate – vigilent, conștient. Este cea mai mare experiență, pentru că cel care poate să o vadă întâmplându-se nu se va mai naște în corp. Atunci el devine parte din fluxul etern al conștiinței, al conștiinței universale; atunci el devine parte a existenței.

Dacă această experiență nu are loc, vei reveni, iar și iar, într-un corp. Corpul e ca o școală: dacă nu iei examenul, trebuie să reîncepi cursul; dacă îl iei, nu trebuie să te mai întorci.

Din observațiile mele, fiecare poate să treacă prin această experiență. Fiecare are potențialul, doar că nu încercăm niciodată să îl concretizăm.

ZIUA 304

Viața se compune din lucruri mici, dar dacă te bucuri, transformi fiecare din lucrurile acestea mici în ceva extraordinar. Dacă te bucuri chiar și când mănânci, a mânca devine ceva sacru. Dacă te bucuri când cureți podeaua, acțiunea devine o rugăciune. Dacă te bucuri când faci mâncare pentru prietenii tăi, pentru partenerul tău de viață, pentru copiii tăi, pentru părinții tăi, actul devine o meditație. Secretul este să te bucuri. Să te bucuri de tot ce faci și atunci ceea ce faci este adresat existenței, devine ceva ce oferi existenței. Și la momentul potrivit, când te-ai desăvârșit, soarele se va ridica deasupra orizontului și tot întunericul va dispărea.

ZIUA 305

Iubirea e o lampă micuță, dar e suficientă, chiar mai mult decât suficientă. Nu trebuie să ai un soare cu tine; o lampă micuță este suficientă în întunericul nopții. Firește, luminează la doar câțiva pași înainte, dar e tot ce-ți trebuie: faci pașii aceia, apoi lumina îți arată iar calea la câțiva pași înainte și va fi mereu înaintea ta. Iubirea este o lampă micuță în inimă, dar este de ajuns; nu ai nevoie de nimic altceva pentru pelerinajul vieții. Este cea care îți arată calea cea dreaptă.

Dacă începi să-ți ascuți inima, nu va mai fi nevoie să ascuți de alte porunci. După aceea, existența continuă să-ți șoptească înăuntrul tău și să îți arate calea.

ZIUA 306

Adesea oamenii încep să mediteze, să se roage, să caute în ei, dar vor totul atât de repede, asemenea cafelei instant – or, nu se poate să se întâmple atât de repede. Așa că renunță la tot proiectul și, după câteva zile, încep să sape altundeva. În felul acesta nu fac decât să-și consume energia, să distrugă multe, multe locuri din ființa lor, iar după fiecare eșec, devin din ce în ce mai deprimați și mai lipsiți de speranță.

Trebuie să sapi într-un singur loc, cu tot efortul, cu dăruire absolută. Aceasta înseamnă sannyas. Înseamnă dăruire, o dăruire categorică, ca să găsești înțelepciunea în tine, indiferent de costuri și de timp. Hotărârea ta este absolută și nu te mai întorci înapoi. Atunci nu va mai dura mult.

Paradoxul este că, cu cât ai mai multă răbdare, cu atât se va întâmpla mai repede; cu cât ești mai nerăbdător, cu atât va dura mai mult.

ZIUA 307

Oamenii trăiesc constant nemulțumiți de orice. E un obicei. Nu că dacă ar avea mai mulți bani, o casă mai mare, o soție mai frumoasă, un fiu mai bun sau o slujbă mai bună, ar fi mulțumiți – nu. Indiferent de ce au, ei rămân nemulțumiți. Săraci, sunt nemulțumiți; bogați, sunt nemulțumiți.

Nemulțumirea este un obicei al minții. Minteă trăiește prin nemulțumire, care este intrinsecă minții; mintea nu poate să fie niciodată mulțumită. De îndată ce înțelegi acest lucru, se întâmplă miracolul. După aceea, poți să lași mintea deoparte pentru că nu-ți va oferi niciodată mulțumire. Nu este în natura ei, deci ceri imposibilul. Și ce nu se poate întâmpla, nu se poate întâmpla – e inutil. Aceasta e experiența omenirii de secole. Și totuși, fiecare încearcă, sperând să fie excepția. Nimeni nu e excepția.

Nemulțumirea creează nefericirea. Dacă înțelegi de ce ești nemulțumit, dacă nu găsești scuze în exterior și dacă înțelegi că totul ține de modul în care funcționează mintea, atunci poți renunța la acest mecanism de funcționare. E foarte ușor. Important este să vezi cu ochii tăi. Să nu crezi asta doar pentru că spun eu că așa este; trebuie să vezi cu ochii tăi.

Privește-ți mintea.

ZIUA 308

O persoană mulțumită este doar iubire. Nu este nici măcar iubitoare, este pur și simplu iubire. Iubește de dragul iubirii, pentru că aceasta este calea prin care se arată recunoștința față de existență. Așa se exprimă mulțumirea ei, rugăciunea sa. Așa că ea iubește totul. Nu cere nimic în schimb; pur și simplu oferă pentru că existența i-a oferit atât de multe, încât trebuie să împartă un pic.

Iar miracolul este că cu cât oferim mai mult, cu atât primim mai mult. De îndată ce ai înțeles secretul și aritmetica împărtășirii, nu se poate să mai fii zgârcit; vei continua pur și simplu să împarți cât mai mult posibil, pentru că

cu cât împarți mai mult, cu atât ai mai mult.

Împarte din extazul tău, împarte din iubirea ta, împarte din înțelegerea ta, împarte tot ce ai – toate bogățiile tale interioare. La asta m-am referit când am spus că un om mulțumit devine însăși iubirea.

Așa că schimbă-ți mintea de la nemulțumire la mulțumire și vei vedea miracolul: iubirea începe să curgă prin tine în mii de șuvoaie, în multe dimensiuni, în multe feluri. Și viața devine o mare splendoare, de neînțeles pentru intelect, insondabilă pentru minte, un mister imens și extazul absolut.

ZIUA 309

Mai întâi fii mulțumit, apoi viața ta va deveni ea însăși un izvor de bucurie pentru ceilalți. Acesta este adevăratul serviciu – nu serviciul pe care misionarii creștini îl fac. Acela este un rău și nimic mai mult. Înseamnă exploatarea oamenilor în numele ajutorului, înseamnă convertirea oamenilor. Este un joc politic. Și oamenii care îi convertesc pe alții nu sunt ei înșiși convertiți.

Convertirea nu înseamnă schimbarea religiei, înseamnă schimbarea conștiinței. Acesta este înțelesul adevărat al convertirii: când nu mai ești adormit, ci treaz, când nu mai ești plin de gunoiul gândurilor, amintirilor și dorințelor, când ești complet tăcut – asta înseamnă convertire. Când a dispărut mintea – când nu mai ești un om cu minte – când inima i-a luat locul, când nu mai ai cap, ci doar o inimă pură, aceasta este convertirea. Nu înseamnă că un hindus devine creștin sau un creștin devine hindus – aceasta este prostie curată. Să schimbi o închisoare cu alta nu înseamnă convertire.

Convertirea este ceva lăuntric. Singura convertire despre care am cunoștință este cea de la minte la meditație, pentru că-ți schimbă întreaga ființă; de la nemulțumire te duce către o mulțumire extraordinară.

ZIUA 310

Înveselește-te din ce în ce mai mult: nu rata nici o ocazie. Oamenii sunt foarte nesăbuiți, nu ratează nici o ocazie să fie nefericiți. Chiar dacă nu există nici măcar o ocazie, ei creează ocazia, și-o imaginează. Dacă nu e în prezent, se apucă să caute în trecut, dacă nu e în trecut, se vor gândi la viitor, dar cumva trebuie să găsească un motiv de îngrijorare, un motiv de nemulțumire. Nu e de mirare că lumea este plină de nefericire.

Ar trebui făcut același lucru și cu fericirea: să nu ratăm nici o ocazie. În fiecare zi, apar o mie și una de ocazii. De îndată ce devii vigilent, vei fi surprins de câte ocazii ai ratat până acum. Există ocazii la fiecare pas. Nu trebuie să le inventezi, să ți le închipui, ele apar tot timpul – existența e plină de ele. Dar suntem obișnuiți cu o atitudine greșită, o abordare greșită, o abordare negativă a vieții. Alegem spinii și ignorăm florile. Sannyasinul își modifică întreaga psihologie; el alege florile, el neagă spinii.

Dacă alegi spinii și ignori florile, mai devreme sau mai târziu nu vor mai exista flori pentru tine, ci numai spini. Până și florile devin spini pentru că abordarea ta va face ca o floare să nu-ți mai amintească decât de spini. Dar se întâmplă și inversul: dacă alegi florile, până și spinii îți vor aminti de niște flori frumoase. Treptat spinii dispar, întreaga viață se umple de flori; devine o primăvară.

După aceea, existența nu mai este departe, este foarte aproape. De îndată ce extazul începe să se întâmple, poți să simți existența mai aproape decât inima ta, mai aproape decât bătaia inimii.

ZIUA 311

Nu uita, omul a venit pe lume ca o pânză goală. Dumnezeu nu îți dă nici un program; nu ești programat. Nu există soartă. Aceasta este o invenție a lașilor; este invenția oamenilor care nu vor să facă nimic cu viața lor, care

sunt atât de leneși, atât de lași, încât nu-și asumă nici un risc.

Aruncă toată responsabilitatea pe Dumnezeu. Îi spun soartă, destin, karmă și folosesc alte mii de nume, dar acestea sunt de fapt trucuri prin care se evită asumarea responsabilității.

Viața mea este responsabilitatea mea. Indiferent cum e, eu am făcut-o așa, și oricum va fi ea mâine, ea va fi creația mea. Nu poți să mai faci nimic pentru ziua de ieri; nu trebuie să-ți mai faci griji pentru acest lucru, s-a terminat. Dar ziua de astăzi este încă disponibilă și din ziua de astăzi vor decurge toate zilele de mâine. Dacă ești vigilent, doar o mică atingere poate să schimbe toată povestea.

ZIUA 312

Sunt oameni care au inventat zicala tot răul spre bine și oameni care spun că nu există bine fără rău. Cu toții au dreptate, nu spun că unii au dreptate și alții nu; cu toții au dreptate. Dar problema e ce anume îți va aduce fiecare dintre abordări.

Sunt oameni care cred că există doar o zi între două nopți și oameni care cred că există doar o noapte între două zile. Cu toții au dreptate. Dar problema e ce anume îți va aduce ție fiecare dintre abordări. Ce va face pentru tine fiecare dintre abordări?

Dacă ai o gândire negativistă, viața ta va fi numai nefericire, și cum poate o persoană nefericită să fie religioasă? Pentru ce trebuie să îi mulțumească ea existenței? Doar un om fericit poate să fie religios, pentru că are atâtea motive pentru care să îi mulțumească existenței. Florile fiecărei zile se revarsă asupra lui.

Am auzit de un rabin frumos, care a căzut de pe o clădire de o sută de etaje. Rabinul era foarte cunoscut; toți cei din clădirea aceea îl știau. Și oamenii se uitau de la ferestrele lor când el cădea și îl întrebau: „Ce faci?”

Iar el răspundea: „Până acum, toate bune“. Și continua să cadă spunând:

„Până acum, toate bune“.

Așa trebuie spus: până acum, toate bune. Cui îi pasă de ce are să se întâmple? Dacă se va întâmpla, se va întâmpla. Dar pentru omul care spune: „Până acum, toate bune“ până la final, finalul va fi complet diferit; va fi acumularea întregii sale abordări. Nu poate să vină de nicăieri, vine din ființa lui; iar moartea lui va fi și ea frumoasă.

ZIUA 313

Omului care cunoaște doar meditația îi lipsește ceva, dar și omului care cunoaște doar iubirea îi lipsește ceva. Omul întreg le cunoaște pe ambele; are ambele fețe ale aceleiași monede în mâini. Are tot ceea ce e neprețuit în ființa lui. Viața lui devine un fenomen rafinat, un cântec frumos, o experiență plină de grație. El este ceva din lumea de dincolo venit pe pământ. El trăiește pe pământ, dar este parte a cerului. Este un miracol, este un paradox, dar în tot paradoxul lui, el este întreg – și să fii întreg înseamnă să fii sfânt. Aceasta este definiția mea pentru un om sfânt.

ZIUA 314

Așa cum un râu se varsă în ocean, cel care meditează pătrunde în vastitatea existenței și devine una cu ea. Dualitatea dispare – aceasta este experiența nemuririi. Atunci exiști, dar nu separat de întreg; ești parte din întreg, o parte intrinsecă și organică a întregului. Cei care au ajuns la această stare sunt cei care s-au trezit.

Grație luminii, persoana care s-a trezit este numită iluminată. A trecut prin experiența luminii interioare și aceasta este cea mai mare experiență din viață. Viața este o ocazie de a cunoaște lumina, ca să devii iluminat.

ZIUA 315

Conștiința este nemuritoare. Și până când nu știi asta, cum să trăiești fericit? Când moartea este sfârșitul tuturor lucrurilor, nimic nu mai are sens. Creativitatea ta este inutilă dacă moartea este sfârșitul tuturor lucrurilor. Dragostea ta este inutilă dacă moartea este sfârșitul tuturor lucrurilor. Toate bucuriile nu sunt decât simple ocupații – care te țin ocupat ca să eviți bătaia constantă în ușă a morții. Dar cât timp poate fi evitată? Chiar dacă auzi bătaia sau nu, într-o zi moartea deschide ușa și intră. Nici măcar nu întreabă: „Pot să intru?” Vine pur și simplu. Și nu-ți lasă nici măcar o clipă ca să te regăsești. Nu poți să iei nimic din ce ai strâns și pentru care ți-ai irosit viața. Moartea demontează pur și simplu tot efortul vieții tale.

Moartea nu te lasă să simți sensul în viața. Dacă totul se încheie în mormânt, ce contează dacă ești sfânt sau păcătos, dacă ai fost faimos în lume sau un nimeni? Nu contează dacă ai fost președintele unei țări sau doar un funcționar într-un birou oarecare. Moartea ne face pe toți egali. Vine ca un buldozer și continuă să ne facă egali, astfel încât toți oamenii sunt la fel pe pământ.

Dar dacă există ceva mai mult în tine care să sfideze moartea, atunci viața are sens. Atunci ceea ce faci este semnificativ. Atunci fiecare acțiune are valoare pentru că fiecare acțiune provine din izvorul nemuririi tale, vine din ființa ta. Te reprezintă. Și nu doar că te reprezintă, te și dezvăluie celorlalți și ție. Este manifestarea ființei tale. Atunci creativitatea ta este manifestarea ta. Atunci orice faci are sens în contextul eternității. Atunci există o diferență între a fi un sfânt sau a fi un păcătos, există o diferență între a crea și a distruge. Atunci mormântul nu este sfârșitul și moartea e doar una de suprafață. În adâncuri, ești nemuritor, ești veșnic.

Victoria este posibilă doar dacă ajungi să cunoști nemurirea din tine – și ea poate fi cunoscută.

ZIUA 316

Omul are o splendoare extraordinară ascunsă înăuntrul lui. Omul este splendoare, dar splendoare încătușată. Această splendoare trebuie să fie eliberată. Este la fel ca o sămânță care ascunde înăuntrul său mii de flori, încătușate în ea. E nevoie de un grădinar care să ajute sămânța; e nevoie de pământ.

Sămânța are nevoie și de puțin curaj ca să lase armele jos, să scape de coaja tare care o înconjoară și o apără. Atunci viața începe imediat să se dezvolte, milioane de frunze vor crește, milioane de flori și milioane de alte semințe! De fapt, o singură sămânță are atâta splendoare ascunsă în ea, încât poate să înverzească tot pământul.

Așa e și în cazul omului: omul este o sămânță cu mii de flori care așteaptă înăuntrul lui. Meditația este calea de a le elibera. Și arta este aceeași ca a grădinarului. Tu ești sămânța și trebuie să fii și grădinarul; tu ești sămânța și trebuie să fii și pământul. Trebuie să renunți la coaja tare din jurul tău, la ego, și miracolele devin imediat posibile. Nu poți să crezi asta decât când ajungi să cunoști ce se ascunde înăuntrul tău.

ZIUA 317

Buddha, Iisus, Zarathustra, Lao Tzu – toți acești oameni au ajuns să știe doar un lucru: arta simplă de a te plasa în centru și a vedea lumea de acolo, unde perspectiva este complet diferită. Întreaga ta lume devine diferită; nu mai este aceeași. Într-un fel, totul rămâne neschimbat și în alt fel, nimic nu mai este cum era.

Devine o experiență foarte frumoasă, asemenea extazului, pe care cuvintele nu sunt potrivite să o descrie. Până și poezia e limitată, până și muzica e limitată, nici dansul nu poate să o descrie cu adevărat. Nu există cale de a o exprima.

Fiecare om trebuie să o cunoască. Singura cale de a ști este să o cunoști tu însuți.

ZIUA 318

Extazul nu este ceva care ți se poate adăuga. Nu este o realizare, el se află deja în interiorul tău. L-ai purtat cu tine întreaga viață; este propriu ființei tale. Trebuie doar să se dezvăluie. Este ca un boboc: doar puțin efort și poate să devină o floare. Dimineăta când soarele răsare, bobocii încep să devină flori.

La fel se întâmplă cu meditația în lumea interioară, în grădina interioară din suflet. Pe măsură ce conștiința se trezește, ea oferă căldură interioară. Aproape poți să o simți. Când începe să se trezească în tine, poți să vezi cum energia se mișcă în interiorul tău, ridicându-se împotriva gravitației. Cu cât ajunge mai sus, cu atât poți s-o simți mai mult. Și pe măsură ce lumea ta interioară devine caldă și plină de lumină, mulți boboci încep să devină flori. Primăvara vine deodată.

Extazul este prima floare care se deschide și multe îi urmează, de parcă extazul deschide ușa templului. Primul este extazul și ultima este experiența dumnezeirii, iar între cele două vor fi multe, multe flori.

ZIUA 319

Un om poate să fie bogat când deține multe lucruri, dar bogăția aceea este falsă; doar te înșală. Ai venit cu mâinile goale pe această lume și vei pleca de aici cu mâinile goale; toate posesiunile tale vor fi lăsate în urmă. Așa că poți să-ți irosești viața acumulându-le, dar nu câștigi nimic cu adevărat. Din contră, pierzi o ocazie extraordinară de a fi bogat.

Adevărata bogăție este interioară; nu are nimic de-a face cu lucrurile. Și nu uita, eu nu sunt împotriva lucrurilor – folosește-le, bucură-te de ele, ele își au utilitatea lor. Eu nu sunt împotriva lumii, nu sunt împotriva vieții, nu sunt împotriva bucuriei – bucură-te de viață în toată frumusețea ei. Dar amintește-ți că ea nu este totul. Acesta este doar o lume de foarte mică însemnătate; adevărata ta comoară se află înăuntrul tău.

ZIUA 320

A trăi în prezent este singura cale de a trăi. Și când trăiești în prezent fără ca trecutul să te tragă înapoi și viitorul să te tragă înainte, când toată energia ta se concentrează pe momentul prezent, viața capătă o intensitate extraordinară. Devine o poveste pasională de dragoste. Te aprinzi cu propria ta energie, devii plin de lumină pentru că, la o anumită intensitate, focul devine viață, intensitatea devine lumină. Și aceasta este singura cale de a fi bogat, de a fi prosper. Toți ceilalți sunt săraci. Oamenii pot să aibă toți banii din lume, dar să rămână săraci.

Există două feluri de oameni săraci pe lume – săracii săraci și bogații săraci. Sannyasinii mei nu fac parte din nici una dintre categorii; ei sunt pur și simplu bogați. Dacă au sau nu ceva nu contează. Bogăția nu are nimic de-a face cu posesiunile; are de-a face cu felul în care trăiești, cu calitatea vieții tale, cu muzica vieții tale, cu poezia vieții tale. Și toate lucrurile acestea se întâmplă doar prin meditație. Nu a existat niciodată altă cale, nu există și nu va exista.

ZIUA 321

Singurul mod de a fi bogat este să devii liber pentru existența lui Dumnezeu, pentru toate culorile lui, pentru toate curcubeiele lui, pentru toate cântecele, toți copacii și toate florile. Dumnezeu nu se găsește în biserici – bisericile

sunt făcute de om. Dumnezeu se găsește în natură.

Îl vei găsi în stele, îl vei găsi pe pământ. Când plouă prima dată și un parfum frumos se ridică din pământ, atunci îl poți găsi pe Dumnezeu acolo. Poți să-l găsești pe Dumnezeu în ochii unei vaci sau în chicotelile unui copil. Poți să-l găsești pe Dumnezeu pretutindeni, mai puțin în locurile inventate de preoți. Bisericele, templele, moscheile sunt goale, la fel de goale ca oamenii. În momentul în care un om este gata să accepte viața așa cum se întâmplă ea, fără să pună vreo condiție, dintr-odată Dumnezeu i se înfățișează din fiecare colțișor. Să fii plin de Dumnezeu este singura posibilitate de a avea un sens, o semnificație în viață. Și persoana care l-a cunoscut pe Dumnezeu a cunoscut nemurirea. După aceea doar corpul va muri; nucleul esențial al ființei va dăinui pe veci.

ZIUA 322

Omul trebuie să devină mai conștient decât este de obicei. Viața obișnuită nu are nevoie de mai multă conștiență decât ai: o conștiență superficială este de ajuns ca să mergi la birou, ca să faci muncă de rutină, să vii acasă, să faci copii, să duci lucrurile la bun sfârșit. Și, de îndată ce te-ai deprins cu ele, continui să repeți același model în fiecare zi – este un fenomen mecanic. Viața mecanică este viața lumească.

Să fii sannyasin înseamnă să intri în fenomenul sacrului. Pentru aceasta, ai nevoie de mai multă conștiență, mult mai multă, căci nu este ceva mecanic, ceva de rutină. Nu este o rutină zilnică. Înseamnă să te deplasezi dinspre necunoscut spre incognoscibil; înseamnă să renunți la cunoscutul de zi cu zi, să mori față de tot ce e cunoscut și să intri în necunoscut. Este un pelerinaj nesfârșit pentru că fiecare clipă este atât de plină de mister, încât trebuie să fii foarte vigilent, altfel o ratezi. Trebuie să fii mereu vigilent.

ZIUA 323

Un om care este plin de extaz nu poate să fie rău cu nimeni, nu poate să facă nici un rău – este imposibil. Când ești plin de extaz, împărtășești extazul tău celorlalți. Și asta înseamnă binele, virtutea: să împărtășești extazul tău. Când ești în extaz devii o binecuvântare pentru ceilalți; când ești nefericit, cum să fii o binecuvântare pentru ceilalți? Chiar dacă vrei să fii o binecuvântare, nu vei fi, vei fi un blestem.

Și aceasta se vede cu ochiul liber. Nu vorbesc despre vreun fenomen teoretic: toată lumea vrea să ajute, dar toată lumea face rău.

Părinții vor să-și ajute copiii; intențiile lor sunt bune, dar rezultatul nu este. Profesorii vor să-și ajute studenții; universitățile sunt menite să creeze cetățeni mai buni, dar nu se întâmplă așa. Bisericele, preoții, templele de oriunde încearcă să facă lumea mai frumoasă și ea continuă să devină tot mai urâtă. Și nu mă îndoiesc de intențiile lor; intențiile lor sunt foarte bune, dar foarte neștiințifice. Vor ca tu să trăiești mult și în tot acest timp îți dau otravă.

Dorința lor este bună, dar ceea ce fac ei nu e bun, nu poate să fie bun. Ei sunt nefericiți, așa că tot ce fac aduce nefericire celorlalți. Nu le putem da celorlalți decât ce avem deja; inversul nu este posibil. Nu poți să oferi extaz dacă ești nefericit și nu poți să fii de ajutor dacă tu însuși trăiești într-o vale întunecată, în întuneric. Când ești plin de lumină, când întreaga ta ființă este plină de extaz, în mod firesc tot ceea ce faci le aduce bucurie celorlalți.

Iar starea de extaz vine prin meditație, nu prin a fi virtuos. Meditația aduce extazul, extazul aduce virtutea: aceasta este legea fundamentală.

ZIUA 324

Când există fericire, există dans, există sărbătoare – și dansul acesta te face nobil. Când ești foarte plin, tinzi în mod firesc să împarți, fără să ai un scop – ci doar pentru pura bucurie de a împărți. Când ai prea mult, vrei să

dai. De fapt, trebuie să dai, altfel devine o povară. Când floare este plină de parfum, parfumul trebuie să fie eliberat în adierea vântului. Nu este o pierdere pentru floare; este o împlinire.

Noblețea nu are nimic de-a face cu caracterul; are de a face cu extazierea. Noblețea nu are nimic de-a face cu originea – pentru că și regii sunt nefericiți, mai nefericiți decât oricine altcineva. Ei sunt niște cerșetori bogați, asta e tot, cu fațade frumoase, dar în spatele fațadelor se ascund tot felul de urâtenii.

Extazul este singura calitate din care apare noblețea. Mărinimia înseamnă pur și simplu bucuria de a oferi, bucuria de a împărtăși, fără măcar să îi faci pe ceilalți să se simtă obligați – iată ce înseamnă noblețe. Oferi și îi și mulțumești persoanei care ți-a acceptat darul – asta înseamnă noblețe. Îi mulțumești pentru că ar fi putut să refuze. A fost foarte bun cu tine pentru că ți-a acceptat darul, pentru că ți-a auzit cântecul, pentru că ți-a dat puțină atenție, pentru că a primit dragostea ta cu bucurie; pentru că, atunci când ai avut foarte mult de oferit, el nu s-a închis, ci a fost deschis, disponibil. A dansat cu tine, a râs cu tine și ești recunoscător.

ZIUA 325

Din acest moment, deconectează-te de trecut. Începe să îți iei în calcul viața din acest moment. Peste un an, vei avea un an. Viața pe care ai avut-o înainte a fost doar un vis. Acum trebuie să rămâi treaz, trebuie să devii mai alert, mai vigilent, mai conștient.

ZIUA 326

Un om poate să-și irosească viața foarte ușor, pentru că viața este foarte scurtă. Dar este ciudat; dacă îi întrebi pe oameni: „De ce joci cărți? De ce te

joci pocher? De ce îți place atât de mult șahul?“, ei îți răspund: „Ca să-mi omor timpul“. De parcă au mai mult timp decât le trebuie. De parcă timpul este atât de inutil că trebuie să-l omoare.

Timpul este lucrul cel mai de preț. Odată dispărut, este dispărut pentru totdeauna. Și nu avem mult timp: viața este într-adevăr foarte scurtă. Zboară atât de repede, încât între naștere și moarte nu e o distanță foarte mare. Iar oamenii omoară timpul, fără să aibă habar că de fapt se întâmplă opusul: timpul îi omoară pe ei.

ZIUA 327

Singurul scop al vieții este să transcendă timpul. Viața este o ocazie în timp, pentru a transcende timpul; trebuie creată o scară în acest sens. Timpul se mișcă orizontal, ca un alfabet: ABC – liniar, în linie. Transcendența este verticală. Este ca o scară, nu e liniară: mergi mai sus sau mai în adâncime, ceea ce, la sfârșit, înseamnă același lucru. Dacă mergi mai sus, te duci mai în adâncime. Dacă te duci mai în adâncime, te duci mai sus, dar începi să te miști într-o cu totul nouă dimensiune. Nu te mai miști pe orizontală, te miști pe verticală.

Această mișcare are loc prin meditație. Meditația este scara la care mă refer. Te duce dincolo de timp și dintr-odată, o tinerețe extraordinară explodează înăuntrul tău. Atingerea eternității este tinerețe.

După aceea știi că nu există nici naștere, nici moarte. Știi că faci parte din etern. Experiența eternului este experiența dumnezeirii.

Și acestea sunt singurele două posibilități valabile pentru om.

Ori se mișcă în timp, se mișcă orizontal, liniar – adică pe calea minții, ori se mișcă vertical, iar aceasta este calea non-minții. Veșnicia este calea non-minții. Și meditația nu este altceva decât arta de a trece de la minte la non-minte, de pe orizontală pe verticală.

Este cel mai mare salt posibil. Este cel mai radical fenomen; doar o licărire

din el și ești plin de dumnezeire, doar o licărire din el și nu mai ești aceleași. Nu vei mai fi niciodată la fel. Vei trăi în aceeași lume, dar vei trăi în afara ei. Vei fi în lume, dar lumea nu va fi în tine.

ZIUA 328

În fiecare zi, strecoară-te afară din ceea ce este vechi: când te duci la culcare noaptea, spune rămas-bun zilei care nu mai este. Încheie conturile cu ea, închide capitolul. Închide-l cu adevărat, nu îl mai deschide din nou niciodată. S-a terminat.

Și mâine dimineață începe din nou, de parcă te-ai fi născut din nou. Vei vedea dintr-odată că viața ta începe să aibă calități noi, pe care nu le-ai fi bănuț niciodată a fi ascunse în tine. Potențialul tău va începe să devină real. Fiecare zi îți va aduce surprize noi și fiecare zi va deveni un mister extraordinar.

Vechiul este cel care nu permite ca misterul să fie cunoscut. Rămâi vioi, tânăr, nou și ziua în care vei da dintr-odată peste Dumnezeu nu este foarte departe. Dumnezeu este mereu nou; atunci când și tu ești nou, întâlnirea este posibilă, pentru că amândoi vă aflați în același loc.

ZIUA 329

Nu trebuie să gândim din perspectiva limitării: omul ar trebui să scape de orice idee de limitare, la asta se referă întregul fenomen al sannyas-ului. A ști că „Eu nu sunt corpul“ este începutul unui mare pelerinaj. Apoi, a ști că „Eu nu sunt nici mintea“ este următorul pas. Apoi, a ști în cele din urmă că „Eu nu sunt nici măcar sentimentele mele“ este ultimul pas.

După acești trei pași, călătoria este gata pentru că la al patrulea pas îți

descoperi ființa. Ființa este vastă, infinită; vastă precum oceanul, vastă precum cerul. Iar să cunoști asta înseamnă să cunoști dumnezeirea. Și să cunoști asta înseamnă să cunoști fericirea, extazul. Aceasta este singura experiență care merită încercată. Restul este doar risipă pură, irosirea unei mari ocazii în care poți să găsești comoara adevărată. Omul colecționează scoici și pietre colorate de la malul mării, în vreme ce comoara se află înăuntru, împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul tău.

Nu mai gânde în termeni de limitare, ca să poți descoperi că ești tot mai aproape de ființa nelimitată, de ființa infinită.

ZIUA 330

Omul seamănă din exterior cu o mică picătură, dar din interior este total diferit. Perspectiva din interior este aceea a unui ocean.

Din exterior, părem niște picături mici de rouă, căci vizibil este numai corpul nostru. Dar, din interior, când ești înrădăcinat și centrat în propria ființă, când în tăcerea adâncă apare claritatea, când în meditația profundă ești în stare să vezi seninul, când tot fumul dorințelor și gândurilor dispare, când oglinda este complet curată și reflectă ceea ce este, atunci devine omul dintr-odată conștient de propria conștiință, nu de propriul corp.

De fapt, în clipa aceea, omul își uită corpul. Nu numai corpul, dar și mintea este dată uitării. În clipa aceea, omul ajunge să afle conștiința nemărginită. Conștiința nemărginită, conștiința oceanică este adevărata noastră ființă. E ceea ce suntem noi.

Nu suntem ceea ce pare că suntem, așa că nu te lăsa înșelat de aparențe. Nu hotărî cine ești în funcție de cum arăți în oglindă, pentru că oglinda poate să reflecte doar partea fizică. Va trebui să cureți oglinda interioară și numai atunci vei ști cât de vast ești. Ești la fel de vast ca însuși universul.

ZIUA 331

Cu toții deținem adevărul în propria noastră ființă, dar foarte puțini oameni pătrund până în centru, ei continuă să se învârtă în jurul circumferinței. Activitatea tipică circumferinței este filosofia, iar saltul de la circumferință spre centru este ceea ce numesc religie.

Religiile nu pot fi multe. Filosofii pot fi multe. Există atâtea filosofii câți oameni există, pentru că există atâtea filosofii câte minți există; fiecare om își are propria filosofie. Adevărul însă este același. Ființa ta lăuntrică și ființa mea lăuntrică nu sunt două lucruri separate: ne întâlnim cu toții în centru și suntem unul. Doar la suprafață suntem diferiți.

Este la fel ca valurile oceanului: la suprafață, fiecare val este deosebit de toate celelalte, dar în profunzime există doar un singur ocean, nu mai sunt valuri. Această experiență oceanică, această experiență a unității este adevărul.

ZIUA 332

Extraordinarul este ascuns în banal; sacrul este ascuns în profan. Și aici au greșit religiile: sacrul lor merge împotriva banalului. Sacrul meu se află în banal.

Astfel, religiile îi judecă pe oamenii care spun că viața înseamnă să mănânci, să bei și să te veselești. Religiile îi judecă pe acești oameni ca fiind materialişti. Eu nu-i judec. Eu zic că aceasta este abordarea corectă, că este un început bun. Dacă poți să te bucuri când mănânci, bei și te veselești, atunci mai devreme sau mai târziu vei fi intrigat. Mai devreme sau mai târziu, în inima unei persoane inteligente va apărea inevitabil întrebarea: „Există ceva mai mult de atât?”

Apoi, când ideea că „trebuie să fie mai mult” s-a trezit în tine – pentru că

începi să ai străfulgerări ale acelui mai mult, așa că începi să te îndrepti spre acel mai mult ca să-l descoperi, să-l cunoști prin proprie experiență – atunci meditația este foarte firească și nu vei da greș niciodată.

Primul pas este cel mai important. De fapt, primul pas reprezintă aproape jumătate din călătorie. Așa că învață să te bucuri de tot și renunță la toate tipurile de tristețe și de seriozitate. Dansează, cântă, sărbătorește și încet, încet, meditează ca să descoperi ceea ce e de descoperit, pentru că există cu siguranță mai mult decât ai aflat până acum. Dar pentru acest mai mult ai nevoie de o inteligență mai profundă. Meditația îi oferă adâncime inteligenței tale, îi oferă claritate, și asta este tot. Așa se curăță oglinda ta și începi să reflecti viața cu mai multă claritate.

ZIUA 333

Religiile îți exploatează nefericirea; mai întâi te fac ignorant, ceea ce creează nefericire, apoi îți exploatează nefericirea. Spun că ești nefericit pentru că nu crezi în Dumnezeu, pentru că ai păcătuit în viețile anterioare, pentru că nu ești virtuos. Dacă ești nefericit, spovedește-te; dacă ești nefericit, roagă-te; dacă ești nefericit, du-te la biserică în mod regulat. Fii mai religios, fii călugăr sau călugăriță, ca să fii iertat de Dumnezeu. Și toate aceste lucruri sunt oarecum atrăgătoare pentru că oamenii își doresc să scape de nefericire, așa că sunt gata să urmeze orice idee.

Dar o persoană ignorantă nu poate să înțeleagă ce face, de ce o face, încotro se îndreaptă. Primul lucru de făcut este eliberarea inteligenței sale încătușate, căci după aceea fericirea este foarte simplă: este un produs secundar. De îndată ce-ți cunoști inteligența, începi imediat să simți o revărsare a fericirii.

ZIUA 334

Moralitatea este creată pentru om – nu omul este creat pentru moralitate. Și moralitatea trebuie să se schimbe odată cu vremurile. Nevoile oamenilor se schimbă, cerințe se schimbă; nu mai poți să continui cu vechile reguli. Cele Zece Porunci au fost date în urmă cu trei mii de ani și totul este diferit acum – ele sunt absolut irelevante. Trebuie să găsești noi feluri de a trăi, noi feluri de a fi. Singura posibilitate este să renunțăm la întreaga idee de conștiință. În loc de conștiință ar trebui să ne bazăm pe conștientizare.

Conștiința este întotdeauna creată de alții. Este o manipulare, este o sclavie subtilă. Conștientizarea este creată de tine. Este efortul tău de a sta pe propriile picioare, de a privi viața și de a avea curaj să trăiești după propria lumină.

Desigur, atunci când trăiești după lumina ta s-ar putea să faci multe greșeli, dar să faci greșeli nu este ceva greșit, căci este singurul mod prin care înveți. Cu cât faci mai multe greșeli, cu atât înveți mai mult. Trebuie doar să îți amintești să nu repeți la infinit aceleași greșeli pentru că este o prostie. Să faci greșeli noi; să găsești modalități prin care să faci greșeli noi.

Pe măsură ce crești, pe măsură ce înveți, pe măsură ce devii conștient, pe măsură ce devii tot mai vigilent, apare o anumită disciplină interioară, fără nici o constrângere din afară, pentru că poți să vezi singur ce este corect și ce este greșit.

ZIUA 335

Inocența este lucrul cel mai de preț; lucrurile valoroase ale vieții li se pot întâmpla doar inimilor inocente. Inimilor viclene nu li se întâmplă nimic. Pentru cei vicleni, dragostea este imposibilă; pentru cei vicleni, fericirea este imposibilă; celor vicleni nu li se poate întâmpla nimic valoros. Pentru vicleni, banii sunt posibili, puterea este posibilă, prestigiul este posibil. Acestea sunt toate lucruri lipsite de valoare. Moarte le distruge.

Dar, pentru cel inocent, se întâmplă ceva ce nu poate fi luat nici măcar de moarte.

ZIUA 336

Suntem în căutarea unui cămin. Toată lumea – conștient sau nu, intenționat sau nu – bâjbâie în căutarea unui cămin. Undeva în adâncul ființei noastre ne amintim că am avut un cămin. Este foarte vag, nu este foarte limpede, dar nu am uitat complet. Nimeni nu uită vreodată cu totul acest lucru. El te înconjoară ca o umbră, ca o nostalgie. Este ca o patrie îndepărtată; cândva, atunci când ai fost fericit, bucuros, vesel, atunci când nu exista nici anxietate, nici chin, nici responsabilitate; când viața era o fericire, când viața era doar un dans, un cântec.

Undeva în adâncuri, dorința aceea stă încă la pândă, continuă să te împingă să găsești din nou acel cămin. Toate religiile se nasc din acest dor; altfel nu ar exista nici un motiv pentru religii, ele nu îndeplinesc nici un scop practic. De aceea, pentru un om cu gândire practică, religia pare să fie absolut absurdă. Știința pare să fie perfect în regulă – ea servește mai multor scopuri practice. Care este scopul practic al religiei? Nu pare să existe nici o utilitate, este o uriașă pierdere de vreme. Ai fi putut să produci ceva, dar tu meditezi, stând în tăcere, fără să faci nimic. Pentru un om cu gândire practică pare o risipă. Dar dacă omul cu gândire practică privește puțin mai adânc înăuntrul lui, va găsi ascuns undeva sentimentul: „Aceasta nu este viață; aceasta nu poate fi totul. Trebuie să existe ceva mai mult de atât“.

Bineînțeles că nu știm exact ce este acest mai mult, dar înăuntrul tău lucrează o senzație persistentă, o forță intuitivă. Mai devreme sau mai târziu, trebuie să o asculți, și cu cât asculți mai repede, cu atât mai bine, pentru că nu se știe niciodată când se termină viața. Se poate întâmpla în orice clipă. Dacă omul devine cu adevărat interesat de religie când este tânăr, atunci există o șansă ca el să-și găsească adevărata casă.

ZIUA 337

Pentru chipul tău adevărat, trebuie să te îndrepti spre interior. Trebuie să îl descoperi chiar în miezul ființei tale. Nici o oglindă nu poate să te ajute, nici o scriptură nu poate să te ajute. Toți buddha pot indica doar calea, dar nici unul nu poate să meargă acolo cu tine. Eu pot să-ți arăt calea, dar tu va trebui să o urmezi; va trebui să o parcurgi singur.

De îndată ce îți cunoști adevăratul chip, ia naștere o mare bucurie, se naște un mare extaz. Îți dai seama dintr-odată că nu ești întâmplător, că ești ales de existență; că porți un mesaj important pentru existență; că e nevoie de tine; că îndeplinești un anumit scop în această mare schemă a lucrurilor. Tu ai o utilitate intrinsecă, organică, ce-ți dă o mare pace, o mare bucurie.

ZIUA 338

Omul trebuie să redevină copil. Numai atunci va fi cu adevărat conștient de frumusețea existenței, de minunea existenței. Această venerație este începutul religiei. Dar se întâmplă – și este obligatoriu să se întâmple, nu poate fi evitat, este aproape un rău necesar – fiecare copil va trebui să-și piardă inocența, căci va trebui să fie educat. Va trebui să fie învățat limbi străine, știință, geografie, matematică – unele materii esențiale. Va trebui să fie expert într-o profesie – un medic, un inginer, un om de știință. Cerințele vieții sunt de așa natură că el nu poate să fie lăsat în pace.

Și toată această educație îi fură inocența; el devine cunoscător, devine plin de informații și uită bucuria mirării, pentru că acum crede că știe, ce rost mai are să se mire? Uită de dimensiunea imensă a mirării. Nimic nu-l mai surprinde, și aceasta este un fel de moarte spirituală.

El devine foarte util pentru lume, devine inteligent, viclean, devine puternic. Pentru că are un anumit scop în lume, devine un produs pe piață. Poate fi cumpărat, este vandabil. Cu cât sunt mai aprofundate cunoștințele lui, cu atât prețul lui este mai mare. Dar a pierdut ceva de mare valoare, care trebuie să fie recâștigat.

ZIUA 339

Dragostea vă curăță de toate impuritățile – furie, gelozie, ură, posesivitate, dominare. Toate piedicile egoului dispar pur și simplu, la fel cum dispare praful atunci când faci duș. Dragostea este un duș pentru spirit: te curăță. Te face pur ca un copil nevinovat. Și din această inocență vine frumusețea, din această inocență vine grația; această inocență este în cele din urmă experiența dumnezeirii.

Trebuie să merităm experiența dumnezeirii. Trebuie să creăm situația potrivită, numai atunci o putem invita înăuntru. Chiar dacă un oaspete obișnuit vine la tine, tot te apuci să faci curat prin casă, să o decorezi, să aranjezi mobila; faci tot posibilul ca să îi dai un sentiment de bun-venit, pentru ca oaspetele să se simtă acasă, bine-venit, iubit. Iar când invităm dumnezeirea trebuie să ne pregătim propria ființă interioară, căci acesta este locul în care o putem invita.

Dragostea curăță lumea interioară. Iubirea este alchimică; îți transformă propria chimie. Te face o nouă persoană, îți dă o nouă naștere.

ZIUA 340

Cel care meditează nu face nici o distincție între persoanele cu pielea colorată și cele cu pielea albă. Toate acestea par foarte copilărești; să iei decizii în funcție de culoare pielii este un lucru foarte prostesc. O persoană inteligentă nu poate face așa ceva. De aceea politicienii vor fi împotriva meditației. Statul va fi împotriva meditației, căci persoana care meditează devine foarte puternică în sufletul său; este imposibil să fie subjugată. Devine un individ și își afirmă individualitatea. Este gata să-și sacrifice viața, dar nu este gata să facă un compromis. Grupurile de interese nu vor fi încântate de o astfel de persoană.

De aceea eu spun că meditația este cu siguranță un dar de la Dumnezeu,

căci toată lumea este împotriva ei, și totuși din când în când câte un om devine interesat de meditație; trebuie să fie un ajutor de la Dumnezeu în spatele acestui fapt. Trebuie să fie așa, pentru că numai Dumnezeu este în favoarea meditației. Și oamenii care sunt în favoarea meditației sunt poporul lui Dumnezeu.

ZIUA 341

Vreau să te iubești pe tine însuți, căci numai prin acea iubire coboară pacea la tine. Vreau să te accepți în totalitate, așa cum ești. Asta nu înseamnă că nu va mai exista nici o dezvoltare; de fapt, odată ce te accepți așa cum ești, se petrece o explozie nemaivăzută, căci energia care fusese implicată în conflict este eliberată și devine disponibilă pentru tine. Te face mai puternic, te face mai inteligent, te face mai alert, mai vivace, creează un suflet în tine.

ZIUA 342

Non-mintea este începutul unei dimensiuni complet noi, în care gândurile încetează și rămâne doar tăcere, ca o oprire completă. Nu se mișcă nimic, totul s-a oprit. Timpul s-a oprit; ești pur și simplu în prezent. În acel moment de excepție – pentru că este cel mai viu moment din viața ta – te descoperi pe tine însuți. Acest lucru aduce rebeliune în ființa ta. Ești o cu totul altă persoană, renăscută, nu mai ești aceeași veche persoană – ceea ce este vechi moare. Nici măcar nu mai ai continuitate cu ceea ce este vechi. Vechea ta casă nu s-a renovat, ci pur și simplu ceea ce era vechi s-a evaporat. Ești o persoană cu totul nouă, un fenomen discontinuu.

Cu această nouă vitalitate, orice ar face o persoană, orice ar spune ea va fi un act de rebeliune.

ZIUA 343

Religiile creează o frică de iubire. Prin urmare, călugării trăiesc separat de călugărițe, călugărițele trăiesc separat de călugări. O mănăstire catolică veche de o mie de ani încă există la muntele Athos; de o mie de ani nici măcar o femeie nu a călcat acolo. Nu îi dau voie nici unei fete în vârstă de șase luni. Ce să mai vorbim de o femeie? Ce fel de oameni trăiesc acolo? Călugări sau monștri? Se tem până și de un copil de șase luni. Cred că fierb cu toții! Probabil că sunt așezați pe vulcani de sexualitate. Și nici nu li se dă voie să plece. Odată ce un călugăr intră acolo, a intrat pe vecie. Mănăstirea are intrare, dar nu are ieșire.

Așa că, la început, religiile au creat toți acești oameni ignoranți – privați de iubire, de pământ, de rădăcini: sunt morți. Rezultatul ulterior a fost că acei oameni au devenit lipsiți de creativitate, pentru că fără iubire nu există creativitate, fără lume nu există creativitate. Ce poți crea? Te vei teme de frumusețe. Chiar și frumusețea unui trandafir îți va aminti de frumusețea unui bărbat sau a unei femei. Chiar și frumusețea unui răsărit îți va aminti, frumusețea lunii îți va aminti, iar chipurile vor începe să-ți apară în amintire. Nu poți picta, nu poți cânta, nu poți cânta la instrumente muzicale, nu poți crea poezie căci, fără iubire, ce poezie ai putea scrie?

Iubirea este sursa creativității, și toate religiile lumii au creat oameni necreativi. Este o calamitate. Milioane de oameni care ar fi putut contribui imens la construcția lumii, care ar fi putut face lumea un loc frumos, un paradis, au fost luați din lume, îndepărtați de lume.

Efortul meu este de a opri această nesăbuiță, de a o opri complet. A venit timpul – ajunge!

ZIUA 344

Cu cât reprimi mai mult, cu atât ți se face mai frică; cu cât ți se face mai

frică, cu atât mai mult reprimi și condamni. Devine un cerc vicios, și continui să te miști din ce în ce mai repede în acel cerc vicios. Același lucru este valabil pentru orice. Dacă îți reprimi tensiunile poți atinge o pace foarte superficială, dar nu vei fi stăpânul ei, vei fi doar un sclav. Și vei ști că în orice moment acea pace se poate duce pe apa sâmbetei. Nu este câtuși de puțin profundă, este o farsă absolută. O știi foarte bine, pentru că ai reprimat tot ce este împotriva ei. Tot ce ai reprimat este acolo, și continuă să acumuleze energie. Nu există decât un strat subțire de pace, iar tu stai pe un vulcan. Cum ai putea fi stăpân?

Să fii stăpânul păcii tale înseamnă să nu-ți reprimi nimic, și să încerci să înțelegi totul. Prin înțelegere vine stăpânirea și măiestria. Aceasta este magia înțelegerii: orice lucru pe care l-ai înțeles corect încetează să mai aibă putere asupra ta.

ZIUA 345

Un copil vine pe lume cu tăcere pură: este ca o plăcuță goală. Are grație, frumusețe, are muzica tăcerii. Dar noi începem să-l îndopăm pe acel copil cu ideologii religioase și politice. Începem să-l otrăvim pe copil cu ambiții. Creăm dorințe în el, competiție, creăm dorința de imitație. Îi spunem: „Uite, trebuie să fii asta, trebuie să fii președintele sau prim-ministrul țării, trebuie să fii cel mai bogat om“.

Fiecare părinte dorește ca fiul său să fie cel mai mare, să fie un Alexandru cel Mare. Fiecare părinte își trăiește dorințele neîmplinite prin copiii lui. Nu a fost capabil să își îplinească dorințele; nimeni nu a fost capabil să își îplinească dorințele, pentru că dorința ca atare este ceva imposibil de împlinit. Nu poți face nimic în această privință. Nu este în natura lucrurilor, nu este legea vieții. Să fii plin de dorințe înseamnă pur și simplu să te aștepți la mii de frustrări, de eșecuri. Dorințele nu aduc decât frustrare. Creează mari așteptări, iar atunci când eșuează – căci sunt menite să eșueze mai devreme sau mai târziu – ești decepționat. Ai trăit cu iluzia atâta amar de vreme și ai fost atât de atașat de ea, încât te simți pierdut. Ori de câte ori o dorință este neîmplinită, ești rănit. Iar acele răni se acumulează.

Fiecare copil vine pe lume sănătos și întreg, iar noi începem imediat să îl rănim. Până acum, umanitatea a existat într-un mod foarte greșit. Ceva este în mod fundamental greșit. Educația este plină de ambiții, este politică; religiile noastre sunt politice. Poate că sunt politicile țărâmului de dincolo, dar tot politici sunt. Trebuie să ajungi în rai; trebuie să reușești chiar și în lumea de dincolo.

Nimeni nu îți spune să fii gol de orice conținut – dar în acea goliciune, în acel vid, înflorește absolutul.

ZIUA 346

Adevărata educație încă nu s-a descoperit. Adevărata educație te va face inocent în mod conștient. Copilul este inocent, iar educația reală va adăuga conștiență. Chiar în acest moment, școlile noastre, liceele și universitățile distrug inocența. În loc să te ajute, educația îți dăunează. Desigur, continuă să spună că este pentru binele tău; dar copacul trebuie judecat după fructe. Faptul că lumea întreagă trăiește într-o asemenea nefericire și un asemenea haos este dovada suficientă că totul este un produs secundar al civilizației, culturii și educației noastre. Există suficiente dovezi în ființele umane pe care le-am creat: anxietatea, disperarea, angoasa. Toți oamenii sunt obosiți, extenuați, nu mai resimt bucurie, simt că viețile lor nu au nici un sens, sunt pe cale să moară. E nevoie de un mic imbold accidental și se sinucid sau înnebunesc.

Asta am făcut din ființa umană: am împins-o într-un loc unde fie continuă să ducă o viață absurdă, lipsită de sens, fie se sinucide, fie înnebunește. Nu îi lăsăm decât trei variante alternative, și nici una dintre ele nu are valoare.

Munca mea constă în a crea o educație reală. Pentru mine, educația reală înseamnă că inocența trebuie protejată, respectată, onorată, pentru că este un dar de la existență. Este neprețuită. De fapt, nu există ceva mai prețios. Prin acea inocență vei atinge iubirea, extazul, dumnezeirea; din acea inocență se vor naște mari valori.

Prin urmare, nu ar trebui distrusă, ci protejată, ajutată și hrănită. Cea mai bună cale de a o proteja este să îți oferi un dram de conștientizare. Despre asta este vorba în meditație: despre a crea conștientizarea în tine, pentru ca inocența să nu mai fie în întuneric, ci în lumină deplină.

ZIUA 347

Nu am fost capabili să creăm o societate care să permită existenței să atingă culmi înalte. Încă trăim sub stăpânirea fricii primare; trăim cu mii de tabuuri și superstiții în suflet. Meditația înseamnă să scapi de absurditățile impuse de societate. Meditația înseamnă eliberarea de aceste structuri impuse de ceilalți. În acel moment, oglinda va fi din nou curată și va putea reflecta ceea ce este.

Dumnezeu este o altă denumire pentru ceea ce este – nimic altceva. Odată ce straturile de praf depuse pe oglinda ta au fost curățate, vei deveni capabil să reflecti realitatea. Și odată ce realitatea este reflectată așa cum este ea, începi să îi răspunzi, devii responsabil pentru prima dată.

ZIUA 348

Întreaga artă a meditației este aceea de a-ți aduce pace eternă, bucurie, tăcere. Miracolul este că ea izvorăște din tine. Meditația înlătură barierele din calea ei. Înlătură pietrele, iar râurile pot continua să curgă. Odată ce ai aflat că nu are nimic de-a face cu ceea ce se află la exterior, ai dobândit o nemaipomenită independență și libertate. Nu mai depinzi de nimeni, poți fi absolut bucuros în solitudinea ta. Solitudinea ta devine luminoasă, nu îți mai dă sentimentul de singurătate. Este plină de bucurie, este o solitudine care dansează, care cântă; este o solitudine cu o imensă frumusețe și cu o nemaipomenită muzicalitate și poeticitate.

ZIUA 349

Toate religiile au exploatat lașitatea omului; te fac să te temi și, odată ce tremuri de frică, ești ușor de exploatat, de manipulat. În acel moment preoții te iau sub protecția lor și îți spun: „Fiule, nu-ți face griji. Te vom proteja, ne vom ruga pentru tine. Numai ascultă de noi. Fă ce îți spunem noi și vei vedea că vei ajunge în rai. Dacă nu ne urmezi, dacă nu ne ascuți, vei ajunge în iad“.

Au descris iadul atât de bine, încât nu are cum să nu îți fie frică. Și au descris raiul atât de frumos, încât creează lăcomie. Iadul creează frică, raiul creează lăcomie și, între acestea două, întreaga umanitate a fost redusă la sclavie spirituală.

Sannyasinul meu nu este un sclav spiritual, este un rebel. Religia nu are nimic de-a face cu sclavia, este pură rebeliune; prin urmare curajul, consider eu, este calitatea fundamentală. Avem nevoie de oameni curajoși în lume, care să poată distruge aceste strategii ce s-au înrădăcinat în oameni. Au exploatat umanitatea multă vreme, este momentul ca totul să fie oprit pentru totdeauna.

ZIUA 350

Viața este un dar al existenței. Nu uita asta niciodată. Toată lumea a uitat: nimeni nu mulțumește existenței pentru viață, din contră, oamenii se plâng continuu. Nu sunt recunoscători. Așa un dar prețios, așa un dar incomparabil și neprețuit, dar oamenii sunt atât de proști, încât nu îl apreciază. Îl iau de-a gata, ca și cum ar fi dreptul lor. Nu este dreptul nostru, nu îl putem cere. Nu îl merităm, nu suntem demni de el.

Ni se oferă nu pentru că l-am merita, ci pentru că existența nu poate rezista

tentației de a-l oferi. Trebuie să îl împartă: debordează de energie vitală. Nu știe ce să facă cu ea, prin urmare o revarsă asupra noastră. Că merităm sau nu, că suntem sfinți sau păcătoși, nu contează, existența continuă să ofere. Asta este natura ei intrinsecă. Oferă pentru că are atât de multe de oferit, încât dacă nu oferă, totul va deveni o povară. Este ca un nor plin cu apă – trebuie să plouă. Va ploua peste pietre, peste stânci, peste tot. Trebuie să plouă. Să înțelegi acest lucru înseamnă să fii religios.

Această înțelegere aduce o schimbare în conștiința ta. Nu te mai plângi, ești etern recunoscător – iar acea recunoștință este rugăciunea.

ZIUA 351

Meditația fără pace este moarte, este forțată, nu e meditație, ci un fel de concentrare. Este una dintre cele mai mari greșeli comise de oameni; ei consideră concentrarea ca fiind meditație. Nu este. Meditația este opusul. Concentrarea este o stare de tensiune a minții; meditația este starea de relaxare a ei. Miracolul relaxării este acela că atunci când relaxarea este totală, mintea dispare. Mintea nu poate exista decât prin tensiune, anxietate, griji. Se hrănește cu ele. Prin urmare, concentrarea nu te duce niciodată dincolo de minte. Îți poate oferi o anumită forță mentală, poate face ca mintea ta să funcționeze mai eficient, mai puternic, pentru că va fi mai puțin distrată, dar nu te va ajuta să atingi o stare a non-minții.

Meditația este o stare a non-minții. Numai în meditație, în adevărata meditație găsești pacea. Este doar un parfum natural al meditației.

De asemenea, poți fi în pace, dar fără să meditezi, și atunci iarăși ceva e greșit. Pacea rămâne la suprafață, iar în interior e haos. Stai pe un vulcan – stai în pace, dar vulcanul este acolo și poate erupe oricând. Orice scuză îi poate servi drept declanșator. Nu te forța niciodată să fii în pace și nu forța nici mintea în nici un fel, pe nici un subiect, în nici o direcție.

Pătrunde în relaxare, în relaxare totală, nu face nimic, doar fii. În acel moment, când ești ființă pură, când nu faci nimic – nu faci nici un efort de a

fi împăcat, nu faci efortul de a te concentra – când nu mai există efort din partea ta, în acel moment meditația și pacea se întâmplă simultan. Iar asta aduce victorie, victorie interioară. Te face stăpânul sufletului și al destinului tău.

ZIUA 352

Poți fi calm și tăcut în două moduri. Primul este unul simplu, dar superficial, ușor de întreprins, dar care nu merită întreprins. Mă refer la cultivarea unei anume stări de calm în jurul tău, dar numai la suprafață, ceea ce o face să devină atributul caracterului tău, așadar chiar dacă există agitație în tine, cel puțin din exterior pari calm și tăcut. Asta au făcut majoritatea oamenilor.

Cultivă în jurul lor un calm artificial și superficial, de suprafață. Zgârie-i puțin și își vor pierde calmul. Un banal accident e suficient și vei vedea că sunt puerili, imaturi. Îi insultă cineva și le-a dispărut calmul; ajung la faliment și le-a dispărut calmul. Apoi vezi cum copilul din ei îi preia controlul și o iau razna. Uită complet de caracterul lor. Așa-zișii calmi devin violenți, furioși, pot ucide sau chiar își pot lua singuri viața.

Dar societatea te vrea calm la nivel superficial. Nu este interesată de transformarea reală, pentru că ea nu are treabă decât cu exteriorul tău. Nu are nimic de-a face cu interiorul tău. Nu are nici un interes față de lumea ta interioară. Adevăratul calm, cel autentic, vine prin meditație – nu prin cultivarea unui caracter, ci prin cultivarea conștientizării.

Meditația înseamnă conștientizare. Să devii conștient de furia ta duce la dizolvarea furiei, o dizolvă în profunzime; dispăre din inconștientul tău. Abia atunci ești cu adevărat calm, calm dinspre centru spre circumferință. Întreaga-ți ființă este calmă. Nimic nu te mai poate tulbura, nici viața, nici moartea, nimic.

Doar atunci când nimic nu te mai tulbură, când devine imposibil să mai fii tulburat, când chiar dacă vrei să fii tulburat nu poți să fii, abia atunci s-a

întâmplat ceva valoros. Se întâmplă numai prin conștientizare.

ZIUA 353

Iubirea trebuie să fie pământeană. Așa cum copacii nu pot crește fără pământ – au nevoie ca rădăcinile lor să fie înfipite în pământ – tot așa și iubirea are nevoie de rădăcini în pământ; corpul reprezintă pământul. Dar copacul se înalță spre cer; le șoptește norilor. Orice copac are ambiția de a atinge stelele.

Ține minte un secret: cu cât copacul crește mai înalt, cu atât mai adânc îi sunt înfipite rădăcinile; totul este proporțional. Rădăcinile trebuie să fie la fel de adânci pe cât este de înalt copacul. Înălțimea și adâncimea trebuie să fie în echilibru perfect. Un copac nu poate să se înalțe prea mult dacă are rădăcini mici; va cădea. Vechea idee de iubire era abstractă... Un copac fără rădăcini în pământ, care se înalța din ce în ce mai mult spre stele este pură aiureală!

Da, iubirea trebuie să se ridice deasupra pământului, dar nu se poate ridica fără ajutor de la pământ. Are nevoie de sprijinul pământului. Iubirea trebuie să devină ceva mai înalt decât pasiunea, dar pasiunea trebuie să fie sprijinul ei. Nu este împotriva pasiunii – mai înalt nu înseamnă împotriva. Ceea ce e la înălțime conține și ceea ce e mai jos; este mai mare decât ea, nu împotriva ei. Ceea ce e mai înalt transformă chiar și calitatea a ceea ce e mai jos; îl înfrumusețează. Transformă pasiunea. Acesta este sensul cuvântul compasiune: este pasiune transformată, este pasiune devenită lumină. Apoi devine compasiune. Dar nu este împotriva pasiunii.

Florile din vârful copacilor sunt daruri de la pământ, deși arată diferit. Coloarea lor, mireasma lor, frumusețea lor nu pot fi găsite nicăieri: dacă sapi în pământ nu vei găsi culorile, nici frumusețea, nici mireasma, dar pământul le conține. Copacul pur și simplu ajută pământul să își reveleze secretele. Acele flori erau conținute de pământ; acele culori sunt parte din pământ, din chimia lui. Este darul pământului către copac; pământul nu este împotriva copacului.

Un buddha adevărat, o persoană cu adevărat trează este o punte între cele două – între lumea această și cealaltă – între material și spiritual.

ZIUA 354

Numai prin meditație conștientizezi că îi aparții lui Dumnezeu, că nu ești dezrădăcinat din existență, că nu ești orfan. Fără meditație, rămâi un orfan. Aceasta este nefericirea omului care nu a cunoscut niciodată gustul meditației. Se teme; este în continuu înconjurat de tot soiul de anxietăți și frici. Angoasa este acolo, pentru că nu poate vedea pe nimeni care să îl protejeze, nu există siguranță, nimeni care să aibă grijă de el. Iar el pare extrem de mic în comparație cu universul. Universul este extrem de vast, aproape ca un ocean, iar el nu este decât o picătură de rouă.

În momentul în care înțelegi că oceanul nu este dușmanul tău, ci căminul tău, că ești parte din el, că sunteți inseparabili, doar în acel moment răsare bucuria și te simți binecuvântat. Ești îmbăiat într-o formă nouă de lumină care este presărată de dincolo.

Meditația nu este altceva decât arta de a te deschide spre lumea de dincolo, de a te împăca cu existența, de a te simți acasă, într-o stare de odihnă.

ZIUA 355

Folosește-ți mintea atunci când este nevoie de ea; își are utilitatea ei. Este o mașină foarte performantă, un biocalculator. Deține toate amintirile, toate informațiile... Așa că ori de câte ori ai nevoie de ea, folosește-o. Dar nu e nevoie să îi permiți să dețină controlul 24 de ore din 24, zi și noapte, an de an. Ar trebui pusă deoparte atunci când nu este folosită.

Conștiinței ar trebui să i se permită să reflecte realitatea – atunci Dumnezeu

este pretutindeni. De îndată ce conștiința ta reflectă ceea ce este, atunci știi. Dumnezeu nu are nevoie de dovezi. Numai Dumnezeu există și nimic altceva. Fiecare formă este o manifestare a lui Dumnezeu. Să știi asta înseamnă să te bucuri, pentru că acest lucru semnifică faptul că nu există moarte, nici nefericire, nici întuneric. Ai ajuns acasă.

ZIUA 356

Întreaga umanitate nu este altceva decât o mulțime de somnambuli. În momentul în care te trezești și devii meditativ, stilul tău de viață se schimbă. Nu mai ești parte din acea mulțime; te individualizezi pentru prima dată. Iar apoi, multe lucruri dispar mulțumită conștientizării. Tot ce este greșit se risipește și tot ce este corect începe să te atragă. Nu mai este o chestiune de alegere; nu trebuie să alegi între ceea ce este corect sau greșit, te miști în mod spontan spre ceea ce este corect. Ceea ce este greșit devine imposibil, nu te mai poți îndrepta spre ceea ce este greșit; ești atât de alert, încât nu mai este cu putință. Chiar dacă vrei să faci lucruri greșite, nu le poți face, nu poți acționa decât corect.

Din această conștientizare se naște o frumoasă disciplină, care nu ți se impune din exterior. Tot ce ți se impune din exterior este sclavie; tot ce răsare din însăși ființa ta, tot ce crește din interiorul tău are frumusețe, pentru că este libertate.

ZIUA 357

Toate religiile lumii, așa-zisele religii, ne învață numai contradicții. Ni se spune să renunțăm la viață, căci ea este împotriva lui Dumnezeu. Ni se spune că până nu renunțăm nu vom ajunge la Dumnezeu, și că numai prin renunțarea la ea vom primi iubirea lui.

Contradicția este clară; până și un copil își poate da seama de ea. Eu nu sunt împotriva vieții, sunt pentru viață. Iar sannyasinii trebuie să învețe să nu evadeze din viață, să-și ardă torța vieții simultan, de la ambele capete. Chiar și un singur moment de sărbătoare deplină este suficient: vei fi gustat eternitatea și vei fi aflat ce este Dumnezeu. Viața este forma manifestată a lui Dumnezeu, iar sărbătoarea este singura lui rugăciune.

ZIUA 358

Meditația are nevoie de o mare determinare din partea ta. Minte oscilantă este incapabilă să mediteze. Are nevoie de perseverență, pentru că este un proces de durată.

Am trăit nonmeditativ atâtea vieți, încât acest fel de a trăi a devenit propria noastră natură. Starea de nonmeditație ne înconjoară ca o stâncă și trebuie spartă. Dacă nu spargem stânca, natura noastră interioară nu se va manifesta niciodată. Așa că dacă meditezi o zi și speri să obții ceva, și apoi descoperi că nu obții nimic și renunți, nu vei ajunge niciodată în lumea meditației. Este nevoie de un angajament absolut: „Orice s-ar întâmpla, independent de rezultate, sunt hotărât să intru în meditație, și sunt gata să aștept și să risc totul“. Cu cât este mai profundă hotărârea și mai puternică determinarea, cu atât mai ușor devine procesul. Dacă determinarea este totală, iar intensitatea este absolută, se poate întâmpla într-un singur moment.

Totul depinde de intensitatea ta: trebuie să fie o poveste de dragoste pasională. Nu poți doar să te joci cu ideea în mintea ta. Trebuie să devină viața ta.

ZIUA 359

Numai prin meditație devii un rege, un stăpân, un stăpân al sinelui. Aceasta este singura artă: nu există alta în lume. Dacă nu ești stăpân pe tine, poți dispune de întreaga lume, dar ești un sclav, nu ești un rege. Alexandru cel Mare nu a fost un rege, deși a cucerit lumea întreagă. Gautama Buddha a fost un rege, deși a renunțat la lume; chiar și în renunțarea lui era regesc. Nu avea nimic, dar se avea pe sine, singura comoară adevărată, singurul imperiu adevărat. Orice altceva este trecător, este un vis.

Trezește-te din visare și depune toate eforturile posibile să te adâncești în meditație, în conștientizare, în starea de martor. Fii din ce în ce mai conștient și vei deveni un rege. Toată lumea are potențialul de a deveni un rege. Dacă ne ratăm potențialul, e numai și numai din letargie. Nu depunem nici un efort, nu încercăm să intrăm în noi înșine. Sau, dacă din când în când încercăm, după doar câteva minute obosim și alergăm iar către lumea exterioară. Este nevoie de un efort constant și de perseverență și răbdare. Victoria va veni, dar numai atunci când ești pregătit cu adevărat. Acel moment în care „ești gata“ nu se obține decât prin efort susținut. Depune toate eforturile pentru a fi meditativ – aceasta este cheia.

ZIUA 360

Dacă putem înțelege chiar și o singură picătură de apă, atunci înțelegem apa care există peste tot. Fiecare om este o picătură de existență. Dacă înțelegem un singur om... Cel mai simplu este să începi cu propria existență. Odată ce ai înțeles misterul, odată ce ai deschis ușa, știi că ești doar o picătură din aceeași realitate absolută care impregnează existența întreagă. În acel moment nu mai există moarte, frică, lăcomie, dorință carnală. Trăiești în absolută libertate, extaz și binecuvântare.

ZIUA 361

Fii cât poți de extaziat, fii voios, zâmbește și râzi. Nu aștepta nici un motiv ca să râzi, râzi ca un nebun, fără motiv. Râsul în sine este suficient, nu are nevoie de motiv. Este un leac, este un exercițiu atât pentru trup, cât și pentru suflet.

Așa că ori de câte ori te așezi undeva, începe să râzi, apoi vor începe și ceilalți să râdă doar văzându-te pe tine, fără nici un motiv. Apoi vei râde și tu din cauza oamenilor care râd, și tot așa, râsul nu se va sfârși. Oprește-te doar atunci când lacrimile îți curg pe obraji. Abia atunci să te oprești.

ZIUA 362

Ascultă-ți inima. Învață mai mult și mai mult despre cum să-ți asculți inima, și urmează-o. Minte nu este a ta, ți se dă de către societate. Inima este a ta, ți se dă de către însăși existența. Dacă îți asculți inima, meditația nu va fi dificilă, o vei putea realiza. Nu vei mai avea nici o problemă, vei vedea cu claritate lucrurile așa cum sunt. Nu se va mai pune problema să alegi ce să faci și ce să nu faci; vei ști imediat ce este de făcut. Nu vor mai exista variante alternative. Vei ști pur și simplu că acesta este lucrul corect de făcut. Nu te vei mai căi și nici nu vei mai comite greșeli.

E posibil ca lumea întreagă să creadă că ai comis o greșeală, dar în ceea ce privește inima ta, știi că nu e așa. Știi în adâncul ființei tale că nu este o greșeală și nu te căiești niciodată. Știi că în cele din urmă va fi bine. Poate că acum este imposibil să concepi care va fi rezultatul finalul, dar inima știe mai bine, pentru că trăiește în cele mai profunde mistere ale existenței. Pentru inimă nu există trecut și nici viitor, doar prezent. Odată ce meditația este împlinită, odată ce ai dobândit-o, viața ta a căpătat grație, frumusețe.

ZIUA 363

Întreaga lume este dominată de un nor negru de alienare. Motivul este acela că am uitat un adevăr simplu: existența ne iubește. De aceea suntem noi aici: suntem produsele iubirii ei. Iubirea ei este baza vieții noastre. Nu putem respira fără iubirea ei. Inimile noastre vor înceta să mai bată fără iubirea ei. Iubirea ei este existența noastră.

Dar pentru că este foarte aproape de noi, este ușor să uităm de ea. Nu există distanță între noi și ea, prin urmare nu o putem vedea și uităm tot ceea ce nu putem vedea. Trebuie să ne-o amintim în mod conștient și, pe măsură ce amintirea se adâncește, dispare alienarea. Norul negru nu mai există, iar lumea este plină de lumina soarelui. Devine o bucurie să fii, pentru că aceasta este casa noastră și nu suntem întâmplători. Suntem absolut esențiali, este nevoie de noi. Servim unui scop mai înalt, suntem în slujba a ceva mai mareț decât noi, a ceva mai cuprinzător decât noi.

ZIUA 364

În esență ești divin, așa că orice ți se întâmplă este doar un moment trecător. Nu trebuie să te simți distras. Dacă este plăcere, privește-o. Dacă este durere, privește-o. Plăcerea trece, durerea trece. Sunt ca norii care trec pe cerul infinit al ființei noastre. Cerul nu este afectat de nori. Poate că sunt nori negri, poate că sunt nori albi, frumoși, nu contează – cerul rămâne senin.

ZIUA 365

Eu nu îți ofer nici o filosofie, doar o tehnică simplă de a te curăța, de a te purifica. Odată ce ești pur, toate celelalte vor veni de la sine. Toată acea moralitatea pe care ai încercat mereu să o dobândești și n-ai reușit va începe să înflorească de la sine. Toate acele calități frumoase după care ai tânjit mereu și pe care le-ai considerat imposibile devin pur și simplu spontane.

Iar când aceste calități sunt spontane, au o frumusețe a lor. Nu sunt cultivate și artificiale, nu sunt plantate din exterior. Izvorăsc din însăși ființa ta interioară. Sunt ca florile frumoase care cresc în tine.

Omul poate deveni o înflorire nemaipomenită. Și este primăvară tot timpul. Trebuie doar să ne armonizăm, să fim în ton cu primăvara, și miracolele devin imediat posibile. Ține minte, ești îndreptățit să ai parte de aceste miracole – toți oamenii sunt îndreptățiți să aibă parte de ele.

Despre Osho

Osho sfidează orice categorizare. Miile sale de discursuri acoperă totul, de la căutarea individuală a sensului vieții la cele mai importante probleme sociale și politice cu care se confruntă societatea de astăzi. Cărțile lui Osho nu sunt scrise, ci sunt transcrise din înregistrări video și audio ale unor discursuri improvizate adresate unui public internațional. După cum spune el, „Așadar ține minte: orice spun nu e doar pentru tine... vorbesc și pentru generațiile viitoare“. Osho a fost descris de Sunday Times din Londra drept unul dintre cei „1 000 de creatori ai secolului XX“, iar de către autorul american Tom Robbins drept „cel mai periculos om de la Iisus Hristos încoace“. Sunday Mid-day (India) l-a selectat pe Osho drept una dintre cele zece persoane – alături de Gandhi, Nehru și Buddha – care au schimbat destinul Indiei.

Osho a spus despre opera lui că ajută la crearea condițiilor pentru apariția unui nou tip de ființă umană. El a caracterizat adesea această nouă ființă umană ca fiind „Zorba Buddha“ – capabilă de a se bucura atât de plăcerile lumești, precum Zorba Grecul, cât și de seninătatea tăcută a unui Gautama Buddha. Ceea ce trece ca un fir călăuzitor prin toate aspectele discursurilor și meditațiilor lui Osho este o viziune ce include atât înțelepciunea fără vârstă a tuturor secolelor trecute, cât și potențialul cel mai înalt al științei și tehnologiei de astăzi (și de mâine).

Osho este cunoscut pentru contribuția lui revoluționară la știința transformării de sine, cu o abordare a meditației ce recunoaște ritmul accelerat al vieții contemporane. Meditațiile sale active OSHO, unice, sunt concepute ca mai întâi să elibereze stresul acumulat al minții și al trupului, astfel încât să devină mai ușor să experimentezi starea de liniște și de relaxare lipsită de gânduri în viața obișnuită.

Sunt disponibile două lucrări autobiografice ale autorului:

• *Autobiography of a Spiritual Incorrect Mystic* (trad. rom.: *Autobiografia unui mistic nonconformist*, Editura Mix, 2011)

- *Glimpses of a Golden Childhood* (trad. rom.: *Amintiri dintr-o copilărie de aur*, Editura Mix, 2012)

Despre Stațiunea de Meditație Osho

STAȚIUNEA INTERNAȚIONALĂ DE MEDITAȚIE OSHO

Localizare: Situată la aproximativ 161 de kilometri la sud-est de Mumbai, în orașul modern înfloritor Pune, India, Stațiunea Internațională de Meditație Osho este o destinație de vacanță și nu numai. Stațiunea de Meditație se întinde pe mai bine de 16 hectare de grădini spectaculoase, într-o zonă rezidențială superbă înconjurată de copaci.

Unicitate: În fiecare an, stațiunea de meditație primește mii de persoane din peste 100 de țări. Campusul unic oferă posibilitatea pentru o experiență personală directă a unui nou mod de viață – cu mai multă conștientizare, relaxare, distracție și creativitate. Este disponibilă o mare varietate de programe opționale neîntrerupte tot timpul anului. Să nu faci nimic și doar să te relaxezi este unul dintre ele!

Toate programele se bazează pe viziunea lui Osho despre „Zorba Buddha” – un gen de ființă umană calitativ nouă care este capabilă atât să participe creativ la viața de zi cu zi, cât și să se relaxeze în tăcere și meditație.

Meditații: Un program de meditații pentru întreaga zi, pentru fiecare tip de persoană, include metode active și pasive, tradiționale și revoluționare, și în special Osho Active Meditations™. Meditațiile au loc în probabil cea mai mare sală de meditații din lume, Osho Auditorium.

Multidiversitate: Sesiunile individuale, cursurile și seminarele acoperă toate domeniile, de la arte la tratamente holistice de sănătate, transformare personală, relații și etape de tranziție în viață, munca drept meditație, științe ezoterice și abordarea „zen” a sportului și a recreerii. Secretul succesului Multidiversității rezidă în faptul că toate programele sale sunt combinate cu meditația, susținând înțelegerea faptului că ființele umane sunt mult mai

mult decât suma părților lor.

Basho Spa: Luxosul Basho Spa oferă bazine de înot în aer liber pentru relaxare înconjurată de copaci și vegetație tropicală. Stilul unic, jacuzzi spațioase, saune, săli de gimnastică, terenuri de tenis... efectul lor este sporit de situarea lor într-o zonă de o frumusețe uluitoare.

Bucătăria: O varietate de diferite spații de servit masa, oferă mâncăruri vegetariene occidentale, asiatice și indiene delicioase – majoritatea fiind organice, produse special pentru stațiunea de meditație. Pâinea și prăjiturile sunt făcute în brutăria proprie a stațiunii.

Viața de noapte: Seara, există numeroase evenimente dintre care să alegi – dansul situându-se în fruntea listei! Alte activități includ meditații sub cerul liber în nopțile cu lună plină, spectacole de varietăți, concerte și meditații pentru viața de zi cu zi.

Sau poți doar să te bucuri întâlnind diferite persoane la Plaza Café ori plimbându-te în liniștea nopții prin parcurile din împrejurimile de vis.

Facilități: Poți cumpăra toate produsele de bază și articole de toaletă din Galleria. Multimedia Gallery comercializează o paletă largă de produse media OSHO. Există și o bancă, o agenție de voiaj și un Cyber Café în campus. Pentru cei cărora le place să meargă la cumpărături, Pune oferă toate opțiunile, de la produse indiene tradiționale și etnice până la numeroase magazine aparținând unor lanțuri internaționale.

Cazare: Poți să stai în camerele elegante ale Osho Guesthouse sau, pentru sejururi mai lungi, poți opta pentru unul dintre pachetele-program Living-In. În plus, există o ofertă largă de hoteluri și apartamente private în

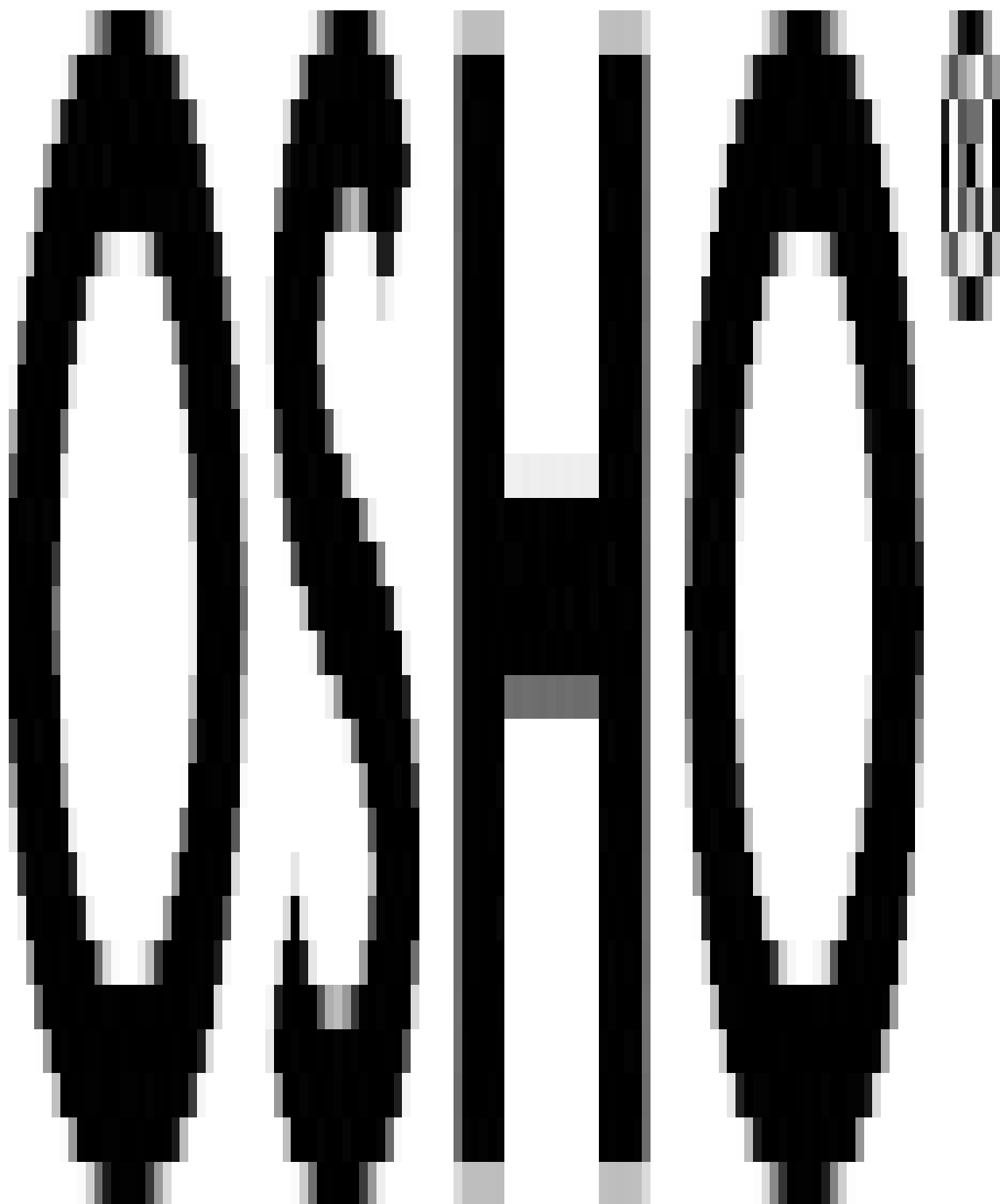
apropriere.

www.osho.com/meditationresort

www.osho.com/guesthouse

www.osho.com/livingin

Pentru informații suplimentare, vizitați: www.oshocom

un website cuprinzător în diferite limbi care include o revistă, OSHO Books, OSHO TALKS în format audio și video, arhiva de texte OSHO Library în engleză și hindi, și informații detaliate despre Meditațiile OSHO.

Veți găsi și programul OSHO Multiversity și informații despre Stațiunea Internațională de Meditație OSHO.

Website-uri:

<http://OSHOtimes.com>

<http://OSHO.com>

<http://OSHO.com/Resort>

<http://www.youtube.com/OSHOinternational>

<http://www.Twitter.com/OSHO>

<http://www.facebook.com/pages/OSHO.International>

Pentru a contacta Osho International Foundation:

www.osho.com/oshointernational,

oshointernational@oshointernational.com

Walt Whitman, Opere alese, trad. în lb. română de Mihnea Gheorghiu, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1956.